

GÁSPÁR FERENC

A STRUCC VÉRE



JOHNNY FORTUNATE KALANDJAI

A magyar történelem tényein alapuló kalandregény-sorozat
eddig megjelent kötetei

A strucc vére

A strucc terjeszkedik

A strucc halála – előkészületben

Gáspár Ferenc

A STRUCC VÉRE



COLDWELL KÖNYVEK

Budapest, 2002

© Gáspár Ferenc 2002
2. módosított kiadás

A KÖNYV MEGJELENÉSÉT TÁMOGATTA



A NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
MINISZTERIUMA



NEMZETI KULTURÁLIS
ALAPPROGRAM

A történelmi adatokat szakmailag lektorálta: Ősz Gábor és Bánosi György

A könyvet tervezte: Malum Stúdió

A borítóra az ecsetrajzokat készítette: Dolnik Miklós

A nyomdai előkészítő munkát a Princzip Kft. végezte

Készült a CZ-PRINT Nyomdában 2002-ben, Czank László felelős vezetésével

ISBN 963 202 036 7

Kiadja a Coldwell Pharma Bt. dr. Kósa Edit felelős vezetésével

1028 Budapest, Gazda utca 41.

kosa.coldwell@axelero.hu

Első fejezet

A strucc? Az egy egzotikus madár!

Ebben a negyedben senki sem volt magyar.

Johnny tudta ezt, de ugyanúgy nem törődött vele, ahogy a két házzal odébb lakó Szása azzal, hogy orosz. Pedig Szása – hivatalosan Alexnek hívták, de mindenki csak Szásának szólította – csúnya és fogatlan, rondán beszél és ráadásul gonosz. A szomszéd Maciek sem tűnt gondterheltek a lengyelisége miatt. Annál inkább bosszantotta a kishúga, aki miatt gyakran elverték... de erről majd később. A lényeg, hogy Johnny ugyanúgy nem volt magyar, mint ahogy a hatalmas ország rengetegféle népe sem volt orosz vagy kínai, esetleg szingaléz. Hanem amerikai. S erre mindannyian büszkék voltak, akárhonnán is jöttek, s akármilyen volt a bőrük színe. Különben csak Johnny nagypapája magyar, a többiek mind rendes írek. Pontosabban a két nagymama, akik másod-unokatestvérek, együtt gyerekeskedtek Chicagóban, csak míg Bessy néni hozzáment a magyar Jánoshoz, addig az idősebbik nővér, vagyis Lizzy néni egy olasz bevándorlót szemelt ki magának. Mario mosogatásból élt és igazán nem volt gazdagnak mondható. Hogy aztán az ő gyerekeik is pont egymásba lettek szerelmesek és nem valami vastag Dagoberts bácsiba, hát erről igazán nem tehetett senki.

De azt hiszem, ti inkább Johnnyról szeretnétek hallani valamit. Nos, Johnny átlagos kissrác, van két szeplője az orra hegyén, szeret olvasni, iskolába járni viszont nem annyira. Pedig tényleg jól tanul, de a baseballban nem nagyon jeleskedik, meg más sportokban sem, s ezért gyakran kicsúfolják.

A STRUCC? AZ EGY EGZOTIKUS MADÁR!

– Pedig nekem szemüvegem sincs, és felülésből is többet csinálok, mint az a hájpacni Márk – morogta azon a napfényes reggelen, mikor történetünk elkezdődött.

– A „nagy” Márkot már nem izgalmas cikizni – vélte Claire, aki a szomszédban lakott, és gyakran elkísérte Johnnyt néhány utcasarkon keresztül, az iskola felé. A sulis előtti háztömbnél aztán elváltak egymástól, nehogy azt higgyék a többiek, hogy szerelmesek. Vigyázni kell az embernek a renoméjára. János nagypapa szokott ilyeneket mondani, Johnny sokáig nem értette, mi az a renomé, talán rekamié, vagy ilyesmi, amin pihenni lehet, és azért kell annyira vigyázni rá. Aztán csak megkérdezte egyszer.

– A jó híre, kisfiam – mondta a nagypapa, és megpödörte a bajszát. – A jó híret az ember csak egyszer vesztheti el. Soha nem jön vissza többé.

Úgyhogy Johnny ehhez tartotta magát. Azt ugyanis tudta, hogy milyen, ha valaki soha nem jön többé vissza. Mario nagypapa tűnt el egy hasonlóan verőfényes reggelen, mint a mai... A temetőben igaz, néha meg szoktak látogatni egy követ, amire az ő neve volt felvésve, de hát a hideg kő egyáltalán nem hasonlított az egykori nagypapához. Johnny tehát vigyázott a jó hírére, de így is volt baja elég. Mivel a „nagy” Márkot nem érdemes cikizni, ezért az ő, vagyis Johnny székére raknak rajzszöveget, az ő padját firkálják tele krétával mostanában. Johnny nem tudta mikor kezdődött az egész, de kezdte elveszíteni a türelmét, és bosszúsomjas terveket forralt magában éjszakánként, amikor felriadt álmából.

– Legelőször Szásának kellene beverni az orrát – kiabálja ilyenkor, sokszor annyira hangosan, hogy édesanyja ijedten szalad be a szobájába.

– Rosszat álmodtál, kisfiam? – kérdezi az anyja, Johnny meg úgy tesz, mintha nem hallaná. Befelé fordul, és fülére húzza a paplant.

– Újabban valami baja van a gyerekeknek. Régebben egyáltalán nem kiabált éjszakánként – aggódik Rosa, Johnny mamája.

– Majd kinövi. Kamaszodik, tudod – véli az apja. – Inkább gyere aludni. Fáradt leszel holnap.

És Rosa visszaheveredik a férje mellé, bár tudja, egyáltalán nem lesz fáradt. Sem holnap, sem máskor. Fáradtak csak a férfiak szoktak lenni, mi nők nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy fáradtak le-



gyünk, mikor mosogatni kell, meg főzni, mert a fáradt férfiak örökké éhesek. Ó, nem! De a gyereket szemmel láthatólag gyötri valami, majd holnap kikérdezi, ha hazajön az iskolából.

Johnny azonban nem volt sem árulkodós, sem panaszkodós. Nem mintha nem szerette volna az édesanyját, dehogysis! Őt szerette a legjobban a világon. Csak vigyázott a jó hírére. Ez valahogy nagyon benne maradt. Ez a jó hír dolog. Most is, ahogy elérték az utolsó háztömböt, csak intett a szőke hajú Claire-nek, induljon balra, ő meg jobbra kerül. Nehogy szó érje a ház elejét. Ám alig lépett kettőt, máris Szásába és Maciekbe ütközött. Maciek újabban árnyékként követte az orosz, a lengyel fiú ugyanis egyedül nem mert verekedni, pedig jóval magasabb volt Szásánál. Az orosz azonban gyors volt, mint a villám, és kegyetlen. Többnyire az orrába vágott ellenfeleinek, és amíg azok véreztek, felhúzta a nyúlcipőt. Újabban nem mindig menekült el oly hirtelen, ráébredt ugyanis, hogy nyugodtan tovább kegyetlenkedhet orrvérzős áldozataival, hiszen azok képtelenek védekezni...

Johnny megpróbált elhúzni mellettük, de Szása elérakta a cipője orrát.

– Hová ez a nagy sietség? – vigyorgott az orosz fiú, akinek ilyenkor furán összeszaladt a szemöldöke.

– Összevesztél a csajjoddal?

– Milyen csajjal? Miről beszéltek?

– Na nézd, hülyére vesz minket a kiscsávó – fordult Szása Maciekhez. A lengyel nem vigyorgott, csak a szeme villant. Már túl volt a reggeli verésen, természetesen – a húga miatt. De erről – mint mondtam – majd később.

– A szőke cicababáról mesélünk haver! Jutottál már valamire, vagy még csak a köröket futod?

Johnnynak nem voltak olyan széles körű szexuális ismeretei, mint a csupa izom orosz, de azt megértette, hogy itt valami súlyos sértés hangzott el, olyasvalami, amit nem szabad szó nélkül hagyni. Tudta, hogy nincs semmi esélye, s akkor sem lenne, ha nem állna itt a nagy melák lengyel. De Claire-t szerette, ő volt az egyetlen, akivel beszélgetni tudott a gyerekek közül, akik vagy jeleskedtek a baseballban, vagy pedig lányok voltak, és azért nem álltak szóba vele.

A STRUCC? AZ EGY EGZOTIKUS MADÁR!

– Mit mondtál? – közelebb lépett Szásához, megcsapta az orosz fiú ve-
gyes (káposzta–izzadság–hagyma) szaga. Látta a vigyorgó szemöldökö-
ket, s szinte már érezte az orrán az ütést.

– Hát ti miért nem mentek az iskolába? Mindjárt nyolc óra!

Jack bácsi volt az, angolt tanított a suliban, s most a legjobbkor érkezett.

– Csak a hétfégi meccsről dumálunk – mondta ártatlan szemmel
Szása, hirtelen kettőt hátralépett, és szinte barátságosan intett Johnny
felé. – A Lakers az egy szar. A Bulls fog győzni.

– Majd óra után megvitátjátok. Gyerünk fiúk, mindjárt elkésünk!

Johnny az egész első órán azon izgult, hogy mi lesz a szünetben?! Nem
lehet még egyszer ekkora szerencséje. Nem védheti meg örökké valami-
lyen arra járó felnőtt... Szása viszont orrát túrva unatkozott, és az utolsó
öt percben felfedezte magának a kis Ulit, mint következő áldozatot. Úgy
túnt, elfeledkezett Johnnyról, legalábbis erre a napra.

Johnny borongós hangulatban ment hazafelé, s ez az érzése nem múlt
el az egész nap folyamán. Otthon úgy tett, mintha tanult volna, de csak
ült a könyv fölött. Hagyják békén. Hagyják békén őt egészen. Nem is
merték zavarni, még az édesanyja is csak óvatosan tekintgetett feléje, s a
többieket csitította: – Hagyjátok Johnnyt! Tanul. A többiek pedig, vagyis
apu meg János nagypapa, meg Bessy néni és Lizzy néni igyekeztek olyan
halkan járni-kelni, ahogy csak tudtak, s időnként fontoskodva az ajkuk
elé tették az ujjukat: Pst! Legyetek csöndben. Johnnynak sok leckéje van!

– De ennyi csak nem lehet! Nagypapi csörtetett be a szobába nagy dér-
rel-dúrral, s bevágta az ajtót.

– Beteg vagy, kisfiam? Súlyos agydaganatod lehet, ha ennyit tanulsz!
Vagy más a baj?

Johnny nagyon szerette a nagypapit, aki a két nagymamával együtt
azért lakott velük, mert úgy vélték, hogy a közös pénzből, amit a család-
tagok összedobnak, nagyobb házat tudnak bérelni. Ez Amerikában nem
szokás, és nem is logikus, hiszen minél többen vannak, annál kevesebb
hely jut mindenkinek, de nagyapáék valahogy másképp gondolkodtak,
mint az itteniek. Szerették a nyüzsgést, az együttlakást, a ricsajt. (Sajnál-
ták is, hogy csak egy unokájuk van!) Ezért volt nehéz nagypapának egész
nap lábujjhegyen járni, és csöndben maradni.



Szóval Johnny csípte a nagypapit, de nem akart beszélni se Szásáról, se Maciekről, se a szóke Claire-ről, akivel együtt mennek iskolába minden reggel. Nagypapa viszont a veséjébe látott.

– Nő? – kérdezte huncutul. Johnny csak intett a fejével.

– No, ha nem nő, akkor verekedés. Talán éppen a nő miatt.

Johnny még mindig nem válaszolt.

– Várj csak! Kapsz tőlem valamit, ami a segítségére lesz.

Nagypapa visszacsattogott a szobájába, majd hamarosan ismét megjelent.

– Nyújtsd ki a kezed.

Johnny tenyerében egy aranygyűrű csillogott, ráadásul pecsétgyűrű.

Johnny még sohasem látott ilyen szépet.

– Ez egy varázserejű gyűrű... Aki felhúzza, annak nem árthat senki a világon.

– Még Szása sem?

– Ki az a Szása?

– Ó, csak egy gyerek az osztályból. Igaziból Alexnak hívják.

– Ez megvéd egy egész csapat Szása ellen. De nézd csak meg, milyen madár van a pecsétjén!

Johnny csodálkozva bámulta a gyűrűt. Fura egy madár, annyi szent!

– Varjú?

– Dehogy varjú! Ez egy strucc, kisfiam, egy igazi afrikai strucc. Majd holnap mesélek róla. Most menj aludni, mert úgy hallom, mindjárt itt lesz a nagyanyád, és mostanában rémes hangulatai vannak!

Valóban Bessy néni közeledett, messziről lehetett hallani a kiabálást.

– Miért zavarod a gyereket, vén iszákos, nem hallottad, hogy tanul?

– Nem zavarom, és nem is tanul.

– Mert zavarod.

Nagypapa nagyon csúnyán nézett, aztán mégsem szólt semmit.

– Te meg kisfiam jobb, ha lefekszel. Késő van már nagyon.

Johnny sosem volt ennyire szófogadó. A máskor félórás fürdés–fröcskölésből öt perc se lett és valamiért elalvás előtt sem akart olvasgatni az ágyban. A felnőttek nem értették a dolgot, csak nagypapi mosolygott titokzatosan. Johnny még megforgatta ujján a gyűrűt, strucc, strucc, miféle strucc – mormolta, aztán mély álomba zuhant.

A STRUCC? AZ EGY EGZOTIKUS MADÁR!

Csatamezőn ébredt, rettentő ordítózás, hujjogatas közepette. Távolság kerek tornyokkal és bástyákkal ellátott vár, esik az eső. És itt meg egy sátor, kék színű selyemből, arany hímzéssel, mint a mesékben. Johnny érzi, hogy repül, valami ismeretlen hatalom fogja és röpti a furcsa sátor felé, melyből egyre hangosabb jajgatás hallatszik. Szétnyílik előtte a selyem, s odabent hatalmas, véres harcosokat lát. A harcosok egy világosbarna hajú ifjú körül állnak, az ifjú hason fekszik a medvebőrön. Lábából nyílvesző meredezik. Egy ember éppen ezt a nyílveszőt rángatja, a homlokát meg barna ruhás szerzetes tartja az ifjúnak, és vizes kendővel törölgeti. Johnny csodálkozva áll a medvebőr előtt, de valaki félretaszítja.

– Kapitány úr, kitört a talján!

– Hol tört ki, hogy essék mindbe az istennyila!

– Hát a kapujukon, ott törtek ki.

– Azt mindjárt gondoltam, édes egy fiam, hogy nem a kéménylyukon repültek ki, mint Szent Mihály arkangyal, de azt mondd, melyiken? Az északin, vagy a nyugatin?

– A nyugatin, nagy jó uram!

Johnny majdhogynem halálra röhögte magát ezeken a fura szövegeken. Hát még, amikor a kapitánynak nevezett óriás borzasztóan fontoskodó képpel kiviharzott a sátorból.

Azt mindenesetre élvezte, hogy őt nem látja senki, és így szinte páholyból bámulhatja az eseményeket. Álmodom csupán? Nem, ez nem lehet álom, annyira valóságos minden. Egészen olyan, mint a *Halhatatlanokban*. Azért ha az ifjúra vetődött a pillantása, csak elkomorult. Hát persze, szörnyű seb lehet... Vajon tud-e majd járni, ha meggyógyul?

Közben a sátorban felgyorsultak az események. Az ijedt képű mackó visszatért és ráfördedt a nyílveszőt rángató másikra:

– Nicht gut, te barom! Ulrik, mit csinálsz?

– Was ist draussen passiert? Ulrik szemlátomást nem értette, mi történik odakünn.

– Vigyázz innen, te szerencsétlen.

Johnny látta még, hogy az ijedt mackó félrerángatja az Ulriknak nevezett másikat, s egy erőteljes rántással kihúzza a sebből a nyílveszőt. A sebből ömlött a vér, az ifjú ordított, a fejénél álló szerzetes pedig hangosan



imádkozni kezdett. Mindezt látta, de valahogy egyre halványabban, és egyre magasabbról. Ne még – kérlelte az ismeretlen erőt, hadd maradjak még egy kicsit! Annyira érdekes! De az erő repítette egyre följebb és följebb.

„In principio erat verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum...” – hallotta még, de egyre messzebről, s aztán már csak egy dolog maradt meg az emlékezetében: egy strucc! Igen, akármilyen fura is, de Johnny erre az egzotikus madárra lett figyelmes, no nem élőben, hanem picike szobor formájában. A strucc a sátor tetején ült, és szerencsepatkót tartott a csőrében.

– Azt az istennyilás szerencsepatkóját, azt a szentmihály arkangyalos szerencsepatkóját, azt a ...

– Ébredj, kisfiam, reggel van!

Johnnyt Bessy néni rázogatta.

– Hol tanulsz te így káromkodni? Talán az iskolában?

Bessy néni a jóságos kövér kategóriába tartozott, de most nagyon szigorúan nézett. És főleg csodálkozva. Igen, ez a helyes kifejezés. Hiszen Johnny nem használt trágár szavakat, inkább csak az istent káromolta, ami persze elég nagy bűn lehet, de nem az ő alapvetően hitetlen családjában. Arról nem beszélve, hogy – mint tudjuk – a káromkodás eme formái már régóta nincsenek divatban.

Johnny igyekezett időt nyerni. Először a szemét dörzsölgette, aztán ásítózott, majd hevesen vakarózni kezdett. Nagymama hamarosan meg is unta a tétlenkedést.

– Jól van, látom még nem vagy magadnál, eridj mosakodni, a reggelid már vár.

Johnny vidáman ügetett ki a fürdőszobába, de futás közben valami szöveget ütött a fejébe. Mennyire más volt ez a világ, mint amiről ő álmodott! Mennyire újak voltak a hangok, az illatok! Bezzeg ez itt! Ezredszer hallotta, hogy vár a reggelid, eridj mosakodni, elkézel az iskolából, meg ilyesmi. De honnan jön ez az egész? Hiszen olvasott ő már sokféle könyvet, még várostromról meg lovagokról szólót is, de az utóbbi hetekben, ha könyv kerül a kezébe, csak félredobja. Nyilván az ütődött Szása miatt. Akkor meg? Mitől álmodik ilyeneket?

A STRUCC? AZ EGY EGZOTIKUS MADÁR!

Nem tűnődhetett sokat a rejtélyes álmon, mert közhely ide, vagy oda, várta az iskola. Az újságosnál találkozott Claire-rel. Johnny szeretett volna beszélni vele az álomról, ám nem tudta, hogyan fogjon hozzá. A lány szintén megérezhetett valamit, mert sokáig csak szótlanul baktattak egymás mellett. Johnny végre erőt vett magán.

– Irtó furcsát álmodtam az éjjel – maga is meglepődött, hogy mennyire rekedtes a hangja.

– Úgy kezdődött... – mesélte volna tovább, de ekkor meglátott valakit a következő sarkon. Pontosabban valakiket. Maciek és Szása ácsorogtak ott, úgy harminc méterrel odébb. A két nyavalyás mosolygott a tavaszi napfényben, Szása fogatlan szája olyan volt, mint az éjszakai égbolt, Maciek viszont kedélyesen bandzsított. Mint tudjuk, senki sem tökéletes, ám a gazfickók előszeretettel gúnyolták ki mások hiányosságait, de az övékről szót sem lehetett ejteni. Ha valaki mégis megpróbálta, akkor felkészülhetett a legrosszabbra... Johnnynak esze ágában sem volt gúnyolódni, de meghátrálni sem... A környék egyébként a családi házak negyede volt, nem messze innen kezdődött a felhőkarcolók övezte vidék, a zsúfolt Manhattan. Itt még zöldelltek a bokrok, nyíltak a virágok. Johnnynak hirtelen eszébe jutott valami. A gyűrű! A gyűrű megvéd mindenkitől. Claire hirtelen a karjába kapaszkodott: – Menjünk át a túloldalra! Meg fognak verni...

– Ki van csukva! Johnny ijedten észlelte, hogy a hangja még mindig olyan rozsdásan tör elő a torkából, mint az olajozatlan ólajtó.

– Semmi értelme hősiködni! Menjünk! Időt nyerünk, és addig talán jön egy felnőtt! Hallod?!

Claire egyre kétségbeesettebben könyörgött. Johnny azonban nem hagyta magát. Most vagy soha. Volt benne ugyan némi bizonytalanság, de mikor rápillantott a gyűrűjére, az is elmúlt. Nem lehet, hogy ne segítsen, gondolta. De hangosan csupán ennyit mondott: – Ne félj! Nem lehet semmi baj.

– Hősiködő hülye! – hallotta még, aztán csak a két hajfonatot látta, ahogy átszalad a túloldalra. Annyi baj legyen. A lányokra úgysem lehet számítani soha. Megverekszem egyedül... És kilépett. Johnny ezután már csak halványan emlékezett az eseményekre. Még rémlett neki, hogy egyszerre, mintegy varázsütésre odaért a két lókötőhöz; hogy noha bátor



volt, azért félt is; meg, hogy hirtelen besötétedett, és nappal létére csillagokat jelzett az ég odafönt. Legalábbis Johnnynak, mert akkora pofont kapott, mint még soha.

– Nagypapa, miért nem segített a gyűrű?

Johnny az ágyban feküdt, feldagadt arcán borogatás.

– A gyűrű csak annak segít, aki megérdemli. Ha például felelni kell az iskolában, akkor annak segít, aki megtanulta a leckét. Ha verekedésről, akkor annak, aki tud verekedni.

– Akkor ez egy buta gyűrű. Johnnynak síróra görbült a szája.

– Minek annak segíteni, aki amúgy is meg tudja védeni magát?

– Annak kell csak igazán! Mondok egy példát. Hallottál már valaha Lajos királyról?

– Akit lefejeztek a franciák? Nagy haspók volt és eléggé buta.

– Nem, nem őrá gondoltam. Nekünk magyaroknak szintén volt Lajosunk. Voltaire, a francia filozófus, így írt róla: – Ki hinné, hogy a Kárpátok alatt is teremnek Nagy Lajosok?

– Nagy volt?

– Termetre nem, csak birodalomra. Három tenger mosta akkor Magyarország partjait, és hírünk-nevünk eljutott a világ legtávolabbi zugába is.

– Három tenger? Johnny hirtelen nagyon kíváncsi lett. Annyira, hogy már el is felejtette a pofont. Elfelejtette, hogyan tápáskodott föl a porból, hogyan szalad vissza hozzá Claire, hogyan segített a táskáját vinni egy darabon, miképpen gúnyolták és nevettek dagadt arcán és poros ruháján a többiek. Elfelejtette, hogy Smith tanár úr, az osztályfőnök megkérdezte, vajon mi történt vele, és elfelejtette, hogy azt válaszolta: – Semmi tanár úr. Futottam, hogy el ne késsek és elestem. S még az is elfelejtette, hogy óra után Maciek elismerően hátra vágta: – mégiscsak rendes gyerek vagy te, nem nyomtál föl minket az ofőnek. És kedélyesen bandzsított. Szása viszont csúnyán nézett. Fölhúzott szemöldökkel és szigorúan. És hogyan néztek rá itthon a fölnöttek! Ajaj!

– Mesélj erről a Nagy Lajosról, nagypapa!

És nagypapa mesélni kezdett. És hirtelen eltűntek a falak, kitégult a tér, és Johnny szinte úgy érezte, ő is ott lovagol a rozsdabarna erdőben, a nagy folyók között, vagy éppen a három tenger partján.

A STRUCC? AZ EGY EGZOTIKUS MADÁR!

– Igaziból nem volt három tenger, csak egy. Az Adriai. Nagypapi előhúzott valahonnan egy poros, régi térképet és mutogatni kezdett. Ez az – bökött rá valami ferde, kék színű hurkára, egy nagy kövér lepényhal hasa alatt. Ez az Adriai-tenger. Amit hálnak néztél, az meg Magyarország. Nagy Magyarország.

– Miért, van kicsi is?

– Van. Ma már csak kicsi van. Nagypapi szomorúan bólintott. Mintha egy könnycsepp is megjelent volna a szeme sarkában, de gyorsan kitörölte onnan, és hozzátette: – Az első világháború óta kicsi. De még így is nagyobb, mint sok európai ország. Valaha viszont hatalmas birodalom volt.

– És mi az, hogy In principio erat verbum?

Most nagypapin volt a csodálkozás sora.

– Hát te hol hallasz ilyeneket? És közelebb húzta a széket. Mielőtt teljesen belemelegednénk Johnny és nagypapi meséjébe, azért mondjuk el, hogy késő este van, és Bessy néni meg Rosa mama csak rövid időre engedélyezte nagypapinak, hogy lefekvés előtt beszélgethessen kedvenc (és egyetlen) unokájával. Így aztán vészes hangokat lehetett hallani odakünnről, ajtócsapkodást, meg: ez a vén szenilis nem tudja mennyi az idő!, hogy beszélsz az apámról?!, jó, jó, de a gyerekek aludni kellenek, – meg ilyeneket. Johnny azért még oda tudta súgni, hogy álmomban, nagypapi meg azt, hogy holnap majd folytatjuk, de eztán villanyoltás következett, és bár hősünk az átélt izgalmaktól sokáig nem tudott elaludni, végül mégiscsak belesüllyedt az álom és a második fejezet jótékonyan melegítő dunyhái közé.

Második fejezet

Lóra kell ülni!

Johnny már nem is csodálkozott, hogy megint ott van a sátorban. A reggeli fények megvilágították az ifjú elkínzott arcát. Még aludt. Johnny most látta csak, milyen magas a homloka, és mintha nem is lenne annyira fiatal. Vagy csak idősebbnek látszik a koránál? Ezt nem tudta eldönteni. Az ifjú lába mindenesetre be van kötve, és most ebbe a reményteljes reggeli fénybe egyszerre csak belép a már korábbról ismert medve. Johnny érdeklődve nézi a jelenetet, egyre inkább úgy érzi magát, mint valami furcsa moziban, ahol csak ő az egyetlen néző. Irigylésre méltó helyzet. Senki nem fogja elhinni a suliban, és Szásáék – mert hallgatott a pofonról, újabban szóba állnak vele – meg fognak pukkadni az irigységtől. Ha egyáltalán elmeséli annak a bunkó Szásának. Ezt még meggondolja. De nem merenghet tovább, mert a medve odalép az ifjúhoz, és megfogja a vállát.

– Uram, királyom!

Johnny álmában is érzi, hogy megremeg. Ó a király? Milyen király?

– Ébredj, királyom, hasadra süt a nap! (Semmi sem változott. Úgy látszik, az emberiség fölnőttebbik része ezer évvel ezelőtt is elmebeteg volt. Már csak az hiányzik, hogy elkésel az iskolából!)

– Te vagy az, kapitány? – kérdezi álomittas hangon a *király*.

– Már nem én vagyok a kapitány. Már csak István vajda vagyok. De ezt te tudod a legjobban. Nyilván nem vagyok eléggé tehetséges.

– Dehogynem vagy, drága Lackfi uram, dehogy! Az ifjú felkönyökölt. Az álom egy pillanat alatt kiröppent a szeméből és a lábsebe miatti fájdalomról elfeledkezve, szinte rajongó hangon folytatta:

– És leszel te még főkapitány, arról nem beszélve, hogy nálam te vagy az igazi főkapitány, most már mindörökre! De a fiataloknak is kell adni néha feladatot. Nézz meg engem! Itt lennék-e most, idegen országban, hadakozhatnék-e itt, ha már nem lennék kilencedik éve király? Ha nem lenne mögöttem nyolc év tapasztalata?

– Miért, most jobb? Kilencedik éve király, és tele van sebesüléssel! Szép kis király, mondhatom!

– Dörmögj csak, medve! Szeretem, ha dörmögsz. Aztán mi volt itt tegnap este, mesélj!

– Mi volt itt, mi volt itt! Míg uraságod kényesen heverész, addig a taljánt nem ette meg a dögvész. Sőt! Kitért. Ezzel a bánatos Ulrikkal kellett visszaverni őket a fészükbe, hogy rohadnának bele mindannyian.

– A talján lányok is? Az ifjú király már hamiskásan mosolygott, látszott, kedvére való a beszélgetés. Nem mindenki engedhette meg vele ezt a hangot, de az öreg dörmögőben úgy bízott, mint a saját apjában.

– No, egy-két leány megmaradhatna hírmondónak. De nem több! Most meg fel kéne kelnie. Na nem a lányok miatt, hanem egyfelől, mert a sereg látni akarja, hogy jól van a királya, s a tegnapi sérülés csak múltó rosszullét csupán. Másfelől, hogy egye a fene a lépét a taljának, hogy fölségednek kutya baja. Harmadfelől, meg mozogjon a seb, gyógyuljon erősebben, ne kelljen megint azt a sok jó bort a király lábára pazarolni, úgy mint tegnap.

– Borban mostátok a lábamat? Egy nagy király megérdemli!

– Krisztus sebeit is vízzel mosogatták, ha jól emlékszem. De elég a disputából! ^(*) Kint várja a kedvenc lova.

– Lóra kell ülnöm?

– Naná, majd gyalog mutogatom. A gyalogos katona nem ember, de ezt a király tudja a legjobban.

A király továbbra is mosolyog, ahogy tápászkodik a medvebőrökről.

– Megüti a taljánt a guta, ha meglát, mi? Hogy a magyar fattyúnak nem árt a nyíl!



– Miért lenne fattyú a szentséges király, már megbocsásson? Talán az agyát sebezte meg az a vessző, hogy ily butaságok hagyják el az ajkát?

– Fattyú, így neveznek itt bennünket. Még nem hallottad? Idegen fattyú. Pedig ők a fattyúk, öcsém gyilkosai! S a királynak elszínesedik az arca a méregtől. Most látni, mennyire fiatal, ahogy egyik pillanatról a másikra visszatér a színe, s az arcpírral együtt az életkedve is.

– Gyerünk, ne várassuk a sereget!

Mikor kilépnek a sátorból, eléjük tárul a hatalmas sereg. Tényleg nagyon sokan vannak, és valamennyien lóháton. Csak az különbözteti meg őket, hogy akadnak nehéz vasba, páncélba öltözöttek, és akad olyan, akinek csak a sisakja fém, meg a kardja. Liliomos zászlók lengenek mindenfelé. A király elégedetten néz körbe rajtuk, majd odasántikál a lovához. Igyekszik leplezni a fájdalmat, de csak hellyel-közzel sikerül neki. Igaz ezt csupán a közvetlen közelben állók látják. A sátor ugyanis kis dombocská tetején áll, így egészen messzire ellátni innen és viszont. Szemben a jókora kővár, a falakon, a lőrésen kíváncsiskodik kifelé az ellenség. A királyt fölsegítik a lovára, s ekkor hirtelen ezer és ezer torokból tör elő a kiáltás: éljen Lajos király! Éljen Magyarország királya! Éljen! Lajos büszkén felveti a fejét és integet a népének.

– Nagypapa, mit jelent az, hogy in principio erat verbum?

Reggeliztek. Nagypapa és unoka. Kivételes állapot, nem kell iskolába rohanni, hétágra süt a nap, és rajtuk kívül senki sincs otthon.

– Először volt az ige.

– Meg a főnév.

– Ez nem olyan ige.

– Hát milyen?

– Csurog a szádból a lekvár.

Ez nagyon vicces volt, nevetgéltek is rajta egy darabig. Addig mondjuk el, hogy a család többi tagja fontos keresztelőn vesz részt Bessy néni unokahúgánál, mert a néninek élt egy öccse, csak hogy másik városban, és ugye, Amerikában nagyok a távolságok. Csak holnap este érkeznek haza, addig szabad a vásár, cincoghatnak az egerek, kacsintott még tegnap este nagypapa hamiskásan. Most meg itt ülnek az asztalnál, folyik a lekvár a

szájukból, és röhögnek, mint a fakutya. Pontosabban csak Johnnynak folyt, de már letörölte. Tehát? Tehát:

– Az ige Isten ígését jelenti, vagyis a róla szóló tanítást.

– Az Istenről szóló mizét?

– Azt, hogy Isten létezik, és csak ő az egyedüli és igaz Isten.

– És miért álmodok én erről?

– Azt nem tudom. De elmesélhetnéd végre részletesen azt az álmot, ahol ilyeneket hallasz! Akkor majd talán megfejthetjük a titok nyitját...

Johnny megvakarta a feje búbját (néhányszor már kisebbedett az állandó vakarás miatt, Bessy néni mondta is, vőlegénykorára holtbiztos megkopaszodik!) aztán elmesélte az egészet úgy, ahogy már mi ismerjük. Nagypapi tátott szájjal hallgatta a történetet, Johnny félt egy kicsit, hogy úgy marad. Már mint nyitott szájjal. Azért mikor a végére ért, vagyis odáig, hogy mindenki azt kiáltotta, Éljen Lajos király, akkorra azért nagypapi mégis becsukta a lepénylesőjét. (Ezt a kifejezést ő szokta használni saját magára, tehát nem sértő, ha mi szintén ezt használjuk. Bár, mint tudjuk, amit szabad Jupiternek...)

– Semmi kétség – mondta nagypapa, és hátradőlt a széken. Te Nagy Lajosról álmodtál. A XIV. században élt lovagkirályról. Hihetetlen! Fölállt és járkálni kezdett. Gondterhelten rótt a konyhát, mintha a korzón lenne, úgy sétált föl-alá öles léptekkel.

– Miért járkálsz nagypapa?

Nagypapa nem válaszolt, elmerülten keringett tovább. Most már időnként sasszézott is, amikor ki kellett kerülnie egy széket, vagy a mélyhűtőt, vagyis olyan tárgyakat, amik akadályozták az elmélyült keringésben.

Ez nem mehet így tovább! Johnny teljes erejéből ordítani kezdett.

– Ébresztő! Megjött a reggeli újság! Ébresztő!

Nagypapa élt-halt a New York-i Hírharsonáért. Ha valamivel, hát ezzel a hírrel ki lehetett zökkenteni ebből a hóbortos gyalogtúrából. Legalábbis Johnny ebben bízott. De nem történt semmi. Johnny arra gondolt, hogy hozzávág valamit, vagy leönti tejjel, de ekkor hirtelen csengettek. Nagypapi, mintha dróton rángatnák, úgy torpant meg a mélyhűtő előtt.



– Ki az? – rikkantotta. – Nagy Lajos?

– Csak én vagyok, Claire.

– Mi ez a nagy ordibálás nálatok? – kérdezte Claire, amikor beengedték.

– Nagypapi dervist játszik. Ha nem jössz, megdönti a bolygóközi keringés világcsúcsát.

Claire felhúzott szemöldökkel nézett, de nagyon kedvesen. Claire-nek jól állt, ha komolyan nézett, és még hozzá felhúzta a szemöldökét, ugyanis ilyenkor előtűnt egy picike mélyedés a homlokán, amit akkor szerzett, amikor két és fél évesen legurult a pincéjük lépcsőjén. Irtóra beverte a fejét, de látszani semmi sem látszott, és édesanyja, Anne néni, aki akkor is éppen tortát készített a vendégeknek, mert a torta és egyéb cukros és mézes sütemények készítése volt a szenvedélye, szóval Anne néni semmit sem vett észre abból, hogy a kicsi Claire-nek bezúródott a homlokcsontja. Csak azt látta, hogy eszeveszetten bömböl, őt meg várja a torta, és úszik a konyha, és nem tudja, hogy hová is kapjon hirtelen, de aztán a kislány megnyugodott, ő pedig végre befejezhette a művét, amit a vendégek jó étvággal el is fogyasztottak. Úgy egy hét múlva vette észre a kicsiny horpadást a kislány fején, a gödröcskét, mely olyan volt, mint másnak az arcán a gribedli, csak ő a homloka közepén viselte...

Egészen helyes ilyenkor, gondolta Johnny. Nem mintha máskor nem látta volna helyesnek a lányt, csak a múltkori cserbenhagyásos el-futás miatt neheztelt még egy kissé. Bár egy lánytól mit is várhatna az ember...

– Ő tud róla? – nagypapa egészen felvillanyozódott és mintha megfiatalodott volna. Máskor tűnődő tekintete most szinte szűrőssá vált, és még a bajsza is mintha határozottabban kunkorodott volna fölfelé, mint eddig.

– Nem tudtam elmesélni neki a pofon miatt. Épp akkor kezdtem volna hozzá, de Szásáék...

– Még itt is az oroszok! Minden az oroszok miatt van! Szóval akkor mondjuk el, ugye? – kanyarintott egyet a beszéd menetén nagypapi, és az egyre jobban elcsodálkozó kislány felé fordult.

– Nos – köszörülte meg a torkát jelentőségteljesen – Johnny Nagy Lajosról álmodik mostanában. Nagy Lajosról, aki magyar király volt és a

XIV. században élt. Ráadásul – ahogy szavaiból kivettem – egy egészen érdekes vállalkozását látogatja a barátod álmában a lovagkirálynak: a nápolyi hadjáratot.

– Ennyi az egész? Claire-t láthatólag nem villanyozta fel a hadjárat híre. Homlokán újból megjelent a félhold alakú gödör, ujját az állához illesztette, és lebiggyesztette az ajkát.

– Ennyi az egész? – nagypapi csúfondárosan utánozta a kislány hangját. – Johnny soha életében nem hallott Lajos királyról. És már másodszor álmodik, ráadásul összefüggő folytatásokat, akár a tévében.

– Valami oka biztosan van.

Nagypapa nem felelt. Vakargatta a fejét, a mosogatóhoz csoszogott, tányért öblített, Johnny meg egyre türelmetlenebb lett.

– Nagypapi! Most beszélgetünk, vagy mosogatunk! Miért nem válaszolsz?

Claire ezalatt leült, szépen elrendezte maga alatt a szoknyát, és érdeklődve figyelt. Nem volt az a kimondottan cserfes fajta, de most még inkább helyesnek vélte, ha egy darabig csak csendben figyeli a *férfiak* beszédét. Aztán majd meglátjuk...

– Miért nem válaszolok? Mert nehezeket kérdezel. Nagy Lajos borzasztóan régen élt, ráadásul Európában, Magyarországon. Honnan tudjam én, hogy miért róla álmodsz, mikor soha nem hallottál róla!

– Azért vagy te az én okos nagypapám, hogy megfejtsd nekem a titkot!

– Ne hízelegj! Nagypapi csípőre tette a kezét. Homlokán úgy szaladtak végig a ráncok, mint azon a régi térképen a folyók a zöld mezőkön. Na, várj csak! Lajos lovagkirály volt. Vagyis olyan király, aki személyesen részt vesz a csatákban, és szemtől-szemben megküzd az ellenséggel...

Johnny kényelmesen elfészkelődött a nádból font karosszékben, amin reggelizett, de most nem állta meg, hogy közbe ne vágjon.

– És mindig ő győzött, ugye? – kacsintott Claire-re, és cinkosan oldalba lökte a könyökével.

– A lézerkardjával akár kétszázat is kettévágott naponta, ha nem köszöntek neki előre a trónteremben!

– Nem volt lézerkardja, és nem vágdosott szét senkit maga körül! A trónteremben általában az ő hívei ácsorogtak, azokat meg miért bántotta volna?



– Láttam a tévében. Johnny már bánta, hogy közbevágott, félt, hogy felelőtlen kotyogásával rossz vágányra tereli a beszélgetést, pedig borzasztóan kíváncsi volt erre az egész történetre. De nagypapát nem lehetett ki-zökkenteni.

– Nekünk is látni kellene ezt a dolgot.

– A tévében? – kérdezték kórusban. Most a gyerekeken volt a csodálkozás sora.

– Nem, nem a tévében. De olvastam egyszer egy regényben, hogy egy fiúnak fogalmazást kellett írnia a Csendes-óceánról, ám dunsztja sem volt róla, hogyan nézhet ki az a környék. És akkor meglátogatta őt egy fekete ló. A ló görkorsolyázott, és emberi hangon beszélt. És megmutatta a szekrényt... Nagyon öreg szekrény volt... Vagyishogy izé... – Nagypapi krákogott. Levette a szemüvegét és megtörölte a zsebkendőjével.

– Milyen szekrényt?!

– Nos, izé. A szekrényben, pontosabban a szekrényből nyílt az út a Csendes-óceánhoz.

– És?

– És bemásztak és elmentek. A fiú megírta, amit látott és ötöst kapott a dolgozatára.

– Nem is rossz. Milyen volt az a szekrény?

– Öreg. Nekünk olyan nincs.

– De nekünk igen! Claire felpattant. – Tessék átjönni hozzánk! Nekünk csak öreg szekrényeink vannak! Csak úgy füstölögnek a rájuk rakódott portól, és nyikorognak, ha az ember kinyitja őket.

– De mi lesz, ha megtudják? Bessy néniék biztosan keresni fognak bennünket! Johnny láthatóan aggódott.

– Te Johnny! Te félsz? Nagypapa kiegyenesedett és furcsán csillogtak a szemei. A hangja mintha dörmögősebbre változott volna, a karja pedig izmosabbra. Johnny meg természetesen nem akarta bevallani, hogy igenis fél. Kísértethistóriákban olvasott mindenféle járó és nyikorgó szekrényekről, és esze ágában sincs kipróbálni őket. De nagypapi meg a kicsi Claire rászégeződő tekintetét látva – homlokán gödröcske! – persze, hogy bár a fejét tagadólag rázta, de mondani egészen mást mondott.

– Irány a szekrény – rikkantotta Johnny, és felugrott a karosszékből, de olyan hirtelen, hogy beverte a fejét egy kurtán-furcsán fölakasztott szekrénykébe. Egy olyanba, amire tényleg nem számíthat az ember... Egy pillanatra elhomályosodott előtte a világ, Szása foghíjas, eltorzult arca vi-gyorgott rá a levegőből, aztán megrázta magát.

– Nem esett bajod? Nagypapi és Claire térdeltek mellette.

– Újabban rájár a fejedre a rúd, akarom mondani a nem beépített konyhaszekrény – fontoskodott nagyapó.

– Ugyan már, semmi bajom! Nézzük meg azt a csodaszekrényt!

– Ez már beszéd fiam!

És átmasíroztak a szomszéd házba.

Harmadik fejezet

A király rokona

Ott álltak a szekrény előtt. Johnny hátáról folyt az izzadság idegességében és félelmében. Mi lesz, ha tényleg sikerül? Mihez kezdenek majd a XIV. században? És hogyan fognak visszajönni? És mi lesz, ha nem sikerül? És ha itt fog állni az egész Tunner család (Claire-ék), meg az egész Fortunate család (Johnnyék) és teljesen őrültnek hisznek majd minket. Hiszen nem lehet normális, aki régi szekrényekben mászkál. Még ha gyerek csak-csak. De hát egy nagypapa?

Ráadásul, hogy néz ki ez a nagypapa? Johnny ha rápillantott a legidősebb Fortunatéra, legszívesebben elszaladt volna! Hogy miért? Nos, nagypapa fején egy használt és rozsdás éjjeliedény díszelgett. Hátán Johnnyék előszobai kis perzsaszőnyege, mely hosszú talárként fedte lábait, mindez egy vastag drótdarabbal a derekán összekötve, s tetejébe még a kisbaltát is beletűzte! És ha nevettek rajta, rögtön megsértődött, és kifejtette, hogy Nagy Lajos korába legjobb, ha így indul az ember.

– Rohambilivel a fején – cukkolta az unokája.

– Ne vess, csak, ne vess! – meglátjuk, mit teszel, ha megtámadnak a gaz nápolyiak, Lajos király unokatestvérei, meg a felbérelt martalócok!

– Lehet, hogy tényleg hatásos lesz – Claire titokban megszorította Johnny kezét, és rámosolygott.

– Ha más nem, hát röhögőgörcsöt kapnak tőle – súgta még a fülébe, míg a bácsi a bilivel zörgött.

– Sok beszédnek sok az alja – vélte nagypapa és intett a kezével. – Rohamra, barátaim – mondta még és belépett a szekrényajtón. A két gyermek pedig követte.

Most pedig hosszan mesélhetnék arról, mekkorát nevettek a szőnyegbe csavart nagypapán az időközben hazaért Tunnerék (különösen Claire két bátyja, Harry és Ed), hogyan próbálta aztán nagypapi kimagyarázni magát, és hogyan iszkolt haza, mikor látta, hogy egyre jobban nevetnek rajta. Végül Claire mentette meg a helyzetet, azt állítva, hogy az iskolai jelmezbálra próbálnak, és Johnny nagypapája próbált ötleteket adni nekik, miközben Johnny hazaszaladt egy – két használhatóbb rongydarabért. Szóval minderről igen hosszasan fecseghetnék itt, sőt még a kislány félelmét is ecsetelhetném, hogy mi lesz, ha rájönnek: Johnny nincs sehol. Bizony-bizony csak a hűlt helye. Ugyanis ő valahogy, valamiképpen mégiscsak eltűnt a szekrényben! Na látjátok! Inkább erről mesélek!

Johnny ott állt a hideg esőben, a késő aversai délutánban. Mert ez itt Aversa vára, ennyit még el tudott neki mesélni a nagypapi mielőtt beléptek abba az átkozott szekrénybe. De ez a tudás kevésnek tűnt ahhoz, hogy meleg ruhát, élelmet, esetleg barátokat szerezzen. Johnny határozottan félt, nem tudta, hogy került ide, és szeretett volna visszamenni. Erre vágyott a legjobban. Hogy megint ott ücsöröghessen Fortunate nagypapával a konyhában, és hallgathassa ezeket a távoli furcsa történeteket Magyarországról és Nagy Lajosról. De nem sokáig tépelődhetett, mert hirtelen lovasok tűntek fel a szemközti domb tetején. Nem lehettek sokan, talán tíz-tizenöt lovag, könnyű fegyverzetben.

Johnny elhatározta, hogy nem fog gyáván elszaladni, elébük áll, lesz, ami lesz. Azt már messziről meglátta, hogy az élen lovagló hatalmas vitéz mellett ügető társa lilimos zászlót tart a kezében. Tehát magyarok – sóhajtotta megkönnyebbülten Johnny, aki az iskolában különórákon elsajátította ezt a furcsa nyelvet, és nagypapával be is gyakorolta. Nem mintha Johnny olyan borzasztóan szorgalmas lett volna, nem, nem. Ám ez lett otthon az ő titkos nyelvük, amit más nem értett, csak ők ketten. Na persze valamennyire Johnny édesapja szintén beszélt magyarul, de a munkahelyén angolul társalgott, otthon a felesé-



gével és a nénikkel hasonlóképpen, ezért aztán nagypapa és unoka szintjét már nem tudta elérni.

A lovasok közben egyre közeledtek. Johnny elhatározta, hogy feltartott, nyitott tenyerével köszönti, őket, ahogy az indiánok között szokás. Tudta azt is, hogy a felmutatott üres kéz az egész világon a békés szándékot jelzi. Látjátok, nincs nálam fegyver.

– Kinek a fia vagy? – kérdezte magyarul az óriás termetű vitéz, Johnnyhoz érve.

– Fortunate. John Fortunate – válaszolta gyanútlanul Johnny, mit sem sejtve, milyen érzelmeket, mekkora ordítózást vált ki a lovasokból ez a felelet.

– Szóval talján vagy – vicsorgott rá az óriás, aki csak termetében hasonlított a jóságosan dörmögő Lackfi vajdára. – Talján vagy és be is vallod! Nem félsz kutya, hogy rögtön megsütünk és feltálalunk a királynak?

– Magyar vagyok! – kiabálta Johnny remegve. – Magyar.

– Akkor nem hívnának Fortunatának, s nem járnál ily különös ruhákban sem. Hol szerezted? Biztosan kém vagy!

– Dehogyan vagyok kém!

De Johnny hiába tiltakozott. Erős markok ragadták meg, összekötötték a kezét, szájába rongyot nyomtak. Az óriás termetű vitéz maga elé ültette a nyeregbe. Johnny még soha életében nem érezte magát ennyire kiszolgáltatott helyzetben. Még akkor sem, mikor Szása orrba nyomta. Meg volt ijedve nagyon. De hamarosan látta, hogy az óriás barátságosan int a többieknek és még mosolyog is. Talán mégsem olyan durva...

– Mutasd csak a gyűrűd? Honnan szerezted?

Johnny érezte az izgatott rángást. Talán még a lova négy lába is földbe ragadt a nagy csodálkozástól az izompacsirtának. Johnny kuncogott volna, ha nincs ilyen kényes helyzetben. De az óriás már ki is rántotta a szájából pecket. Gyors mozdulatokkal lecsavarta a fiú kezéről a köteleket és – amennyire csak tudta – halkan a fülébe súgta: – Honnan van neked ilyen struccos gyűrűd? Tán a király rokona vagy?

– Johnny sejtette, az élete múlhat a feleletén. Görcsösen igent bólintott.

A vitéz szomorúan sóhajtott – biztosan jobb fogásra várt –, aztán nem szólt többet. A várba érve aztán Johnnyt egy dörmögő ismerős elé vezette.

A dörmögő hosszú asztalnál ült, prémes kabátot viselt, alatta páncélinget. Sok hozzá hasonló viseletű alak ült mellette, valamennyien bort ittak

– Nyelvet fogtál, Miklós?

– Azt hittem, Lackfi uram. De nem az.

– Hát akkor mi fán terem?

– Azt állítja, a király rokona.

– Azt mindenki mondhatja.

– Aranygyűrűje is van. Struccos.

– Azt meg lophatta valahol.

– Mi legyen vele?

– Tegyétek ki a konyhára, amíg a király vissza nem ér. Majd ő eldönti rokona a nyelv, vagy sem. De ügyeljete rá, meg ne szökjön!

Így került Johnny a konyhára, amely egy kicsit más volt, mint amiket eddig megszokott. Hát persze! Nem volt mélyhűtő, nem volt elektromosság. Ellenben fáklyák égtek mindenütt, vér és különféle fűszerek szaga terjengett, bőrkötényes, sipkás fiúcskák rohangásztak ész nélkül a hatalmas, szabad tűzön vagy éppen rácsokon heverő üstök között, s az egész füstös, kormos, bűdös helyiség közepén egy hatalmas nyárson ökröt süttött Géza úr, a főszakács. Johnnyt mindjárt beosztották az egyik üst mellé, kevergetni. Akkor pillantotta meg a szekrényt. Furcsa szekrény volt, egészen olyan, mint Claire-ék házában. Egyáltalán nem Nagy Lajos korabeli, inkább a XX. század elejéről. Sötétbarna lakkal volt mázolva, tetején körben virágmintázatú relief húzódot.

– Vágjál bele nyúllábat. Az egyik fiú szőrös és véres valamit nyújtott felé, Johnny viszolyogva nyúlt utána.

– Na mi lesz? El ne felejtsd megnyúzni! – És elszaladt.

Johnny félve pillantgatott a szekrény felé. Nem mintha nem érdekelte volna, hogy mi történik itt a várban, de attól tartott, nem fogják elhinni, hogy a király rokona. Hát még, ha meg is mutatják neki! És akkor mi lesz? Meg is ölhetik. Vagy örökre bedugják valami dohos várbörtönbe huhogó baglyok meg ázott patkányok közé.. Nem, innen meg kell lógni. Minél előbb. És a szekrény, nos a szekrény csak varázsszekrény lehet. Megismeri a tulipános mintákról. Azért még habozott. Meg kell várni a pillanatot, amikor senki sem figyel. Ez most a legfontosabb erény. A türelem.



S Johnny kevergetett és várt, és várt és kevergetett. Hosszú órák teltek így el, szerencsére nem nagyon szóltak hozzá. Egyre fáradtabbnak érezte magát – talán már éjfél is lehet, ilyenkor rég aludni szoktam, Bessy néni betakar, a mama meg mesél nekem, bár újabban azt mondja nagy fiú vagyok, és csak megcsókol a homlokomon – s ekkor belépett az a magas homlokú ifjú, akit álmában látott. Nagy Lajos még kissé sántikált a friss sebtől, de mosolygott. Mindenki felé fordult, a legények fél térdre ereszkedtek.

– Fölösleges udvariaskodás – szólalt meg a király, és Johnny úgy érezte ennél szebb baritont még sohasem hallott. Szél zúgott a keblében és erősebben kezdett dobogni a szíve.

– Gyertek ide mindannyian – szólott még a fiatal király és Johnnynak újból eszébe jutott a szekrény. Bármily vonzó is az ifjú, gondolta, bármilyen érdekeseket beszél, de ez egy vissza nem térő alkalom. Soha vissza nem térő, hisz most mindenki a királyra figyel. És Johnny szaladni kezdett. Futott, ahogy csak bírt, egyenesen bele a szekrénybe.

– Kapjátok el – hallotta még. Ne engedjétek! És beugrott az ajtón

– Adjál még a pofájára – hallotta most egészen közléről. Johnny a földön hevert. Érezte, fáj a szeme, az orra, a szája. Sós lé csurgott le a torkán.

– Ne bántsatok... – nyöszörögte. – ne bántsatok...

– Nem bántunk, csak térj már magadhoz, te szerencsétlen!

Johnny végre kinyitotta a szemét. Először nagypapit látta meg, aztán Clairet, aztán... aztán...

– Hol vagyok? Hol van a király?

– Ez már tényleg több a soknál! Akárhányszor beveri a fejét, mindjárt a királyról hallucinál! Nagypapi úgy tett, mintha zsörtölődne. Valójában rettentően örült, hogy kedvenc unokája végre megszólalt.

– Legalább öt perce fekszel itt eszméletlenül – tette hozzá a kislány.

– Öt perce? Az nem lehet! Hiszen annyi minden történt azóta, hogy bemásztunk Claire-ék szekrényébe!

– Hová másztunk be?

– A szekrénybe! Tényleg, nagypapa, hová tetted a bilidet?

– Ez a gyerek tényleg megőrült. Nagypapa gondterhelt pillantása találkozott Claire-ével. – Orvost kell hívni.

– Magam láttam, hogy bilivel a fejedet másztál be a szekrénybe! És rajtad volt a perzsaszőnyeg, a derekadra meg kisbaltát kötöttél! – kiabált izgatottan Johnny.

– Nézd kisfiam, te most nagyon megütötted a fejed, ráadásul a héten már másodszer. Jobb, ha nyugton maradsz, és nem mozogsz, mert esetleg a maradék eszed is kiesik a helyéről. Szerencse, hogy jóapád nem lát most, nem lenne nagy véleményrel rólad.

– Tényleg, hol van most Charles bácsi – kérdezte Claire.

– Franciaországba repült dolgozni, és csak húsvétra jön haza. Így sajnos kimarad ezekből a Johnny féle történetekből. Pedig biztosan nagy élvezettel hallgatná, hogy az apja éjjelivel a fején ugrott be valami szekrénybe, miközben a baltával hadonászott. Legalábbis az unokám szerint...

Johnny elnevette magát. – Jó, lehet, hogy nem másztunk be a szekrénybe, de akkor én hogyan kerültem Nagy Lajos udvarába?

– Nagy Lajos udvarába? – Most a többiekén volt a csodálkozás sora.

– Na, meséld el csak nekünk azt az udvart!

És Johnny elmesélte. Tulajdonképpen nem történt vele olyasmi, amit nem értett volna, egyetlen apróságtól eltekintve.

– Nagypapa, mi az a nyelv?

– Kém, kisfiam. Így hívták régen. De van még valami. Azt mondod, örültél a lilimos zászlónak. Nem emlékszel, hogy a nápolyiaknak ugyanolyan a címerük? Szerencséd volt, hogy magyarokba botlottál. Még az álmodban is szerencséd van. A szekrényt viszont felejtst el. Csak viccelődtem az előbb, mielőtt ugrálni kezdtél. Szekrényből nem lehet sehová sem jutni, legfeljebb a diliházba. Viszont adok neked egy könyvet. Ha már ennyire érdekel ez a Nagy Lajos.

Nagypapi becsoszogott a szobába.

– De furcsa ez a nagypapa! Nem ő mondta, hogy a szekrényen át el lehet jutni akár a Csendes-óceánhoz is?

– A Csendes mihez? Én semmi ilyesmit nem hallottam – rázta meg tagadóan a fürtjeit Claire, és komolykodva Johnnyra nézett. Aztán még a tenyerét is összecapta: – neked tényleg történhetett valami a fejeddel. És vidáman rázva hóbortos fürtjeit, kiszaladt a konyhából. Így már nem láthatta a repülő papucsot, amit hősünk eresztett diadalittas útjára, s amely a



konyhaajtón landolt. És a könnyvet sem, amivel nagypapa belépett, s bár rosszallóan nézett a papucsra, és csóválta a fejét, de aztán mégis unokája kezébe nyomta. Johnny rápillantott a fedelére. Ez állt rajta: A STRUCC VÉRE. És Johnny felütötte a könnyvet.

Negyedik fejezet

Tényleg vérzik a strucc

Az első fejezetet gyorsan átlapozta. Hiszen ezt ismerem, ötlött fel Johnnyban, és nem is csodálkozott nagyon. Azt még elolvasta azért, hogy Lajos integetett a népének, aztán belevágott a második fejezetbe.

Ezt olvasta: Zára, 1345.

Gyönyörű ős volt. A lombok is még mindenütt zöldek voltak, csak itt-ott tűnt elő valami kis fura halványka sárga folt, ami a szeptember végére emlékeztetett. Az úton a fiatal Lajos király lovagolt – sokkal fiatalabb, mint az előző fejezetben –, könnyű fegyverzetben, de sisakban és egyedül. Ekkor egy ág verődött a sisakjához, olyannyira, hogy a fejfedő lerepült a földre. Mikor föl-emelte, akkor látta, hogy a sisakdísz nyaka elgömbült. Ezüst struccot ábrázolt, melynek a torkából lassan, de folyamatosan folyt a fekete, félig megalvadt vér.

A király nem annyira ijedten, mint érdeklődve nézegette a különös jelenséget, és hamarosan hangokat is hallott a közelből.

– Valaki meghalt – dörmögte Lackfi úr, aki éppen most galoppozott a helyszínre néhány fegyveres kíséretében.

– Vajon ki lehet az? – kérdezte csengő hangon a király és magasabbra tartotta a sisakot, hogy mindenki jól láthassa a szörnyű jelenést.

– Fenséged kedvence hozza a rossz hírt – int a háta mögé a vajda.

A nap megcsillan az érkező lovag vértjén. A fiatal Újlaki Kont Miklós az, s egy nála még ifjabb küldönc üget a balján.

– Beszélj – int ekkor a király.

Johnny kezéből kihullott a könyv. Nem mintha nem érdekelte volna, miért folydogál Nagy Lajos struccának a vére. Nagyon is érdekelte. Ám rettentő fárasztó napja volt, a feje még mindig sajgott, hát elnyomta a buzgóság. De hamar felébredt és olvasott, és aztán megint olvasott és közben öreg este lett, és még mindig olvasott. És alig várta, hogy másnap legyen, és azt a sok mindent, ami immár kedvenc királyával megesett, mind elmesélhesse Claire-nek.

A suliban azért még túl kellett élni a délelőtti órákat, s bár a nagyszünetben megbeszélték, hogy délután Tunnerék kertjében találkoznak, vagy épp ezért, nagyon nehezen akart telni az idő. Ráadásul két matekjuk is volt, Perkettő tartotta, s noha aznap nem osztályzott, Johnnyt mégis kihívta néhányszor a táblához, és nyamvadt aránypárokkal gyötörte.

– Inkább az arany párjáról tessék kérdezni – kiabálta Alex–Szása Johnny szerint nem túl szellemesen. Az osztály mégis röhögött, Perkettő pedig orrnyergére tolta ódivatú, műanyag keretes szemüvegét.

– Nocsak, nocsak – csettintgetett a nyelvével és pislogott, akár egy óriásteknős. A röhögés újabb hulláma söpört végig a termen, Perkettő elkönyvelte, hogy még mindig jó a humora, és komoly képet vágott.

– Tehát ha ötvenegy indián kel át a folyón négy csónakon, akkor három csónakban mennyi indián fér el? – Perkettő hátradólt a széken és kopasz fejét simogatta. A matektanár rendkívül komikus figura volt, s szegény diákok rekeszizmai bizony alaposan megszenvedték az óráit, mert Perkettő jelleme megcáfolta a nevetséges külsőt, s ha valaki célzást tett rá, vagy csak mosolygott az engedélye nélkül, mindjárt vadul feleltetni kezdett. Akadtak ugyan békésebb napok, mint például a mai, de ilyenkor még jobban kellett vigyázni, nehogy olyankor ne vessenek, amikor a tanár úr nem is viccelt. Johnny tehát izzadt, és néha a reá váró és izgalmasnak ígérkező délutánra gondolt, néha meg arra, hogyan lehet tizenegy és háromnegyed indiánt belegyömöszölni egy olyan kis csónakba... Perkettő viszont élvezte a matematikai problémát, miszerint a számok világában elfér négyszer háromnegyed indián, a valóságban azonban nem biztos, hogy akad hely három egésznek.

– Ez teljesen lökött – húzta el a kezét a homloka előtt Alex a szünetben, s a folyosón távolodó Perkettőre mutatott.



– Ennél hülyébb csak te vagy – kiáltott Johnnyra, és gyorsan nekilökte Macieknek, aki Johnny szerencséjére még nem ébredt fel teljesen a matekóra által okozott melankóliájából, és nem tudta Johnnyt kapásból visszalökni.

– Neked a legjobb – kiáltotta oda Johnny Alexnek, aki ettől a közléstől úgy meglepődött, hogy egy másodpercre visszafogta az öklét, amivel éppen menekülni szándékozó hősünket igyekezett gyomorszájtájon vágni.

– Miért nekem a legjobb?! – kérdezte fenyegetőleg.

– Mert a fafejdeddel legalább evezni tudnak az indiánok – visította Johnny, de már szaladt is, mintha ezer orosz kergetné, nem pedig egy. De előbb-utóbb ez az egy orosz is elfáradt, és hősünk elkönyvelhetett magának egy újabb verés nélküli napot...

– Úgy látszik, csak ideiglenes volt a fegyverszünet – mondta aztán Claire délután a kertben, mert, mint minden jó, ez is eljött végre.

Ültek a meleg tavaszi napon, és eperkrémet nyalogattak.

– Nem érdekelnek azok a hülyék! – Johnny mérgében mellényelt és nagyokat köhögött.

– Azért valamit csak ki kellene találni ellenük – vélte a lány, és szokásához híven megrázta szőke fürtjeit. – Ha már a gyűrűd nem segít. Apropó, honnan a fenéből szerzett a nagypapád egy ilyen struccos gyűrűt? Egy ugyanolyat, mint amit a király is visel.

– Khm, khm, na végre! – Johnnynak sikerült kiköhögnie a mellényelt falatot.

– Fogalmam sincs – felelte komoran. Eddig soha nem beszélt erről.

– Biztosan nem véletlen. Mint ahogy a nevetek is fura. Olyan olaszos: Fortunatè!

– Nincs benne semmi olaszos – duzzogott a fiú. – Egyszerűen a magyar Szerencsés angol fordítása.

– Jó, jó – mondta a kislány. – Inkább meséld el, miről szól az a könyv. Mi is a címe?

– A strucc vére – válaszolta Johnny megenyhülten és mesélni kezdett.

– Fura egy történet – vakarta meg a sebhelyet a fején. (Tényleg idő előtt kihullik a haja...!) – Volt egyszer egy király...

– Akár a mesében – vágott közbe Claire és felhúzta a lábait a székre, mint aki hosszú történetre számít.

– Igen pont, mint a mesében. – Claire örömmel látta, hogy Johnny már nem haragszik rá, mert az előbb közbevágott, sőt.

– Szóval ennek a királynak rém sok gyermeke született. Ha jól emlékszem: öt.

– Az olyan rém sok? Claire-nek megjelent a homlokán a gödröcske. Tehát komolyan figyel, szögezte le magában Johnny, miközben magyarázott.

– A középkorban ezt igazán nem lehetett tudni, vagyishogy hány gyereke van az embernek, mert nagyon sokan meghaltak még egészen kicsi korukban. Neki is biztosan sokkal több született, de csak ötből lett felnőtt, illetve ami biztos, az az, hogy ennek az ötnek szintén születtek leszármazottaik.

– Hogy te micsoda kifejezéseket használasz! Leszármazottaik? Ezt is abból a könyvből tudod?

– Ühüm. De ha mindig közbeszólsz, sosem érünk a végére.

– Bocs, ígérem, jó leszek!

– Szóval. A király Nápoly nagy hatalmú uralkodója...

– Az ugye Olaszországban van?

Claire természetesen nem bírta megállni, hogy ne kotyogjon már megint közbe. De hát ez egy fontos kérdés volt, ráadásul nem is butaság, hiszen Nápoly tényleg Olaszországban van. Így Johnny gyorsan meggyőzte magát, milyen jó, hogy a lány nem Nyasszaföldet mondott, Ruan-dát, esetleg a Krími kánságot. Nagyot nyelt tehát, bólintott, és folytatta.

– Ott van, persze, hogy ott. De a Nápolyi Királyság nem csak magát a várost jelentette, hanem a környező területeket is, beleértve Szicíliát.

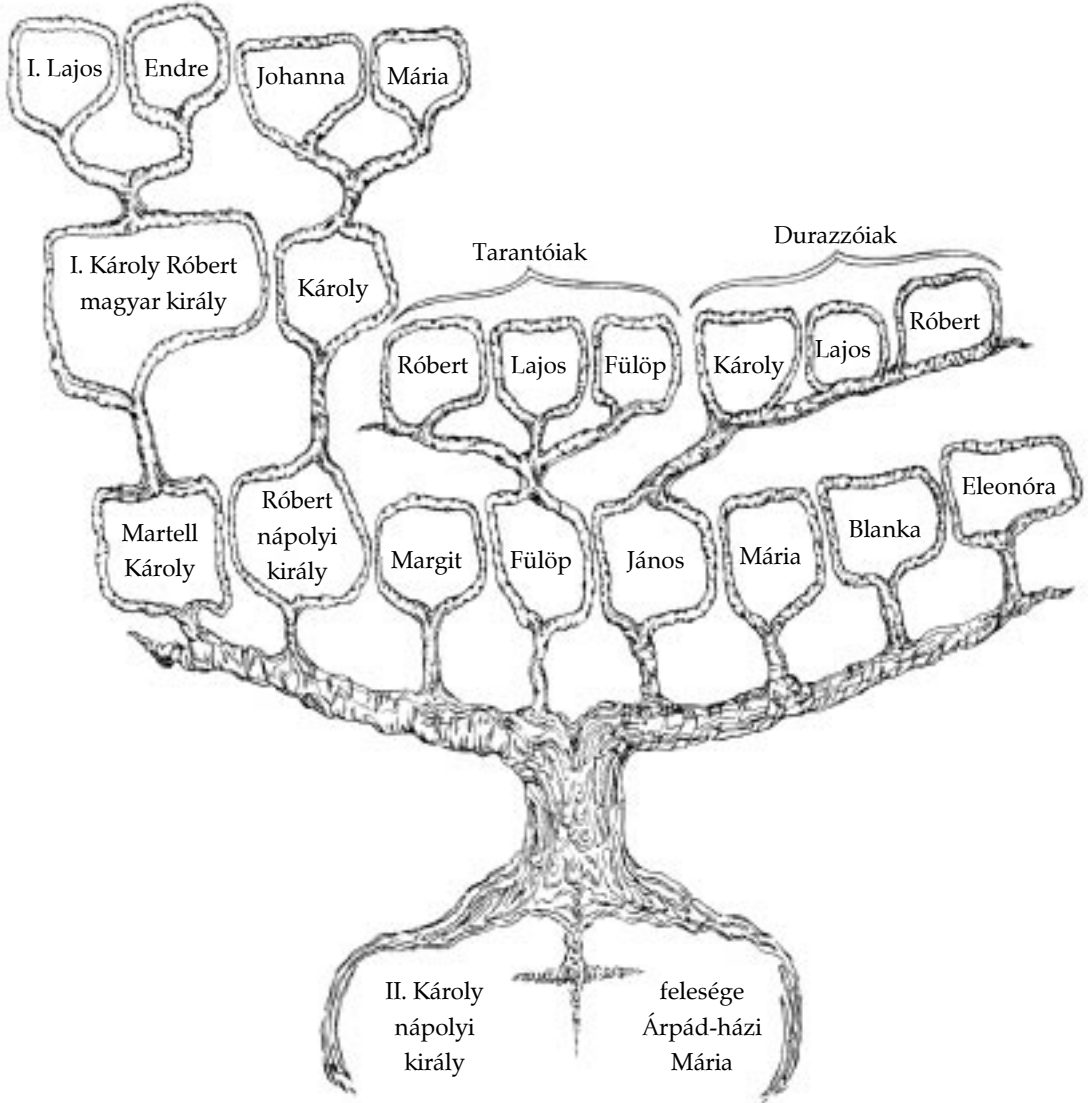
Nos, a nápolyi király öt gyereke közül az egyik fiának a fia, vagyis az unokája magyar király lett. Tudniillik a nápolyi király felesége magyar volt, és a magyaroknak akkoriban éppen nem volt királyuk, ezért a magyar nagymama unokáját hívták meg magukhoz uralkodni. Tudsz követni?

– Mit nem képzelsz?! – kiáltotta a kislány önérzetesen. A nápolyi király nagymamájának az ükunokája a te nagypapád – mondta nagy csalafintán és vigyorgott.

– Jó, jó, látom, úgy sem bírod megjegyezni. Tudod mit? Lerajzolom!



És Johnny már szaladt is be a házba papírért meg ceruzáért. Claire égnék emelte a szemeit, de hangosan nem szólt semmit. Johnny pedig kisvártatva rajzolni kezdett.



– Tehát ő az a bizonyos nápolyi király, akiről először beszéltem – mondta Johnny, és zöld színű cerkával bekarikázta II. Károlyt. – Az ő felesége volt a magyar Árpád-házi Mária (Narancssárga). És most már láthatod, hogy II. Károly és Mária unokája a magyar király, Károly Róbert (bar-na). Károly Róbertnek két fia van. (Legalábbis az én rajzomon, a valóságban három, de erről majd később.) Az egyik I. vagy más néven Nagy Lajos (piros karika), a másik pedig Endre (fekete ceruza), akinek járt volna a nápolyi trón.

– Hogy-hogy járt volna?

– Különböző családi szerződések alapján. És főleg, hogy az 1343-ban elhunyt Róbertnek csak leányunokái voltak, a fia pedig már korábban meghalt.

– Aha. Nagyon érdekes. Claire ásított egy jót. A kislányt szemmel láthatólag nem igazán kötötték le a nápolyi királyok öröklési problémái. (A gödröcske meg már régen eltűnt!)

– Igenis nagyon érdekes!

– Nem érdekes. Sokkal izgibb még az a dedó Tom és Jerry is, mint ez.

– Jó, akkor nem is mesélem tovább! És soha nem fogod megtudni, hogy Endrét mindezekért meggyilkolták!

Johnny arca vörös volt a méregtől.

– Meggyilkolták?

– Meg. Ráadásul nagyon fiatalon. Tizenhét vagy tizennyolc évesen.

Ötödik fejezet

Pusztá kézzel

A lovak nyílként repültek át a patak felett, és Endre érezni vélte, ahogy a pázsit puhán körülöleli a belécsapódó patkókat. Hamarosan király leszek, gondolta. Szinte hihetetlen. A bátyám ugyan tizenhat évesen lett király, de még én sem vagyok tizennyolc. A feleségem gyönyörű, gyermeket vár tőlem, a rokonok pedig úgy látszik megenyhültek az irányomban. Ezt a szarvast pedig lelövöm. Endre megállította a lovát és a húrra helyezett egy nyílvesszőt. Ám az imént még gyanútlanul legelésző vad hirtelen felkapta a fejét, és horkantott néhányat, majd helyből „startolt”, és beszáguldott a tisztásról az erdőbe.

Endre nagyot sóhajtván eresztette le az íját.

– Sose bánd, felséges úr – hallott egy mézes-mázos hangot a füle mellett.

– Inkább próbáld ki a sólymot. Két hete vettem a Castel Nuovo piacán.

– Magyarul is repül a sólymod, Róbert? – kérdezte barátságosan a megszólított.

– Magyarul még jobban, mint nápolyiul – felelte a Róbertnek nevezett, s duzzadt ajkait mosolyra görbítette.

Kövércsés fickó volt ez a Tarantói Róbert, harcban, kártyában kiszámíthatatlan. Szerette a tréfát, de csak ha máson csattant. Mindazonáltal nem volt buta ember. Endre, aki jó másfél fejjel magasabb volt nála, bőrkesztyűt húzott, és átvette a sólymot a jobb kezére. Róbert előrefelé mutogatott neki, hogy ott a rekettyés alatt rohángászik egy lüke nyúl, azt kellene elejteni. Így aztán tényleg nem láthatta, hogy a másik ezalatt ijedten nézeget hátrafelé.

– Ereszted le az íjadat, te barom! Te komédiás, elment a maradék eszed is?

Vagy jó ötven lépéssel hátrébb vékony, seszínű hajú ifjú állt, és kihúzott kardját lapjával éppen egy másik lovag ijára helyezte. És nyomta, nyomta lefelé, a földnek. A „lovag” hatalmas erejű, jól megtermett férfi, fekete, gondozatlan haja verdesi a vállát. A két szemöldöke szinte összeér az alacsony homlok alatt, szemeiből pedig gonoszság árad.

– Pedig most elintézhettem volna. Senki nem látta, csak Róbert. De gondolhattam volna, hogy a „fattyút” pártolod.

– Mondtam, hogy minden eszed elszaladt. Először is, nem pártolom, másodsor nem fogja a fegyver, harmadszor: még tévedésből leterítenéd a bátyám, ó te nagy egyenes ági torzszülött.

– Nem lehet mindenki törvényes herceg. Fattyúnak is lennie kell valakinek.

– Akkor meg miért pont te hívod fattyúnak a törvényes uralkodót, szeretve csodált eszű Artus Bertrandom. Te, akinek az apja véletlenül futott elő nagyapád vesszejéből?

A fekete hajú óriás odafordult a másikhoz, és remegő kézzel ugyan, de összemarkolta a gúnyolódó mellén az inget.

– Ha igazán érdekel – kezdte és a hangja meg-megakadt a felgyülemelő sérelmektől – ha igazán érdekel, én nápolyi vagyok! Az a másik pedig...

– akarta folytatni, de a vékony herceg, aki az előkelő Tarantói Lajos névre hallgatott, és testvéröccse a már megismert Róbertnek, szóval Lajos lesöpörte magáról a nagy erejű Bertrand (magyarosan Bernát) kezét, és könnyedén odébb lépdelt.

– Fantasztikus! – kiáltotta. Egy fürkésző oldalpillantással már az előbb megállapította, hogy Endre, no meg Róbert bátyja jócskán eltávolodtak tőlük, s így nyugodtan hangoskodhat.

– Fantasztikus! – ismételte és összecsapta a kezeit. – Artus Bertrand huszonkét éves korára megvilágosodik, és ráébred, hogy ő se nem ánglius, se nem francföldi, hanem egyenesen nápolyi születésű! Ezt nevezem én borotvaéles logikának!

– Ne vess, csak ne vess – zsörtölődött Bertrand. Tudod jól, nem arról van szó, hogy én ki vagyok. Hanem, hogy ez a fattyú nem nápolyi! Ez egy birkaevő magyar! Onnan jött, abból a távoli, hideg országból, ahol nem is-



merik a költőket, és még ma is sátrakban alszanak! Huszonhat feleségük van és áldoznak az ördögnek...

– Miért, te talán ismered a költőket?

Tarantói Lajos mosolyogva nézett izgága rokonára, aki bár egyetlen ökölcsapással a földre tudta volna őt teríteni, mégsem bántotta, sőt még a gúnyolódását is elnézte neki.

– Igenis, én ismerem Petrarca urat! Nagyon szép izéket ír... vers, vagy mi. Johannához is írt egyet.

– Szonett, ó minden bölcsesség ismerője, nagyúr! Bár a lába nyomába sem érek, mégis kénytelen vagyok pontosítani kegyelmességedet! Szóval: szonett – gúnyolódott a tarantói herceg.

– Arról beszélj inkább, miért nem fogja a fegyver?

– Hallhatott volna erről is kegyelmesség! Hiszen udvarszerte beszélnek.

– Te Lajos! Tudom, hogy nagyon okos ember vagy, de ne feszítsd tovább a húrt! Bökd már ki, miért nem fogja a fegyver a gazembert!

– Édesanyjától, Erzsébettől kapott egy gyűrűt Endre királyfi. Ez egy varázserejű gyűrű, már annak idején is segített, mikor a rossz emlékezetű Zách Felicián rátört a királyi családra.

– Kicsoda? Miféle Felicián? A lényegről beszélj, kérlek, a gyűrűről!

– Arról beszélek. Nos ez a gyűrű megvéd a gyiloktól és a méregtől egyaránt. Viselőjét csak egyféleképpen lehet elemészteni.

– Hogyan?

A herceg egyszerre megkeményedett. Összeszorította késpenge ajkait, s csak úgy préselte közülük ki a levegőt:

– Puszta kézzel, barátom. Puszta kézzel.

– Aludjunk a kolostorban?

– Régen is mindig a kolostorban aludtunk. Az atyák reggel imádkoznak nekünk, Erzsébet pedig friss tejet hoz...

– Tejet a várban ugyanúgy ihatunk, imádkozni meg mindenütt lehet. De ha te jobban érzed magad a kolostorban, hát aludjunk ott.

– Az erdő is közelebb van, fenséges királyom! Mire mi megreggelizünk, fenséged már akár hazafelé tarthat a vadászsákmánnyal.

Endre nem válaszolt. Kicsit kezdte már idegesíteni ez a feltűnő nyájaság. Előbb a vadászaton, most meg ebben a hol aludjunk ma este kérdésben. És ráadásul milyen ellenszenves vigyora van ennek a Tarantói Róbertnek! Ezt eddig nem vette észre... Persze az se sokkal jobb, ha Artus Bertrand néz rá. Brr! Kiveri az embert a veríték. Az apja, Károly sem barátságosabb fickó, az a Tarantói Lajos pedig... Nos, erről jobb nem is beszélni! Akkor már mégiscsak inkább Róbert...

– Nos, elfogadom. De nem vagyok fenség. Még nem vagyok megkoronázva.

– Az már csak napok kérdése lehet, kedvesem – mosolygott Johanna, Endre várandós felesége.

A két komorna hirtelen összenevetett. Filippa és Sancia.

– Ezek velünk tartanak? – kérdezte Endre.

– Az én komornáim! – nézett csodálkozva Johanna. – Ki segít reggel az öltözködésben, ha ők nincsenek velem?

Endre elkomorodott. Csuda vidám társaság. Filippa és Sancia. Még jó, hogy Erzsébet néni velünk tart. Bár sok mindenről nem lehet vele beszélgetni, de legalább látok egy becsületes képet magam körül. A többi magyar szolgámnak bezzeg nem lesz hely a kolostorban...

– János és László hol alszanak? A várban?

– A kolostor kicsi, tudja fenséged. János úr és László úr remekül fogják érezni magukat a várban a lovászokkal meg a solymászokkal. Reggel aztán újra fenséged szolgálatára állnak.

– Mondtam már, hogy nem vagyok fenség! – Endre kezdte egyre rosszabbul érezni magát ezen az istenverte vadászaton. Csak estefelé nyugodott meg kissé, mikor már kettesben maradt Johannával, s a nápolyi királynő szokatlanul kedvesen a hasára húzta Endre kezét.

– Érzed, hogy rúg? – súgta a fülébe. – Jól fog futni a kis király...

– Nápolytól Visegrádig szalad majd a híre... Te mondd, miért utálnak engem annyira a rokonaid? Irigykednek rám, mert király leszek, jó ez rendben van, természetes. De hát közös érdek, hogy az Anjouk erősek legyenek, s hogy lehetnének másképpen erősek, mintsem a magyar király által? Vagy van itt Itáliában hasonló nagyhatalom? Egy Durazzói Károly akar szembeszállni Bajor Lajossal? Vagy egy Tarantói Róbert?



– Túlságosan érzékeny vagy, mint a magyarok általában. Senki nem akar bántani téged. Senki nem utál. És senki nem irigykedik. Csak képzeled az egészet.

Endre nagyot sóhajtott és kibámult az ablakon. Majdnem mindig ide lukadnak ki. „Senki sem utál, senki nem irigykedik.” Csak képzelődöm.

– Sanciát is képzelem meg Filippát? Hogy összevihognak a hátam mögött? Megjegyzést tesznek a kiejtésemre? Hogy árgus szemmel figyelik, mikor hibázok, és mikor lehet kinevetni?

– Már mondtam, hogy képzelődsz! De ha ennyire zavarnak, majd elküldöm őket. Amint visszatérünk Nápolyba, beszerzek két másik komornát. Csöndeseket és jól nevelteket. De most aludjunk! A kis király is elcsendesedett...

Endre csak sokára aludt el. Éjfél felé járt az idő és a homályban a kolostor hajdandvok lakóit vélte látni. Az elhunytak szellemei rusnya pofákat vágtak, vihogtak és órá mutogattak...

– Uram! Ébredjen! Hírnök jött! Nápolyi hírnök!

– Micsoda? Honnan jött az a hírnök? Endre úgy érezte, csak öt percet aludt. A kísértetek is még itt vigyorogtak a szoba sarkaiban, s a hold fénye ugyanúgy vetült be a szobába, mint amikor még ébren volt.

– Nápolyból! Nagyon fontos! Jöjjön ki!

– Te vagy az, Tommaso?

– Én uram, és itt áll mellettem a hírnök!

– Nem ér rá reggelig?

– Nem... nem. – Az ajtónálló mintha puszogott volna valakivel.

– Mi olyan fontos, Tommaso?

– Uram, lázadás! Lázadás tört ki! Durazzói Károly a felkelők élén!

– Micsoda? És ki ellen lázadnak a gazok? Endre kilépett az ajtón. Abban a pillanatban látta, hogy egészen másfajta lázadásról van szó, és sajnos nem Nápolyban, hanem itt helyben a San Pietro a Maiellában...

Heten álltak vele szemben. Tekintetük vészjóslóan villogott, Artus Bertrand pedig selyemhurkot lóbált a kezében. Szóval ezért kellett a kolostorban éjszakázni! Endre meredten állt, majd tétova kézzel próbált kapirgálni a kilincs irányában... A gonosztevőknek több sem kellett!

Bertrand elhajította a hurkot, s a többiek szörnyű ordítással vetették magukat a királyfira. Endre azonban rögtön feltalálta magát, gyors mozdulattal kibújt a hurokból, két nagy pofont adott a legközelebb állóknak, úgyhogy Tommaso Pace, a hitszegő ajtónálló mindjárt nekizuhant Bertrandnak és feldöntötte. A másik pofont Roberto da Cabanis, a matróz kapta. Ő Sanciának, a komornának udvarolt, ha éppen nem verekedett. Ám közben a másik ajtónálló, akit Terlizzinek hívtak, és az idősebbik Artus is megütötte Endrét, és a küzdelem kezdett volna egyoldalúvá válni, ha a királyfi nem éri el a kilincset és nem kezd segítségért kiáltozni. Az ajtót ugyan nem bírta föltépni – ő csodálkozott volna a legjobban, ha látja mi történik a hálszobában –, ugyanis valaki belülről ráfordította a kulcsot.

– Segítség, segítség, megölik Endrét, segítség! Az öreg Erzsébet ébredt fel a csatazajra, és érkezett belülről, az ajtó mögül, de mivel azt nem bírta kinyitni, az ablakhoz rohant, föltépte és kikiabált a kolostorudvarra. A támadók megrettentek egy pillanatra. De mivel a szerencsétlen sorsú Endre királyfi nem tudott merre menekülni, nem tudta kihasználni a pillanatot, a gonosz Artusok új erőre kaptak. Bertrand hirtelen meglökte a királyfit, majd megint a nyakába dobta a hurkot, Artus Károly pedig hátulról kirántotta Endre lábát. Endre fejében még átfutott néhány furcsa gondolat különböző kódexírókról meg népszerűségről, aztán hirtelen minden elsötétedett. A tizennyolc éves királyfi teste lágyan himbálózott az erkély rácsán.

– Azért ez durva. Nagyon-nagyon durva. – Ott ültek a teraszon, és észre sem vették, hogy sötétedik. Csak most, hogy Johnny befejezte a szerencsétlen sorsú királyfi történetét, és a kislány megremegett az alkonyati hidegtől, no meg a szánalomtól, szóval most tűnt fel nekik, hogy még mindig itt csücsülnek a kertben.

– Gyerekek! Gyertek be, kész a vacsora! Hogy miről tudnak ezek susmusolni ennyi ideig! – Claire édesanyja kivette a pizzákat a mikróból.

– Siessetek! A pizza csak melegen jó!

– Szóval nagyon durva! Miért kellett ennek az aranyos királyfinak meghalnia? A mesékben mindig életben maradnak a királyfik! Legyőzik a sárkányt és elnyerik a királylány kezét, meg a fele birodalmat! És boldogan élnek, amíg...



– Fejezd csak be – bólintott a fiú. – Amíg?

– Meg nem halnak! – kiáltotta durcásan a kislány, és felugrott a székről.

– Ezt akartad hallani? Hogy meg nem halnak! Hogy te milyen jó fej vagy!

Claire egészen dühös lett. – A francba a hülye gyűrűddel – kiáltozta.

A francba a nyamvadt Endre királyfiddal! Én a normális meséket szeretem! Normális gyerek vagyok, és normális történeteket szeretnék hallani!

– Miért kiabálsz, kislányom?

– Ez a hülye megölte a királyfit! A legaranyosabb királyfit, akiről valaha is hallottam! Csak úgy ukmukfukk, megfojtatta... És Claire hangosan zokogni kezdett.

Johnny egészen hazáig rohant. Igaz, nem lakott nagyon messze. Csak itt a szomszédban.

Hatodik fejezet

Ezüsthíd a Dunán

Másnap Claire annyira barátságtalan volt Johnnyval, hogy még a hájpacni és mulya Márk, akit a kajáláson kívül semmi sem érdekelt, szóval még ő is észrevette, és odadöcögött hozzájuk a nagyszünetben. Egymás mögött ültek ugyanis, és Claire még éppen körmölte a tábláról Perkettő szorgalmi feladatait, Johnny pedig kicsomagolt a következő órára.

– Szerelmesek, kértek egy kis szendvicset?

– Nem vagyunk szerelmesek! – csattant fel a kislány. Aztán a békesség kedvéért jóval enyhültebb hangon tette hozzá: – Kérek, ha már ilyen *szépen* megkínáltál. Az az igazság, hogy megsajnálta. Olyan kövér... Talán még a járás is nehezebbre esik...

– Hát kínálásról nem volt szó, csak hogy kértek-e?

– Kérünk. Kérek.

– Kérni lehet, de kapni nem – röhögött Márk, és hátat fordított nekik, de Johnny megragadta a karját.

– Azért a pofátlanságnak is van határa...!

– Nem tetszik a barátom képe?

Johnny és Márk közé ekkor lépett be Szása és vele együtt – ugye mondanunk sem kell – árnyékként Maciek.

– Kicsit elhízott szegény, és rögtön csúfolódsz vele? Nem szép dolog ez, édes barátom!

Johnny először ösztönösen lehajtotta a fejét, hogy meghunyászkodjon, úgy mint régen. Aztán hirtelen egy hang szólalt meg a fejében. „A gyűrű

csak annak segít, aki bátor! (Persze nagypapa azt is mondta: aki tud verekedni! Ám erről az apróságról Johnny teljesen elfeledkezett.) Kezdetben vala az ige. És az ige vala az istennél. És...”

– Nem tetszik a barátod pofája. Sőt. A tiéd sem tetszik.

Az osztályban vágni lehetett a csendet. Szásának megvillant a szeme, szerette, ha ellenállnak neki. Akkor teljes joggal üthetett. Ő ilyenkor csak megvédte magát, s bár a tanárok nem mindig értettek egyet ezzel az okoskodásával, a gyerekek nagy része behódolt neki. Akárcsak egy középkori zsarnok előtt, úgy hajoltak meg Szása akaratának az osztálytársak.

Ám most nem volt idő a pofozkodásra, mert ahogy a múltkor Jack bácsi, most Zeusz érkezett, a történelemtanár, akit Johnny – ha lehet – még Perkettónél is jobban rühellt. Zeusz igazából csak a lányokat kedvelte, és szerinte a történelmet senki sem tudja ötösre, csak ő. Négyest az kap, aki hátulról előre fújja a könyvet, és minden kérdésre jól válaszol, hármast, aki legalább az amerikai történelmet ismeri, és így tovább. Mit mondtok? Hogy nektek is ilyen tanáraitok vannak? Na tessék! És én még azt hittem, csak egy ilyen iskola van széles ez államokban.

Szóval Zeuszt nem szerették, és Zeusz sem szerette őket. Sőt. Gonosz pletykák terjengtek róla az iskolában, hogy kirúgta a feleségét meg a gyerekeit, önző és magánakvaló, egyszerűen igazi házsártos vénember. Egy idő után egyébként minden tanár hajlamos elfásulni kissé, ám ezen a mai órán különös dolog történt. Zeusz megkérdezte, hogy hallott-e valaki valamit az európai középkorról. És miután mindenki lapult, Johnny vette magának a bátorságot, s olyan egy életem, egy halálom gesztussal fölnyújtotta a kezét.

– Mit tudsz te az európai történelemről?! – Zeusz hitetlenkedve nézett, és bár a tanároknak tilos volt az órán rágyújtani, mégis elővett egy cigarettát, és szagolgatni kezdte. Olyan volt így a Pall Mallt szippantgatva, mint egy sovány őskori hulló...

– Nagy Lajosról tudok. A magyar Nagy Lajosról és a nápolyi hadjáratokról.

– A nápolyi hadjáratokról? Zeusz kezéből kiesett a cigaretta.

– Ne beszélj! Te hallottál a nápolyi hadjáratokról! Johnny büszkén bólintott, és úgy érezte már nem is utálja annyira Zeuszt. Sőt. Mintha egészen jó fej lenne. Olyan, akit szeretni lehet.



– Hát akkor nosza! Meséld el nekünk, mi történt a Castel Nuovóban!
Az osztály feszült csendben hallgatott, mikor Johnny belevágott a történetbe.

Érezte, hogy ereiben szétárad a tudás ősi nyugalma. Néhány szóval válaszolt Endre királyfi szomorú halálát, s aztán ezt mondta:

– A visegrádi palota ablakából látszott az ezüsthíd a Dunán.

A visegrádi palota ablakából látszott az ezüsthíd a Dunán. A király szótlanul bámulta a gyönyörű természeti jelenséget, vagyis a telihold visszatükröződő fényét a vízben, s arra gondolt, miért nem ír erről bővebben a Biblia. Talán mert ez is a megfogható természet része, mint a fű, a fák, a bokrok, és nem szellemi lény, mint az Isten, válaszolta meg magának azonnal a kérdést. Aztán Zárára gondolt, a gazdag dalmát városra, amit most nem sikerült elfoglalni Velencétől.

– Ami késik, az nem múlik – Lajos úgy érezte, mintha az ő agyában szólalt volna meg a hang. Pedig édesanyja volt, a csonka kezű Erzsébet, mellette pedig Lackfi, a harcokban edzett dörmögős vajda.

– Láttuk, hogy fent vagy, még égtek a fáklyák. Erzsébet majdnem mindig kesztyűt viselt, ne lássa senki a véres merénylet nyomait a kezén, a levágott ujjak csonkjait. Lajos, bár még egészen kis gyermek volt, mégis élénken emlékezett arra a bizonyos áprilisi napra, amikor reggelizés közben berohant Felicián bácsi. Feliciánnak lebegett a szakála a dühtől, és „mit tettetek Klárával” felkiáltással csapkodni kezdett a kardjával. Lajosnak rémlett, hogy az előző napokban gyakran látta a bögyös Klárát Kázmér bácsival sétálgatni a palota kertjében. Kázmér bácsi mesélt, Klára nagyokat kacarászott, csak úgy rázkódtak belé a keblei. Lajos nem gondolt semmi rosszra, ráadásul mindkettőjüket kedvelte. Kázmér gyakran a lábára ültette őt, és addig lovagoltatta, amíg a kislánynak el nem akadt a lélegzete a kacarásástól. Klára pedig gyakran megörvendezettette a királyi családot azokkal a gyönyörűen hímzett párnákkal, melyeknek mintáit rajta kívül annak előtte senki sem ismerte az udvarban. Most meg Felicián bácsi itt hadonászik, de még megijedni sincs időnk, mert Gyula bácsi és Miklós bácsi ugrik hirtelen Felicián elé, én csak azt látom, összecsucskan, mint egy zsák, a szakállas rémalaknak véres a kardja, de már ő is zsákot

játszik, fönnakadnak a szemei, és mint egy rakás rongyot, úgy húzzák ki a palotából.

Az ajtónállók vágták le Zách Feliciánt, ő viszont Erzsébet négy ujját vágta le, ám a nagy kavarodásban ezt nem vette észre senki, csak mikor kivitték a merénylőt, akkor figyeltek fel a vérző királynőre, aki bár halálsápadtra vált, mégsem ájult el, sőt, rendelkezett. „A Zách családnak harmadíziglen vegyék a véré. Négy ujjamért Klára négy-négy ujját, a fiamért az ő fiát...”

„De hát a mi fiaink élnek” – próbált közbevágni Károly Róbert, ám Erzsébet asszonyt most nem lehetett megállítani.

„Igen, élnek, mert Sándor fia János idejében érkezett. Ha ő nincs, akkor itt most csak halottak hevernek, kisgyermek, királyi gyermek tetei...”

Szóval azóta hordja a kesztyűt Erzsébet asszony. Hogy Kázmér bácsi annak idején mit tett Klarával, arról később senki nem beszélt semmit. Különben Kázmér bácsi szinte azonnal hazautazott Krakkóba, valami lázadást kellett neki sürgősen leverni, azt mondta. Csak az ajtónállók suttogtak még egy darabig holmi udvarlásról, Zách Klára megcsúfolásáról... Egészen addig, míg a király meg nem fenyegette őket, hogy karóba ülteti, aki továbbra is ilyeneket beszél. Az ajtónállók meg inkább állni szerettek volna, és persze nem karóban, hanem az édes anyaföldön – amíg csak lehet. Így aztán alábbhagyott a pletyka, és ma már csak néha-néha és jó messze Visegrádtól dicsekedik Sándor fia János, a királyi étékfogó mester azzal, hogyan terítette le a véres kezű merénylőt, s hogyan bízta őrá Károly Róbert a merényletnél még véresebb megtorlás irányítását

– Zárát még később is elfoglalhatod.

– Hát persze, azért is fordultam vissza.

– Azért fordultunk vissza, szentséges királyné, mert a horvátiak azt mondták, nélkülünk még jobban elkalapálják a taljánokat – vigyorgott Lackfi, aztán a királynő komoly ábrázatát látva, gyorsan hozzáfűzte: – No meg Endre királyfi miatt. Természetesen.

A királynő úgy tett, mintha nem hallaná a vén medve fecsegését.

– Édes fiam – kezdte –, azt mondd meg nekem, mikor indulsz Nápoly ellen?!



– Tavasszal, drága mama, tavasszal. Nézd, előbb semmi értelme az egésznek. Át kell kelnem az Alpokon, jó, tudom, mehetnék hajóval, de nincs annyi gályám, tudod te is, ráadásul, amíg a tengermellék nem az enyém, bármikor hátba támadhat a dózse. Aztán meg Károly öcsém – ha jól tudom – végzett a bűnösökkel.

– Bűnösökkel?! Azok szerinted az igazi bűnösök voltak?

– Hát, ha nem is mindegyik az, de Terlizzi mindenféleképpen, aztán az az ajtónálló, hogy is hívják...

– Szerinted Károly nem bűnös? És Johanna nem bűnös? És a két gazember Tarantói? Ők sem bűnösök?

Erzsébet teljesen kikelt magából. Fel-alá járkált az öblös teremben, s a két férfi, a harcban megőszült Lackfi és az ifjú, de már sok csatát megnyert király megszeppenve hallgatta.

– Ezek a Tarantóiak ki-be mászkáltak Johanna ágyában! Előbb Róbert! Aztán Lajos! És a pápa? Milyen pápa az, aki áldását adja a nápolyi kurva nászára?

– De anyám! VI. Kelemen pápát csak nem támadhatom meg!

– Pedig megérdemelné! Olvastad, mit írt a saját követének, a jó Bertrand de Beaux-nak? „Nem hihető! Johanna bűnössége nem hihető!” Elképesztő.

– Anyám! Te is tudod, hogy az egész mögött a francia király van és a francia nagyhatalmi érdek. – Lajos összeszedte magát és megpróbált logikusabban érvelni, mint az előbb. – A pápa Avignonban lakik, francia földön. Nem várható el tőle, hogy nekem adjon igazat.

– Az aranyaimnak adjon igazat! Annak a rengeteg ajándéknak, amit elküldtem neki!

– Na, jó. István, mutasd meg asszonyanyámnak a városoknak küldött leveleimet!

Most Erzsébeten volt a csodálkozás sora.

– Miféle városoknak?

– Az itáliai városoknak. Én ugyanis nem megyek fejjel a falnak. Engem nem fog a pápa kiátkozni, mint Bajor Lajost, Róma kifosztásáért. Minden nagyobb városnak levelet küldtem, melyben tisztelettel megkértem őket, biztosítsák seregeim számára a szabad átvonulást. Cserébe megígérem,

hogy semmiféle rablást, zsákmányolást, erőszakot nem engedélyezek. Én csak Johannát akarom megbüntetni, családi ügyeket intézek Nápolyban. Anyám, ha tudnád, ha látnád, micsoda elképedés, mekkora öröm fogadta a követeimet! Ilyen lovagias királlyal még nem volt dolguk sem guelföknek ^(*), sem ghibellineknek ^(**)! És ráadásul még a pápa felől is biztonságban érezhetem magam.

Erzsébet erre nem tudott igazán mit mondani, de esze ágában sem volt megdicsérni a fiát. Hogyisne! Még a végén elbízta magát!

– Szóval, mikor indulsz?

– Tavasszal. Tavasszal indul a nyitrai püspök, Ulrik meg a többi zsoldoskapitány és Giléti Miklós nádor a kun lovasokkal.

– És az én fiam mikor érkezik olaszföldre?

– Karácsonyra. Megértheted édesanyám – és Lajos most elmosolyodott – én egy lépést sem teszek e nélkül a mackó nélkül. És ő ugyebár – mutatott teátrálisan Lackfira – Erdőelve vajdája. Nagyon sok időbe telik, míg a Küküllőtől Visegrádig kocog a serege... Nápolyról nem is beszélve!

A csengetés olyan élesen vágott beléjük, mint még soha. Zavartan fedezték fel, hogy iskolában vannak, padokban ülnek, s Amerikában, nem pedig Visegrádon. Zeusz is csodálkozva és szó nélkül gyűrögette cigaretáját, melyből egyre sűrűbben és gyorsabban szóródott ki a jobb sorsra érdemes dohánylevél. Aztán csak megköszörülte a torkát, és felszólította Johnnyt, hogy tanítás után föltétlenül keresse meg őt a második emeleti szertárban.

– Kár, hogy csak hazudozáshoz értesz. Ha úgy tudnál baseballozni, mint hazudni, akkor biztos megnyernénk az iskolabajnokságot.

Hát igen, ezt sejthette volna. Hogy ezt a bunkó Szását nem veszi le a lábáról. Talán ha tudna valamit az orosz történelemről...

– Ne bántsd Johnnyt! – Johnny meglepve nézett oldalra, fogalma sem volt arról, hogy vajon ki lehet, aki a pártját fogja. Hiszen eddig egyáltalán nem volt népszerű. Willie állt mellette, a nyurga Willie, aki a legjobb baseballjátékos az egész iskolában. Azonkívül az apja nemrég karatézni küldte, s noha még csak a sárga övet szerezte meg magának, Szása már nem



mert verekedést provokálni vele, kivéve, ha Maciek ott állt a közelben. És Maciek most ott állt. Egészen közel.

– Miért véded ezt a nyamvadt magyart? Ezt a nyámnyila iskola szégyenét? Csak mert kivételesen el tudott gügyögni egy érthetetlen történetet? Hidd el, ő maga se érti!

De Willie eltökélte, hogy nem hagyja magát.

– Én nagyon élveztem Johnny történetét – mondta. – Úgy látszik a te húgyagyad kevés volt ehhez...

– Te vagy kevés, kisfiam. – Szása fenyegetőleg előre lépett, ám Willie gyorsan maga mögé intett.

– Nehogy azt hidd, hogy csak neked van Macieked!

Szása leeresztette az öklét, és eljátszotta a nagyvonalú vagányt. Nem csoda, Willie mögött már ott álltak a karatés cimborái, Ed, Ron, meg Harry. Valamennyien hetedikesek voltak, s Szása belül bármennyire is dúlt-fúlt, hogy már nem tudom hányadszor kellett elhalasztania egy jó kis verekedést, mégiscsak jobbnak látta visszavonulni a harcmezőről. – Még találkozunk – sziszegte, aztán gyorsan összecsomagolta a holmiját, és kiment az ajtón. Johnny egyik lábáról a másikra állt a nagy ámulattól. Még soha nem védte meg az iskolából senki, és most nem értette, hogy mi történt vele.

De nem nagyon volt ideje töprengeni. Indulnia kellett Zeuszhoz, s így csak odaintett Willienek valami köszönésfélét, és kiviharzott az ajtón.

– Mindig ilyen szeles a barátod? – kérdezte Ed, Johnny után intve.

– Á, dehogy – mentegetőzött Willie. – Csak most berendelte Zeusz ez az izé... Lajos miatt.

– Ki kéne próbálni a baseballpályán. Ha ott is ennyire gyors, még lehet belőle valami ... – tette hozzá tűnődve a hetedikes fiú, aztán búcsút intett a szájatáti elsősöknek. Mennie kellett, hiszen kezdődött a délutáni edzés, s ha valami fontos volt Ed számára a világon, hát az a baseball, és semmiképpen sem holmi zöldfülűek pátyolgatása...

Ez idő tájt Johnny éppen kopogott a töriszertár ajtaján. Kicsit meg volt szeppenve, egyrészt Zeusz miatt, másrészt meg mindenféle mendemondák terjengtek a poros szertárról, ami tulajdonképpen padlás volt valami-

kor. Hogy igazi pallosok, meg számszeríjak lógnak a falakról, és aki szemtelenkedik Zeusszal, annak megmutatja a „Beszélő Lovagot”, amely tulajdonképpen egy tetőtől talpig páncélba bújt véres nyakú kísértet. Johnny nem nagyon hitte ezeket, de azért most mégis remegett a keze, amikor meghallotta bentről Zeus hangját.

– Tessék – mondta a hang, és Johnny egy életem, egy halálom – lenyomta a kilincset.

Legnagyobb meglepetésére odabent csak úgy ragyogott a parketta a padlásablakon beömlő tavaszi fényben. Fegyvereket sem látott, térképet annál inkább. Csak az egyik sarokban árválkodott egy öreg visszacsapó íj, de az sem volt felhúrozva, s így egyáltalán nem tűnt félelmetesnek. Zeus előtt az asztalon pedig valami nagyon hasonló térkép hevert, mint amit nagypapánál látott. A kövér lepényhal!

Johnnynak még meglepődni sem volt ideje, mert Zeus energikusan felugrott a helyéről, s a fiúhoz lépett.

– Fiam – kezdte, és ölelésre tartotta a karját –, fiam, miért nem mondtad, hogy te is magyar vagy?! És jól megropogtatta az elképedt Johnny csontjait.

Hetedik fejezet

Az istenek ura

Mi történt Zeusznál? Beszélgettek. Csak ennyi? – kérdezhetnétek, joggal. Csak ennyi. Nem mindenkinek adódik meg, hogy négy szemközt maradjon egy istennel. Az istenek urával. Na jó, félre a tréfát! Johnny tisztázni akart bizonyos kérdéseket.

– Honnan jött rá a tanár úr?

– Egyszerű. Ki a fene érdeklődik itt Nagy Lajos iránt? Ki olvas Erzsébetről, Visegrádról, meg Nápolyról? Ezeknek itt van az Excalibur meg az egész nyavalyás Arthur-mondakör a Szent Grállal, Melvinnel, Lancelottal és a többiekkel. A könyökömön jönnek ki, hidd el nekem! Szóval már akkor gyanút fogtam, mikor először megpillantottam a nevedet a naplóban. Fortunate. Először arra gondoltam, hogy olasz vagy. De hát Johnny nevű olasz nincsen. Kizárt! Hát akkor? Szerencsés – ismételttem magamban magyarul. Szerencsés. Lehet, hogy ez a gyerek magyar? Viszont errefelé nem élnek magyarok. Jó, gondoltam, várok. Várok valami jelre, amiből kiderül... Hát jó sokat kellett várni, nem mondom!

– Miért nem kérdezte meg a tanár úr? – érdeklődött Johnny, aki alig bírt megmukkanni ebben a szóáradatban. Igaz, a szája tele volt csokoládéval, meg száraz süteménnyel. Zeusz ugyanis terített asztalt varázsolt a térképek közé, s még egy csésze gőzölgő teát is odatolt tanítványa elé, hátha megszomjazik a csokoládémajszolásban.

– Miért nem kérdeztem? – Zeusz most először tűnt zavartnak, tétován előhúzott egy szál cigarettát, majd szórakozottan sodorgatni kezdte.

Még az asztaltól is felállt, hátat fordított Johnnynak, kinézett az ablakon, úgy mormolta.

– Hát, tudod... Zeusz gyorsan rágyújtott, energikusan elrázta a gyufát, és megfordult.

– Féltem a kiábrándulástól, attól, hogy megint csalódnom kell. Kellemes volt annak a lehetőségnek a tudatában élni, hogy elképzelhető: él még egy honfitársam a közelben. De most beszéljünk inkább az Anjoukról! – próbált gyorsan témát váltani Zeusz. (Feltehetően félt attól, hogy elérzékenyül. Egy főistentől keményebb föllépést vár az ember!)

– Tanár úr egyedül él? – kérdezte Johnny valami kurta-furcsa bátorsággal.

– Láthatod – tárta szét kezeit a másik.

– És nem is volt nő soha? Úgy értem – Johnny észrevette, hogy ingoványos talajra tévedt, de már nem találta a visszautat a biztonságos szárazföldre...

– Úgy értem...

– Hogy családom? Feleség, gyerekek, ilyesmi? – próbált segíteni Zeusz.

– De miért érdekel ez téged?

– Izé... Szóval...

– Pletykálnak rólam sokat? – A főisten egészen közel hajolt, és kutató szemekkel fürkészte hősünket, aki egyre rosszabbul kezdte érezni magát, és legbelül rég elátkozta a hülye kíváncsiskodó természetét. Zeusznak féltelmes a képe, pláne ennyire közelről, és a bűzös dohányszagú lehelete... Nahát, arról jobb nem is beszélni!

A feszültség köztük csak néhány másodpercig tartott, de Johnny óráknak érezte. Ám Zeusz csak megkönyörült végül.

– Elhiszem, hogy nincsenek rossz szándékaid. Tiszta a szemed, és... És végtére is a honfitársam vagy, nem? – És Zeusz kedélyesen Johnny vállára csapott, majd megfordult, megkerülte a hatalmas íróasztalt, és lezöttyent a mögötte álló székbe.

– Csak a nagypapám magyar – nyögte ki Johnny, mikor végre meg tudott szólalni. – Csak az egyik nagypapám, de a nevem valóban tőle származik. A másik nagypapa ugyan olasz volt, de őt Maldininak hívták. Mario Maldini.

– Mint a focistát?



– Ismeri a tanár úr?

– Szeretem az olasz focit. Akárcsak a történelmüket. De te a családomról szeretnél hallani...

– Nem, nem, dehogy...

– Dehogynem. Jobb tiszta vizet önteni a pohárba... Ha már annyit pletykálnak. Zeus nagyot slukkolt a cigarettából, és egy komoly történelemtanárhoz igazán méltatlan módon föltette lábait az asztalra, hátradőlt a széken és mesélni kezdett.

– Nézd, én most egyedül élek. De ez nem mindig volt így. Tíz évvel ezelőtt érkeztem ide a feleséggel és két fiammal. Nagyon boldogok voltunk akkor, bár énbennem már annak idején is felmerült valami rossz előérzet. Hiszen otthon, Magyarországon nem szenvedtünk hiányt semmiben. Csak még többet akartunk keresni. Pontosabban a feleségem. Martha ugyanis programozó, neki ez a nagy lehetőségek hazája. Én pedig – akárcsak Budapesten – itt is történelemtanár vagyok. Beláttam, hogy Marthának igaza van, és én nem állhatok az érvényesülése útjába. Elkísértem hát ide... Eleinte jól ment minden. Lakást béreltünk, a fiúk angol tanfolyamra jártak, nekem is sikerült állást találnom.

Martha viszont egyre többet keresett, s egyre többet költött. Mikor szóvá tettem, csak megvonta a vállát. „Az én pénzem – mondta –, arra költöm, amire akarom.” És ebben volt is némi igazság. Kár, hogy az ő ruhái, ékszerei mellett én úgy néztem ki, mint egy ágrólszakadt. Úgy emlékszem erre az időre, mintha bedobtak volna egy kútba. Egyszerűbben: egyre gyorsabban zuhanok lefelé. Egy darabig még látom a fényeket, az eget, aztán csak egy kis kék pontot odafönt... majd azt sem.

– Végül elment egy gazdag emberrel. Elköltözött, s elvitte a gyerekeket. Velük még találkoztam néha, de mióta átrepültek a nyugati partra, nem láttam őket. Tudod Johnny, Los Angeles nagyon messze van... De te még nem beszéltél a nagymamáidról – csavart egyet a beszélgetés fonálán Zeus, és mintha csak hirtelen jött szél fújta volna el szívéről a szomorúságot, megint mosolygott, s oly szélesen, mint aki megütötte a főnyereményt.

– A nagymamik írek – krárogott Johnny –, ráadásul unokatesók.

– Nahát! – csapta össze a tenyerét Zeus. És te mégis Nagy Lajos szakértője vagy, és nem Samuel Becketté... Igaz, őt lehet, még nem értenéd...

– A nagypapa mesélt a nápolyi hadjáratokról és a lovagkirályról. Még egy könyvet is adott nekem... – Johnny nem tudta, ki az a Samu el izé, biztos valami spanyol szabadsághős. Láttam, Zeus igazán barátságos, meg hogy elhagyta szegényt a felesége vagy mi, de a gyűrűről azért nem beszél. Egyelőre elég lesz a könyv is. Mert lehet, hogy én csak egy kisgyerek vagyok, de azért most sem értem, miért nem kérdezte meg Zeus előbb ezt a magyar dolgot. Nem telt el volna semmibe... Johnny gyanakodva pislogott a teája mögül. Zeus talán észrevette a fiú kutató pillantásait, talán nem, mindenesetre a könyvre terelte a beszélgetést. Mi a címe, kérdezte, nahát, kiáltott fel meglepetten, mikor meghallotta, és Johnny tudta-e, hogy a hódító királyok jelképe a strucc. Bizony. Mert mindent befal, ami eléje kerül. Így aztán Johnny észre sem vette, mikor és hogyan merültek bele a nápolyi hadjáratok csodálatos eseményeibe.

– Akkor én először a történet végét álmodtam – morfondírozott Johnny, mikor már vagy fél órát fecsegték mindenféle nyamvadt lovagokról, páncélokról és természetesen Lajos királyról.

– Így is van. Nem a legvégét ugyan, de majdnem. Hiszen a merénylet Endre királyfi ellen 1345-ben történt, Lajos király pedig csak 1347-ben indította meg hadait Nápoly ellen. A seregek a következő évben értek oda, vagyis 1348-ban.

– És én arról álmodtam.

– Nem. Nem arról. Ugyanis Lajosnak volt egy második hadjárata. Két évre rá. Akkor ostromolták Aversát.

– Fura neve van.

– Miért, a Fortunate nem az? Nos és a Zeus? – kérdezte a tanár és elmosolyodott.

– Tanár úr tudja?

– Naná, hogy tudom! Ilyen nevet nem mindenki kap! Van olyan tanár például, akit csak egy matematikai műveletről neveznek el a diákjai – tette még hozzá hamiskásan.

– Még valami nem világos – Johnny nem szívesen beszélt Perketőről, még itt, ebben a megnyugtató (?) közegben sem. – Hogy a könyvben miért nincsen szó a megtorlásról. Vagyis, amit a tanár úr elmesélt az



előbb. (Tudniillik amikor fél órát fecsegték.) Durazzói Károlyról, a szobalányok kivégzéséről, a kínzásokról... Egy árva mukk sincs benne.

– Nem minden könyvet írnak időrendben – tanár és diák most már egészen úgy beszélgetett a napfényes teremben, akárcsak két kolléga. Vagy két régi ismerős, akik sokáig nem találkoztak, és senki mással nem tudtak arról a kedves, öreg témájukról eszmét cserélni, ami csak őket érdekli széles e világon.

– Itt van például ez. És Zeusz leemelt egy fakósárga könyvet az asztala melletti polcra. A közepén kezdődik.

„Mint az életem” – suhant át Johnny agyában valami olyanfajta ősi tudás, amit hangosan nem szívesen mond ki az ember.

– Ha valami kimaradna a könyvedből, szívesen segítek... Feljöhethetnél keddenként, tanítás után.

– Nagypapa is tud segíteni – Johnnyt megint meglebbentette az a rossz érzés, amiről az előbb már teljesen elfelejtkezett.

– Hát persze, csak akkor, ha a nagypapád esetleg nem emlékezne arra a fejezetre, ami éppen érdekel, s ami a könyvedből kimaradt – mosolygott Zeusz és kitérte az ajtót.

– Még ki kell javítanom egy csomó dolgot – s visszafelé mutatott, a szertár mélyére.

Johnny ösztönösen odapillantott, amerre a tanár keze intett. Nem látott semmiféle dolgot, a szoba viszont nem volt olyan barátságosan hívogató, mint amikor kora délután ide belépett. Odakint pedig sötétedett, így egyáltalán nem bánta, hogy vége az „audienciának”⁽¹⁾. Megszaporázta a lépteit, s ahogy közeledett az utcájukhoz, úgy lett egyre könnyebb a lelke. Mégis rendes tag ez a Zeusz – gondolta, amikor befordult a sarkon. Csak én képzelődöm mindenfélét... Egészen jó kedve kerekedett, csupán Clairék házában lassított le egy kissé. Micsoda zsvajgás – gondolta, ahogy benézett a kerítésen. De mindjárt meg is dermedt, mintha karót nyelt volna. Hiszen ez... hiszen ezek...

A Tunner ház bejárati ajtaja nyitva állt, a fény kiszűrődött odabentről. Az ajtóban Claire, két keze a csípőjén és nagyon – nagyon mérges. Vele szemben, nos vele szemben a két jómadár: Szása és Maciek.

– Sosem árulom el nektek! Sosem fogjátok megtudni, ti... ti szégyentelenek! A félhomályban is látszott, hogy Claire egészen vörös a méregtől, és a félhold alakú gödröcske mintha még nagyobb lenne a homlokán, mint máskor.

– Hát, biztos látott egy filmet. Valami hülye filmet. Ugye Maciek? Olvasni nem olvashatta, mert nem ismeri a betűket – mondta Szása. Maciek meg röhögött: – De nem ám!

– Márpedig olvasta, ha nagyon akarjátok tudni – vesztítette el a kislány a türelmét.

„Ne – suttogta magában Johnny a kerítés mögött, meg ne mondd nekik!”

A megdöbbenéstől eszébe sem jutott, hogy felfedje magát.

– Nem hiszem – kiabált Szása. – A te pocsolya barátod se baseballozni nem tud, se verekedni, se olvasni. Víz folyik az ereiben. Fúj! Pocsolya – és kiköpött.

– A kisujja is többet ér nálad – szörnyülködött a kislány. – De most már tényleg takarodjatok! Fel is út, le is út!

– Bizonyítsd be, hogy olvasta! Fogadjunk, a címét se tudod!

„Na és, mi van akkor, ha megtudják a címét? Akkor talán el fogják olvasni? Meg különben is: magyarul van írva. Ámbár akadhat valahol egy angol fordítás... Akkor se fogják elolvasni!” Johnny valahogy nyugodtabban ácsorgott, mint eddig, talán azért, mert Claire így kiállt érte. Mindenesetre jólesett.

– Mi ez a nagy kiabálás, kislányom? Nem a matekleckéért jöttek át a fiúk?

– Nem hiszik el, hogy Johnny A strucc vérét olvassa! A strucc vérét! Claire elsírta magát.

– Elhisszük asszonyom. Mindent elhiszünk, de sajnos – és Szása csúnyán elvagyorodott – sajnos most sürgős dolgunk akadt. Mennünk kell.

Johnny nem várta meg, hogy kiérjenek az utcára, úgy gondolta eleget látott, eleget hallott.

– És Zeusz behívott a történelemszertárba?

– Nemhogy behívott, de egy órát magyarázott arról, miért támadt Zách



Felicián a királyi családra, és, hogyan büntették meg azokat a Záchékat harmadíziglen. Te például tudtad, hogy annak a Klárának levágták a fülét, az ujjait, meg az ajkait is?

Nagypapa és unoka ültek az ágyon és fojtott hangon beszélgettek. A Fortunate-házban teljes volt a sötétség. Tíz óra rég elmúlt, Johnnynak már javában húznia kellene a lóbőrt. Nagypapa viszont rettentő kíváncsi. Úgy érzi, neki mindenről tudnia kell, ami az unokájával történik. Ám Johnny úgy gondolja, ezt a mai napot Zeusszal, Claire-rel, Szásával és Maciekkal – nos ezt semmiképpen nem tudja most elmesélni. Talán holnap – gondolta. Hangosan pedig ezt mondja:

– Aludjunk nagypapa! Holnap korán kell kelnem. Tudod, iskolába kell mennem!

– Mintha nagyanyádat hallanám! Korán kell kelni! Na ezt jól megtanultad. Rendben van, nem zavarlak.

Mikor nagypapa fejcsóválva és morogva kicsoszogott, Johnny gyorsan megforgatta az ujján a gyűrűt. Közben erősen reménykedett, hogy nagypapi nem sértődik meg oly nagyon. Majd holnap kiengeszteli. Elmondja neki, hogy Zeus is magyar...

Nyolcadik fejezet

Csikorgó csörlők

„**S**egíts nekem Johnny! Ha te segítesz, én is segítek neked! Segíts nekem Johnyyyyy!”

Johnny hosszú, sötét folyosón állt, s úgy érezte, hogy ez a folyosó nem vezet sehova... Olyan volt az egész, mintha egy fölfújtt hurka közepében állna. A következő pillanatban pedig egy kivilágított, fehérre meszelt folyosón találta magát, amely talán még ijesztőbbnek tűnt, mint az előző. És közben ez a sivító hang: „Segíts nekem, Johnny! Segítsss!”

– Biztos, csak álmodom, álmodta Johnny, és belecsípett a karjába. Marhára fájt, és ráadásul föl sem ébredt. Akkor ez mégsem álom.

Míg ezen morfondírozott, egyszerre csak furcsa csörtetésre lett figyelmes. Csörtetés meg fújtatás. Valahonnan előlről, a kanyarból... Igen, onnan jön a hang...

Páncélos lovas bukkant föl a sötét–világos–sötét folyosó kanyarulatában. (A fények ugyanis állandóan változtak. Villódtak. Szóval hol sötét volt, hol meg nem. Ugye értitek?) Mikor éppen fehérekké váltak a falak, akkor Johnny látta, hogy egy éjfekete mén közeleg, s oly hatalmas, amelyet még sohase látott. Rajta pedig egy tetőtől talpig páncélba öltözött lovag.

– Megismeresz Johnny?

– Naná, hogy megismerlek. A címeredről is, meg a struccról.

– Segíts nekem, Johnny! – Nagy Lajos – mert természetesen ő volt az – leszállt a lóról. Nagyot sóhajtva húzta le a fejéről a nehéz páncélsisakot, és élvezettel rázta meg Johnny által már ismert világosbarna fürtjeit.

– Szívesen segítenék. De hát te már rég meghaltál! Hogy segítek neked?

– Ne beszélj butaságokat – felelte barátságosan a király és csettintett az ujjával, Johnny pedig majdnem felkiáltott meglepetésében.

Hatalmas terem közepén ültek, s csak úgy tolongott benne a rengeteg ember. Előttük hosszú asztal, megrakva mindenféle finomságokkal. Sürgő-forgó szolgák hatalmas tálakon hordták az ínycsiklandó pecsenyéket, jókora kupákban a bort.

– Vegyél egy kis fácánt! Ne félj, nem mérgezett! Lesták mester már végigkóstolta az összes szárnyast. Most éppen a vaddisznónál tart. Nehéz mesterség, de kifizetődő. Sokat számít neki, hogy itt lehet az udvarban. Mint ahogy másoknak is. – A király intett az egyik ajtónállónak, s máris zenészek penderültek a terembe. Az egyik – fiatal lány, hosszú világosbarna hajjal – gitárszerű valamit tartott a kezében, a másik – leginkább Willie-re hasonlító ifjú – pedig énekelt.

– Még mindig azt gondolod, hogy meghaltam? – kérdezte Johnnyt újdonsült-régi ismerőse, és büszkén körbemutatott a vidám sokadalmon. A fiúnak összeszorult a torka, nézte-nézegette a gótikus boltíveket, az ifjú és soha nem látott arcokat, a fáklyák fényét és füstjét, és arra gondolt, hogy nem mondhat mást. Hiszen én nem vagyok Szása, hogy hazudjak...

– Azt. Még mindig.

– Rosszul teszed. Ámbár nem vagy gyáva... És Lajos fürkésző pillantásokat vetett rá. – Kibírod vajon a látványt? – A király magában beszélt. – Aki bátor az erős is. No nem bánom – tette még hozzá és bólintott. Aztán harsány hangon hozzátette, mintha csak kihirdetne valami nagyon fontos eseményt az egybegyűlteknak: Nápoly, Castel Nuovo! Idő: 1346. március 6.! És újból csettintett.

„Halál az árulókra! Halál a királynőre! Szuka Johanna! Le Johannával!”

A Castel de Nuovo, vagyis a nápolyi vár előtt mind zajosabbá vált az egyre növekvő tömeg. Meleg márciusi szél fúj, a környező házak ablakait kitárták, s onnan lesett kifelé az, aki valamiért még nem volt az utcán. Az üzletek viszont zárva voltak aznap, hiszen a mesterek, a boltosok mind – mind rettentően fel voltak háborodva. A zavargások nem ma kezdődtek Nápolyban, hanem rögtön azután, hogy megjött a hír Endre királyfi haláláról. De ekkora tömeg még soha nem gyűlt össze, és ennyire harciasan



még sohasem követelték a királynő megbüntetését. Sőt sokan mindenféle harci szerszámokat – sodrófát, kisbaltát, péklapátot, néhány asszony pedig bármennyire is nevetséges, de fakanalat – tartottak a kezükben és ezeket fenyegetőleg rázták a vár felé. A vár kapuja fölötti bástyán pedig az ősz udvarmester szemlélődött – no, inkább mondjuk így: forrt a méregtől!

– Mindjárt megmutatom nektek, ki az áruló! Megemlegetitek ezt a napot – arra esküszöm! – S az ősz ember meglepően gyors mozgással csattogott le a lépcsőn.

– Filippino! – kiáltotta. – Húsz fegyverest, de nagyon gyorsan!

– Lóháton, Catania uram? – kérdezett vissza a megszólított.

– Nem kell ezeknek ló... Nincs időnk a lovakkal vacakolni! Ezt a csürhét húsz gyaloggal is úgy hazazavarom, hogy soha többé nem merészkednek elő a királynőt gyalázn!

– Elég sokan vannak... – aggódott Filippino hadnagy.

– Akármekkora csürhe jöhet, szétkergetem őket! Hozd már azt a húsz fegyverest! – türelmetlenkedett Rajmondo di Catania udvarmester, akinek szemlátomást megtetszett a „csürhe” kifejezés, de az is lehet, hogy a rátörő méregtől és az ezzel együtt járó vértolulástól nem jutott más szó az eszébe... Mindenesetre most elvörösödött arccal integet a hadnagynak, pedig az rohanvást küldi a fegyvereseket, igazán nem lehet rá panasz. A kaput szintúgy vonják már felfelé, a vizesárok hídját meg eresztik lefelé. Csikorognak a csörlők, és Catania uram már ront is kifelé a gyalogosokkal, visszazavarni a csürhét a piszkos odújukba, vagy a keserves anyjukba (sajnos, valljuk be, időnként ennyire gorombán beszélt az egyébként tisztességben megőszült katona). Ám a dolog fordítva sül el, az istenadta nép nemhogy nem ijed meg a fegyveresektől (mintha egy öreg, mogorva medvétől már hallottuk volna, hogy a gyalogos nem ember!), hanem visszaszorítja őket a várba, cséphadaróval meg sodrófával püföli őket, azok meg jajgatva szaladnak visszafelé, örülnek, hogy megint bezárul mögöttük a rácsos kapu, s a falak nyújtotta biztonságból figyelhetik a lórésen át a felbőszült tömeget.

Hát Catania urammal mi lett? Őt bizony elfogta a lenézett csürhe, és ide-meg oda lökdöste, és közben azt követelte, hogy azonnal adja ki nekik Endre királyfi gyilkosait. A szegény öregember meg sem bírt mukkanni a

megdöbbenéstől, félté volt, hogy egészen megüti a guta. Ebben a vészjósló pillanatban harsantak meg a kürtök, és a tér másik oldalán, a Via Medina felől lovasok tűntek fel, élükön két díszes ruhába öltözött herceggel.

„Károly és Róbert” – suhant végig a tömegben a hír, Károly és Róbert – adták egymásnak a szót kofák és cipészek, susogták egymás fülébe, úgy mint amikor a tenger a távozó vihar korbácsolásai után egy kissé csendesedni kezd... Károly és Róbert.

„Ők majd igazságot tesznek... Durazzói Károly nem volt Aversában. Őt nem terheli Endre királyfi vére...” Ilyeneket susogott a tenger, s bár néhány ijedt kis hullám azért közbekotyogta, hogy „és Róbert? Hát Tarantói Róbert nem bűnös?”, velük már nem törődött senki. A nép úgy érezte mára kidolgozta magát, megtette a közért, amit tennie kellett, most már az urakon a sor. Elvégre ők hivatottak élet és halál fölött dönteni, elfogták nekik Rajmondo di Cataniát, tessék kiszedni belőle, amit kell, büntessék meg a bűnösöket, meg persze a gaz királynőt, ők – ti. a nép – meg hadd menjenek haza, sütni a kenyeret, árulni a szőlőt meg a mosolygós almát, javítani a lábbeliket.

Durazzói Károly felemelte a kezét, és intett, hogy beszélni kíván. Károly huszonnégy éves fiatalember volt ekkor, s durva vonásai ellenére volt benne valami meg nem fejthető jóság, vagy inkább elnézésre való hajlam. Most azonban érezte, hogy ebben a percben nincs helye az elnézésnek, s míg hangját megkeményítve a bűnösök meglakolásáról beszélt, sajnált a szíve az ősz udvarmesterért.

Tudta, kínvallatásnak kell alávetni Rajmondo di Cataniát, hogy egészen megnyugodjon a nép. Ám tisztában volt azzal, hogy mindent, amit az öreg katona kivall, vagyis az összeesküvők neveit, megtudhatná a mellette álló Róberttől is. Legjobb, ha rábízta a kínvallatást, s lelkére köti, ne nagyon gyötörjék meg az ősz öreget...

– Menjetek haza békével! Kiszedjük e gaz udvarmesterből a lázadók névsorát és elvégezzük a bosszút Endre királyfiért – kiáltotta Károly.

– Add csak az én kezembe Cataniát, többet nem fog fecsegni, az biztos – kuncgott mögötte a gaz Róbert.

– Menjetek haza! Dicsőséges nép vagytok, nagy és bátor nép! Kiálltok az igazságért, de a munka további része már a miénk! – Károly egyre



mogorvábban és unottabban kiabált. Legjobb, ha rábírom a kínvallatást? Erre a szörnyetegre? Képes rá, hogy elevenen megsüsse Cataniát!

– Nem örültem még meg, kedves Róbert! Nem adom a kezedbe az udvarmestert, téged viszont Szent Gennaro megalvadt vére elé viszlek, ha most rögtön nem mondd el nekem, kiket bíztatok meg a gyilkossággal!

– Visszavonulunk – kiáltott közben a népnak –, és ha ez a gazember – mutatott az udvarmesterre – már vallott, akkor kihirdetjük a bűnösök nevét.

– Na, ezt jól elszúrtad, kedves rokon – Róbert nagyképpően ingatta a fejét. – Az előbb már majdnem elindultak haza. Most egy tapodtat sem fognak mozdulni innét, míg meg nem kapják a neveket...

– Legalább te is látod, hogy nem babra megy a játék! Most gyérünk a palotába, s ott rögtön lediktálok az íródeáknak, kiket kell megnyúzni elevenen!

Állítsuk meg egy pillanatra a regényt, a Nagy Lajos-i víziót! Hohó! El kell magyaráznom valamit, és most van időnk bőven. Legalábbis, amíg a hol vigyorgó, hol sóhajtozó, magyarán ripacskodó Róbertet Károly a palotájába viszi, a szegény udvarmestert meg az alagsori kínzókamrákba (el ne törjétek semmijét, égetni ne égessétek, csak hideg vízzel locsolgassátok, különben velem gyűlik meg a bajotok!). Hogy mit akarok elmesélni? Nyissátok csak ki a fületeket, mert nem mindennapi, amit elregélek! Hogy mi? Hogy miért fecsegek annyit, és miért pont a legizgalmasabb részeknél mondom azt, hogy van időnk bőven? Mindjárt meglátjátok!

Szóval: Nápoly nagyszerű ékességében, az újonnan megépített domban (katedrálisnak is szokták hívni az ilyen hatalmas templomot), a főoltár szentségtartójában látható Szent Januariusnak, vagyis Gennarónak a megalvadt vére. Szent Januarius az utolsó keresztényüldözések idején, tehát történetünk előtt vagy ezer évvel szenvedett mártírhalált. Biztos hallottatok már ilyenről. Vagy nem? Akkor elmondom. Szóval szegény pacákot, csak azért, mert Jézusban hitt, és nem a császár isteni mivoltában, szóval csupán ezért megették az oroszánokkal. Esetleg leopárddal. Mindent egy hatalmas arénában, sok ezer őrjöngő néző előtt. A nézők irtóra élvezték a „bulit” és még több vért és még több halált akartak látni. Aztán egy szép napon a nézők is keresztényekké lettek, betiltották a „bulikat”, a széttépett áldozatokat meg utólag kinevezték szenteknek, illetve mártíroknak. A különbség csak annyi, hogy amíg a szent csodát is tesz, addig a

mártír „csak” meghal a hitéért. (Ha megtagadta Jézust, s azt mondta, hogy mégsem hisz benne, akkor természetesen szabadon engedték.) Tehát nem minden mártír szent és nem minden szent... Izé, egészen belezavarodtam! Miről is akartam beszélni? Na persze, Szent Januárról! Szóval. Akár hiszitek, akár nem, de a szent vére meghatározott napokon folyékonyá válik, s a helybéliek ebből következtetnek arra, jó termés lesz a következő évben, vagy sem. Ám akkor is megindul a vér, ha valaki előtte hamis tanúságot tesz, vagyis nem mond igazat. Erre gondolt Durazzói Károly, mikor unokaöccsét, Tarantói Róbertet azzal fenyegette, hogy a szent vére elé viszi... Ja, igen! Majdnem elfelejtettem! Ugyanebbe a dómba, tehát ahol a szent vérét őrizték, szóval ugyanide temették el a szerencsétlenül járt Endre királyfit, még a múlt ősszel, közvetlenül a gyilkosság után.

Egyébként a gaz Róbert igazat beszélt, a nép valóban nem vonult vissza. A tenger ismét felkorbácsolva várta, mit vall ki szegény Catania, az ősz udvarmester. Ráadásul időközben egy szabómester, bizonyos Tomasso di Jacca zászlót készített Endre herceg képmásával, a szabó töviskoszorút hímzett a fej köré, mint Jézusnak, s ezt a zászlót lobogtatva új erőre kapott a bosszúálló gyűlölet. „Halál az árulókra! Halál az aljas királynőre!” És még ennél jóval csúnyábbakat is kiabáltak.

– Roberto da Cabanis! – Catania udvarmester remegő hangon kiáltotta az első bűnös nevét, annyira halkán, hogy a mellette álló őrnek meg kellett ismételnie:

– Roberto da Cabanis!

„Miért nem téptétek ki a nyelvét! Szép kis kínzás, hogy még járni tud és beszélni is!” (Kedves ám a nép, főleg, ha nem az ő nyelvükről van szó!)

– Gróf Terlizzi! Filippa és Sancia komornák! Niccolo Milazzo ajtónálló! Tomasso Pace ajtónálló! Artus Károly és Artus Bertrand!

„Mit tettek vele? Azt mondd el, mit tettek a királyfival!”

– Megfojtották. Hurkot dobtak a nyakába.

„Szörnyőség! Menjünk a dómba! Nézzük meg, igazat mond, vagy nem! Nézzük meg a királyfit!” A népharag robbanásra készült, a vihar ereje, ha úgy tetszik – fokozódott.

– Emberek! – Durazzói Károly ismét fölemelt kézzel próbált csendet teremteni, de ezúttal nehezebben sikerült, mint az előbb.



– Emberek! Tarantói Róbert maga megy a dómba, két hű emberével! Ám közületek szintén kiválasztunk két igaz hazafit, nehogy azt higgyétek, a hátatok mögött cselekszünk.

„Tomasso di Jacca! A szabómester legyen az egyik!”

A nyurga szabómester először elvörösödött, majd gyorsan kiválasztott még egy iparost a tömegből, amely szétnyílt előtte. Róbert biccentett, a két mestert lóra ültették s már indultak is a dóm Szent Lajos kápolnájába, holttestet vizsgálni.

A nép azonban unta a tétlenséget. Valaki hajítógépet szerzett, egy másik lándzsákat, s közben ezt skandálták: „Johanna, add ki nekünk Cabanist! Ha nem adod Cabanist, betörjük a kapud is!” Meg: „Sancia és Filippa, rohadt nyelvű két k...! Itt a gonosz Terlizzi, most az ördög elviszi!” Kész öröm volt hallgatni is.

Károly egy kicsit aggódott, de tényleg csak egy kicsit. Mit bánja ő, ha megugrasztják Johannát! Hiszen visszatartotta Mária hozományát, akit ő vett nőül, s aki melleleg Johanna húga. Aztán még itt van ez a nyavalyás calabriai hercegség! Az is járna nekem! Áh, mit! Főjön csak Johanna a saját levében! Én ugyan nem segítek neki.

Ilyeneket gondolt a jó Durazzói, miközben visszaérkezett a kápolnából Tarantói Róbert a mesterekkel.

– Mondjad te a népnek, nyavalyás kecske! Róbert szemmel láthatólag lenézte a szabómestert.

– Tényleg hurok volt Endre királyfi nyakán! – ordította Tomasso szabó, s közben gyilkos pillantásokat küldött Róbert herceg felé. Ő meg az urakat nézte le. Hiába, így kerek a világ.

– Itt van, nézzétek! És Tomasso szabó meglengette a feje fölött azt a rothadó, foszlott-koszlott kötélrészletet, melyen valamikor szegény Endre királyfi himbálódzott a kétes értékű világhír felé.

Hatalmas üvöltés volt rá a válasz. A hangorkán megtöltötte a teret, lándzsák repültek hirtelen a Castel Nuovo tömör falai felé, s a hajítógép is működésbe lépett. A hatalmas kődarab iszonyú sebességgel csapódott a kapu fölötti bástyához, s letört egy falszakaszt belőle. A porfelhőn át még meg lehetett pillantani az első nyílvevesszőket, amiket szintén a felbőszült tömeg soraiból lődöztek a vár irányába.

– Azt hiszem, mára végeztünk – fordult Durazzói Károly Tarantói Róberthez. Nekünk itt már semmi dolgunk nincsen.

– Gondolod? – kérdezte vigyorogva Róbert, aki véletlenül éppen szemben állt a várral, míg Károly a hátát mutatta a robosztus erődítménynek. – Nézz csak a kapu felé!

És Durazzói Károly megdöbbenve látta, hogy a felvonóhid már le van eresztve – a nagy zajban nem hallotta meg a csörlők hangját – és rajta remegő, összekötözött kezű foglyok: Sancia és Filippa, a két komorna, Terlizzi gróf és Roberto Cabanis.

– Bírod még az előadást? Az igazán véres dolgok most következnek.

– Miért? Megölik a komornákat?

– Előbb csak megkínózzák őket. De nem olyan gyengéden, mint az udvarmestert!

Még mindig az asztalnál ültek, a falánk tömeg még most is ugyanolyan hevességgel lakmározott, mint az előbb, az egyik úrnak a bajszárol csüngtek a kocsonyás zsírdarabok, a másíknak a kalpagjába tűzött kócsagtolla lógott bele a mártásba falás közben.

Persze ittak is, az apródok alig győzték töltogetni utánuk a megüresedett flaskákat.

– Nos, Johnny? Megnézed a folytatást?

– Hogy csinálod? Olyan az egész, mint a moziban, csak még jobb, mert háromdimenziós. Sőt, több, mert a szagokat is érzi az ember...

– Ez legyen az én titkom – mosolygott a király, és finoman tapsolt egyet a levegőbe...

Durazzói Károly nehezen vágott magának utat a tömegben. Kiabált, időnként kardlapozott, izzadt, mérgeződött. Aztán mégiscsak odaért.

– Ők az én foglyaim – üvöltötte. – Aki csak egy ujjal hozzájuk ér, annak velem gyűlik meg a baja! Én fogom kivallatni őket, és aztán kiszabom példás büntetésüket. Világos? Táguljatok!

Károly érezte, hogy most nem beszélhet sokáig. Gyorsan kell cselekedni, különben a fölbőszült tömeg mindjárt behajigálja a gyilkosokat a Tirrén-tengerbe. Esetleg vele együtt...



Még szerencse, hogy idejében érkeztem. Hiszen már lökdösték őket, és késekkel, meg cséphadarókkal fenyegetőztek – gondolta, és a két megriadt komornára tekintett. Azok remegtek, mint a nyárfalevél, csak Terlizzi volt látszólag nyugodt. Cabanis meg izgett-mozgott a kötelékeiben. Utóbbiak Endre királyfi megöléséért kaptak Johannától grófi címet...

– Húzzátok szorosabbra a béklyót – mordult Károly a katonákra –, és gyorsan vigyétek fel őket a hajómra.

A hajó egyszerű gálya volt, ám mégis védett a kíváncsiskodók tekintetétől, s ha egy kicsit távolabb eveztek a parttól, akkor a nyílveszőktől is. Ide vitték fel a foglyokat, itt kínozták meg őket a kor szokása szerint tüzes vassal, spanyolcsizmával, s más efféle nyalánkságokkal. Nagyon nem kellett erőlködniük, a gazemberek – főleg a komornák – még olyat is vallottak, ami nem tartozott szigorúan a tárgyhoz. Például, hogy Durazzói Károly saját édesanyját tette el láb alól. A matrózból lett Cabanis gróf és a korábban ajtónállóként szolgáló Terlizzi pedig a Tarantói fivérek és Johanna közötti bűnös kapcsolatról ejtett néhány keresetlen szót. Arra célozgatnak, hogy Johanna decemberben született gyermekének, a nápolyi trónörökösnek több mint valószínű, hogy nem az elhunyt Endre királyfi az apja...

És szóba került az a bizonyos éjszaka Aversában, a San Pietro a Maiellában. Egy bizonyos kulcsról regéltek a megkínzottak, hogy azt a bizonyos kulcsot Johanna forgatta meg a zárban, elzárva férje elől a menekülés egyetlen útját.

– Na, kedves rokon, be vagyunk mártva rendesen. Különösen ti vagytok gyanúsak, te meg az a rókaképű öcséd, mert Johannával hemperegtek. Az isten se mossa le rólatok Endre királyfi véré! – mondta Károly, amikor kettesben maradt Tarantói Róberttel.

– Aki a saját anyját képes eltenni láb alól, az ne prédikáljon nekem – válaszolta Róbert unokabátyja vádjaira, de amaz megrántotta a vállát: – Nem tartozik szorosan a tárgyhoz. Ellenben te...

– Egyetlen jó megoldás ígérkezik – Róbert szemlátomást megunt a prédikációt. – Bízd rám a dolgot! – tette még hozzá, és elsietett. Károly nem tudta elképzelni, vajon mi lehet az a rettentő jó megoldás, amit a rokona javasolt, bár ismerte őt, tett volna rá néhány aranyat, hogy a Róbert féle jó megoldás másoknak nem biztos, hogy annyira jó lesz... De már na-

gyon fáradt volt, Róbert meg elrohant, így csak legyintett egyet mérgesen, meg sercintett a fogai közül. – Nélkülem úgysem tehet semmit – elmélkedett. Én vagyok itt a rangidős a hercegek között, bármit tesz, mindenről meg kell kérdezni az én véleményemet is. S Károly miután ilyen szépen megnyugtatta saját lelkiismeretét, hozatott még egy kis salernói vörösbort – hogy még nyugodtabb legyen – és eltette magát másnapra.

Csak másnap kezdett derengeni neki valami, hogy talán mégsem ő az, aki „itt” életéről és halálról rendelkezik. Tudniillik Filippa komornát a cellájában találták megfojtva. Kicsit későn ébredt aznap, előző este a kelleténél többet ivott a salernói vörösből, vagy mi, és most tessék! Ilyen hírrel kell ébrednie! És nem csak Filippa, hanem még ezek a furcsa hangok is a fedélzetről! Vajon mi lehet? Károly kidugta a fejét a lépcsőfeljáróból, és mindjárt vissza is húzta. Borzasztó látvány tárult a szeme elé. Az öreg udvarmester feküdt a földön összekötözve, nyelvéből vashorog kandikált kedélyesen a világra...

Terlizzinek meg most vertek be egy ugyanilyet a szájába, a „gróf úr” üvöltött, pofájából ömlött a vér. A parton ezalatt már hatalmas lángokkal égett Sancia és Cabanis máglyája.

– Fúj – mondta Johnny. És még egyszer: fúj. Miért kellett ezt nekem végignézni?

– Mert nem az igazi bűnösök lakoltak meg, azért. Hogy megértsed, miért kell nekem Nápolyra mennem. Miért nem elégszem meg azzal, amit Károly és Róbert végeztek. Hogy világos legyen a számodra, ezek a nápolyiak egytől egyig patkányok. Mindegyiknek van valami a füle mögött, mindegyik hazudik, még akkor is, ha éppen igazat szeretne mondani. Ámbár olyasmi ritkán történik velük. De látom, teljesen elment a színed a látványtól. Igyál egy kortyot. Ha ez nem is salernói... Majdnem olyan jó a villányi is, nekem elhiheted!

Johnny tényleg kezdte nagyon rosszul érezni magát. Ez a kampó a nyelvbe! Micsoda sötét középkor! Csak azért, hogy ne tudjanak beszélni!

– Tévedsz, ez már nem a sötét középkor! A király mintha hallotta volna a gondolatát. Johnny megborzongott, és nagyot húzott a vörösborból.

– Nápolyban ez már a reneszánsz! A hazudozós, ocsmány olasz rene-



szánsz! A méregetető, gyilokkavaró reneszánsz! A gyáva, és alattomos, és hátulról támadó, hálókát és ocsmány terveket szövögető reneszánsz!

Johnny még sohasem látta a királyt ennyire felindultnak. De a méregtől Lajos megszépült, szemei kitágultak, arca kipirult, még a haja is mint-ha jobban göndörödött volna...

– Idefigyelj, Johnny fiam! Á, mit Johnny! Szerencsés János, ez a te neved! Azt kérdezted, hogyan segíthetnél nekem... Hát csak úgy... – És Nagy Lajos Johnny füléhez hajolt.

„Ki fogott el téged?”

És mit súgott a király?

– Hát csak azt – kezdte Johnny és gyorsan körülnézett, csak azt... – Te, mi a fenét kerestek nálad tegnap? Tudod, Szása meg Maciek?

A megszokott helyükön ücsörögtek, Claire-ék kertjében és málnaszörpöt ittak, szívószállal. Johnny pontosan tudta, mit akart a két fiú tegnap Claire-től, ám időt akart nyerni...

– Azt mondták, a mateklecke miatt jönnek – sütötte le a szemét a kislány. – Nem akartam beengedni őket, de annyira könnyörögtek, hogy nem értik Perkettő aránypárjait, tudod, a fordított arányosságot, hogy megsajnálтам őket. Aztán elkezdtek szemtelenkedni, meg téged szidni...

– S a végén elárultad nekik, hogy honnan ismerem Nagy Lajost. Megmondtad nekik A strucc véré!

– Honnan tudod? Claire most ugyanúgy kipirosodott a felháborodástól, akár a magyar király. Csak talán még jobban állt neki... – Te hallgatóztál!

– Nos – kezdte fontoskodva a fiú, bár érezte, hogy tényleg nem volt nagyon szép, amit csinált –, nos, véletlenül meghallottam egy beszélgetést. Olyan hangosan kiabáltak, nem lehetett nem oda figyelni – tette hozzá.

– Hát ezt nem vártam tőled! Lehet, hogy véletlenül hallgatóztál, de mért nem jöttél be utána? Nem láttad, mennyire megbántottak azok a gazemberek? És azt sem láttad, hogy miattad dobtam ki őket?

Nagy csönd lett a kertben, Johnny nem mert megszólalni. Ki tudja mi történt volna ezután, ha Claire mamája, vagyis Anne néni nem hozza ki



„KI FOGOTT EL TÉGED?”



nekik a maga sütötte sajtos pogácsáját, és nem kérdi meg, hogy miért lógtatják úgy az orrukat, mint két nagy tűzok.

– Mi az a tűzok? – kérdezték egyszerre, miközben teletömték a szájukat pogácsával.

– A tűzok az egy nagy magyar madár. A nagypapád mesélt róla. Tudod – és Anne néni elpirult egy pillanatra –, a nagypapád fantasztikus egy ember. Ha kell, megjavítja a kerti csapot, de ha kell, órákon át tud mesélni ezekről a távoli és roppant izgalmas dolgokról. Ő mondta azt, hogy ez a madár egy hosszú-hosszú elbeszélő költeményben szerepel. Az a címe, hogy Toldi Miklós. Ha jól emlékszem, egy Arany János nevű ember írta.

„Miklós, Miklós?” Johnnynak ismerős volt ez a név. Aztán eszébe jutott. Az egyik Miklósról csak beszélt a király a visegrádi palotában, amikor elsorolta, kik fogják vezetni a csapatokat Nápoly ellen. Akkor említett egy Miklóst. Hogy is...

– Megvan! – csapott a homlokára Johnny.

– Mi van meg? – kérdezte ijedten a két Tunner, vagyis Claire meg a mamája, Anne néni.

– Giléti. Giléti Miklós, a nádor. Ő vezeti a kun lovasokat Nápoly ellen.

– Hogy kun micsodát?

– Lovasokat. A kun nomád nép. Visszacsapó íjuk van, akár az ősmagyaroknak, hátrafelé nyilaznak a lóról, rettentő fürgék és igénytelenek – hadarta Johnny.

– Ez nem Giléti – ingatta a fejét Anne néni. – Ez Toldi.

– Lehet, hogy az, aki elfogott... – mormolta Johnny magában, de a női fülek – mint tudjuk – nagyon élesek.

– Ki fogott el téged? – Claire egyik ámulatból a másikba esett. Ám Anne néni másra volt kíváncsi, talán ő nem hallotta meg, amit a lánya igen.

– Te Johnny! Milyen az a visszacsapó íj?

– Mama, olyan vagy! Én kérdeztem először!

– A visszacsapó íj – vágott bele Johnny nagyon gyorsan, mert *arról* az álmról Claire édesanyjának, de más felnőttek sem akart beszámolni, Claire meg úgy látszik elfelejtette, micsodás dolgok történtek ővele, mármint Johnnyval a minap, amikor beverte a fejét a konyhaszekrénybe.



– A visszacsapó íj egy olyan íj – hadarta – amelyik, ha nincs rajta a húr, akkor teljesen visszacsapva, vagyis fordítva áll. Így. És Johnny lerajzolta.

– Mikor aztán ráteszik a húrt, vagyis felajzzák, akkor teljesen ki kell fordítani az íjat. Ezért nagyon nagy erő kell a kifeszítéséhez, és nagyon messzire és pontosan lehet vele lőni. Állítólag egyszer egy török átlőtt vele egy nyolcszáz méter széles tengerszorost.

– Nyolcszáz méter! Jézus Mária! És Anne néni összecsapta a két kezét.

– Az nagyon sok.

– Sok bizony – felelte mosolyogva Johnny, és fölskiccelte az íjat most már használható állapotában. Még egy embert is firkantott hozzá, marcona vén hadfit, aki morózusan tartja az íjat. Mintha csak azt mondaná, hogy mi a fenének kell ezt nekem itt csinálni.

– Nem valami vidám katona – bökött felé az ujjával Anne néni.

– Nehéz neki az íj – magyarázta Johnny. – De nekem most mennem kell – és villámgyorsan besöpörte a könyveit a táskájába. Köszönöm a pogácsát – kiáltotta még, és elviharzott.

– A fene egye meg – gondolta Claire, aztán ki is mondta jó hangosan: A fene egye meg.

– Mi a baj, kislányom? Anna néni megbotránkozva nézett. Egy lány és ilyen csúnyán beszél. Biztos azoktól a himpellér bátyjaitól tanulta. Majd lekapja őket a tíz körmükről, csak jöjjenek haza! Most is csavarognak. Baseballedzés vagy mi. Legalábbis ezt mondják nekem.

– Szóval, mi a baj, kislányom?

– Az a baj – Claire nagy levegőt vett, mint aki nem tudja, mondja-e, vagy ne mondja –, az a baj – nyögte ki végül – hogy Johnny nem árulta el, vajon mit súgott a fülébe a király. A magyar Nagy Lajos király.

Tizedik fejezet

Zeusz notesze

Johnny ezután jó néhány napig nem hallott a királyról. Az idő is megjavult, egyre több virág nyílt ki az utcájukban, és már nagyon közeledett a húsvét. És persze a húsvéti szünet. Szóval nyugodt, szinte unalmas napok jöttek, Szásáék is – ki tudja miért – lapítottak az iskolában, nem kötözködtek. Néha ugyan megverték a kis Uli Hoppmaiert hazafelé menet, de hát ez régi szokásuk volt őnekik. Hogy úgy mondjam: ősi.

Különösen akkor voltak idegesek, ha Macieket bemártotta a kishúga. Maciek papája ugyanis valamikor vasöntő volt, de mikor az acélmű bezárt, elvesztette az állását. Slavomir bácsi akkor kezdett el inni. Nem mintha régebben megvetette volna a Vodka Vyborovát, és általában véve a vodkákat. Nem, ezeket a nemzeti italokat Slavomir bácsi mindig is kedvelte, ahogy jó lengyelhez illik. Hiszen náluk – akárcsak az oroszoknál – kultusza van a vodkaivásnak. A lengyelek például egy időben mielőtt lehajtották volna, meggyújtották a gabonából készült pálinkát, a háborúban elesett hősök emlékére... Aztán elfújták, koccintottak és – természetesen – megitták. De nem is erről akartam beszélni. Hanem arról, hogy Slavomir bácsi amióta munka nélkül maradt, egyre részegebben jár haza esténként a kocsmából. Maga előtt tolja ősrégi biciklijét és szörnyű mód káromkodik. Valószínűleg mérges, mert annyira részeg, hogy nem bír felülni a bicajra. Mikor hazaér és felnéz az ablakukon kiszűrődő világosságra, akkor jut eszébe, micsoda rongy ember is ő. Nem elég, hogy nincs

munkája, még azt a kis segélyt is elissza... Ettől még mérgesebb lesz, és dühödten fölszalad – már amennyire bír szaladni ilyen állapotban – a lépcsőn. Ekkor ugrik elé a kis Hedvig, aki hamar megtanulta, hogy apja megérkezésének pillanatában kell bemártani Macieket. Árulkodni, mit csinált már megint az a langaléta fiú, vagy – mit nem csinált. Akkor nem ő, vagyis Hedvig kapja az ütlegetet, hanem Maciek. Maciekkal meg úgy kifárasztja magát Slavomir papa, hogy a többi családtag elpüfölésére már nem futja az erejéből. Tehát Hedvig alapján véve nem rossz kislány, csak praktikus.

Az ilyen esték utáni másnap szerették megverni a kis Uli Hoppmaiert. Valakinek csak vissza kell adni a kölcsönt!

Szóval mint mondtam, békés, nyugodt napok jöttek, míg el nem érkezett a húsvét előtti keddi nap. Johnny kihagyott már egy-két keddet, ezért úgy gondolta, ideje meglátogatni Zeust a szertárban. Kíváncsi volt néhány dologra, Zeus meg úgy mosolygott rá az órákon, mintha Johnny aranyérmét nyert volna az olimpián mondjuk öttusában, vagy tízpróbában. Picit ugyan orrolt, mert emlékezetes beszámolója óta a történetár nem szólította fel őt az órán, hogy meséljen az Anjoukról. De hát meg kell érteni Zeust is, haladnia kell a kötelező anyaggal, az amerikai történelemmel.

Ilyeneket gondolt, amíg caplatott a lépcsőn fölfelé, ám mindjárt megrohanták másfajta nyugtalanabb érzések, melyek egyrészt a legutóbbi nappolyi kivégzésekkel, másrészt Zeus titokzatos szertárával voltak kapcsolatba hozhatók.

„Hülyeség” – állt meg a lépcsőn. „Hülyeség.” A múltkor sem volt semmi titokzatos. Nem volt sem pallos, sem „Beszélő Lovag” nevű véres kísértet, sem számszerj. „És a dolgozatok?” – szólalt meg egy hang a fejében. „A ki nem javított nem létező dolgozatok?” „Ugyan már” – válaszolt Johnny saját magának. „Biztosan a szekrényben tartotta...”

– Szervusz Johnny! Már vártalak! Zeus szélesre tárta az ajtót, és szokás szerint mosolygott és füstölgött. „Tényleg rendes ürge. Csak ez a dohányzás ne lenne! De hát senki sem lehet tökéletes!” Johnny vállat vont, és visszavigyorgott a tanárra: – Üdvözetem az istenek urának!

– Hohó, te viccelsz! – örült Zeus, és hellyel kínálta tanítványát. Az asz-



talon ott gőzölgött az elmaradhatatlan tea, viszont a csokoládé... Nos, a csokoládé kétszer annyi volt, mint legutóbb. (Ha nem háromszor!)

– Minden alkalomra vettem csokoládét, s mivel nem jöttél, megmaradt a múltkori is.

Johnny meg volt hatva.

– Viszek egy kicsit Claire-nek, jó? – mondta. A mamája fogyókúráztatja és ezért soha nem vesz neki csokoládét. Ez ugyan nem volt igaz, de Johnny úgy vélte, Claire megér egy kis füllentést, meg egy kis csokit a múltkori szóváltás után.

– Tudod mit, máris becsomagolom a felét. Nehogy aztán neked is fogyókúráznod kelljen!

– Á, dehogy! Én tudok vigyázni magamra. Vagyis...

Johnny maga is furcsállta, hogy mennyire bátor... Magabiztos. Igaz, az utóbbi időben annyi különleges dolog történt vele, ami más gyerekek száz évben egyszer se... Vagy Zeusstól bátorodott meg ennyire? Hm. Úgy gondolta, legjobb, ha mindjárt belevág.

– Tanár úr, mi lett az Artusokkal?

– Az óriás Bertraddal, és apjával, Károllyal?

– Ühüm. Ők megúszták a kivégzést?

– Ja igen, amiről legutóbb beszélgettünk. Amiről azt mondtad, hogy nincs benne a könyvedben?

Johnny csak prüszkölt és bólintott, mint akinek tele van a szája finomságokkal, és ezért nem tud beszélni...

– Nem úszták meg. Valois Katalin fogta el őket a saját sziklavárukban.

– Micsoda Katalin?

– Valois. Ez a francia királyi családból származó hölgy volt a tarantói hercegek édesanyja.

– És miért fogta el az Artusokat? A saját rokonait?

– Mert már útban volt a pápai követ, hogy kivizsgálja a gyilkosság körülményeit. És hát az Artusok törvényen kívül születtek.

– Hogyhogy?

– Úgy, hogy nem Róbert király (ez a Róbert nem a mi jó ismerősünk, vagyis a vastag ajkú Tarantói Róbert, hanem az előbbi nagybátyja, egyben Johanna apja, az 1343-ban elhunyt nápolyi uralkodó) hites felesége volt

Artus Károly édesanyja, hanem valamelyik nápolyi mesterember kikapós leánya. Így aztán az ő fia, Bertrand (vagy ha jobban tetszik: Bernát) szintén nem volt törvényes leszármazott.

– És hogy fogta el őket ez az izé... Katalin?

– A Valois?

– Aha – bólintott Johnny. Rémesek ezek a francia nevek!

– Csellel. Hasonló trükköt alkalmazott, mint amivel Endre királyfit csalták ki a hálószobájából egy évvel korábban.

– Azt mondta, fontos hírt hozott...

– Pontosan. Az Artusok meg szépen bekapták a horgot. Mire észbe kaptak, már Katalin fegyveresei voltak mindenütt. Beszivárogtak a várba, és elfoglalták.

– És utána mi történt?

– Az történt, hogy Valois Katalin – aki mellékesen császárnői címet is viselt, bár császársága nem volt – elvitette őket a saját kastélyába, és ott dutyiba zárta őket.

– És ott meggebedtek a gazemberek!

– Te Johnny! Milyen szavakat használsz? Csak nem az iskolában tanuld ezeket? – És Zeusz felszabadultan vigyorgott.

– Naná, otthon a nagypapától! – kuncogott a gyerek. – Szóval meggebedtek, vagy nem gebedtek meg?

– Én, mint az iskola első számú történelemtanára mélységesen fel vagyok háborodva! Felszólítom Johnny Fortunate hatodik bé osztályos tanulót, hogy módosítsa borzalmas nyelvhasználatát, ellenkező esetben ki fogom üríteni a termet! – Zeusz fontoskodva ráncolta szemöldökét, orra hegyén nem létező szemüveget ugráltatott, és mindezekhez orrhangon beszélt. Johnny a hasát fogta a nevetéstől.

– Hihih! Hahaha! Tisztára Perkettő! Hihih! Tisztára, ha mondom!

– Visszautasítom a galád rágalmakat – folytatta tovább Zeusz Perkettő nyúlós orrhangján, és Johnny már-már az asztal alatt görcsölt.

– Abbahagyni – visította. Nem bírom tovább! Hihih!

– Hihetetlen mire nem ragadtatják magukat egyes diákok – mondta most már Zeusz saját „isteni” orgánumán. – Nem szégyellnek visítózni a történelemszertárban, sőt! Egyesek a padlón fetrengenek, mintha nem is



kisgyerekek, hanem malacok lennének. Micsoda fertő! Fúj! – És Zeusz tréfásan elfintorította az orrát.

Miután alaposan kikacagták magukat, Zeusz elmesélte, hogy az Artusok nem Valois Katalin palotájában „gebedtek meg”, hanem VI. Kelemen pápa börtönében. A címzetes császárnő ugyanis volt olyan okos, hogy amint lehetett, azonnal kiadta a gazfickókat a szentatyának.

– Bíbelődjön el ő velük, ha már annyira odavan az igazságszolgáltatásért, gondolhatta Katalin – vélte Zeusz.

– És? És a pápa jól megkínozta őket, ugye?

– A középkor élvezete nem mindenkinek való. Van akiből rejtett agresszív ösztönök törnek elő az ősi történetek hallgatása közben – nézett Johnnyra tréfás- komolyan a tanár.

– Tessék már kinyögni, hogy mi történt!

– Nos, pontosan nem tudható... Az biztos, hogy az apa, vagyis Artus Károly, a volt nápolyi király, Róbert törvénytelen fia hamarosan meghalt a börtönben. Egyesek szerint öreg volt és beteg, mások szerint a méreg volt gyors és fiatalos, amit beadtak neki. A fia, a gonosz Bertrand, aki a hurkot vetette szegény Endre királyfira, apja halálhírét hallva egyszerűen megőrült. Őrjöngeni kezdett, és meghalt.

– Bele lehet halni az őrjöngésbe?!

– Természetesen bele! Erre gondolj légy szíves, ha mérgebben poharakat csapdosol a földhöz, vagy párnákat tépsz szét. A hirtelen kitörő vad indulatok infarktust, vagy agyi elváltozásokat okozhatnak. Esetleg nem halsz meg, csak meghülyülsz.

– Szép kilátások – kuncogott Johnny.

– Fiam, te egyfolytában röhögysz, mint a fakutya. Nem is tudom, hogy miért foglalkozom veled.

Szóval ilyen jókedvűen folyt a beszélgetés egészen addig, amíg meg nem csörrent Zeusz asztalán a telefon.

– Te vagy az, Martha? – kérdezte a tanár.

– Nem, nem tudok – hallotta Johnny. Meg: – Vasárnap nem jöhetnek a gyerekek? Jó, jó – sóhajtott –, persze, hogyne érteném meg. A nagybácsijuk éppen most érkezik Magyarországról.

Zeusz hátat fordított Johnnynak, és rágyújtott egy cigarettára. És egyre türelmetlenebbül beszélt azzal a Marthával, ott a vonal túlsó oldalán.

– Persze, persze, éppen most, mikor jön a húsvét. Teljesen érthető, a nagybácsi nem akarja megzavarni a fiúkat iskolaidőben! Hogy én mit csinállok a szünetben, az senkit sem érdekel!

Johnny érezte, ez az a pillanat, amikor le kell lépnie. Igazán vidám volt ez a mai este az istenek atyjával, s bár Nagy Lajos kérésére nem tudott rá térni – talán nem is akart –, de ez a nap már többet nem hozhat. Legalábbis több jót nem. Óvatosan felállt, és odasúgta:

– Viszlát, tanár úr!

– Martha! Várj... Várj egy pillanatot... Nem, egy tanítványom van itt... Na várj egy percet! Viszlát Johnny! Holnap beszélünk óra után, rendben? Vagy tudod mit? Gyere föl megint ide, a szertárba!

– Rendben, tanár úr.

Johnny kifele menet elképzelte magának az Artusok sziklavárát. A bástyák és a tornyok a felhők fölé értek, és borzasztóan ijesztő figurák bámultak kifelé a lőrésen. Még jó, hogy ezt nem láttam. Az Artusok sziklavárát. Meg az emberevő katonáikat. Tiszta szerencse. Ezen az estén, míg hazafelé tartott, Johnny Fortunate egészen Szerencsés Jánosnak érezte magát. Persze Zeust azért sajnálta egy kicsit a gyerekei miatt. De hát ez amolyan fölnőtt dolog. Ebbe ő igazán nem szólhat bele.

– Írni kéne a feleségének.

– Micsoda? – Johnny azt hitte, rosszul hall.

– Mondom: Írni kellene a feleségének.

– Miért kellene írni a feleségének?

– Hogy megtudja: Zeusz még most is szereti őt.

– Ezt meg honnan gondolod? – kérdezte szinte egyszerre Johnny és Willie, Johnny újdonsült barátja.

– Azért olyan szomorú. És ha nem szeretné még mindig, akkor már biztosan újra nősült volna, nem gondoljátok?

– Ebben lehet valami – bólogatott Willie.

– Ezért olyan szigorú az órákon? – morfondírozott Johnny. – Velem egészen barátságos volt.



– Világos. Ne meséld el még egyszer.

Álltak a folyosón és töprengtek. Hogy lehetne segíteni az istenek urán, akinek hirtelen jött népszerűsége csak Johnnynak volt köszönhető. Ő ugyanis mindent elmesélt Zeuszról (kivéve azt, hogy magyar), és mikor Claire nem akarta elhinni neki, hogy a történetár milyen kedves, és mennyire jó fej, hát a kezébe nyomta a csokoládékat. Ez hatott. Willie pedig csak odasündörgött és figyelt.

– Nincs sok időnk – mondta most Willie. Két nap a szünetig. Még ha tudnánk a címet, akkor sem biztos, hogy odaérne a levél.

– E-mailezni kell – vágta rá a kislány, akinek, hogy „családegyesítésről” volt szó, mindjárt gyorsabban forgott az agya.

– Öregem, ezek a nők félelmetesek! Ha Nagy Lajosról mesélsz nekik, ásitóznak, de ha egy családapa bajban van, rögtön égbe szökik az adrenalin szintjük! És még a körmeik is élesebbek olyankor – ugrott egyet Johnny, de Willie lecsendesítette őket: – No és az e-mail-címet hogyan szerezzük meg?

Egy pillanatra elcsendesedtek, de igazán csak egy pillanatra. Akár hiszitek, akár nem, de Claire szólalt meg elsőnek. El kell lopni a noteszát – mondta. A noteszt, amibe a jegyeit írja. És mivel legközelebb csak pénteken lesz óránk, téged viszont ma délután is vár a tanár úr, ezért te fogod ellopni – mutatott a kislány Johnnyra.

– Te, és senki más. És becsörtetett a matekórára.

Johnnynak mintha elfújták volna az ugratós jókedvét a mai napra. Hogy ő szerezzék meg Zeusz noteszét! Pont ő, akit a zárkózott tanár a bizalmába avatott, akinek kitérte legbensőbb titkait! Akivel viccelődött, és akit – nem mellékes! – csokoládéval kínált... Johnny sápadozott, remegett, nem figyelt. Perkettő majdnem kihívta, de aztán látta, hogy valami nem stimmel vele (azért annyira ő sem volt gonosz!), és gyorsan továbblapozott a naplóban. „Gasparik” – csapott le a következő névnél, akár egy zsákmányra éhes keselyű. De Johnny nem nyugodott meg, pedig már többen is felfigyeltek rá az osztályból. Hát hogyan! Ilyen nem fordult még elő, hogy Perkettő továbblapozzon! Vagy Johnny azt hiszi, nem látták?

– Tudjuk, hogy benyaltad magad, haver – Szása a maradék fogával unottan ráógumizott, és a réseken át nagyokat sercintett a padlóra. Megint szünet volt, és Johnny körül kisebb gyerekgyűrű volt kialakulóban.

– Láttuk, hogy bejársz Zeuszhoz, de a Beszélő Lovag ott majd ügyis fejbe kólint, és elmegy a kedved a vele való társalgástól. De hogy Perkettőnek is nyalsz, azt azért nem gondoltuk volna. Igaz, Maciek, ezt te sem gondoltad, mi, cimbora?

Szása várakozóan nézett Johnnyra, aztán ha lehet, az eddigieknél még nagyobbat köpött a padlóra.

– Stréber – mondta megvetően és el akart menni. Johnnynak azonban az arcába futott a vér. Mivel sokan álltak körülötte, már az előbb is végigszaladt rajta, hogy ezeket a sértéseket most nem nyelheti le válasz nélkül, akkor sem, ha tudja, Szása sokkal erősebb nála. De erősebb-e valóban? Csak, mert eddig ő verte Johnnyt, és nem megfordítva? Igaz, a gyűrű legutóbb nem segített, de hátha most... És különben is, rettentő dühös volt Zeusz és az ellopandó notesz miatt... Hogy pont neki kell...

Akik nem a körben álltak, csak a csattanást hallották. Meg látták, hogy Szása a földön fekszik, és folyik a fejéből a vér. Johnny meg ott áll előtte és csodálkozik.

– Igazán nem kellett volna. Igazán fölösleges volt ezt az orosz gyereket ennyire orrba vágni. – Zeusz fel-alá járkált, egyfolytában dohányzott, mérges volt, de némileg – talán – szórakozott is egyszerre.

– Mindig ő kezdte – fészkelődött Johnny. És eddig ő is fejezte be.

– És pont a húsvéti szünet előtt érezted úgy, hogy vissza kell vágnod a régi sérelmeidért! Ha még két napig bírtad volna, akkor megjön a nyúl, kapsz egy csomó csokit, azokkal jól telezabálsz magad, megnyugszol és elfelejted az egészet. Jól van, nem akartalak megbántani. – Zeusz észrevette, hogy kicsit túllőtt a célon. Johnny szája lefelé görbült, és már-már azon volt, hogy pityereg egy kicsit. – Nem gondoltam, hogy ennyire érzékeny vagy. Na várj, hozok neked valamit.

Zeusz szertárából még egy szobácska nyílt, ahol a régebbi kiadású térképeket tartották. Míg a tanár odaát időzött, Johnny kitörölte a szemé-



ből a könnyeket és gyorsan körülnézett. Persze nem esett jól neki a célozgatás a csokoládéra, meg a falánságra, de most hirtelen elfelejtette az egészet. Fel volt villanyozva. Meg lehetett érteni. Ugyanis Johnny orra előtt, Zeusz asztala közepén, tőle egy karnyújtásnyira ott hevert... nos, ott hevert az a bizonyos notesz, amit neki el kellett lopnia! Mindenáron! Mindenáron? Ha most elemeli, Zeusz biztosan észreveszi a dolgot. Johnny óvatosan az ajtó felé pillantott. Odaátról csörgés, fújtatás hallatszott, Zeusz nyilván lelkesen keres valamit. Johnny gyorsan felütötte a zsebkönyvet. Hátha megtalálom, anélkül, hogy elemelném... Hm, hm... jegyek, nézzük csak Claire Tunner jó vagy jeles, ez itt a kérdés, na erre nem érünk rá, Zeusz mindjárt itt lesz, hova a fenébe írhatta a címekeket meg a telefonokat...

– Várj csak fiam, mindjárt megleszek! Addig nézz körül a polcon, ott kell még lenni egy kis sós süteménynek !

– Oké, tanár úr! Johnny egyre gyorsabban lapozott, már – már azt hitte sosem találja meg, amit keres. Aztán hirtelen... Hopp ez megvan! Johnny majdnem ugrott egyet örömeiben. Ez az! Martha Brown, Los Angeles, cím, ez nem annyira érdekes, e-mail, ez az! Johnnynak még arra is maradt ideje, hogy ceruzát kapjon elő, s egy papírzsepi darabra ráfirkantsa a megszerzett „infókat”.

– Na, ez az! – Zeusz vidáman fújtatott, körülötte porfelhő terjengett. Kezében zsírpecsétetes, mocskos térképet tartott és Johnny felé nyújtotta. – Neked adom, vedd csak el bátran – tette hozzá, mikor látta, hogy tanítványa meglepődött ettől az „isteni” gesztustól.

– Nem jutalomból kapod, azt elhíheted. Nem Szása miatt. Csak a barátságunk emlékére. Vagy húsvéti ajándékként: Csokoládé helyett. – És a nagy Zeusz megsimogatta Johnny kobakját.

Tizenegyedik fejezet

Johnny csatakosan ébredt...

Ezen az éjszakán Johnny megint találkozott a királlyal. Ezúttal nem volt semmilyen lakoma, meg dőzsölő urak. A folyosó hideg volt, s nem változtat-
ta sem a színét, sem az alakját. Egyformán randa szürke. Johnny tartott ettől
a találkozástól, bár tudta, hogy előbb-utóbb be fog következni, és akkor el
kell mondania... El kell mondania a királynak, hogy nem tudja teljesíteni a
kérését, mert nincs meg a könyve. Mert A strucc vére szőrén-szálán eltűnt.
És így nem tudom megmondani a jövőt. Nem tudom megmondani, hogy
nyugodtan indítson hadjáratot Nápoly ellen, mert úgyis sikerrel jár, vagy
jobb, ha otthon marad, mert mégsem... Ugyanis ezt kérte Johnnytól a király.
Nem többet, nem kevesebbet. A jövőt. És most itt áll, és a csöndben súlyosan
döngő léptekkel közeledik a király. A király? Nem, ez nem lehet... Johnny
helyből ugrott egyet hátrafelé... Nem lehet! Ez nem a király! Ez a Beszélő Lo-
vag! És egyenesen felém tart! És a kardját is előhúzta... Nem! Nem akarom!
Johnny csatakosan ébredt. Éjszaka volt, meleg tavaszi éj. Lábak zöreje
hallatszott, női hangok. Gyorsan a fülére húzta a takarót, hadd higgyék,
csak álmában kiabált.

– Biztos csak álmában kiabált – súgta oda anyu Bessy néninek. – Nincs
semmi baj! Tessék nézni, milyen csendesen alszik.

– Ahhoz képest, amennyire ordított – vonogatta a vállát Bessy néni –
tényleg csendesen alszik. – Nincs valami baja ennek a gyereknek? Olyan
nyugtalan mostanában!

– Csak kamaszodik, Bessy néni! Nincs semmi baj, tessék elhinni nekem!
– Na jó. De ha még egyszer így ordít, megnézetem az orvossal. Meg én!

Johnny megkönnyebbülten sóhajtott. Pfű. Ezt megúsztam. És a könyvről is csak álmodtam, hogy elveszett. Hogy nincsen meg. Milyen jó, hogy csak álmodtam. És a sötétben az éjjeliszekrény felé tapogatózott. Amin a könyvet tartotta. A strucc vérét. De csak a semmit markolta a kezével. S hiába gyújtotta föl a villanyt, hiába átkozódott, nem lelte sehol. Mert a könyv – nos a könyv, az tényleg nem volt sehol.

– Már csak az hiányzott volna, hogy a Beszélő Lovag megjelenjen a szobámban, feltűzzön a kardjára és megsüssön pecsenyének.

A változatosság kedvéért Williéknél ültek. Mondanom se kell, meg voltak döbbenve. De nagyon.

– Azt álmodom, hogy nincs meg a könyv, felébredek és tényleg nincs meg. Értitek ezt?

– Nem. Nem értjük. És az e-mail-cím megvan? – Claire a táskájában matatott.

– Itt van a nyavalyás címed! Téged meg csak ez érdekel!

– De ügyes vagy! Hogy sikerült megszerezned? Biztos, hogy ez a jó cím? És hol van Zeusz notesze? Kírtad belőle? – Johnnyra csak úgy záporoztak a kérdések.

– Kírtam – mondta, mikor végre meg tudott szólalni.

– És nem féltél?

– De féltém. Viszont a könyvem továbbra sincs meg. Én inkább erről szeretnék beszélni.

– Csakis Szásáék lehettek – vélte Claire.

– De mikor?

– A suliba nem vitted be? – kérdezte Willie.

– Egyszer. Egyszer bevittem. De honnan tudjuk meg, hogy tényleg ők voltak, és nem más? Na mindegy, nekem mennem kell – mondta Johnny.

– Hová kell neked menni ilyenkor? – csodálkozott a másik kettő.

– Na, mit gondoltok, pupákok, hová? A suliba megyek, és nem fognak agyondicsérni.

– Szása miatt?



– Ühüm. Fegyelmi tárgyalás.

– Szerintem elkísérünk, ugye, Willie? Willie azt mondta, karateedzése van, de nem bánja, késhet egy kicsit. Claire meg egészen feldobódott.

– Nem fogunk magadra hagyni pont nagycsütörtökön. S közben szépen elmeséled, mit kért tőled a király! Mert azt még mindig nem mondtad el nekünk – és fülig ért a szája a vigyorgástól.

Johnny azért nem volt ennyire jókedvű. Sőt. Mondhatnánk, egészen el volt keseredve. Arról volt szó ugyanis, hogy a szünetidőben az egész család elrepül a chicagói rokonokhoz. Egyedül nagypapi marad otthon. Mi lesz, ha most büntetésből őt is itthon hagyják? Ha fegyelmit kap, egészen biztosan nem mehet el Chicagóba, s nem lovagolhat az unokatesóival. Azok ugyanis marhára gazdagok, saját lovardájuk van, és egész évben le sem szállnak a „magas lóról...” Johnny még sohasem járt náluk, a nővérek viszonya az ottani rokonsággal évekig nem volt valami rózsás, az utóbbi időben azonban valamiért sűrű levelezés indult az O’Connor család chicagói és keleti parti része között. A dolog odáig fajult, hogy Bessy néniék meghívást kaptak a szünetre imádott rokonaiktól, Johnny-nak pedig be volt ígérve a lovaglás. Eleinte ugyan nem repesett az ötletért, de ahogy fokról-fokra megismerkedett a lovagkorral, mindinkább belelkesedett. Már látta magát, ahogy suhan a nyeregben ülve a végtelen mezőkön, s kardját forgatva kaszabolja az ellenséget a király oldalán... Ámbár lehet, hogy nem is baj, ha itthon marad. A fiú hirtelen visszazuhant a valóságba, s a végtelen prérík helyett nagyvárosi utcákat látott, a király helyett pedig az osztálytársait. Johnny nagyon szerette őket, főleg Claire-t, és Willie-nek mint újdonsült cimborának szintén nagyon örült, ám a két pajtás látványa mindjárt eszébe juttatta, hogy hová is igyekszik voltaképpen. Fegyelmi tárgyalás az iskolában. És csakis őmiatta ülnek össze a tanárok meg az igazgatók, két nappal az ünnep előtt. Hát ez eléggé lehangolta... Viszont Nagy Lajoson már így sem, úgy sem tud segíteni...

– Szóval, mit kért tőled a király?

És míg ballagtak az iskola felé, Johnny végre elmesélte Willie-nek és Claire-nek, hogy mit kért tőle a király. Akin már semmiképpen sem tud segíteni...

Tizenkettedik fejezet

A tenger gyümölcsei

Milyen enyhe a karácsony Itáliában! Vajon az az uraság, aki hóesésben, csilingelő csengőszánt várva ünnepli a szentestét, el tudja-e képzelni, hogyan susognak a datolyapálmák levelei az azúrkék decemberi ég alatt? Igen? Hogy már járt arra? Evett friss narancsot a fákról, miközben honfitársai éppen disznót pörzsöltek a Kárpátok tövében? Kicsit savanyú volt. Nos, valóban, a decemberi narancs nem az igazi. Próbálkozzon inkább más finomságokkal! A frutta del mare, vagyis a tenger gyümölcsei például minden évszakban pompásak és könnyűek. Nem fekszik meg a gyomrot úgy, mint a hazai disznóságok... Persze, sonkát itt is lehet fogyasztani, Nápolyban kiváltképp pizzára sütve. Ám Itáliában mégiscsak a halak az érdekesek, a frittura di pesce, a szósszal permetezett pesce castagno, vagy a baccala alla Veneziana, vagyis a tőkehal velencei módra. Ehetünk még gamberót, scampit, és aragostát olajban vagy roston, s ne csodálkozzunk, ha utóbbi ételeknek ollójuk van, ők ugyanis mindannyian: rákok! A rákok királya természetesen a homár. A hatalmas állat tényleg csak az uralkodók, meg a dúsgazdag nagyurak asztalán foglalja a díszhelyet, de a már említett képzeletbeli uraság minden bizonnyal nem a vékonypénzű vendégek közé tartozik, ha megengedheti magának a karácsonyozást Itáliában. Na és a sajtok! A mozzarella és parmezánok! Ahogy szétolvadnak az ember nyelvén, s ahogy az illatuk körbelengi az ünnepi asztalt! Az ebédhez természetesen vörösbor dukál, ez pedig annyifajta, hogy felsorolni képtelenség.

De a legkülönlegesebbek talán mégiscsak a Nápoly melletti Vezúv hegy déli lejtőjén, a vulkanikus talajon a déli nap hevétől érlelt szőlők-ből készült borok, melyek nehezek, és könnyen megzavarják az itt élők szenvedélyeit...

Ám nem csak az itt élőket zavarják meg az erős borok, hanem a távoli földekről érkezőket is. Ezek közül ketten például éppen egy árnyas lige-tecskében beszélgetnek a jól megérdemelt ebéd után, két fatönkön üldö-gélve. Valahol Aversa vára előtt lehetnek, amely nem messze fekszik Ná-polytól. Porosak és kissé fáradtak az úttól, de élénken beszélgetnek a már említett és elfogyasztott borocska hatására.

– ... és mi lesz akkor, ha Nápolyt sem elfoglalni, sem megtartani nem tudjuk, s szégyenszemre kell hazatakarodnunk Magyarországra? – kér-dezte éppen az alacsonyabbik, akinek seszínű kócos haja a homlokába hullott, arcán pedig több jókora bibircsók éktelenkedett. Egyébként ho-mokszín posztóruhát viselt, s oldalán görbe kard fityegett.

– Vagyis birtok nélkül, zsákmány nélkül, aranymarha nélkül, erre gon-dolsz, Géza úr – kérdezte a magasabbik. Ő sem volt az a megnyerő ábráza-tú lovag, kinek látásától aléltan csuklanak össze a lányok táncmulatságok és farsangi bál idején. Nagyobbra nőtt ugyan, mint Géza úr, de fura növés-sű, lötyögős hasa, no meg lefittyedő ajkai és karikás szemei eléggé elcsúfi-tották szegényt. Ráadásul öszvéren közlekedett, ami elég ritka és feltűnő volt a magyar táborban. A komikus hatásról nem beszélve, hiszen hosszú-ra nőtt barátunk lábai majdhogynem a földet súrolták, ha föl pattant a „pa-ri-pájára”. S akkor még nem szóltunk a fején viselt picinyke sisakról, és a kezében tartott hosszú kopjáról sem. Mindezek után azonban el tudjuk képzelni, hogy a magyar sereg egyes eléggé el nem ítéhető tagjai a hasu-kat fogták a nevetéstől, ha barátainkat megpillantották, miközben ők ret-tenthetetlen és elszánt képpel fürkészték a talján tájat...

– Erre bizony, Péter úr. Hogy aranymarha nélkül térünk haza.

– S az akkora nagy baj? Visszavonulunk a birtokunkra, borozgatunk. Elleszünk valahogy.

– Ha lesz még birtokod! – vágott vissza Géza úr és apró szeme megvil-lant a bibircsókok között. Péter úr egy pillanatra mintha kívülről látta vol-na a barátját, és majdnem elnevette magát.



– Ne vess csak – kiáltotta amaz –, majd megnézem, hogyan nevezsz, ha föld nélkül maradsz!

– Már hogyan maradnék én föld nélkül? – ingatta a fejét a másik.

– Nem emlékszel, miképpen csábultak el a jobbágyok Tarr Lőrinc földjéről? Hogyan hajtották el őket Sámuelettől meg Amádétól? És hogyan lett hirtelen kétszer annyi jobbágya Lackfinak, Giléti Miklósnak meg Garai Bánfi Jánosnak?

– Honnan tudod te, mennyi jobbágya van a veszprémi püspöknek? Talán levelezel Garai urammal?

– Egy ott élő atyafimmal levelezek. Ő tudósított arról, mennyire megváltoztak a viszonyok a Garai-birtokon. A jobbágyok annyian vannak ott, és úgy dolgoznak, hogy öröm csak nézni is. Ég a kezük alatt a munka, mióta tudják: három évig nem kell adót fizetniük. Mi több, robotolni csak kéthetente egy napot! De hát annyian vannak, így is könnyedén megművelik a majorságot. Egyedül a tized terheli őket, ám Garai uram mint veszprémi püspök legutóbb azt szintén elengedte nekik...

– Nem kellett befizetniük az egyházi adót? És ingyenmunkát csak kéthetente egyszer...? Péter úr csak pislogni tudott a csodálkozástól.

– Kezded már kapisgálni, miért olyan fontos, hogy a miénk legyen ez a nyamvadt taljánföld? Vagy legalább Nápolyország? Vagy legalább egy-két uncia arany?!

– Inyenmunkát csak kéthetente egyszer... Péter úr szemlátomást nehezen dolgozta fel a rossz hírt. – Igaz, tette hozzá hirtelen, a Kolozs megyei Sámuel is kénytelen volt eladni a földjét a vajdának.

– Lackfi úrnak?

– Annak bizony. Csak tíz hold erdőt tartott meg, elképzelni sem tudom, hogy élhet meg belőle! És mi lesz, ha tényleg veszítünk? Ha tényleg üres kézzel megyünk haza?

– Ezért kell beszélnünk Toldival! Vezessen minket valami udvarházra a kapitány! Játssza el csak a király a lovagot nélkülünk! Nekünk zsákmány kell!

– Ez a beszéd! Zsákmány kell nekünk! Most és mindenáron!

– Beszéljünk Toldival! Te, Péter! Nem ő közeleg?

A két cimborá abbahagyta az óbégatást. Az úton valóban magányos lo-

vas trappolt, ám külseje teljesen elütött a beszélgetőtől. Délceg volt, magas és nyílt tekintetű. Szintén könnyű fegyvereket viselt, akárcsak János úr, de őrajta mégsem tűnt bohókás játékszernek a kard, a sisak vagy a fokos.

– Hát ti mit kerestek itt? – dörrent rájuk nem éppen barátságosan Toldi Miklós.

– Fontos ügyeket tárgyalunk... – Géza úr hangja hirtelen mézes-mázos lett, még a háta is meggömbült a nagy igyekezettől.

– Csak nem országosakat? – kuncogott amaz.

– Mondhatnánk, igen, országos ügyeket! Országos ügyekről beszélünk – ragadta magához a szót Péter izgatottan –, hiszen ez mindenkinek fontos... Mindenkit érint... Mondd csak el Géza úr, miről beszéltünk! – tette még hozzá, mert Géza úr szemrehányóan pislogott feléje a fecsegése miatt.

– Hát a kilencedről beszélgettünk – pislogott fölfelé Géza úr aggódva, mivel Toldi Miklós még mindig nem szállt le a lováról.

– No és? Jobb dolgok nincsen?

– Vezess minket rabolni uram! – Péter már reszketett a türelmetlenségtől. Félrelökte a bibircsókós Gézát, és izgalmában elkapta Toldi lovának kantárját. Hogy még jobban őreá figyeljen.

– Csak tétlenkedünk itt, otthon meg fogynak a jobbágyaink! Hát nem szörnyű bosszút hozni jöttünk a taljánra? Akkor meg miért óvatoskodunk nyár óta idegen földön? Árpád idejében az egész világ a mi nyilainkat félté... Vezess minket rabolni, uram! – És Péter úr térdre borult nagy igyekezetében.

– Nem templomban vagy – Toldi hangja továbbra sem volt barátságos. – Kelj fel! Ha nagyon érdekel, nem rabolni jöttünk, hanem büntetni. Esetleg megszerezni fél Itáliát. Hogy az unokáink is emlegessék a győzelmeinket. Ha mellékesen csurran-cseppen ez-az, csak hab a tortán. A csavargást, az elkódorgást ilyen háborús időben viszont nem tűröm! – Toldi keményebben beszélt, bár nem emelte fel a hangját. – És ha kell, büntetem! Ma este például – és most a beszélgetés során először elvigyorgott – ki vagytok tiltva az ünnepi vacsoráról. Pedig nem akármilyen vacsora lesz!



– Azért talán szólok az érdeketekben Újlaki uramnak – tette még hozzá a két „úr” elszontyolodott ábrázatát látva. – No nem a rablás miatt, hanem a kilencedért!

Hogy mi fán terem az a kilenced? Megtudjuk hamarosan! Most azonban lássuk azt a híres-neves vacsorát az aversai várban! Azokat a már sokat emlegetett frutta del marékat, meg a többi ínycséséget! Mit? Mit mondtok? Hogy elátkozott hely az aversai vár? Hogy ott halt meg Endre királyfi? Nem kéne ennyire babonásnak lenni a számítógép meg a világháló korában! Hiszen ha a fiatal Lajos király nem volt babonás, és pont ide hívta meg hódolni kívánó unokatestvéreit, akkor nekünk igazán nem illik aggódnunk rossz emlékű helyek miatt! Aztán meg: van egyáltalán a földön jó emlékű hely? Olyan négyzetméternyi kis terület, ahol nem történt volna valami szörnyűség az emberiség évezredei alatt? Na ugye, hogy kevés! Talán csak a járhatatlan hegyek között, az Alpok magas sziklaormain... Az emlékek viszont idővel elenyésznek. A sebek begyógyulnak, s az ifjúság boldogan él valaha volt csatamezők színterein. S ez így van jól. Örökké nem lehet bánkódni ezeréves sebek miatt. Hogy mit mondtok? Hogy alig két év telt el? Nos, ez igaz. Ám ne felejtsük el, hogy Nagy Lajos ereiben annak a Kálmán királynak a vére is csörgedezik, aki már jó kétszáz évvel történetünk kezdete előtt kijelentette: „Boszorkányok márpedig nincsenek, ezért róluk szó ne essék!” Vagyis: nem volt babonás!

Lehet, hogy erre gondolt a huszonkét éves Lajos király, amikor az első megnyert csata után a valóban rossz emlékű Aversába várta karácsony estére a rokonait.

– Aquila. A király a karácsonyt Aquilában töltötte.

– Az hogy lehet? Nagypapa összekeverte volna?!

– Nézd fiam, hány éves is a te nagyapád? Hetvenkettő? Biztosan jó régen olvasta azt a könyvet.

„Ami most ráadásul elveszett” – gondolta Johnny szomorúan. Csütörtök délután volt, Johnny már túlesett a fegyelmin. Megúsztta egy szóbeli figyelmeztetéssel, bár Smith osztályfőnök úr, meg Gordon igazgató úr, és Jack bácsi valamennyien elég mérgesen fújtak rá, ám Johnny nem tudta,

hogy mindez csak megjátszás volt, álharag, hiszen a közelgő ünnep miatt már a tárgyalás előtt iszogattak egy kicsinykét, és alig várták, hogy végezenek, és folytathassák az „előhúsvétozást”, ahogy ezt a mostani italozást George Gordon, a jókedvű iskolaigazgató elnevezte. Tehát az egyik gondja Johnnynak megoldódott, maradt kettő: az eltűnt könyv és a király kérése. Ezekből aztán mindjárt három lett: Nagypapi az este – úgy látszik – összekeverte Aquilát Aversával.

– Egyébként meg lehet érteni – Zeusz tűnődve simogatta a saját állát. (Mintha szakálla lenne, akár egy igazi Zeusznak!) Az olasz kaják ma is nagyon finomak, hát még akkor! S mennyire vonzó kép: Durazzói Károly utolsó vacsoráját összekeverni Lajos király karácsonyi vacsorájával!

– Kinek az utolsó micsodáját?! – Johnny eredetileg az olasz kajákról akart kérdezősködni, s egy pillanatra kihagyott.

– Durazzói Károlyét. Ám ez csak néhány héttel később történt és valóban Aversában. A karácsonyi vacsora viszont Aquilában volt.

– Ezt a kelyhet pedig a sikereinkre ürítem. Arra, hogy ugyanolyan könnyű legyen az utunk, mint idáig. Hogy ugyanúgy hódoljon nekünk Nápoly, mint Padovában Carrara Jakab, Vicenzában Della Scala Albert, Mantovában Gonzaga Fülöp...

– Te jó ég, mindet fölsorolja?

– Remélem nem, Miklós mester! Én a magam részéről inkább az itáliai konyhának hódolnék.

– Magam is így vagyok veled, Lackfi uram!

– ... Modenában Este Obizzo, Bolognában Pepoli Jakab, Forliban Ordelafo Ferenc...

– Ha még egyszer születnék, csak János püspök szeretnék lenni!

– Látom előszeretettel forgatod az ókori klasszikusokat, Lackfi úr. Tudod, hogy eredetileg a világhódító Alexandrosz mondta a hordóban élő filozófusnak: ha nem lennék Sándor, Diogenész szeretnék lenni?

– Tudta a fene, Újlaki uram, de bizony szívesebben ülnék most egy hordó salernói vörösben, mintsem a püspököt hallgassam. Hát meddig akar ez még beszélni?! – és az asztalra csapott a kardjával.

– ... Riminiben Malatesta, Polentában Bernát... – János püspök éppen



csak felpillantott, hogy szemének megrovó nyilait a dörmögő vajda felé vesse, és mintha mi sem történt volna tovább folytatta: – Folignóban Trinci...

Szerencsére már nem sokáig. Hiszen a vajda korántsem híres türelme a robbanás szélén állt. Itt ülünk ebben a francos Aquilában, ehetnénk a jó kis karácsonyi vacsorát, ihatnánk a tüzes nápolyi borokat, és ehelyett prédikáció a közelmúlt dicsőségéről! Ki nem tudja, hogy Riminiben meghódolt Malatesta? Vagy Bolognában Pepoli Jakab? Magam vettem át tőle a város kulcsait! Még boroztunk is, és nem kellett ilyen hosszú és keneteljes beszédek végighallgatnunk. Csak azt nem értettük, mit akar a jó Jakab úr a ghibelinnek meg a guelfökkel, míg végre elmagyarázta valaki a társaságból, hogy az egyik kifejezés császárpártit takar, a másik meg pápápártit jelent. Mi melyikhez tartozunk – kérdezte Pepoli Jakab Bolognában. Egyikhez sem – válaszoltam neki.

– Egyikhez sem! – robbant fel a vajda. Szerencsére csak a mellette ülők hallották, mert az első étkeket követő általános zsvivaj elnyomta Lackfi úr kitörését. Sajnos Újlaki Kont Miklós is közénk tartozott. Nem tetszik nekem a főpohárnok – gondolta a vajda. Nem tehetek róla, de valamiért nagyon nem tetszik nekem! Újlakin kívül csak János püspök figyelt fel, s komoran elgondolkozó szemekkel nézegette a karjaival kalimpáló vajdát, aki éppen a tenger gyümölcseit kínáló kuktát igyekezett tovább terelni az asztala mellől.

– Nem vagyok sem kagyló zabáló, sem rák faló! Abból a disznóhúsból adjál nekem, de gyorsan!

– Tudhatnád vén medve, hogy távoli francia rokonaink is szeretik a kagylót!

A vajda éppen maga elé húzott egy jó darab sültet, mikor a király a széke mögé lépett. Már nyitotta a száját, hogy beleharapjon. Aztán be is csukta mindjárt.

– Én nem vagyok francia, felséges úr – szólt nagy komolyan. Én Erdőelve vajdája vagyok, arrafelé pedig nem ismerik a kagylót. Megbocsásson. – És újból nekikészült a combnak.

– Pedig sok a hasonlóság a frankföldi urak és mi köztünk – folytatta Lajos – mit sem törődve a pecsenyére éhes vajdával. – Például mindössze

ebben a két országban foszthatják meg nemesi címüktől a csatában gyáván eliszkolókat.

– Ezt ugye, most nem nekem mondtad, felséges királyom! – mordult a medve és mérgesen beleharapott a sültbe.

– A nápolyi követek! – Lajos nem tudott válaszolni, oly gyorsan szólalt meg a kürt, mely a követek érkezését jelezte. Vissza kellett mennie a trónszékre, hogy fogadja a hozzá végig hű maradt olasz urak hódolatát, akik mindjárt hűbéri esküt tettek a színe előtt. Más alkalommal lehet, elküldte volna őket, hogy jöjjenek vissza holnap, de hát szenteste nem lehet senki-nek nemet mondani. Így még az éjféli misére is együtt mentek, nápolyiak, magyarok vegyesen. Addigra a vén medve megbékült – tele volt a gyomra! –, és nem bánta, hogy a mise után újabb beszéd következett. Igaz, meglepően rövid, de velős. A király tartotta.

– Talán tudjátok, talán nem – kezdte Lajos. Kupa bort tartott a kezében, s a mai alkalomra aranyos sujtású ruhát viselt. A fáklyák fénye különösen verődött vissza az arany díszekről, és furcsa hangulatba ringatta a főúri társaságot.

– Egészen olyan a hangja, mint az apjáé – súgta oda a nyitrai püspöknek Dénes lovászmester, Lackfi úr öccse.

– Régi adósságért jöttünk Nápolyba – folytatta a király. Nem csak öcsém gyilkosait megbüntetni érkeztünk ide, hanem azért, mert *nekünk jár* a nápolyi trón. – A teremben zaj támadt. „Vivát!” – kiabálta valaki, meg „Úgy van!”, és sokan megcsörgették a kardjukat.

– Mindig is nekünk járt – mondta Lajos, mikor végre elcsöndesültek.

– Nagypám, az ifjan elhunyt Kalapácsos Károly volt dédapámnak, a nápolyi királynak elsőszülött fia. Neki kellett volna uralkodni Nápolyban, korai halála azonban megakadályozta ebben. A második fiúból Toulouse püspöke lett. Így aztán a harmadik fiúra, Róbertre szállt a nápolyi korona. Az ő leánya a gonosz Johanna, akit mindnyájan ismertek. – Na erre lett aztán nagy felzúdulás! „Fúj! Céda! stb.” Lajos intett a kezével, hogy folytatni szeretné.

– Tehát Róbert olyan későn született, hogy alig volt idősebb az én apámnál, Károly Róbertnél. Ha Róbert néhány évvel később látja meg a napvilágot, apám lett volna a nápolyi király. Úgy, mint az elsőszülött fiú



egyetlen fiúgyermeke. Ezért volt aztán a szerződés Róberttel, hogy az ő halála után – lévén csak lányai születtek – a magyar Anjouk örököljék a nápolyi trónt.

– De van még egy indokom. Az – és Lajos kihúzta a kardját, és a levegőbe emelte –, az, hogy Magyarország nagyhatalom legyen! Újra rettegjen tőlünk Európa, mint az Árpádok alatt! Budáról döntsenek a világ sorsáról és nem pedig Párizsból vagy Rómából! Ezt akarom!

Ekkor robbant fel a terem a vivátoktól és éljenektől. A nápolyi vendégek előbb csodálkozva néztek, aztán udvariasan ők is éljenezni kezdtek. Hát hogyne. Johanna már régen elmenekült a városból, s van ugyan egy kisebb szedett-vedett itáliai sereg, de az nem képvisel komoly haderőt. Akkor meg? Persze, hogy éljen! Éljen Lajos király! Az erősebb éljen!

Tizenharmadik fejezet

Parla italiano^(*)?

Johnnynak fogalma sem volt, hogyan maradhatna otthon a szünidőben. Ugyanis most már egyáltalán nem volt semmi kedve sem elutazni az unokatesókhoz Chicagóba. Úgyis csak a „női szakasz” repül. Papa telefonált, hogy elhúzódtak a tárgyalásai, talán csak a nyár elején érkezik. Előbb még át kell ugrania egy másik európai országba... Egyszóval Johnnynak nem volt hangulata Chicagóhoz. Ő nem „ugrál”, úgy mint apa... Sokkal fontosabb ügyek izgatják. Ráadásul nagypapival is jó lenne együtt lenni... Nem, nem csak Aquila meg Aversa miatt. Úgy érezte, elhanyagolta őt az utóbbi időben. Szóval ezen töprengett. Az otthonmaradáson. Aztán a szerencse mellé szegődött. Péntek este Johnny prüszkölni kezdett, meg köhögni, éjszakára belázasodott, és a családi kupaktanács úgy döntött, hogy nem kell utaznia. Illetve, ha gyorsan kigyógyul az influenzából, akkor majd nagypapa felteszi őt a repülőre, és akkor mégis velük tölthet majd néhány napot a tágas réteken és mezőkön. Az ajándékokat mindenesetre megkapja most, a rokonoktól meg majd később, ha a nagymamák hazaérkeztek.

Mikor ezt eldöntötték, mindjárt vadul csomagolni kezdtek, főleg Bessy néni, aki úgy tett, mintha nem egy hétre, hanem egy életre távozna kies New York-i otthonukból. Kispárnát pakolt, meg lekvárokat – ha más nem, megeszik a gyerekek felkiáltással; színházi távcsövet, arra az esetre, ha ő maga felmerészkedne valamelyik lovacska hátára, amelyik természetesen csak nagyon öreg és nagyon szelíd lehet, kockacukrot a lovak-

^(*)beszél olaszul?

nak, sőt még a rézmozsarát is el akarta vinni, de ezt már Johnny édesanyja sem nézhette el szó nélkül.

– Drága Bessy néni, csak húszkilós lehet a poggyász!

– Aranyos Rosácskám, ezt a kis rézmozsarát még be tudom préselni az ülés alá. Máskülönben nem tudok diót törni Chicagóban!

– Bessy néni szerint Chicagóban nem lehet diótörőt kapni?

– Biztosan lehet kedveském, biztosan lehet, de ilyet, mint az én rézmozsaram, ilyet nem. Mert ennek nincsen párja! Enélkül nem tudom megsütni a diós süteményt!

– Bessy néni csomagjai miatt nem fog tudni fölszállni a repülőgépre! – próbálkozott még erőtlenül Rosa mama, de már látta, hogy teljesen reménytelen...

– Na, ha ettől nem tud fölszállni, akkor ne is szálljon! Akkor az nem is igazi repülőgép! Hová tetted a parfértortát Rosácskám? – vágta el a vitát Bessy néni, mert – természetesen – a parfértortát is el kellett vinni azoknak a szegény chicagóiaknak, akik el sem tudják képzelni, hogy nézhet ki egy rézmozsár, s hogy parfértorta is lehet a világon, arról meg végképpen nincs halványlila fogalmuk sem. Hát persze! Egész nap a mezőkön lovagolnak, vagy bandaháborúznak egymással, mint ahogy a filmekben látni. Ezek után Rosa már megadóan csomagolt, belátta, hogy el kell vinni az egész lakást, vagy legalábbis a felét, hogy valamennyire otthonosan érezzék magukat a messzi idegenben. Lizzy néni pedig csak trónolt az előszobában a kofferokon és az aznapi újságot olvasta. Ő ugyanis pont az ellentétje volt unokatestvérének, és a fogkeféjén kívül alig vitt valamit magával az útra. Időnként felnézett az újságból, kuncogott egyet-kettőt kövérkés rokonán, majd újból elmerült a gyilkossági rovatban.

– A lábasokat nem csomagolod be, Bessykém? – kérdezte alig gúnyos felhanggal, mikor végre mindenki elkészült, s már csak a taxira vártak.

– Nem lehet mindenki olyan nagyvonalúan lusta, mint te – vágott vissza Bessy mama. – Valakinek gondolni kell a gyerekekre is.

– Én nem gondolok a gyerekekre? – emelte a hangját Lizzy néni, de szerencsére megérkezett a taxi, bár Lizzy néni szerint teherautót kellett volna hívni...



– Te meg Lizzykém mehetnél akár kerékpáron is – jegyezte meg Bessy néni, aki eredetileg seprűnyélre gondolt, de még idejében visszafogta magát.

– Össze ne törje a parfértortát! – kiáltott a sofőrre. – Azt inkább én viszem!

Mikor végre minden csomag a helyére került, még meg kellett hallgatniuk az összes tanácsot és gyógymódot arra az esetre, ha Johnny állapota nem javulna, arra is, ha javulna, utcára nem mehet, nehogy visszafázzon!, azonkívül, hogy hol találják a húsvéti sonkát, hol a süteményt, és a mandulát ne egyétek meg, mert az pünkösdre van félretéve, és ne nézzetek sok tévét, és este feküdjetek le időben, és...

– Asszonyom, eddig tizenöt dollár és negyvenöt cent. Sokat fog még beszélni? – jegyezte meg a taxis, aki szemlátomást unta a dolgot, és indulni szeretett volna.

– Bessy néni, a gép egy óra múlva indul. Most már igazán mennünk kell!

– Jó, jó – felelte gyorsan Bessy néni. Ti mindig annyira siettek, de ezt muszáj elmondani, különben nem találják meg a mákos süteményt, és az egerek fogják mindet megenni. Szóval...

– Feldörzsölted a hőmérőt, ugye, te gazember? – kérdezte nagypapa barátságosan, mikor végre kettesben maradtak.

– Csak egy kicsit – hunyorgott Johnny a reggeli fényben.

– Akkor viszont nyugodtan felöltözhetsz. Nem kell az ágyat nyomnod egész nap, mintha beteg lennél.

– Nagypapa, miért mondtad, hogy Aversában karácsonyoztak, mikor az még csak Aquila volt? – Johnny felült az ágyában. – Aversába csak január-ra ért a magyar sereg...

– Miért, miért? – Nagypának egyszerre csak sürgős dolga akadt odakinn a kertben. Gyomlálni kell, meg metszeni, meg beszélni Anne nénivel sziklakert ügyben, meg...

– Nagypapi, légy szíves ne menj el! Nagyon fontos tudnom, hogy miért keverted össze Aquilát Aversával! – Nagypapa megadóan sóhajtott, és hanyatt vágta magát a karosszékekben.

– Beszélte álmodban, azért.

– Beszéltem álmodban? És te kihallgattad?

– Csak egészen véletlenül. Komolyan mondom, kisunokám, egészen véletlenül...

– Szóval egészen véletlenül... na halljuk, mit beszéltem álmomban! Johnny szúrósan nézett, nagypapi viszont zavarban volt. Határozottan úgy festett, mint aki rossz fát tette a tűzre... Kisunokámozni is csak akkor szokott, ha valami vaj van a fején, ugrott be Johnnynak, és egyre harciasabban követelte nagypapa „vallomását”...

– Szóval – izé. Azt mondtad álmodban – nagypapa újfent sóhajtott –, azt mondtad, hogy segítséget kért tőled a király.

– Azt is tudod, hogy miféle segítséget?

– Ühüm – bólintott nagypapi, akár egy bűnbánó kisfiú, aki éppen beismeri, hogy ő mázolta be lila festékkel a nagymama kedvenc virágvázáját.

– A jövőt kérte tőled a király. Hogy tájékoztasd arról, sikeres lesz-e a nápolyi hadjárat, vagy sem. Érdeemes volt eljönnie messze földre háborúzni, vagy sem.

– Ezt mind elmondtam álmomban?

– Ezt mind.

– Még mindig nem értem, miért keverted össze Aquilát Aversával?

– Hát épp ezért.

Johnny értetlenül nézett a nagyapjára. Nagypapi gondterheltnek tűnt, és nagyon öregnek. Tényleg, már hetvenkét éves...

– Szóval, nem tudom, hol tart most a király. Hogy a hadjáratban hol tart – tette hozzá, és látta, Johnnynak még mindig nem világos, miről beszél az ő egyetlen nagypapája.

– Ezért mondtam, hogy Aversa. Mert ha még nem fogta el Durazzói Károlyt, akkor nem árt előrehozni az eseményeket. Hogy te elmesélhesd neki, és ne tegye meg azt, amit mégiscsak megtett hatszázötven évvel ezelőtt. Érted?

Johnny csak a fejével intett, hogy nem érti. Pedig azon a télen sok minden eldőlt Aversában Hatszázötven évvel ezelőtt...

Fancsali képpel taposták az errefelé oly ritka havat az örök Aversában hatszázötven évvel ezelőtt. Hirtelen jött a hideg, újév napján még napozni lehetett az örökzöldek között, aztán most tessék...



– Ámbár a hideg mindig hirtelen jön – motyogta a hórihorgas Péter úr a barátja felé, aki éppen tűzcsinálással bajmólódott. A nedves fa az istennek sem akart meggyulladni, pedig a várudvar itt a kapu alatt viszonylag szélvédett volt. Ettől aztán Géza úr mérges lett és türelmetlen.

– Mit halandzsázol itt a hidegről nekem? Inkább segítenél tüzet gyújtani! Vagy nem hajlik a derekad?

– Azt mondd meg inkább, minek kell nekünk itt állnunk a hidegben, amikor a nádor kun lovasai odakünn táboroznak a szabad ég alatt?

– Minek, minek?! Te soha nem figyelsz ugye, amikor elmondanak valamit? Vagy olyan libatök a fejed, hogy minden összerázódik benne?

– Ha azt hiszed, hogy válasz helyett csak sértegethatsz, hát nagyon tévedsz! Majd megtudom valaki mástól!

– Jönnek a hercegek fafejűkém! Azért vagyunk ily nagy számban kirendelve, hogy emeljük az udvar fényét. Csak azt nem tudom, te mit fogsz emelni a rozzant pléhsisakodon kívül...

– Hercegek? Miféle hercegek?

– Hajaj! Na várj, elmagyarázom. Először is mindhárom Durazzói: Károly, a legidősebb, aztán Róbert és Lajos. Ezenkívül pedig Tarantói Róbert és Fülöp. Egyedül Tarantói Lajos nem jön el, aki hozzáment a céda Johannához. (Ugyanis Johanna úgy döntött, hogy kirúgja az egyes számú választottját, Tarantói Róbertet.) Tarantói Lajos vezette a maradék nápolyi sereget Capuánál, amit, ha még emlékszel rá a hézagos agyaddal, a minap szerencsésen tönkrevertünk. Ezért valahogy Tarantói Lajosnak nem akardzott idejönni tiszteletét tenni a mi Lajos királyunk előtt, isten éltesse az idők végezetéig – és itt Géza úr egy pillanatra lekapta a sisakját –, és a gaz Johanna után szökött Marseille-be. A kegyetlen nő állítólag sikoltozott azon az éjszakán, a haját tépte és bömbölt, amiért mindenki elhagyta Tarantói Lajoson kívül.

– De fogadok, te azt sem tudod, melyik országban van az a Marseille?

Péter úr csak nézett, mint egy bánatos borjú, s így a gyors beszédű Géza folytatta.

– Tudhattam volna! – legyintett. – Marseille hatalmas kikötőváros a Földközi-tenger partján. Franciaországhoz tartozik, ugyanúgy, mint Avignon, ahová feltehetőleg tovább menekültek az átkozottak.

– Honnan tudsz te ennyi mindent? – kérdezte csodálkozással vegyes tisztelettel Péter úr, aki mivel jóval magasabb és erősebb is volt a kicsinél, könnyedén földhöz teremthette volna a szemtelenkedésért, de inkább csak elámult e sok újságot hallva.

– Honnan, honnan! Nyitva tartom a fülem, ennyi az egész! De oda nézz, már érkeznek is a hercegek! – És a kapura mutatott, mely méltóságtelesen nyílt szét, hogy helyet adjon az igazán előkelő vendégeknek és kíséretüknek. Az élen Durazzói Károly lovagolt némileg zavart képpel, a többiek is sápadtnak tűntek, de viccelődéssel igyekeztek palástolni félelmüket. Mikor mindnyájan leszálltak a lóról, és egyre idegesebben tekintettek körül, hogy miért nem fogadja őket senki – csak két félcédulást láttak a tűz körül foglalatосkodni, az egyik hosszú volt, mint egy égimeszelő, a másik töpszli és bibircsókos –, és már viccelődni sem mertek, és egészen csendben maradtak, és szívüket átjárta a dermesztő félelem, nos akkor lépett ki a San Pietro a Maielle erkélyére Lajos király. Arra az erkélyre, ahol annak idején Endre királyfi himbálódzott, kötéllel a nyakában.

Durazzói Károly önkéntelenül megsimogatta a torkát, majd erőt vett zavarán, és karját üdvözlésre lendítette. Még ekkor sem mosolyodott el a király, csak intett a hercegeknek, hogy belül tágasabb.

Míg a kapunál álló két jó barát a hercegeket kísérő apródokkal együtt szájtátva ámulták a jelenetet, a nyitva maradt kapun egy hosszú fekete csuhás lesoványodott alak sántikált befelé, görcsös botjára támaszkodva. Géza úr és Péter úr észre sem vették, mikor ült le melléjük a tűzhöz, hogy meggémberedett lábait kissé megmelegítse.

– Hát téged mi szél hozott? – kérdezte a hosszú, mikor a hercegek mögött bezárult a kolostor kapuja, s ők meg visszafordultak a tűz irányába. Ott aztán meglepve fedezték fel a kámzsás alakot, aki nem tűnt valami bizalomgerjesztőnek.

– Parla italiano? – kérdezett vissza a másik, miközben egy darab húst húzott elő az izákjából, nyársra tűzte, és kedélyesen sütögetni kezdte.

– Nem értjük, mit beszélsz! Mi magyarok vagyunk. Te meg biztosan kém vagy! – A hirtelen haragú Géza úr már-már kivonta a kardját, hogy móresre tanítsa ezt a pofátlan idegent, aki az ő tűzüknél akarja megsütni a



pecsenyét! Micsoda disznóság! Ekkor azonban az idegen fellebbentette csuháját és kidugta alóla hosszú és sovány lábát.

– Nem vagyok kém – mondta olaszul, s bár ezt a két cimborá nem értette, de az eléjük táruló látvány minden tolmácsnál világosabban beszélt. Az idegen térdhajlata ugyanis tele volt ronda, fekete sebekkel.

– La morte (A halál) – vigyorgott rájuk az idegen, ám egy pillanat múlva már Géza úr visítása töltötte be az udvart. Hogy mit visított? Csak egyetlen egy szót, de ez a szó háborzongató volt, és megremegettette a legmorcabb és legöregebb hadfi szívét is. S ez a szó így hangzott: Pestis! És még egyszer: Pestis!

– Mutasd meg, hol öltétek meg az öcsémet?

– Már megbocsáss, kedves kuzin, de én Endre herceget nem öltem meg sehol!

– Jó, akkor másképp fogalmazok. Hol történt a gyilkosság?

– Itt, ahol állunk.

– Ha te nem voltál benne, honnan tudod ennyire pontosan?

– Én vallattam ki azokat a gazembereket...

– Akiket előbb felbéreltél, mi, átkozott?!

– Ez nem igaz! Visszautasítom...

– Rendben. Megvizsgáljuk az ügyet. Az ítélszék már összeült.

– Ítélszék? Miféle ítélszék?

– A magyar. A királyi magyar ítélszék. Kövess hát, Durazzói Károly! A többiek addig itt maradnak. Gyönyörködhetnek a kápolnában! Csak azt sajnálom, hogy a ti kedves Johannátok nincs itt! De egyszer még biztosan a kezem közé kerül... És akkor...

Durazzói Károlyt Lajos király a szomszéd terembe vezette. Ott már összeült az ítélszék. Vagyis Lackfi István, Giléti Miklós, a nádor, Garai Bánfi János, a veszprémi püspök, Tót Lőrinc tárnokmester és Újlaki Kont Miklós. Károlynak nagyon rossz előérzete támadt, s ez az előérzet később – sajnos – beigazolódott.

– Hűtlenség! Felségárulás! Összeesküvés! – csak úgy záporoztak a vádak.

– Én hűtlen? Én felségáruló?

– Talán nem te vetted el Máriát, Johanna húgát, akit az én István

öcsémnek szántak? Nem te akadályoztad meg Endre megkoronázását? Itt vannak a kezemben a bizonyítékok! És Lajos a markában tartott levelekre mutatott. A pergamenek szépen össze voltak sodorva. Úgy himbálóztak rajtuk a feltört pecsétek, mint megannyi levágott fej...

– Én kínoztam meg a bűnösöket! Én végeztettem ki őket!

– Ezt már hallottuk. De most nem azokról van szó, hanem rólad! A te bűnösségedről. Filippát és Sanciát különben Tarantói Róbert végeztette ki. Amint hallottam, ezalatt te édesdeden szunyókáltál a gályád mélyén! Nos, elég! A királyi tanácsot kérdezem, mely most mint ítélőszék ült össze itt ezen a szent helyen, ahol drága öcsémnek kiontották a véré, bűnös-e Durazzói Károly, vagy nem bűnös?

Károly érezte, hogy itt a vég. Egy pillanatra minden elhomályosult előtte. Nem látott semmit, csak egy vigyorgó pofa emelkedett fel közvetlenül előtte a ködből, nyelvet öltött rá, és karmos mancsát elhúzta a torka előtt. Károly csak egy perc múlva ébredt rá, hogy a vigyorgó pofának Tarantói Róbertre hasonlított az arca...

– Bűnös! – Az urak kórusban válaszoltak.

– Mi a büntetése?

– Halál!

– Még egyszer kérdezem, nincs számára semmi mentség? Mi a büntetése?

– Halál!

– Mi az utolsó kívánságod, „rokon”?

– Gyónni szeretnék – válaszolta Károly, és maga is meglepődött a hangján. Vékony volt, bár határozott.

– Hívjatok egy atyát a kolostorból. Vilmos mester már készen áll.

Károly ezek után már nem sokat észlelt a nyomorult földi élet eseményeiből. Még hallotta a papot, hogy miatyánk, ki vagy a menyekben, látta Vilmos mestert a pallossal. A csattanást már nem hallotta. Csak egy fura félmondat motoszkált még a fejében. Az a fél mondat így szólt: In principio erat verbum... Később már az sem.

A hajdan Durazzói Károlyként ismert valami fej nélkül hevert a teremben. Vilmos mester köpött még egyet a tenyerébe, aztán rádörrent a segédeire: Takarítsatok!



A többi herceget pedig másnap reggel Lajos király útnak indította, Visegrádra. Akkor még nem sejtette, hogy hamarosan követni fogja őket haza, Magyarországra.

Tizennegyedik fejezet

Zeusz csodálkozik

Értesed már, miért csaltam Aversával és Aquilával?

– Kapisgálom... – Johnny görnyedten ült az ágyában. Az egészben van valami félelmetes – gondolta –, de még most sem értem... – Gyalogkukkk legyek, ha értem...

– Na ide figyelj! Nem tudom hogyan, de valamiféle fura misztikus kapcsolatba keveredtél Nagy Lajossal. Végigéled a nápolyi hadjáratokat, s közben nem egészen tudni, hogy hol, talán egy másik dimenzióban, de újra lejátszódik, ami hatszázötven évvel ezelőtt történt. A király valamikor a hadjárat megkezdése előtt segítséget kér tőled. Mondd meg a jövőt, hogy a jövő tudásának a birtokában elkerülhesse azokat a hibákat, amiket a történelemből mi már ismerünk, de ő még nem. Aztán, ha jól értettem az általad elmondottakból, már elindult Nápoly felé. Fogalmam sem volt, hol tart pontosan. Meddig jutott a történetben? Ezért lódítottam, hogy a karácsonyt Aversában töltötték, mert így elmesélhettem neked Durazzói Károly kivégzését, ugyanis ez nagyon nagy hiba volt.

– Nem kellett volna lefejezni.

– De nem ám! Hiszen nem követett el főbenjáró bűnt. Persze a magyar törvények szerint igen. De hát Itáliában egészen más törvények és szokások érvényesülnek.

– És emiatt biztosan elvesztette a népszerűségét olaszföldön...

– No lám, kezdesz egészen történész módon gondolkozni. Bizony elvesztette. No, nem egyik napról a másikra, az ilyesmi nem megy olyan

gyorsan. Hiszen a kivégzés ellenére Nápolyban a nép baldachin alatt akarta a Castel Nuovóba vitetni, de ő ezt visszautasította. Ennek sem örültek a helybéliek. Morc volt, mogorva és barátságtalan. Pedig édesanyja, a csonka kezű Erzsébet egy korábbi Itáliai útja során rengeteg hívet szerzett a magyar Anjouknak az urak között szétosztott mérhetetlen mennyiségű ajándékkal és a nép közé szórt aranyakkal.

– Azért ez az egész mégiscsak borzasztóan hihetetlen. Miért pont nekem kell segítenem neki? Miért pont egy amerikai gyereknek? Nincs elég gyerek Magyarországon?

– Nem tudom. – Nagypapa, mint mindig, ha töprengett valamin, a fejét vakarta. Meg a fülét piszkálta.

– Nem tudom. Talán, mert a tiéd a struccos gyűrű.

– Az ám! Te honnan szerezted ezt a gyűrűt, nagypapi?

– Na, mit gondolsz, okostojás – vigyorodott el az öreg – kaptam a nagypapámtól!

Johnnyt felkavarta a dolog. Hát hogyné. Pont őt kellett megtalálni Nagy Lajosnak? Itt töpreng, ahelyett, hogy mondjuk vígan lovagolna a rokonokkal Chicagóban. „Azért ez sokkal izgibb!” – mondta ekkor az a bizonyos hang belülről. Jó, jó, de mi van, ha nem tudok neki segíteni? Most például a könyvem is elveszett... „Segít a nagypapi – mondta a hang. Aztán, ha minden kötél szakad, ott van még Zeusz...” Az ám, Zeusz – csapott a homlokára. Róla egészen megfeledkeztem! Pedig megvan a telefonja, sőt – rötyögött magában – az e-mail-címe is. Bár az utóbbira valószínűleg nem lesz szükségem... Vajon Claire beindította már a család-egyesítő akciót? De a telefon... Na, lássuk!

Johnny nyugodtan telefonálhatott, nagypapi kiment a kertbe, és szemmel láthatólag jóízű cseverészésbe kezdett Anne nénivel a kerítés fölött. Anne néni jó húsz évvel volt fiatalabb nagypapánál, mégis mindig elpirolt, mikor meglátta. Igaz, Anne néni korán megözvegyült, Nagypapi pedig még ma is egyenesen jár, mintha karót nyelt volna... Hm... Ha ezt Bessy néni látná!

Johnnynak szerencséje volt, Zeuszt otthon találta. A tanár hangjából nem derült ki, sikerült-e Clairenek e-maileznie Zeusz elvált feleségének,



vagy sem, mindenesetre Zeusz barátságos hangon invitálta a szertárba. Persze, jöjjön csak nyugodtan. Alig várja, hogy Nagy Lajosról beszélgethessen vele.

Még sohasem járt ilyenkor az iskolában. Irtó fura volt, ahogy kongtak az elnéptelenedett folyosók, a falak visszhangozták a lépéseit. Most aztán tényleg nem csodálkoznék, ha szembe jönne velem a Beszélő Lovag – gondolta, és már a gondolattól kirázta a hideg.

Zeusz gondjaiba merülten kavargatta a teáját, a szertárt meg teljesen belepte a cigarettafüst. Most egyáltalán nem tűnt barátságosnak, mint az előbb, mikor Johnny felhívta. Aztán mégiscsak elmosolyodott.

– No, mire vagy kíváncsi, történész barátom? – és szokása szerint előhúzott valami maradék csokoládét a fiókja mélyéről. Johnnynak sem kellett kétszer mondani, volt elég sok kérdés, ami izgatta őt mostanában.

– Nagypapa szerint misztikus kapcsolatban vagyok Nagy Lajossal.

– Hm. És mire alapozza ezt a tételt a te kitűnő nagyapád?

– Izé – Johnny zavarban volt. Egy történelemtanárnak hogyan beszéljen homályos és megfoghatatlan dolgokról? Persze az is csoda, hogy nagypapi komolyan vette. Kihallgatta az álmom, és komolyan vette. Szinte hihetetlen! Ha más mondaná – akár Willie, vagy Claire – biztos, hogy nem hinném el. Zeusz azonban itt ül vele szemben, füstölög és hallgat. Mintha csak az időjárásról fecsegetem volna neki, hogy süt a nap, de holnap jön a lehűlés, meg ilyesmi. Talán csak a szemöldökét húzta feljebb egy kicsinység.

– Öö... Álmodtam róla...

– Na és? Mi ebben az új?

– Az új az... Az új az... Johnny kékülni kezdett, és a már jól ismert hang a fejében ezt harsogta: „Az új az, hogy megloptad a titkomat! Bele néztél a noteszembe! Ez az új!” Ó, hogy erről teljesen elfeledkeztem! Hiszen, ha Claire e-mailezett, akkor Zeusz már rájött, hogy csak én leshetem ki a címet! Arról a Martháról is csak én tudhatok, mást nem szokott Zeusz behívni a szertárba!

– Mi történt Johnny, rosszul vagy?

– Á, dehogy! – Johnny furán kapkodta a levegőt.

– Csak most sürgősen el kell mennem... – És lecsúszott a székről.

– Ne viccelj, fiam! Idejössz, felcsigázol a misztikus dumáddal, és most le akarsz lépni? – Zeuszban megvolt ez a furcsa kettősség, hogy egyszer halál intelligensen társalgott, mint egy igazi történelemtanárhoz illik, más-kor pedig, ha elragadták az indulatai, úgy beszélt, akár egy matróz a New York-i dokkokból. Természetesen ilyenkor hamar észre tért, és visszafogta az érzelmeit.

– Ne aggódj, Johnny, itt nem lehet semmi bajod. Csak nem szeretem, ha idejön valaki, felröppenti az aranymadarat, elhúzza a mézesmadzagot, aztán mégsem mond semmit. Hoztam is, meg nem is. Ismered az okos lány meséjét? Na ülj vissza szépen és meséld el mindent előlről. – És mert Johnny még mindig remegett az idegességtől, hozzá tette. – A barátnőd miatt meg ne aggódj. Ő csak jót akart azzal az e-maillal.

– Tanár úr tud... tudja? – dadogott Johnny.

– Persze, hogy tudom. Martha még tegnap este rám csörgött, hogy valami kislány e-mailezett neki arról, hogy én még mindig mennyire szeretem őt, és nem tudok nélküle élni. A nevét ugyan megváltoztatta és nem Claire-t írt, hanem Kate-et, de rögtön tudtam, hogy csak a te barátnőd lehetett. Mert más nem láthatta a noteszemet, csak te.

Johnny meredten ült a széken és meg sem mert szólalni. De Zeusz egyáltalán nem haragudott.

– Egyáltalán nem haragszom. Jót neveltünk Marthával. Talán még... – és Zeusz most töprengve nézett Johnnyra – ... talán még... Eh, mindegy – legyintett. – Nem érdekes. Szóval ne remegj, és ne aggódj nekem itt, légy szíves. A magyarok különben is nagyon bátrak, ezt igazán tudhatnád. Igyál egy kis teát inkább, és meséld el, mi történt Nagy Lajossal!

– Segítséget kért tőlem.

– Micsoda? – Zeusz majdnem leejtette a csészét. – Ki kért tőled segítséget?

– Hát Nagy Lajos. Persze csak álmomban. De olyan volt, mintha igazi lenne...

– És mit kért tőled a király?

– Hogy mondjam meg neki a jövőt. Érdemes neki Nápolyba menni, vagy nem érdemes? Mert legszívesebben otthon ülne, és medvére vadász-



na... (Hogy ez a medve most honnan jutott az eszébe? Johnny már nem lepődött meg semmin. Ha már Zeusz is tudja, hogy ő nézte meg az e-mail-címet...)

– És te mit mondtál neki?

– Hogy nem tudom.

– Miért nem olvasod el a könyvedből?

– Nincs meg a könyvem. Ellopták.

– Ellopták?! Biztos vagy benne?

– Az ágyam mellett tartottam. Aztán az egyik éjjel eltűnt.

– Éjjel?! Zeusz egyik álmélködésből a másikba esett. – Éjszaka kerested a könyvedet?

– Azt álmodtam ugyanis, hogy eltűnt. Felébredtem, és tényleg nem volt sehol.

– Nem gondolod, hogy kicsit sokat álmodozol? Vigyázni kell az ilyesmivel... Összekeveredhet az álom és a valóság... És a nagypapád miért keverte össze Aquilát Aversával?

– Nem tudta, hol tart most a király... – Johnny maga is érezte, hogy amit mond, egyre hihetlenebb.

– Nem tudta, hol tart most a király? – Zeusz kezdett úgy viselkedni, mintha ő lenne a pszichiáter, Johnny meg valami veszélyes tudathasadt személyiség, akin nem tudni, mikor tör ki a roham...

– Hogy a hadjáratokban hol tart. Elért már Aversáig, vagy sem? Gyorsítani akart, hogy elmesélhesse nekem Durazzói Károly kivégzését.

– Ezt elmondhatta volna keverés nélkül.

– Arra gondolt, hogy visszafelé is hat a dolog. Nagy Lajossal csak az történik meg, amit már én is tudok. Ha előbb szerzek tudomást a kivégzésről Aquilánál, akkor esetleg megelőzhetjük az igazit Aversában.

– Nézd, Johnny – mondta Zeusz nagyon komolyan. – Amiket elmondta nekem, rettentően vad dolgok, ezt te is tudod. De ez nem jelenti azt, hogy nem hiszem el neked. A misztikum nem csak fantázia, néha tényleg létezik. Csak nagyon kell vigyázni vele... Bizony... – És Johnny elé tolt a gőzölgő teát. – Mint a hímes tojással. Vigyázni kell, mert ha az ember átlép egy vonalat, soha nem térhet vissza többé...

– Ott ragad a középkorban? – kérdezte mohón Johnny.

– Végleg – bólintott amaz. Ott, vagy máshol. És mikor szoktál álmodni?
– kérdezte hirtelen. – Csak úgy lefekszel, és Nagy Lajosról álmodsz?

„Mondd el neki – susogta a hang. – Zeusz jót akar. Segít neked. Mondd el neki!”

– Van egy gyűrűm – Johnny úgy érezte valahonnan nagyon távolról hallja a saját hangját. Nem is az én hangom. Én nem is itt vagyok, ez valaki más. Én otthon fekszem a szobámban. „Vigyázz Johnny, ne lépd át a vonalat” – szólalt meg a hang.

– Gyűrűd?

– Van egy gyűrűm, és ha lefekvés előtt megfordítom, mindig *arról* álmodok. Pecsétgyűrű, a nagypapámtól kaptam, és egy strucc van rajta, a csőrében szerencsepatkóval. Johnny lihegett. Na végre, elmondta, ki mondta, kész.

– És nappal még sohasem próbáltad? Ámbár úgy látom, sötétedik – lépett az ablakhoz Zeusz, és elhúzta a függönyt. Odakint kigyúltak a fények, és megvilágították az egész hatalmas Manhattant. Johnny ahogy kipillantott az ablakon, azt gondolta, óriásokat lát, sok ezer világító szemű óriást. A gigászok őt nézték és egyre közelebb hajoltak hozzá...

Tizenötödik fejezet

A gyűrű ura

Meg kellene próbálnod!

– Most és itt?

– Itt és most.

– És mi történik, ha ott ragadok? Ha átlépek azt a bizonyos „határvonalat?”

– A gyűrűd az egyetlen, ami segíthet. Amíg nálad van, addig nem történhet semmi baj. Addig te vagy a gyűrű ura.

Johnny szorítást érzett a gyomrában. A fejében. A májában. Meg mindenütt. Zeusz közben visszaült az asztalához és buzgón pöfékelt. Közben meg Johnnyt szuggerálta.

– Nos? – kérdezte. – Meg mered tenni, fiatal barátom? Ehhez kell az igazi bátorság, nem a más noteszában való kutakodáshoz. – Egyébként tényleg nem lehet bajod – tette még hozzá, mikor észrevette, hogy Johnny felkapja a fejét a gúnyos hangra.

Azt hiszi, gyáva vagyok – futott át a fiún. Pedig a gyávaság a magyaroknál és a franciáknál a legnagyobb bűn a világon. Segítséget várva pillantott az ablakra, de az óriások visszamásztak a helyükre. Hidegen és részvéttelenül pislácoltak, mint akiknek semmi közük az alattuk nyüzsgő sokaság gondjához. Johnnyhoz meg még annyi se...

Johnny olyan erővel szorította össze az ajkát, hogy hallotta, amint megcsikordulnak a fogai. Egy életem, egy halálom... Akár a mesékben!

– A magyarok sohasem gyávák! – kiáltotta és megcsavarta az ujján a gyűrűt.

Először semmi sem történt. Aztán egyszer csak Zeusz összeugrott, egészen kicsi lett. Mindeközben Johnny fölemelkedett, felülről látta a szertárt, egyre magasabbról és magasabbról. Mindez csöppet sem volt félelmetes, inkább ismerős és megszokott. Egy-két pillanatig még észlelte a felhőkarcoló-óriásokat, aztán hirtelen sötét lett, majd megint világos, de ezúttal nem az utcai fények világítottak, hanem rengeteg sok fáklya egy irdatlan hosszú teremben.

– Pestis? Sosem hallottam róla. – Az ismerős bariton egészen közlelről hangzott. Kicsit hirtelen érkezett, be is ütötte a könyökét a szék karfájába. Felszisszent.

– Vendég érkezik? – fordult hozzá asztalszomszédja. Johnny meglepetten kapja fel a fejét, gyönyörű ifjú hölgy ül mellette. Gyorsan körüljártatja a szemeit, ez biztos valami tévedés. Biztosan valaki másnak szól ez a mosoly. Balján azonban pocakos úr ül, vedeli a bort, és egészen másfelé bambul.

– Lehet, lehet – feleli Johnny zavartan, és a könyökét simogatja.

– Megtudhatnám, kit tisztelhetek az úrban? – folytatja a szépség, ha lehet még bájosabban.

– Jo... izé... Szerencsés János vagyok – kapcsol idejében Johnny, de hangját félig-meddig elnyomja az ismerős bariton.

– Szóval még csak most kezdődik a járvány?

– Nem tudjuk felséges úr, mit hoz a jövő. De ha járvány, akkor bizony még csak az elején vagyunk. Bolognából, Firenzéből, Sienából érkeztek rossz hírek. Ott – ha hinni lehet, annak, amit mondanak – százával hullanak a népek. Itt, Nápolyban még nem volt megbetegedés.

Johnny rögtön tudta, hogy kié az ismerős bariton. Az illető magasított széken ül, középen, hullámos haja a homlokában. Előtte pedig Garai János áll, a veszprémi püspök.

– Nálunk mikor volt utoljára járvány? – kérdezi most a király, és Johnny ugyanakkor meglepve fedezi fel, hogy szőr van a saját orra alatt...

– Kun László idejében, 1282-ben. Előtte meg a tatárpusztítás alatt.

Bajszom nőtt! Megszőrösödtem! Johnny majdnem felkiált ámulatában, de még idejében visszafogja magát. „Csak nyugalom – mondja a hang a



fejében – idősebb vagy öt-hat évvel és kész. Gyerekeknek nem való a nápolyi hadjárat!”

– Egészségére, János úr! – emeli poharát a mellette ülő barnaság.

Nézzük csak! Ha tizennyolc éves vagyok, miért ne nézhetném meg jobban ezt a lányt? Elvégre a bajszom is pöndörödik!

– És kegyed? Kinek az egészségére hörpintem a sorrentóit? – igyekszik villogni könyvből szerzett tudásával Johnny.

– Ez villányi, jó uram – kerekedik el a szeme a másiknak. – Egyébként Klárának hívnak. Garai Klára.

– A püspök úr lánya? – most Johnny csodálkozik.

– Ne ijedjen meg a fiatalúr – kacérkodik Klára. – Világi életet élek.

– Az hogy lehet? – csúszott ki Johnny száján, de meg is bánja mindjárt, mert látja, hogy a lány durcásan fölhúzza az ajkait. Kicsit elfordult tőle, úgy sziszegi oda a válla fölött.

– Apám sem ül naphosszat a biblia mellett. Forgatja a kardot, és a lovat is megüli. Én meg nem zárdában nevelkedtem, hanem a püspöki palotában!

– Nem akartam megbántani – próbálja Johnny menteni a menthetőt, ám a lány nem veszi annyira a szívére a dolgot.

– Nem haragszom – mosolyog megint. – Akinek ilyen csinos bajuszkája van, arra nem lehet haragudni. Hihihí. – És belevihog a keszkenőjébe.

Talán mégsem olyan csinos – gondolja Johnny, és igyekszik úgy tenni, mint akit teljesen leköt, miről társalog egymással a király, és vihogós asztalszomszédjának az édesapja.

– Még Aquilából küldtem követet Velencébe. Róla annyit tudunk, hogy eljutott Bolognáig. A második követ Aversából indult útnak, felőle már semmi hír. A harmadik el sem akar indulni. Itt könyörög nekem, hogy inkább most helyben vétessem a fejét, de ő ezer aranyért sem mozdul ki Nápolyból. Mondd, olyan szörnyű ez a betegség?

– Még annál is szörnyűbb. Keléses sebek az ember karján, a hónaljban, a térdhajlatban. Magas láz, levertség. És halál, már a harmadik napon.

– János úr, maga látott már hasonlót? Tényleg annyira csúnyák? – Klára kisasszony az oldalát bökdöste.

– Nem, még sohasem láttam.

– Pedig sok földet bejárhatott, sokfelé vitézkedhetett... – hízeleg már megint a lány, akinek jelleme – valljuk be őszintén – egyáltalán nem hasonlít a New York-i Claire-éhez. Johnny vagy Jancsi, vagy János, – pfű, ez egyre zavarosabb! – úgy dönt, legjobb, ha figyelemre sem méltatja. Talán kiszemel magának valaki mást a flörtöléshez...

– Senki sem éli túl?

– A többség nem. Akadnak ugyan szerencsések... Ha kibírják a betegség hetedik napjáig, akkor életben maradnak.

– És az a két nevetséges flótás ott Aversában? Elém tudod vezetni őket?

– Igazán társaloghatna velem! Én a püspök lánya vagyok! A püspök lányának nem illik hátat fordítani!

– Most rendeltem ezer vég posztót Firenzéből. Ne haragudjon a kisasszony, de érintve vagyok a kérdésben. Ha ez a járvány tényleg annyira súlyos, oda az üzlet... – Johnny maga is meglepődött, milyen folyamatosan hazudozik itt üzletről meg Firenzéről. Ám Klára kisasszony respektálta az érveit – durcásan bár, de elhallgatott.

– Itt vannak, fenséges úr – mutat a püspök egy bibircsókos és alacsony vitézre, és egy másik hórihorgasra, akinek a lötyyedt hasa zsákként lóg a combjára...

– Szörnyű volt, felséges úr, szörnyű! – kiabálnak egymás szavába vágva, mikor a király int, hogy beszéljenek. – Tele volt sebbel, és vigyorgott, és az arcáról helyenként már lerohadt a hús, és kelések borították a testét. Rekedtes hangon beszélt, és azt mondta, hogy ő a halál maga...

– És ti elhittétek.

– Hogyne hittük volna – kardoskodik öntudatosan a bibircsókos Géza úr.

– Azt is mondta, hogy őt maga az Úristen küldte, megbüntetni a romlott világot! – vág közbe a lógó hasú Péter úr.

Mіндеz alatt azok, akik az asztaloknál egészen mostanáig hangosan csámcsogtak, duhajkodtak, lassan elcsendesülnek. Már a király kérdései alatt is alábbhagyott a lakoma zaja, ám két barátunk megjelenésével teljesen megszűnt. Nem véletlenül. A pestistől mindenki fél, a pestisre mindenki kíváncsi.

– És hová lett ez az „Úristen küldötte”? – kérdezi most a király.



– Eltűnt, mintha a föld nyelte volna el! – rikácsolja Géza úr, és gyorsan körülkémlen a teremben.

– Azóta nem láttuk sehol... azazhogy... És hirtelen Johnny felé mutat.

Minden fej arra mozdul. Johnny először azt hiszi, őt nézik. De aztán megpillantja a fekete kámzsás alakot, közvetlenül maga mellett. Ott, ahol egy másodperce még a kikapós Klára kisasszony üldögélt. A fickó hosszú ujjait ropogtatja, és szemmel láthatólag élvezi a figyelmet.

– Ott van... – dadogja a két cimbora – ott van... Közben remeg a lábuk, s arcuk elfehéredik az ijedtségtől.

A fekete kámzsás felemelkedik a helyéről. Vigyorogva bólogat a jelenlevőknek, tetszik neki a népszerűség.

A termen végigfut a csodálkozás moraja. Az urak és hölgyeik egy pillanatra úgy érzik, megfagy bennük a vér, megdermednek a tagjaik, s szívükre ólomsúlyként nehezedik a félelem.

A király ocsúdik először.

– Hogy hívnak, idegen? Honnan jössz, és mi a szándékom?

Az idegen meghajol a király felé. Ahogy felegyenesedik, lecsúszik fejéről a kámzsa, s feltárul gondozatlan, fekete haja, éles vágású, arisztokratikus arcéle, s ezzel szemben – bármilyen furcsa – alacsony homloka. De nem csak ez. Bal orcáján Barack nagyságú nyílt seb tátong, elcsúfítva az előkelő fizimiskát. Szóltanul, de határozott mozdulattal félretolja az asztalt, nem zavarja, hogy lehullik róla az étel, s hogy vele szemben a kisasszonyok ijedten ugranak fel, nehogy félresöpörje őket ültükben. A sebláztól tántorogva lépked a király elé, s megáll a trónus előtt.

– A Halál vagyok – szólal meg rekedtes hangon, s nem az isten küldött, hanem maga az ördög –, s a két ijedt cimbora felé fordul. Azok egyre jobban remegnek, a pestises idegen viszont köpköd beszéd közben. Mintha a torkából lökné elő a szavakat.

– Azért jöttem – krárog a rémalak – hogy megbüntessem az emberiséget a sok bűn miatt. Paráználkodás, gyilkosság, cselszövés, összeesküvés – ez mind a ti számlátokat terheli, mind a lelketeket nyomja.

– Szóval te nem vagy ember – állapítja meg Lajos, és egyedülként a teremben alig láthatóan, de elmosolyodik.

– Én maga vagyok a halál – nyekeg tovább amaz. – La morte, ahogy az

itteniek mondják. Egyetlen egy módon menekülhettek meg a sátán boszszújától – és vészjóslóan fölemeli a karját –, hogyha hatvanezer aranyat szállítotok az Artusok elhagyatott sziklavárába. Ideiglenesen ott vertem tanyát ugyanis – teszi hozzá vigyorogva. Az sebhely az arcán a nevetéstől eltorzult, s ábrázata még ijesztőbb lett, mint máskor. A helyiségben pedig – ahogy mondani szokás – még a légy zümmögését is meg lehetett hallani.

Honnan ismerem én ezt az embert? – töpreng Johnny. Valahol mintha már láttam volna... De nem sok ideje marad a töprengésre.

– Ha te a halál vagy – szólal meg a király, miközben mindenki lélegzet-visszafojtva figyeli az eseményeket –, ha te a halál vagy, akkor neked egészen biztosan nem árt a gyilok. És kezével int a háta mögött álló két íjásznak, akiket Johnny mostanáig észre sem vett. Halálos csöndben ácsorogtak, s észrevétlenül.

– Ne próbálkozzatok semmivel – hördül fel a fekete ruhás. – Különbö megérintelek... – és előrelép.

Ám a király újból int a kezével, az íjászok meg egyszerre röpítik ki a nyílveesszőiket. A kámzsás holtan rogy össze.

– Senki ne nyúljon hozzá pusztá kézzel! – kiáltja Lajos király. – Valóban fertőz. Ha nem is ő volt maga a Halál – teszi hozzá mosolyogva.

– Az vele jött! Ott ült mellette a szolgálja!

– Johnny először nem érti, hogy miről van szó. Aztán látja, mindenki elhúzódik mellőle, még a vihogós Garai Klára (hova tűnhetett az előbb, s honnan került elő újra?) is úgy tekint rá, mintha ő lenne a bostoni fojtogató. Arról meg itt ugye még nem hallhattak...

– Haljon meg ő is! Benne van a fekete halál! Haljon meg ő is! Géza úr meg Péter úr rikoltoznak. Johnny még látja, amint rohannak felé az íjászok, meg a királyt, ahogy visszatartja őket és fürkésző szemekkel figyeli őt. Látja, mikor int, hogy mégiscsak emeljék az íjat. Nem várt tovább. Gyorsan megtekerte a gyűrűt. Egyszerre érezte az ütést a gyomorszáján és a fején. A szertárban hevert, a padlón. Az ablakon át résztvevően pislogtak rá a felhőkarcolók.

Tizenhatodik fejezet

A Beszélő Lovag

Zeusz mellette térdelt, és gyengéden pofozgatta.

– Ébredj fiam, térj magadhoz!

– Mi történt? Hol vagyok? Forgott körülötte a tér, hányinger kerülgette.

– Hol lennél? Itt, nálam, az iskolában! Hál' istennek, magához tért! – örvendezett Zeusz.

– Miért, mi történt?

– Elájultál. Elkezdted forgatni azt a nyavalyás gyűrűt, mind gyorsabban és gyorsabban, lihegtél, kifordultak a szemeid, aztán paccs. Tessék! Így jár, aki nem tiszteli a határokat.

– Meg akartam mutatni, hogy nem vagyok gyáva.

– Hát ez sikerült. Maximálisan. De én is mekkora marha vagyok... Johnny csak nézett. Még sohasem hallotta így beszélni a történelemtanárt.

– Azt hittem, kiábrándítalak ebből a hülyeségből. Ebből a gyűrűforgatásból. Erre te elájulsz nekem. És mondd, legalább láttál valamit? Tényleg ott voltál?

Johnny bólintott. Zeusz kikerekedett szemekkel bámulta őt, mintha valami egészen ritka múzeumi tárgyat látna. Egyiptomi múmiát az Óbirodalom idejéből. Vagy őseembercsontvázat arany fülbevalókkal. Aztán lezöttyent a székére. Ócska kendőt halászott elő az íróasztal fiókjából, és törölgetni kezdte izzadó homlokát.

– Őrület – motyogta. Ez az egész tisztára őrület. És pont nagyszombaton – tette még hozzá.

– Johnny fiam – szedte össze magát Zeusz. – Johnny fiam, nagyon kíváncsi vagyok! Mesélj el mindent, légy szíves!

Johnny időközben kifejezetten jobban érezte magát, elmúlt a fájdalom a gyomrában, és már a szoba sem forgott körülötte. Így hát eleinte akadozó nyelvvvel ugyan, de aztán egyre jobban belelendülve mesélte el Zeusznak a királyt, Klára kisasszonyt, meg – persze a Fekete Halált, aki nagyon, de nagyon ismerős volt neki...

– Hát persze, Artus Bertrand... – motyogta Zeusz, amikor Johnny a végére ért a történetnek.

– Artus Bertrand? Mégsem őrült meg a pápa börtönében?

– Úgy látszik, valahogy kiszabadult...

– De hát a tanár úr azt mondta, megőrült...!

– Több dolgok vannak földön és égen.... Nézd Johnny, nagyon régi história ez. Az egyik történetíró ezt írja, a másik meg pont az ellenkezőjét. A harmadik meg valami homlokegyenest egészen különbözött. Nem tudunk mindent pontosan. Minden részletkérdést. Lehet, hogy Artus Bertrand mégiscsak életben maradt. Mondjuk megkapta a pestist, és megpróbált pénzt kovácsolni a bajából. Talán abban reménykedett, hogy túléli. Hallhatott valamit arról, hogy van esélye, ha megéli a hetedik napot. A betegség hetedik napját.

– Szóval azért volt nekem annyira ismerős!

– Minden bizonnyal. Ám magad is láthatod, mennyire veszélyes a múlttal való kacérkodás. Most még át tudtad lépni azt a bizonyos képzeletbeli határvonalat visszafelé, de ki tudja, legközelebb sikerül-e? Féltetek fiam. Legjobb lenne – és Zeusz megállt egy pillanatra a beszédben –, legjobb lenne, ha ideadnád nekem azt a gyűrűt...

– A gyűrűmet? Amit a nagypapámtól kaptam?

– Azt bizony. Csakhogy megvédjelek saját magadtól.

Johnny elképedt. Elég sok szokatlan dolog történik vele mostanában, de ez azért mégiscsak túlzás! Engem akar megvédeni magamtól, s közben olyan furcsán néz rám, mintha szuggerálna... Hm... Nagypapa varázserejű gyűrűje... Megvéd a bajban... Hm... Szó sem lehet róla.



– Szó sem lehet róla! – kiáltotta hangosan.

– Ha nem, hát nem! Aztán ne sírj, hogy nem szóltam előre – és Zeusz intett, haza lehet menni, vége a látogatásnak. Johnny csodálkozva nézte.

– Mit bámulsz, Johnny fiam? – Zeusz mérgesen rágyújtott és vadul pöfékelt.

– Ha valakin nem lehet segíteni, akkor nem lehet segíteni. Te azt hiszed, hogy a *varázserődtől* akarlak megfosztani – ami köztünk szólva nem létezik, csak a fantáziád túlfűtött kissé –, én meg azt hiszem, hogy nem bízol bennem. Egy-egy. Ezért a legjobb, ha most szépen elmész. Amúgy nagyszombat estéje van, ezt az emberek általában a családjukkal töltik.

– Nem én tehetek róla, hogy a tanár úrnak nincs itt a családja! – Johnny újfent megdöbbsent, hogy milyen merész lett az utóbbi időben.

– A gyűrűmet pedig nem adom! – És szó nélkül megfordult, magára hagyva az elképedt Zeuszt, és kifordult a sötét folyosóra.

A folyosó még ijesztőbb volt, mint idefelé jövet. Csak a sarkon túl pislákkolt egy-két lámpa, annak szűrődött be a fénye idáig. Johnny először hátaozottan kilépett, ám csakhamar lassítani kezdett. A folyosóból ugyanis oldalfolyosók nyíltak, rettentő sötét és ijesztő üregek. Ez rosszabb volt, mint azok a lidérces álmok, amikor Nagy Lajos udvarában járt, mert ez most maga volt a dermesztő valóság... Maga a valóság? Az egyik sötét oldalfolyosóról köhécselést hallott. Johnnynak el kellett mennie a benyíló előtt, ami bal kézre esett tőle, de ugyanakkor jobb felől szintén mély üreg tátongott. Lábujjhegyen lépkedett, szíve a torkában. Balról – ezúttal sokkal közelebből, mint az előbb – megint hallotta a köhögést. Johnny egyre jobban félt... Mind jobban és jobban... Mikor óriási csörömpöléssel kizuhant elé valami. Johnny majdnem a mennyezetig ugrott ijedtében. A valami fejről kerek fémsisak vált le, és rémes zörgéssel nekicsapódott a falnak. Aztán a valami felállt, és Johnny felkiáltott meglepetésében. Saját nagypapája állt vele szemben. Teljes harci díszben, akár egy középkori lovag. Csak az elgurult sisakja hiányzott. Nagypapa előrántotta a kardját, és fenyegetően rázta az unokája felé.

– Meglakolsz, gyáva féreg! Kinyuvasztom a beledet! Nem éred meg nemhogy a feltámadást, de a holnapi napot sem... – Johnnyból – nem te-

hetett róla, lehet, az átélt izgalmak hatására – elementáris erővel szakadt fel a kacagás.

– Csak röhögj, te földi féreg – folytatta nagypapi. – Nem sokáig fogsz röhögni! Tudod, ki vagyok én? Én vagyok a Beszélő Lovag! – kiáltotta, és vaksi szemeivel rövidlátóan pislogott a sötétben.

– Nagypapa, elejtetted a sisakod – mondta Johnny, amikor végre meg bírt szólalni a nevetéstől. – Szóval te vagy a Beszélő Lovag?

– Te vagy az Johnny fiam...? – motyogta nagypapi teljesen elerőtlenedve.

– Tudod kisfiam, az igazgató úr... Gordon úr kért meg, hogy tartsam életben a mítoszt.

– Nagyszombaton? – hitetlenkedett Johnny.

– Hogy a diákság körében tartsam életben a Beszélő Lovag mítoszáat. Hogy legyen mivel megfenyegetni őket, ha rosszul viselkednek, vagy nem tanulnak rendesen. – Nagypapa mintha meg sem hallotta volna a kérdést. – És még fizet is érte. Száz dollárt havonta.

– Miért nagyszombaton öltöztél Beszélő Lovagnak, amikor senki sincs bent az iskolában?

– És nem is kell érte mindennap dolgoznom. Csak mikor a kedvem tartja.

Johnny megragadta nagypapán a páncélt. – Azt mondd meg, miért pont ma jöttél ide! Ilyenkor üres az iskola!

– Éppen ezért. Gondoltam, gyakorolok egy kicsit.

– Micsodát? Kísérteni?

– Azt is csak gyakorolni kell.

– Nagypapa, te titkolsz valamit!

– Egy igazi Fortunaténak soha nincs takargatnivalója. – Nagypapi kihúzta magát. – Egy igazi Fortunate soha nem titkol el semmit!

– Csak most, nagypapi, ugye, most? Ne is tagadd, hogy énutánam jöttél! – világosodott meg hirtelen Johnnynak.

– Hát izé... – dörmögte a nagypapa. – Tudod kisunokám, elképzelni sem tudtam, mi a fenét csinálsz ilyenkor az iskolában. Ünnepe idején! Gondoltam, jobb, ha utánad nézek.

– Nehogy bajom essék az iskolában! Szóval leselkedtél, mi?



– Láttam, hogy bemész ahhoz a Zeuszhoz. Beszélgettem egy kicsit Stanleyvel, a portással, aztán beöltöztem. Nem akartam, hogy felismerj.

– Így ismertelek fel igazán! És mondd csak, tényleg te vagy a Beszélő Lovag?

– Én hát! Vagy jobbra számítottál?

Ezen aztán megint nagyot nevettek. Még odaintettek a portásnak – tisztára úgy néz ki, mint Bruce Willis – súgta oda Johnny a nagypapának, szerintem meg, mint Banderas, súgta vissza a nagypapi, ezen újból nevetni kellett, mert Stanley portásnak egy szál haja sem volt –, majd szépen hazasétáltak a langyos tavaszi levegőben.

Tizenhetedik fejezet

Ki legyen a vezér?

Hazamegyünk Lackfi uram!

– Éppen ideje fenség! Elég volt már a macskaeledelből! Alig várom, hogy leülhessek egy kis jó hazai disznótoros mellé...

– Pedig téged akartalak itt hagyni kapitánynak!

– Ettől tartottam. De ha kell, meghajlok a király akarata előtt... Megjegyzem, itt van ez az Ulrik. Nem a mi fajtánk, ám roppant tehetséges ember!

– Megbízható?

– Ha jól megfizetik, mindegyik zsoldos megbízható.

– És még téged is tudna helyettesíteni?

– Hát engem nem könnyű helyettesíteni...

– Nem az evésre gondolok!

– ... ha jól felkészítem, neki sikerülhet.

– Hát készítsd föl jól, Lackfi uram! Még ma beszélj vele, különben itt hagylak egyedül a talján macskafalók között!

Az ősz vajda méltóságteljesen kihúzta magát, nagyot hörpintett a borából, és távozni készült. A Castel Nuovo egyik kedélyes teraszán üldögéltek. Alattuk hullámzott a tenger, s mérges kis felhőket kergetett fejük felett a langyos tavaszi szél. A háttérben pedig a Vezúv hatalmas tömbje koronázta meg a kilátást.

– Várj még, vén medve, ne rohanj, ne szaladj! Jól meg kell fontolni az ilyesmit. Idehívtam a nádort és a püspököt – tette hozzá a király, akinek fiatal homlokán megjelentek az első ráncok... – Úgy látom, már jönnek is!

KI LEGYEN A VEZÉR?

– Gondjaid vannak, uram, vagy talán neheztelsz, hogy ráncolod a homlokod?

– Mellőzd ezt a kenetteljes modort, püspök úr, fontos ügyben hívatlak. Igyál inkább egy kupa sorrentóit, majdnem olyan jó, mint a hazai borok! Helyezkedj el kényelmesen, mintha csak otthon volnál a veszprémi palotádban, aztán tárgyaljuk meg a tárgyalnivalót. Az idő sürget, a járvány terjed. Haza kell mennünk, Magyarországra.

– És miről tárgyalunk? – kérdezte a nádor.

– Hogy kit hagyjunk itt magunk helyett. Lackfi úr Wolfhardt Ulrikot ajánlotta.

– A németet? – pattant fel a nádor. Szép magyar ember volt, szabályos arcél, jó vágású bajusz, közepes termet. A mérgeződés is jól állt neki.

– Miért nem egy magyart hagyunk itt kapitánynak?

– Mi a kifogásod Ulrik ellen? – kérdezte most a püspök...

– Hogy zsoldos – fújta egy nagyot Giléti Miklós és belevetette magát a székbe. – Egy magyar többet ér... – dühében nem találta a szavakat – ... többet ér...

– Egy egész sereg németnél. Taljánokról nem is beszélve – bólogatott Lajos.

– Ha jól megfizetik, minden zsoldos megbízható – dörmögött a vajda, aki eddig csendben figyelte a nádor kirohanását.

– Vállalj érte kezességet te! – kiabált tovább Miklós úr. – Jut eszembe, miért nem jó nekünk például Újlaki Miklós?

– Miklós úr fiatal – szólalt meg a püspök. – Még sokat kell tanulnia.

– Akkor ott van az a rettentő erejű legény – Giléti úr szemmel láthatólag nem törődött bele a vereségbe –, hogy is hívják?

– A druszád – felelte neki Lackfi. – Igazán tudhatnád.

– Ez az! – csapott a homlokára a nádor. – Szintén Miklós! Toldi Miklós! Ő miért nem jó kapitánynak?

– Köznemes – vetette oda foghegyről a püspök. – Köznemes nem lehet kapitány.

– No de püspök uram! Isten szolgájához nem illők a lekezelő szavak – rőtta meg a király. – Sokan származnak közületek köznemesi családból, ezt ne feledjétek – tette még hozzá. – De ez a kezesség nem butaság.



- A pénzemmél feleljek – horkant fel a vajda. – A vagyonommal?
- A kardoddal – felelte Lajos. – ha Ulrik megcsal, vagy vereséget szenved, visszatérsz Itáliába, helyreállítani a rendet!
- Az ilyen kezesség tetszik nekem – vigyorodott el a vén hadfi. – Örömet vállalom.
- Akkor ezt megbeszéltük – bólintott a király, s úgy tűnt, ebbe a döntésbe a nádor is belenyugszik.
- Miért megyünk haza, jó uram? – kérdezte ekkor a püspök. – Pont most, hogy a pápa kezd Johanna ellen fordulni! Azt írta a legutóbb, semmi kifogása ellene, hogy a magyar királyé legyen a nápolyi trón.
- Pestis – fintorgott Lajos, és fiatal homlokán mélyebbek lettek a ráncok. – A dögvész romba dönt mindent. Tudjátok jól, hogy a dalmát városok nélkül nem tudom Nápolyt megtartani, hisz borzasztóan messze van otthonról.
- Ezer mérföld, vagy annál is több – dörmögte közbe a „medve”.
- Annyi bizony – helyeselt a király. – Követeket küldtem Velencébe, biztosítsák nekünk a dalmát kikötőket, de válasz – feltehetőleg a járvány miatt – nem érkezett. Ugyanakkor Genovába is küldtem, hiszen ők Velence régi ellenfelei, hátha szükségem lesz a segítségükre, ha a tengerre épült város megtagadja az együttműködést.
- A genuai hajók meg is érkeztek, fedélzetükön – Lajos kis hatásszünetet tartott – a fekete halállal.
- Ez mikor történt? – érdeklődött Giléti Miklós.
- Tegnap, nádor uram, tegnap. Láthatod, nem késlekedtünk szemernyi sem.
- A városban egyre több a megbetegedés – bólogatott szomorúan a püspök. Százával hullanak, akár a legyek.
- És ez semmi, ahhoz képest, ami még hátravan! – kiáltott a király.
- Firenzében, Sienában a lakosok fele halt meg! Ráadásul minden diplomáciai erőfeszítés reménytelen és hatástalan – legyintett lemondóan. – A jelenlegi helyzetben – tette hozzá. – S ez a helyzet napról napra rosszabb és rosszabb.
- Megértitek tehát, miért kell haza indulnunk? Ráadásul asszonyanyám is sürget, aggódik, látni akar. Otthon – legalábbis eddig – nem

KI LEGYEN A VEZÉR?

pusztított a járvány. Ha most elrendeljük a kivonulást, mire összeállnak a csapatok, mire kiosztjuk az ittmaradók között az elfoglalt várakat, eltelhet egy hónap. Aztán, ha vége lesz a járványnak – és Lajos itt huncutul elmosolyodott – megint visszajövünk. Berendezkedünk véglegesen, és mikor mindenki kipihente a harc fáradalmait, akkor megtámadjuk mondjuk... Franciaországot! Vagy Bajor Lajos utódját, IV. Károlyt – tette hozzá gyorsan, látva az arcokon az általános elképedést.

– Ajándékokat osztunk – sietett még jobban megnyugtatni a kis királyi tanács kedélyeit – és uralkodunk. Ámen.

– Ámen – felelték rá az urak kicsit zavartan, és nem nagy meggyőződéssel.

– Menjünk misézni – találta fel magát a püspök. Holnapután feltámadás.

Így aztán mindnyájan a dómba indultak. Kivéve a vajdát. Neki ezen a napon fontos megbeszélőnivalója volt Wolfhardt Ulrik zsoldosvezérrel. És előbb még egy tolmácsot is akart keríteni. Hát persze! Ez a fafejű Ulrik nem beszél magyarul!

– Nem tudom, hogy kell-e még nekem a segítséged, Johnny. Nem tudom, hogy akarom-e tudni a jövőt.

– Ellopták a könyvemet... A nagypapám Beszélő Lovagot játszik, Zesusz pedig megsértődött, mert nem adtam neki a gyűrűmet.

– Milyen gyűrűt? Mutasd csak! Nahát! Ez az én struccom. Hogy került hozzád?

– A nagypapámtól kaptam.

– Akkor őrizd meg! Nem akármilyen gyűrű ez! Itt van a párja...

– Hihetetlen! Mint két tojás!

– Annál is több Johnny, annál is több. Ez ugyanaz a gyűrű.

– Az hogy lehet?

– Nem tudom. De mégis ugyanaz.

A sötét folyosón beszélgettek. Kihalt volt a tér és néptelen, ám a király aranyos trónszéken foglalt helyet, fején korona. Vállán palást, kezében jogar. Johnny pedig a földre ült, közvetlenül a király lába elé.

– Egy valamire emlékszem – mondta most Johnny.

– Bökd csak ki bátran – felelte a király.



- Hogy meg fogsz sebesülni.
- Túlélem – vont a vállát a másik. – Túlélem?
- Még a lóra is felülsz másnap.
- Akkor szüret.
- Micsoda?
- Szüret. Így mondják, ha minden rendben van.
- És miért nem akarod tudni a jövőt?

– Kicsit belefáradtam. Nem mondom, még lelkes vagyok. Ha kell még vezetek csapatokat Nápoly ellen, ha kell, vérbe borítom az egész félszigetet. De a bennem égő tűz már nem olyan, mint régen. – Ha akarod, megmutatom...

– Nem ismertél meg Nápolyban – fordított a szón Johnny.

– Bajszod volt, és egy fejjel magasabb voltál. Senki nem ismert volna rád. Inkább ezt figyeld! – Lajos finoman összeütötte a két tenyerét.

Palotában ültek, de jó magasan. Johnny kinézett az ablakon, s maga alatt kanyargó ezüst-kék szalagot pillantott meg. A szalag jó széles volt, s túlpartján város állott.

„Csakis a Duna lehet” – gondolta Johnny. A Duna, amiről olvastam. Csak akkor Visegrádon tanyázott a király, most pedig... most pedig...

– Budán! – vágta rá Lajos, mint a meghallotta volna, miről töpreng a másik. Johnny ezen már nem is csodálkozott. Annál inkább a díszes termeken, amiken Lajos másnap végigvezette, a sok vízköpő szörnyön a palota ormain, a kis kerubokon, a vörös márvány lépcsőn, és főleg a Dunán, amely nagy volt, nagyobb, mint amit Johnny valaha látott. El kell mennem majd a Mississippihez – morfondírozott. Nagypapa szerint még ennél is nagyobb. Most viszont még csak a sokaságon álmélkodott, a pompás ruhákba öltözött hölgyeken és urakon, a zenészeken, a lakomán. Látott néhány ismerőst. Giléti Miklóst, a nádort, Garai Jánost, Újlaki Dénest, és azt a rettentő erős kapitányt, hogy is hívják? Megvan! Toldi Miklós! Félve fedezte fel Garai Klárát, de a lány, úgy látszik, nem ismer fel az apródruhába öltözött tizenkét éves Johnnyban egykori (?) nápolyi lovagját.

Föl kellene már keresnem az én Kláramat – futott át Johnnyn, hangoosan azonban ezt kérdezte:

– Azt olvastam, fenséged nős – Johnny ugyan suttogott, de a biztonság kedvéért áttért a magázásra. Mit szólna a nádor, vagy pláne a püspök, ha meghallaná, hogy ő csak úgy letegezi a királyt. – Hol van Margit királyné?

– Gyengélkedik- szaladt át Lajos arcán a keserű fintor. Johnny úgy érezte gyomrába mar az ősi félelem.

– Pestis? – kérdezte remegő ajakkal. Valahogy lelassultak a dolgok és köd ereszkedett a teremre...

A király nem válaszolt. Elfordult, és odaintette magához a nádort.

– Mi hír Nápolyról? – kérdezte.

– Visszafoglalták Johanna hívei – felelte Giléti és aggodalmas képet vágott.

– Ulrik?

– Hűségesen kitart. Ám a másik német, Urslingeni Werner viszont Johanna szolgálatába lépett.

– És Johanna?

– Úgy hírlik, nincs pénze... El akarja adni Avignon városát a pápának.

– A saját anyját is eladná... A pápa meg fizet neki... Nem is akarom hallani! Arról beszélj inkább Mikós úr, megjöttek-e a velencei követek?

– Itt állnak az ajtó előtt.

– Micsoda? És te csak most szólsz? Azonnal küldd be őket!

Johnny nagyon kíváncsi volt arra, hogy mit tárgyal Velencével a király. A pestistől való félelem már kiszállt a fejéből. És pont ekkor fogja el az a jól ismert furcsa érzés, hogy emelkedik! Hogy egyre távolabbról lát mindent, királyt, palotát, urakat és hölgyeket. Mielőtt felébredt volna, azért még egy furcsa alakot felfedezett a trónterem sarkában. A pofa fekete kámzsát viselt, és barack nagyságú sebhely éktelenkedett az arcán.

Másnap Johnny korán ébredt, azzal a gondolattal, hogy okvetlenül beszél Claire-rel. Gyorsan magára ráncigálta a ruháit, örömmel konstátálta, hogy hét ágra süt a nap, és már rohant is. Vagyis rohant volna, de nagy-papa elállta az utat.

– Hová, háová, hétalvó barátom? Átaludtad az egész húsvétvasárnapot, tudod-e? Azt hittem már sohasem ébredsz fel!



Johnny először azt gondolta, rosszul hall. Aztán mégiscsak elhitte, hogy két napig aludt egyfolytában. Hiszen annyi minden történt!

– Nagypapa, miben egyeztek meg Velencével 1348 nyarán? – próbálta másra terelni a szót.

– Már megint *arról* álmodtál? Mindig azok az álmok! – zsörtölődött a nagypapa. – Rossz vége lesz ennek! – és csak ingatta a fejét.

– Gyere, ülj le reggelizni! Két nap alvás után nem szaladhatsz el éhgyomorral! Szóval már Budára érkezett a király...

– Tárgyalni akar Velencével.

– Aha. Lajos öt év fegyverszünetet kért.

– Olyan sokat?

– Érthető – bólintott nagypapa. Már évek óta tartott a háborúság a dalmát városok miatt. Ha még emlékszel rá, Endre királyfi halálakor sem indulhatott mindjárt Lajos Nápoly ellen, mert éppen Zárát ostromolta.

– Aranyból vannak azok a dalmát városok?

– Miért lennének aranyból? Nesze, itt egy vajjas kenyér. Rántottát is kérsz?

Johnny tele szájjal intett, hogy nem kér.

– Azért én sütök. Hátha meggondolod magad. Teszek bele húsvéti sonkát.

– Miért kellett nekik azok a dalmát izék.

– Tengerparti városok. Tele jobbnál jobb kikötővel, védhető várakkal, szirtekkal. Magyarországnak nem volt más tengere.

– És Velencének?

– Nem tudom. De szerintem fontos lehetett nekik a szárazföldi kereskedelem miatt. Hogy amikor kiradják az árut a tenger túlsó partján, ne kelljen adót fizetni.

– És megegyeztek? – Johnny féllábbal már felállt, a másikkal a széken térdelt.

– Nem bírsz nyugton ülni maradni, ugye?

– Át szeretnék menni Claire-hez.

– Tunnerékhez? Na akkor adok valamit neked... Várj egy kicsit...

Johnny elképzelni sem tudta, vajon mit akar neki nagypapa adni, ráadásul csak azért, mert átmegy Claire-ékhez... Azonkívül borzasztóan

mehetnéke volt. Hiszen Claire-ék nem fognak egész nap otthon ülni húsvéthétfőn...

– Itt van – csoszogott vissza nagypapa a fürdőből, s egy üveg illatszert nyomott a kezébe.

– Ez meg micsoda?

– Nem látod? Kölni! Magyarországon húsvéthétfőn mindig meglocsolják a lányokat, hogy szépek legyenek, és el ne hervadjanak. Régebben a kútból merített hideg vízzel, újabban kölnivel, ahogy mi mondtuk otthon: szagos vízzel.

– Szerinted örülni fog? – Johnnynak lefelé görbül a szája.

– Minden lány örül neki, ha foglalkoznak vele... Pláne a szépségével...

– Tudod mit? – csillant fel a szeme. – Veled megyek! Én meg... meglocsolom a mamáját! De a locsoláshoz ki kell öltözni ám! Rissz-rossz ruhában nem lehet!

Püff neki – gondolta Johnny –, még egy félóra vacakolás. Addigra biztosan elmennek hazulról. Átmehetnék nélküle... – Utóbbit nem gondolta komolyan. Hiszen annyira örült a nagypapi ennek a „locsolkodásnak”! Még fütyörészett is, amíg a nyakkendőjét kötötte. Előbb azonban borotválkozott. Johnny tessék-lássék megkereste az ünneplő ruháját, és nagyokat sóhajtozva magára öltötte.

– Te mit nyögdecselsz itt? – kérdezte nagypapa. A lányok nem szeretik a nyavalyás legényeket! Ha beteg vagy, maradj itthon!

– Azt azért elárulhatnád, mi történt a velencei követekkel? Sikerült megegyezniük a királlyal?

– Mi...? Ja, hogy a velenceiek! – Nagypapa esze már egészen máshol járt.

– Persze, hogy megegyeztek – és belebújt a zakójába. – Sőt, Velence tíz évet ajánlott, ha Lajos békén hagyja Subich Mladent.

– Kicsodát?

– Subich Mladent. Horvát kapitány, aki Lajos szolgálatába szegődött, majd hűtlen lett hozzá, és átállt Velencéhez. Számunkra lényegtelen figura, de egy időben Velence kiállt érte...

– A lényegtelen figurákért is kiállnak?

– Bizony, néha nekik is lehet szerencsájük. De inkább induljunk! Hátha Tunnerék elmennek hazulról!



– Nem tudom, mostanáig ki húzta az időt!

– Talán bizony énám gondolsz? Nélkülem sose locsolnád meg a barát-nődet! Na gyere, kisfiam, ne beszéljünk annyit, lemegy a nap – kiáltotta nagypapa, aki az utóbbi néhány percben legalább húsz évet fiatalodott.

– És mit írtál annak a Marthának?

– Hogy Zeusz még most is szereti. És nincs senkije, mert még mindig reménykedik, hogy Martha egyszer visszatér hozzá. És egyedül húsvét-zik, és mindez nagyon szomorú.

– A gyerekeiről nem írtál semmit?

– De igen. Hogy nagyon hiányoznak neki.

– És hogyan regisztráltad magad?

– Az ünnepekre hazaérkezett Kate néni, a mama nővére. Eddig a túlparton lakott, de most a WTC^(*)-ben fog dolgozni. Az ő laptopját használtam még péntek éjjel, amikor már mindenki édesdeden szunyókált az ágyikójában.

– Rá fog jönni...

– Nem tragédia. Legfeljebb balhéznak egy kicsit. Ennyit megér. Különben megírtam annak a Marthának, hogy holnaptól megváltozik az e-mail címem, úgylátszóan ne is próbáljon válaszolni.

– Az újat meg érdekes módon nem tudod.

– Elfelejtettem megírni!

A szokott helyükön ücsörögtek, a kerti asztalnál. Már túlestek a locsolkodáson, Tunneréknek nagyon tetszett. Még sohasem hallottak erről a szokásról, és először egy kicsit megijedtek, hogy pacsuliszaguk lesz a sok kölnitől. De nagypapa elmagyarázta nekik, hogy egész évben szépek lesznek, frissek és üdéek, és ez hatott. Aztán nagypapa elvonult Anne néni-vel és Kate néni-vel a kert sarkába, megnézni, hogyan nőnek a tulipánok. A gyerekek meg a szokásos üdítőjüket szürcsölték szívószállal. Johnny nyújtózkodott, aztán sóhajtott, és megint nyújtózkodott.

– Ne unatkozzon már ennyire feltűnően Mr. Fortunate – szólt rá Claire.

– Nem unatkozom – válaszolta amaz. – De Zeusz mindent tud.

– Micsoda? – Claire majdnem leejtette a poharat.

– Tudja, hogy e-maileztél a feleségének, és azt is, hogy nem a saját neveden.

– Nem igaz!

– De igaz. Sőt, azt is tudja, hogy én másoltam ki a címet a noteszából.

– Most mi lesz? – Claire majdnem elsírta magát.

– Mi lenne? Jót röhögnek rajta, és folytatják ott, ahol abbahagyták.

– És te honnan tudod mindezt?

– Nála voltam szombaton este... – Johnny hirtelen elkedvetlenedett.

– Szombat este? A szertárban? Mit kerestél te ott szombaton este?

Most meséljek el neki mindent? – tépelődött Johnny magában.

– Meg akartam kérdezni tőle valamit. Valami fontosat.

– Johnny! Ne csigázz!

– Izé... Történelmi kérdésben kerestem.

– Mindjárt gondoltam, hogy nem a fizika lecke miatt!

– El akarta venni a gyűrűmet!

– Te Johnny! Vagy érthetően beszélsz, vagy menj inkább tulipánhagymát szagolgatni a nagypapáddal!

– Hé skacok, mi van itt, szörpölés? – estek be váratlanul Claire bátyjai, talpig csatakosan.

– Ilyenkor is baseballoztok? – örült meg Johnny az érkezőknek, mivel éppen kezdte kellemetlenül érezni magát.

– Miért, mi van ma? Tiltott nap a baseballozóknak? – kérdezett vissza Harry, miközben lehuppant a nád karosszékre.

– Húsvéthétfő! – rikácsolta Claire elfúló hangon. Rettentően dühös lett, amiért Johnny nem mondta el neki őszintén, miért járt Zeusznál azon az estén...

– Neked meg mi bajod? – kérdezte Ed.

– Akkor meg mi van? – kérdezte Harry.

– Locsolkodás.

– Micsoda? – kiabálták mindketten egyszerre.

– Nálunk Magyarországon, ilyenkor meglocsolják a lányokat, hogy szépek legyenek és fiatalok egész évben.

– Hogyhogy nálatok Magyarországon? – gúnyolódott Harry.

– Nincs több narancslé? – érdeklődött Ed.



- Limonádét ittunk – válaszolta gorombán Claire.
- Úgy hogy ez egy magyar szokás. Ezeréves – Johnny kihúzta magát. Ezt azért nem hagyja – gondolta. Lajost és a magyarokat.
- Nincs is ezeréves ország – kotyogott Ed.
- Hagyjad, légy szíves – nyugtatta Harry. – Inkább azt meséljük el, ki-vel futottunk össze az utcán! De már jön is – és a kapu felé mutatott.
- A kapuban pedig feltűnt a vörös hajú Willie. Maga előtt tolta a bicikli-jét, és nagyon izgatottnak látszott.
- Egész gyerekzsúr lesz itt – csapta össze a kezét Anne néni, aki vissza-tért nagypapával és Kate nénival a tulipánszemléről.
- Na jó, mindjárt hozok valami finomat – tette hozzá, látva a gyerekek tétova hallgatását. – Gyertek be a házba – mondta még nagypapának és Kate néninek. – Legalább húsvétkor hagyjuk őket nyugodtan játszani – magyarázkodott. Nagypapi lelkesen és vigyorogva bólogatott. Johnny el-hűlve nézte. Az én okos nagypapám! Szerelmes – szólalt meg a hang a fe-jében. Nagypapi szerelmes. Lehet, hogy utoljára az életben. Ne ródd fel neki, légy szíves! Johnny megadóan sóhajtott. Kate néni viszont, mintha szöveget nyelt volna. Éppen az ellentéte volt Anne-nek. Mogorva, szikár vénkisasszony!
- Tudjátok, kivel találkoztam? – lihegte Willie, mikor végre tiszta lett a levegő, vagyis elvonultak a fölnttek.
- Honnan tudánk – mérgeződött még mindig Claire.
- Márkkal! – vágta rá diadalittasan Willie, mintha ő találta volna fel a spanyolviaszt.
- Nagy élmény lehetett – vélte Harry.
- Ha tudátok, mit mondott, nem így beszélnétek!
- Nyögd már ki, mit mondott – könyörgött neki Claire.
- Hogy Johnny nem is akkora szám. És a lovagokról más is olvashat...
- Persze, hogy olvashat! Claire most már igazán dühös lett. – Bárki el-mehet a könyvtárba!
- Igen, de azt mondta, hogy ő Johnny könyvét fogja olvasni. És majd beszámol belőle Zeusznak, és akkor őt fogod szeretni, és nem Johnnyt...
- Ez teljesen meghibbant! – vélte Claire, és nyakig elpirosodott.

– Hogy kerül őhöz a könyvem? A hájpacni lopta el a könyvemet? – kérdezte Johnny.

– Még nincs nála a könyved – Willie most lassan, szinte élvezettel beszélt, hiszen minden szem őrá szegeződött.

– Nyögd már ki, kinél van Johnny könyve – Harry megmarkolta Willie mellén az inget.

– Ha bántani akarsz sosem tudod meg...

– Hogy olvasná el bárki? Magyarul van írva! – próbált közbevágni Johnny, de mintha csak süketeknek kiabált volna. Senki nem figyelt rá. Harry például Willie-t szuggerálta...

– Ne fenyegess, kis haver – mondta Harry, és elengedte a vörös hajú fiút. Most szó nélkül álltak egymással szemben és mindketten feldúltan bámultak a másikra.

– Aki veszekszik, az nem kap tortát – csicseregte nekik Claire. Ezeket a fiúkat állandóan figyelni kell. Figyelni és irányítani, mert különben mindjárt egymásnak esnek.

– Na jó – mondta Harry. Ha nem mondd el, majd kitaláljuk mi magunk. Figyelj csak Johnny, mikor tűnt el az a te könyved? – és hátat fordított Willie-nek. A vörös hajú fiú azonban nem akarta elveszíteni a kínálkozó alkalmat, amikor végre ő lehetett a társaság középpontja. Utánanyúlt Harrynek és megragadta a karját.

– Janda – mondta Wilie. Maciek Janda.

– Honnan tudod? – Harry úgy fordult meg, mintha dróton rángatnák.

– Márk találkozott a kis Hedviggel – válaszolta Willie.

– Hedvig sírva panaszkolta, hogy a papája életében először elverte őt. És azért verte el, mert Maciek egész nap olvas, és így nem csinál semmit. Nem segít ugyan a háztartásban – eddig se segített – de rosszat sem csinál. És Slavomir bácsi akármennyire részeg, de ez – vagyis, hogy a fia megjavult – eljut az agyáig. És ki tudja miért, de nagyon tetszik neki, ha valaki olvas. És mikor legutóbb hazajött, és Hedvig szokás szerint azzal fogadta, hogy Maciek már megint ezt csinált, meg azt csinált, hát nem hitte el neki. És életében először elkalapálta Hedviget. No nem annyira, mint ahogy a fiát szokta. Csak a fenekére húzott néhányat. És hozzátette, hogy



Maciek jó útra tért, tessék őt békén hagyni. „Az én fiam olvas” – mondja büszkén és részegen. „Tóudós lesz beélőle.” És ledönt még egy kupicát a Vodka Wyborovából.

– És Márk ezt saját magától elmesélte neked – állapította meg Harry.

– Nem egészen – vigyorgott Willie. Beígértem neki néhány szelet tortát jutalmul, ha igen és egypár nyaklevest büntetésből, ha nem.

– És melyik érv hatott? – érdeklődött Ed.

– Nem is tudom – tűnődött Willie. – Talán mindkettő egyszerre.

Johnny úgy érezte, eleget hallott. Lecsusszant a székről. El akart oldalogni a hórihorgas Harry és szintén jól megtermett testvére, Ed mögött.

– Te meg hová rohansz? – kiáltott rá Willie.

– Megyek, visszaszerzem a könyvem – kiáltotta Johnny, és elfogta valami különös elszántság, amit korábban soha nem érzett.

– Segítünk neked – próbálta Harry visszatartani.

– Kösz, de nem. Ez az én dolgom – felelte Johnny és határozott léptekkel elsietett.

– Hogy megváltozott ez a Johnny gyerek – intett utána Harry. – De azért – és rákacsintott a többiekre – azért ne hagyjuk egyedül! Nehogy valami baja essék! A távolból követjük, és ha bajba kerül, akkor közbelépünk. Rendben?

– Oké, főnök – vigyorgott Ed, és Harry elégedetten látta, hogy a többiek is bólogatnak, a húga pedig kezdi visszanyerni a természetes arcszínét.

– Már azt hittem, örökre vörös maradsz – bökte oldalba Harry, és intett, hogy kövessék őt. Az utolsó pillanatban hagyták el a Tunner-házat. Alig léptek ki a kertkapun ugyanis, mikor Anne néni kikiabált a konyhából: Kész a torta, gyerekek! Gyertek tortát enni! – De a gyerekek addigra már nem voltak sehol.

Tizennyolcadik fejezet

A strucc vére

Dehogynem voltak! Loholtak az utcán Johnny után. Vigyázva, hogy Johnny ne lássa meg őket, ők meg nehogy szem elől veszítsék Johnnyt. Nem mintha nem tudták volna, hol lakik Maciek, nagyon is tudták. Azt nem tudták, hogy Johnny jól tudja-e az irányt. Jófelé indul, vagy eltéved a nagyváros betondzsungelében? De Johnny jó irányban indult, és hamarosan odaérkezett a házhoz, ahol Maciekék laktak. Nagy bérház volt, piszkos, ütött-kopott falakkal, mint annyi más társa errefelé. Johnnynak hosszan kellett csöngetnie, míg végre Maciek kidugta a képét.

– Mit akarsz – mordult rá a fiú, és köpött egyet. Johnny nyelt egy nagyot, aztán csak kibökte:

– A könyvemért jöttem.

– Ezért? – kérdezte Maciek és előhúzott egy rongyokra szakadt, egérrágta könyvet, amiből úgy lógtak ki a lapok, mint vihar után a tépett vitorlák.

– Ez az én könyvem? – hüledezett Johnny.

– Nem tudom, kishaver. Meggyanúsítasz, hogy elcsórtam a könyvedet, aztán nem ismered meg. Nézd meg a címét!

Johnny elhomályosodó szemekkel sillabizálta ki az összefirkált betűkből: A strucc vére. Igen, ez tényleg az én könyvem!

A gályák orra ki se látszott a ködből. Pláne, ha valaki a tatról próbált nézegetni előrefelé. Lackfi István viszont elől állt a hajó orrában, és megálljt intett az evezősök parancsnokának.

– Megállni!

Aztán parancsot adott, hogy szócsövön próbáljanak meg a szomszéd hajókra átkiabálni, hogy azok is hagyják abba az evezést. Mielőtt egymásnak ütközünk. Még szerencse, hogy csak most szállt le a köd – gondolta a vajda, miközben katonái a trombitaszerű alkalmatosságba ordibálva igyekeztek elérni a szomszédos gályákat.

– Még szerencse, hogy csak most szállt le a köd – mondta Toldi Miklós, miután kikászálódott a csónakból. A legközelebbi hajón ugyanis ő volt a kapitány.

– Azért nem bánám, ha elkerülne minket az ilyen szerencse – morogta a vajda, miután megölelte Toldit.

– De legalább láttuk a partot – ellenkezett a másik. – Láttuk Manfredonia tornyait. Már csak meg kell várnunk a jó időt, aztán suhi! – mondta még és vidáman a kardjára csapott.

– Azért ez nem lesz fáklyásmenet – intette Lackfi. – Ez a nyamvadt ficsúr, ez a Tarantói Lajos szinte minden várat visszavett az áruló Urslingeni Werner segítségével.

– De a másik német – hogy is hívják? – az hű maradt!

– Wolfhardt Ulrik. Na igen – morfondírozott a vajda. – Ez érdekes.

– Mi az érdekes?

– Hogy nem tartanak össze. Ez az érdekes. Német mind a kettő, aztán harcolnak egymással.

– Mi ebben a különös, Lackfi uram? A taljánok egy része szintén melénk állt, amikor először jöttünk Nápoly ellen. Emlékezz csak vissza, hányan hódoltak nekünk!

– Igazad lehet. De a magyar miért nem ilyen? – indulatoskodott a vajda.

– Vagy el tudod képzelni, hogy például mi ketten egymásnak essünk?

– Mi ketten soha nem fogunk egymásnak esni – válaszolt óvatosan Miklós.

– Na ugye? Ugye, hogy különbek vagyunk mindenféle népnél!

– Mi ketten soha nem tudnánk bántani egymást – fűzte tovább a szót Miklós. – De vajon mindenkiről elmondható ugyanez?

– Hogy mondod? Nem értem!



– Figyeljen ide a nagyságos vajda! – Toldi odébb tessékeltte egy kicsit a „medvét”. A gályafelügyelő ugyanis már igencsak hegyezte a fülét. Az ilyesfajta beszélgetések mindig érdekesek... Ki tudja, hátha lehet egy kis pénzt csinálni belőle...

– Mit fontoskodszt te itt összevissza, Miklós?

– Csak azt, hogy egyszer gondolja végig nagyságod, ki az, akire feltétlenül számíthat a királyi udvarban, és ki az, akire nem.

– Csak nem Újlakira gondolsz?

Miklós kétértelműen mosolygott, de mondani csak ennyit mondott: – Felszállt a köd! És karjával a part felé intett. A távolban újból feltűntek a magyar királyhoz hű maradt város, Manfredonia tornyai.

– Miért olyan érdekes ez a könyv?

– Szása lopta el, ez egészen biztos!

– Annyira izgalmas?

– Már akkor is ennyire rongyos volt?

– Azt hiszi így bevágódhat Zeusznál!

– Miért nem a kérdésre válaszolsz?

– Te Harry, Johnny miért nem a mi kérdéseinkre válaszol?

Mentek hazafelé, Johnny pedig dúlt – fúlt magában. Se látott, se hallott. Annyira felizgatta könyvének váratlan megkerülése, no meg annak körülményei, hogy valami egészen furcsa, zaklatott állapotba került. Kilépett, s a nagy hetedikesek alig bírták követni őt, a kis hatodikost. Végül Harry unta meg ezt a valóban lehetetlen „csapatversenyt”.

– Hagyjátok – és ujját a homlokára tette. – Valamije hiányzik a szerencsétlennek. Még Claire – a szőke Claire, aki mindig ki szokott állni Johnnyért, szóval ő is csak sóhajtott egyet, és a fejét ingatta. – Johnny, Johnny – suttogta maga elé –, rossz vége lesz ennek!

Johnny pedig alig várta, hogy hazaérjen. Útközben lehiggadt valamennyire, és elhatározta, hogy holnap okvetlenül megköszöni a fiúknak a segítséget. – Nélkülük biztosan nem jártam volna sikerrel – gondolta. Maciek nem adta volna vissza a könyvet ilyen könnyen... Bár sosem lehet tudni... Hiszen magyarul van írva! Johnny a homlokára csapott. Hát persze! És én még mondtam is a többieknek. Csak a nagy izgalomban senki

sem figyelt... Pedig Claire is tudta... Szóval? Szóval Maciek egy szót sem érthetett belőle! Az apja előtt is csak megjátszotta az olvasást... Esetleg beletette a sportújságot, hogy ne legyen annyira feltűnő... Rájött, hogy így bevágódhat az öregnél. Hihetetlen! Egyszerűen hihetetlen!

Nagypapa szerencsére még nem volt otthon. Üres volt a ház, mikor hazért. Johnny gyorsan lerúgta a cipőjét, levetette magát az ágyra, és felütötte a könyvet. Ekkor látta csak, hogy bizonyos lapok hiányoznak belőle, szerencsére az elejéről. Valaki kitépte őket. Annál a résznél viszont, ahol Lackfi vajda Manfredoniába érkezik, egy idegen kéz rémpofákat mázolt a papírra. A betűket azért itt-ott valahogy mégis ki lehetett silabizálni... Például ezt: *Színültig megtelt a fehérvári nagytemplom*. Na, ezzel jól elbántak – gondolta Johnny, és ásított egyet. Nem is gondolta, hogy ennyire álmos... Pedig annyira, de annyira kíváncsi volt a könyvre... A történet folytatására. Aztán tessék, itt a könyv, ő meg elalszik. Erőt vett magán, próbálta nyitva tartani egyre ólmosabbá váló szempilláit. Még egyszer és hangosan elolvasta a nyitó mondatot a nagytemplomról, majd még egyszer és még egyszer. Saját szavai távoli zsongássá sűrűsödtek, s ebből a zsongásból észrevétlenül emelkedett ki a nagytemplom harangjának a hangja. A harangzúgás erősödött, s Johnny egyszer csak ott állt a zokogó, kesergő tömegben, a magyar királyok koronázási és temetkezési helyén, Székesfehérváron.

- Szegény Margit királyné!
- Nem sokáig élvezhette a királynóséget!
- Ki tudja, mi mikor következünk!

Johnny oldalra nézett, és két gyászruhás hölgyet pillantott meg nem messze tőle ácsorogni. Tulajdonképpen egészen fiataloknak látszottak, de arcuk duzzadt volt a sírástól. Ők keseregtek így az előbb. Hát ezek nem túl érdekesekek. Nézzünk inkább körül, hátha látok valaki ismerőst! Hopp, megvan! A király.

Johnny szeme lassan megszokta a templomi félhomályt. Látta a királyt, sápadt szomorú szemekkel állt a ravatal előtt. Mellette édesanyja, a csonka kezű Erzsébet, aztán egy másik fiatalember, aki nagyon, de nagyon hasonlított Lajoshoz. Neki is hullámosan göndörödött a haja,



csak éppen Lajossal ellentétben pirosposzsgás az arca és élénken villog a tekintete. Vajon ki lehet?

– István herceg! Lajos király öccse! Milyen daliás ifjú! – hallja a sutto-
gást maga mellett. Johnny óvatosan félrepillant, és ijedten ismeri fel az
egyik suttogó hölgyben Garai Klárát. Gyorsan elfordítja a fejét, de későn.

– János úrfi! Nahát! – csicsergi a lány, s könyökével társnőjét böködi.

– Szerencsés János! De örülök, hogy újra látom! – Johnny kényszere-
detten int a fejével, hogy ő is örül. Aztán úgy tesz, mintha borzasztóan le-
kötnék őt a szertartás részletei. Merően néz előre, és még a háta is azt su-
gallja, hogy ő annyira meg van hatva, most nem bír törődni semmiféle
lánnyal, még a szépséges – ám sajna butácska – Garai Klárával sem.

„Szerelmes barátaim!” Most Miklós úr, a nyitrai püspök celebrál.
Johnny fülel, és tényleg érdekeseket hall. A püspök ugyanis elkezdi
Ádám-tól és Évától az ősi bibliai történetet, de legelőször is ezt mondja:
„Látjátok feleim, mik vagyunk? Bizony por és hamu vagyunk.” Aztán ép-
pen ott tart, hogy „engedett az ördög csábításának”, amikor Johnny nem
bíri megállni, és oldalt siklik a tekintete... Garai Klára visszamosolyog rá,
sőt jól láthatóan kacsint egyet a buta szemével... Ajjaj! Remélem más nem
vette észre! „... és evett a tiltott gyümölcsből.” Johnny megpróbál úgy tenni,
mintha ő nem is Garai Klárát nézné. Mintha valakit keresne a tömegből. És
akkor megpillantja. Fekete kámzsás alak, állán kurta kis kecskeszakáll. Ala-
acsony gonosz homlok, gyűlölködő, de okos tekintet. Arcán barack alakú,
már begyógyult sebhely, heg éktelenkedik. „És az gyümölcsben halált
evék!” Artus Bernát! Johnny majdnem felugrott a helyéről. Artus Bernát!
Hát ez még mindig nem halt meg? „Nem csupán magának, de minden
utódjának...” Saját szememmel láttam, ahogy álltak ki a melléből a nyíl-
vesszők! „...kik azok? Mi vagyunk! Mert közülünk egy sem kerülheti el ezt
a vermet!” Hú, de vigasztaló! Tiszta öröm Miklós püspököt hallgatni! De
valahogy szólni kellene a királynak... Hogy itt van Artus Bernát... Csak
most szakállt visel... él, és egészen biztosan valami gonoszságon töri a fejét!

„Imádkozzunk hát e szegény ember lelki üdvéért! Mert a fiatalon el-
hunyt királyné, akinek halálát a szörnyű dögvész, a pestis okozta, olyan
szegény, mint bárki közületek. Imádkozzunk Szent Mihály arkangyalhoz,
Szent Péterhez, és minden angyalokhoz, hogy segítsenek...”

Johnny megpróbál előrefurakodni a tömegben. Szemrehányó tekintetek, szúrós pillantások. – Szertartás alatt illik csendben maradni! – hallja. Majd ezt: – Hová, háová ily sürgősen fiatalember? – És két széles váll, mint valami óriás zsilip lezárja az útját. – A királyhoz megyek, nagyon fontos ügyben! „...hogymegmutassák neki az utat a mennyországba...” – Mikor a király feleségét temetik, nincs fontosabb ügy! – dörren rá az egyik széles váll. – De van! – Johnny izgatottan lihegi: – de van!

– Mi az a nagyon fontos? – érdeklődik a váll, igyekszik suttogni, hogy ne zavarja a szertartást, de akkora tüdőből préseli ki a levegőt, amekkorával nem lehet csendben maradni... „...hogym az úristen őt jobbjára ültesse...”

– Artus Bertrand! – Johnny látja, már többen felfigyeltek rájuk.

– Micsoda? – kérdezi a váll. – Artus Bertrand már réges-rég meghalt! – Giléti Miklós áll előttük, egy kicsit balra. A nádor már jó ideje rosszálló tekintettel figyeli őket... „...hogym Ábrahám kebelére fogadja...”

– Nem halt meg! Itt van a templomban! És biztos valami rosszban sántikál!

– Rendbontás – a nádor nem törődik vele, hangos beszéde zavarja-e a misét, vagy sem. – Fogjátok el! – Johnny érzi, markos kezek ragadják meg, és vonszolják ki a templomból. – Minden elveszett – gondolja még. Aztán egészen távolról ezt hallja: „Mondjátok háromszor: Urunk irgalmaz!” És mondják: „Kyrie Eleison!”

Johnnyt mély gödörbe lökték. Zuhant jó pár métert, mire földet ért. Visítva menekültek alóla a patkányok. Szerencsére csak a bal keze kisujját ütötte oda, csöpögött belőle a vér. Később ugyan a háta is megfájdult, de egyelőre még nem érezte. Na, most tényleg elkelne az irgalom – gondolta. Johnny nem érzett félelmet, csak éktelen dühöt, mérget és felháborodást. Hogy amikor ő figyelmeztetni akar a veszélyre, ezek itt balga módon verembe vetik, mint valami közveszélyes bűnözőt odahaza, az államokban. Artus Bernard közben meg nyugodtan szövögetheti a hálót...

Körülnézett. A gödörből tovább lehetett menni egy szűk és keskeny átjárón egy tágasabb helyiségbe. Dohos falak és málló vakolat. És... és emberi csontok meg patkányok meg ez az elviselhetetlen bűz! Johnny meg-



ijedt. Ilyet még sohasem látott, hogy csontok... Igaz, csak kettő-három hever itt, koponyát pedig nem látok, de mégis! Mi lesz, ha itt felejtenek? Itt fogok megrohadni a XIV. században? Hirtelen – ki tudja miért – a papája jutott az eszébe. Johnny apja egy hatalmas gyógyszergyártó cégnél dolgozott, és amolyan orvosság-diplomataként járta a világot. (Legalábbis így szokta mondani. Hogy ő a gyógyszerek utazó nagykövete.) Milyen jó lenne, ha ő most itt lenne, és nem Európában, ahová már jóval húsvét előtt elrepült, és csak a nyár elején tér majd vissza.

De hiszen én is Európában vagyok – jutott az eszébe. Csak éppen néhány száz évvel előbb. Ezt a papa nem tudhatja – állapította meg tárgyilagosan, és úgy döntött, egyelőre visszapréseli magát a helyére, azon a bizonyos átjárón keresztül. Ott legalább nincsenek csontok, és a bűz sem annyira elviselhetetlen. Így is tett. A körülményekhez képest igyekezett kényelmesen elvackolódni – hja, ez nem az otthoni ágyikó! – kicsit még sajnálta magát – szegény Johnnyt gödörbe dobták... majd mély álomba zuhant.

Barátságatlan rugdosódásra ébredt.

– Kelj fel, te gazember! Te is csak a templomban bírsz zajongani! Most miért nem kiabálsz?!

Johnny kinyitotta a szemét, és igyekezett olyan gyorsan talpra ugrani, amilyen gyorsan csak tudott. (Ha ezt Bessy néni látná! Hogy ő az első szóra kiugrik az ágyból!) Igaz, ágy egy szál se... Na mindegy. Lényeg, hogy Johnny felállt. Két – mondanom sem kell – széles vállú hadfi állt előtte, karddal az oldalán.

– Gyerünk, gyerünk – nógatták Johnnyt. A kapitány már nagyon szeretne elbeszélgetni veled!

Johnny megpróbálta szemügyre venni őket, amíg mentek, keresztül a már ismert szűk átjárón, aztán a csontok között, majd rengeteg lépcsőn fölfelé. De nem sokat látott a félhomályban, ráadásul őt lökdösték előre. A sötétben lépten-nyomon elbotlott, megütötte a térdét, karját, lehorzsolta a könyökét, már több sebből vérzett, de az őnök nem kímélték. Johnny azt hitte soha nem lesz vége ennek a kálváriának, ám hirtelen fényesség támadt, és Johnny jókora díszes teremben találta magát, melynek ablakain csak úgy ragyogott befelé a kora őszi nap.

– Miért kiabáltál a templomban? Kinek az embere vagy? – Fickó! Mint-ha már láttalak volna valahol...

Johnny szeme csak lassan szokta meg a világosságot, de a hangot mindjárt megismerte.

– Szerencsés János vagyok, Miklós úr, és taljánföldön találkoztunk...

– Nem emlékszem – Toldi tagadólag rázta a fejét. – Ilyen nevű emberre nem emlékszem. Szóval miért kiabáltál a templomban?

– Artus Bertrand miatt! Ott ült a gyászolók között fekete kámzsában és a szakállába vigyorgott.

– A szószéktől balra? Garai uram rokonsága mögött? Igen? – kérdezte még, mert Johnny a meglepetéstől (hogy Toldi ilyen hamar kitalálta) csak bólogatni tudott.

– Aha. Subich Mladen.

– Kicsoda? Johnny nem hitt a fülének.

– Subich Mladen. Horvát zsoldoskapitány. Őt nézted Artus Bertrandnak. De Artus Bertrand már réges-rég halott. A saját szememmel láttam, amikor a királyi íjászok lenyilazták a gazembert. És Bertrandnak nem volt szakálla... Szóval ezért kiabáltál. Lehet, hogy mégis rendes ember vagy?

Johnny csak most látta, hogy Toldi egy hatalmas méretű székben üldögél. A szék karfájára az ismeretlen mester struccokat faragott. Valamennyien szerencsepatkót tartottak a csőrükben.

– Talán nem céloztak rendesen. Talán mégiscsak életben maradt.

– Kizárt. De hogy is mondtad barátom, milyen néven szólítják kegyel-med?

– János. Szerencsés János – válaszolta Johnny, miközben alig bírta visszafogni a kibuggyanó nevetést Toldi régies beszéde miatt. „Kegyel-med!” Ha ezt Maciek hallaná! Ha Willie hallaná, vagy Claire! Ha Zeusz hallaná!

– Mégiscsak találkoztunk taljánföldön – Toldi homlokán összeszaladtak a ráncok.

– Megvan! – kiáltott fel. – A király rokona vagy! Neked volt struccos gyűrű az ujjadon – tette még hozzá megbékélten, hogy így beazonosította magának a fiút.

– De a királyt most nem kell féltened. Elutazott Erdélybe, meghallgatni



a kilenced panaszosait. Hiába no, elköltöznek a jobbágyok... No meg medvére vadászni... – tette hozzá és vigyorgott. Johnnynak úgy tűnt, hogy egyre messzebről látja ezt a vigyorgó száját, a vakító fehér fogakkal. – A francba – gondolta. – Már megint csak álmodtam.

– De honnan emlékezett rám a kapitány? Hiszen az is az én álmom volt! Odakint még világos volt, mikor Johnny felébredt. Gyorsan végigtapogatta magát. Eltűnt róla a durva posztóruha, amiben a kapitány elé vezették, újból farmert viselt és rövid ujjú trikót. Ám a könyöke – nos a könyöke tiszta vér! Biztosan bevertem alvás közben – gondolta Johnny. De nem sok ideje maradt a morfondírozásra, mert nyílt az ajtó, és nagypapi csörtetett be nagy dérrrel-dúrral a szobába.

– Ellopták a könyvedet? És nekem nem is szóltál? Jól tönkretették – mondta még, amikor kezébe vette A strucc vérét.

– Segíthetnél néhány dologban – szólalt meg Johnny.

– Például? – kérdezte nagypapa, de közben le nem vette a szemét a könyvről. Sőt, simogatta, mintha valami széplány lenne...

– De csak akkor, ha most a nagypapi vagy és nem a Beszélő Lovag.

– Annyira szörnyű volt? – érdeklődött a nagypapa.

– Kiábrándító. Mint egy bohóc.

– Csak rövid időre szólt a megbízatás – mentegetődzött nagypapa. Ha zavar, többé nem vállalom...

– Jó lenne – mondta Johnny. Nagyon, de nagyon jó lenne!

– Beszéljünk inkább arról, hogy mire vagy most kíváncsi – nagypapa szemmel láthatóan feszengett.

– Például, hogy kik azok a jobbágyok?

– A jobbágyok a középkori Európában a földet művelték. – Nagypapa leült az ágy szélére. Közben szomorú arccal helyezte az immár rongycsomóra hasonlító könyvet Johnny asztalára...

– Mint délen a rabszolgák?

– Olyasmi, de mégsem az. A jobbágy szabad ember volt, szabadon járhatott-kelhetett az országban.

– A fölszabadított rabszolga is szabadon közlekedhet.

– Igen, de csak amelyiket fölszabadították! A jobbágynak viszont az el-

költözés alapvető joga. – Nagypapa újra vidám volt, elfeledkezett a kis híján teljesen tönkretett műről, s lelkesen magyarázott.

– Hm – töprengett hangosan Johnny. – És még? Ez nem tűnik valami nagy különbségnek.

– Mondok valamit, amitől mindjárt megérted. A jobbágy saját maga művelte a földjét. Mondjuk bevetette az egészet búzával.

– Legyen inkább kukorica!

– Legyen. De azt ne felejtse el, hogy a kukorica innen, vagyis Amerikából származik. A jobbágyság intézménye meg leginkább európai... Úgy-hogy talán mégiscsak jobb lesz a búza.

– Nem bánom – felelte Johnny. – De még mindig nem értem.

– Várj egy kicsit, mindjárt világos lesz minden. Tehát tegyük föl, hogy vetett három zsákkal, és aratott úzzal.

– Vagyis őszre tíz zsák búzája lett.

– Pontosan. Na most ebből egy zsákot, vagyis a tizedik tizedet el kellett vinnie a templomba. Ez volt az úgynevezett egyházi adó, a tized.

– És a papok elfogadták?

– Mi az, hogy! Különben is, törvény írta elő.

– De jó dolguk van ezeknek a papoknak. Nem csinálnak semmit, aztán csak úgy kapnak egy zsák búzát...

– Ez azért így nem igaz. Míséztek, eskettek, temettek és kereszteltek. Meggyóntatták a haldoklókat, és föladták az utolsó kenetet. A kolostori iskolában pedig tanítottak, és ha kellett, gyógyítottak is.

– Gyógyítottak? Mint ma a kórházban?

– Nem. Nem – nagypapa felnevetett. – Leginkább gyógyfüveket használtak és bekötötték a sebeket. De térjünk vissza a jobbágyhoz.

– Térjünk.

– Tehát maradt kilenc zsák búzája. Ebből még egy zsákot, vagyis a kilencedik tizedrészt a földesúrnak kellett adnia. Ez volt a kilenced adó. De ezt csak Nagy Lajos tette kötelezővé. Hozzáteszem: általánossá csak évszázadok múlva lett a beszédese...

– Szegény. Akkor már csak nyolc zsákja maradt.

– Bizony. De emlékszel arra, hogy hány zsákot vetett?

– Ühüm. Hármat.



– Gondolj csak bele, mi történik akkor, ha az egyik tavaszon hat zsák búzát, vagyis kétszer annyit vet el, mint az előző évben?

– Akkor kétszer annyit takarít be az ősszel.

– Pontosan. Legalábbis ha a jég el nem veri, tűz nem égeti, árvíz, belvíz nem teszi tönkre. Tegyük föl, hogy nem. Mennyit kell vajon adóznia?

– Abból is kétszer annyit.

– És mennyi marad neki?

– Szintén a duplája.

– Látod, ez a különbség jobbágy és rabszolga között. A rabszolga nincs miért igyekezzon, ha többet dolgozik, többet termel, neki ugyanúgy semmi se jut, mintha egész nap csak lustálkodik.

– Akkor ezért jó elcsábítani meg elrabolni a jobbágyokat? Mert akkor több adót fizetnek a földesúrnak?

– Így van. Azonkívül több jobbágy többet robotol.

– Az meg micsoda?

– A robot ingyenmunka a földesúr földjén, amit majorságnak neveztek.

– Azt is nekik kellett csinálni?

– Nekik bizony. Bár abban az időben a robot sem volt annyira komoly dolog. Leginkább csak fuvarozást meg szénakaszálást jelentett. De nem kellene már megágyaznod? Öreg este lett!

– Nem értem. Akkor meg miből élt a földesúr?

– Félted őket, Johnny? Ne aggódj, szedtek mindenféle adót. Ajándékokat követeltek, ha születésnapjuk volt, ha a földesúr gyermeke házasodott, ha névnap volt, ha keresztelő, mindig. A kilenced csak a jobbágyterhek egységesülését jelentette, s valamiféle védelmet a szegényebb nemeseknek. Hogy a nagyúr ne tudja elcsábítani a jobbágyát.

Viszont én már nem vagyok hajlandó tovább adózni a tudásommal II. János őszentsége oltáránál, mert rettentően álmos vagyok. Te aludtál délután, nem úgy, mint én. És éjjel még utoljára kísértennem is kell egy kicsit! Ma még én vagyok a Beszélő Lovag! – Nagypapa hosszan nyújtózkodott. Ásítózott. Persze – gondolta Johnny –, udvarolt az öreg! Ha ezt a nagymama megtudja...! Ám hangosan csak ennyit mondott:

– Jól van, kedves hívem, idősebb John Fortunate! Legyen óhajtásod szerint. Elbocsátalak. – És kézcsókra nyújtotta a kezét.

– Igazán megható fenséges úr! Élek is az alkalommal! Csak még felteszem a lovagi sisakomat – hajolt meg nagypapa, majd kihátrált az ajtón.

Igazán aranyos nagypapám van – gondolta Johnny, mikor magára maradt. És mennyi mindent tud a középkorról! De tényleg jó lenne egyszer a papával is beszélni ezekről a dolgokról...

Johnny sóhajtott egyet, ám még mielőtt olvasni kezdett volna, eszébe jutott Zeusz. Hogy haragszik-e még, és hogy talán azért kedveli őt annyira, mert nincsenek itt a fiai. Én meg apa helyett... Johnny ezen még morfondírozott egy darabig, aztán lapozgatni kezdett a megtalált könyvben, de legnagyobb csodálkozására egy árva szót sem lelt benne sem Subich Mladenről, sem az életben maradt Artus Bernardról...

Tizenkilencedik fejezet

Árulás...!

Szóval a kezdeti sikerek után Lackfi vereséget szenvedett. Hiába foglalta el Cornetót, Ascolit, Capuát, hiába vette be újra az átkozott avversai várat, hiába verte meg Tarantói Lajost kétszer is.

– Úgy tűnik, felség.

– És megint ez a nyavalyás Urslingeni Werner! De hát mondd, miért hitt neki a vajda?! Azok után, hogy egyszer már megcsalt minket és Johannához pártolt? Miért fogadta vissza őket? Talán Ulrik beszélte rá?

– Nem hiszem, felséges úr. Megkockáztatnék egy kijelentést, ha nem tudnám, mennyire kedveled az idős Lackfi urat...

– Hogyhogy mennyire kedvelem?

– Szemmel láthatólag... nagyon.

– Te Miklós, te ne kertelj itt nekem! Ha tudsz valamit, tárd fel! Nem marad el a jutalmad!

– Tudod jól, uram, hogy nem a jutalom vezérel... De amikor Margit királynő temetése után... vagyis előtt... mikor Guido bíbornok járt itt nálunk...

– Újlaki Kont Miklós! Ne ötolj-hatolj, ne kertelj, hanem vágj bele, vagy mindjárt kirázom belőled az igazságot! Nehéz lesz így lóháton, de én megteszem, isten engem úgy segéljen! Arra gondolsz, hogy István öcsém meg Durazzói Károly özvegye, Mária...? Na, mondd már!

– Nem, dehogyan...

A kíséret jócskán lemaradt a hátuk mögött. A táj gyönyörű volt, zöldelltek a mezők, a fenyvesek pedig az égig értek. Erdőelve hegyei között

jártak. Lajos a köznemesi elégedetlenkedés miatt utazott ide, s Újlaki úr vele tartott. Itt az erdélyi hegyek között érte a hír Lackfi István vereségéről a visszapártolt, majd újra fellázadt Werner és zsoldosai miatt. Lajos hangosan gondolkodva fejtette ki véleményét a hadjáratról, a főpohárnok meg mintha tudna valamit... Lajos király megállította a lovát.

– Kinyögöd végre, amit szeretnél, vagy nem? Vagy félsz, hogy meghall bennünket valaki?

– Ugyan, dehogy! – Újlaki is megállt.

– De talán... Szálljunk le a lóról! – s a pohárnok már le is csusszant a zöldellő pázsitra. – Szóval – kezdte óvatosan, de előbb még körülkémlelt, hogy tényleg senki sem leskelődik, hallgatózik a közelben – szóval, mikor Guido bíbornok előállt a házassági tervvel István herceg és Mária között, akkor Lackfi úr éppen a legnagyobb győzelmeket aratta Nápolyban.

– Így igaz. És mi következik ebből? – Lajos jóval lassabban, mint a pohárnok, de szintén lekaszálódott a nyeregből.

– Ebből még semmi. Azaz hogy akkor arról volt szó, hogy a szerencsétlen hadi helyzet miatt...

– ... Ami számunkra szerencsés volt – szúrta közbe epésen a király.

– ... szóval, hogy a nápolyiak számára szerencsétlen hadi helyzet miatt Johanna és Tarantói Lajos lemond a trónról István és Johanna húga, Mária javára, és seregeiket kivonják az országból. És akkor ott állt mellettem Subich Mladen.

– A fekete kámzsás horváti. Akit Velence megmentett, és aki megint a hűségünkre tért.

– Az, az. És a fülembé súgta, hogy semmi sem lesz abból, mert – és itt Újlaki nagy levegőt vett – Johanna úgyis megveszi Lackfi urat. Szőröstől-bőröstül!

– Hogy a vajdát? Megvesztegeti?

– Így mondta, uram!

– Előbb hiszem, hogy a tulajdon anyámat! – Lajos felpattant ültéből.

– Ugye mondtam, hogy haragudni fog felséged... – Újlaki egészen kétségbeesetten nézett. Ott ült a földön, nem mert felállni, csak pislogott fölfelé, mint az a bizonyos miskolci béka a kocsonyában.



A király fejében meg csak úgy rajzottak a gondolatok. Hogy már akkor le volt játszva minden? Hogy Guido csak a látszat miatt érkezett ide Avignonból? Hogy a pápa előre tudta? Talán bizony ő maga adta a pénzt Johannának, hogy kenje meg a vajdát... Nem, Lackfi István sosem tenne ilyet.... Hát persze, hogy a pápa, Johanna eladta neki egész Avignont... Láttam én már karón varjút... Ám csak idáig jutott a töprengésben, mert ekkor egy velőtrázó sikoltás a figyelmét egészen más irányba fordította. S ez az irány a közeli fenyeves volt, ahonnan földöntúli üvöltéssel rohant elő az, akiről beszéltek. No nem a vajda. Nem. Valaki egészen más. Subich Mladen, fekete kámzsában.

Mladen szaladt, ahogy a lába bírta. A fekete kámzsa egészen lecsúszott a fejről, a hátát csapdosta. Tisztán látszott az arcán a barackmag nagyságú seb. Hogy miért vágatott oly eszeveszetten? Hamarosan azt is meglátták. Mladen után egy természetes mackó loholt, hátsó lábából nyílveessző csonkja meredezett. Lajos késlekedés nélkül kapta elő az íját, nyilat helyezett a húrra és a medve felé röpítette. Bele is állt a másik hátsó lábába, de csak úgy a bőre szélibe. Ettől a mackó csak még dühösebb lett, ám figyelve az újonnan támadó emberre, tehát a királyra terelődött. Annál is inkább, hiszen ez a másik ember nem szaladgált, hanem állt vele szemben. No ez könnyű zsákmány lesz, gondolta őkelme, és rohamra indult. Lajosnak csak annyi ideje volt, hogy még egy nyílveesszőt az útjára eressen, de az is célt tévesztett. A medve már ott állt előtte, sőt fenyegetően két lábra állt, hatalmas pofáját kitátotta, és iszonyú üvöltéssel zuhant a királyra. Itt a vég – ennyit gondolt Lajos, és ösztönösen hátraugrott. Aztán mintha vilám vágott volna a lábába, majd minden elsötétedett.

Lajos csak másnap tért magához, a Doboka megyei Kerlés-hegy tövében. Többen álltak a fekhelyénél. A nádor, a pohárnok, a veszprémi püspök.

– Hál’ istennek, él – mondta a püspök.

– Hol vagyok? – kérdezte elhaló hangon a király.

– A Kerlés-hegy tövében. Pálos kolostorban – válaszolta a nádor.

– Akkor ezért maradtam életben. – Lajos már mosolyogni is tudott. –

Mert Szent László király pont ezen a helyen mentette meg a magyar lányt a kun vitéztől... – tette hozzá és felkönyökölt.

ÁRULÁS...!

– Sokkal inkább a pohárnok szíve miatt – ellenkezett a nádor, bár magában fellélegzett, hogy Lajos megúsza a találkozást a „havasok urával”. A többiek szintén nagyokat sóhajtoztak, és mázsás kövek gördültek le a keblükről...

– Én úgy látom, a pohárnok szívének kutya baja. Ellenben az én lábammal történt valami apró kellemetlenség.

– Éppen hogy a helyén volt a szíve a pohárnoknak! Ő mentette meg felségedet! Ha Újlaki úr nem vágja bele a lándzsáját a fenevad torkába, már mehetnénk is királyt választani Fehérvárra! Így csak fenséged lábát érte el a mackó kicsinység, de úgy tűnik az is megmarad. Jární fog vele, talán még szaladni is.

– Vigasztaló kilátások! Miklós, nem kenyerem a hála. Meg aztán anyám majd úgyis megköszöni neked, amit értem tettél. Azért a kezed szeretném megszoritani – mondta Lajos és megpróbált fölülni.

– Csak maradj fekvé fenséges királyom! – kiáltotta kicsit színpadiasan Újlaki és megragadta Lajos kinyújtott kezét.

– Csak feküdj, nehogy vérezni kezdjen a sebed!

– Olyan súlyos? – kíváncsiskodott amaz.

– Épp elég – bölintott a püspök, aki eddig szótlánul ácsorgott. – Hanem itt van ez a horváti úr – tette még hozzá. – Azt mondja, beszélni akar a királlyal.

– Fogadom – mosolygott Lajos továbbra is –, ma mindenkit fogadok.

– De azt mondja, négyszemközt szeretne...

– Állok elébe. Mikorra várjam?

– Itt ácsorog az ajtó előtt.

– Hát akkor? Semmi négyszemközt! Eresszétek be!

A jelenleg éppen Subich Mladennek nevezett figura belépett a terembe. Szokásos fekete öltözékét viselte, illet hozzá. Mladen erősen izzadt. Fekete szemeit a földre szegezte, így a sebhely sem látszott az arcán anynyira. Tudjátok, a barackmag alakú!

Lajos érdeklődve nézte. Kivárt. A többiek sem szólaltak meg, ők meg a királyra vártak.

– Mit akarsz, horváti? – törte meg végre a csöndet a király.



– Csak egy levelet szeretnék mutatni fenségednek – válaszolta talán túllontúl alázatosan Mladen. Úgy tűnt, rettentő energiák dolgoznak benne, legszívesebben kitörne, mint egy tűzhányó, de a király személye miatt visszafogja magát. Így aztán az alázatossága alávalóság lett, udvariassága hízelgés, jó modora modorosság. Lajos úgy hitte, átlát rajta, s magában kuncogva, enyhe lenézéssel figyelte...

– Mi áll benne? – érdeklődött most a király.

– Rossz hír uram, sajnos nagyon rossz hír! – Mladen előrelépett, s gonosz szemeivel már nem a földet bámulta, hanem kicsit még meghajolva ugyan, de egyenesen a királyra nézett.

– Mi az a rossz hír, horváti? Lehet, hogy csak neked rossz...

– Nem, nem – sietett a válasszal a másik. – Ez a hír csak az én uramnak rossz, nekem, a király utolsó szolgájának tulajdonképpen közömbös.

– Ne ötlj-hatolj nyavalyás! – förmedt rá a nádor, aki megunt, hogy Mladen a semmiért jártatja a száját.

– Ne kerülgesd a forró kását, bökd ki, mi áll abban az átkozott levélben! A királynak egyéb dolga is van, minthogy a te dadogásodat hallgassa!

– Pedig ezt érdemes lesz végighallgatni – nézett Gilétire Mladen, és valami hihetetlen gyűlölet áradt a szeméből. De csak egy pillanatra. Mert aztán újból Lajos felé fordult.

– Árulás, uram! Összeesküvés! Ellened!

– Kicsoda akar énellenem összeesküdni? – kedélyeskedett Lajos most már némileg feszengve.

– Lackfi István! – sziszegte a kámzsás. Itt van a pecsétje, ha nem hiszitek, ni! – És Subich Mladen a fekete köpenye alól előrántott egy levelet, amin jókora – igaz feltört – függőpecsét lógott. Odadugta a király orra alá. Az urak felhördültek.

– Hószínű sárkány, ezüstszárnyakkal – mondta a püspök. – Semmi kétség: Lackfi úr pecsétje!

– Felfogadhatnálak a seregembe. Akkor talán nem kellene olyan gyakran megmenteni... Beállnál?

– Szíves-öröme! Megyünk még Nápolyba is, ugye?

– Minden bizonnyal. Bár a jövőt senki sem tudhatja.

 ÁRULÁS...! 

– Úgy emlékszem, tavasszal fogunk indulni...

– Fogunk? Tavasszal fogunk indulni?

Johnny ijedten a szájára csapott. Hogyan lehet ennyire bolond? Hiszen senki sem fogja elhinni neki, hogy a jövőből érkezett! S pont most, itt a fehérvári lovagteremben, amikor ez a kedves, erős legény, ez a Toldi felajánlja, hogy lépjek a seregébe!

– Ki vagy te, gazember?! Mégicsak kém vagy? Csak a kémek tudhatják a jövőt! Menjete ki – ordított most az őrokra Miklós. – Te meg ülj le! Te... te kém! – mondta enyhültebben, mert Johnny ártatlanul fiatal képére nézve nem bírta igazán elhinni, hogy a fiú rosszban sántikál...

– Alig serken a bajuszod, és máris mibe keveredtél – morgott a hatalmas erejű ember.

– Na ki vele! Meséld el szépen!

Johnny agyában ezalatt gyorsvonatként húztak el a gondolatok. Felfedje a titkát? Pont Toldinak? Ennek a tanulatlan vidéki flótásnak? Hiszen a falujában együtt szántott a béresekkel! Mesélt róla nagypapa, meg olvasta ő is annak a könyvnek az első részét, amit Anne néninek megmutatott. Arany János: Toldi. Viszont – legalábbis Arany szerint – Toldi abszolút megbízható, őszinte, maga a becsület szobra. Aminek némileg ellentmond az Újlakira való célozgatás a vajda előtt, Manfredonia partjainál...

– Fiú! Ha nem beszélsz, nem vacakolok sokat veled! Van itt az erdőben elég sok fa, hogy valamelyikbe behúzással... Akkor ugyan még élélhetsz akár három napig is, és föl sem kell állnod... Igaz, nem is tudnál – kedélyeskedett a kapitány.

Zsarolással, fenyegetéssel nálam nem sokra mész – gondolta Johnny – de nem bánom. Mi baj lehet? Legföljebb nem hisz nekem... Ámbár akkor ugyanúgy karóba húzathat, mintha semmit sem mondok... Egy életem... Johnny sóhajtott egy nagyot.

– Nem bánom – mondta hangosan. De aztán nehogy te bánjad, hogy erőszakoskodtál velem!

– Te fiú! Te még nem tudod, hogy mi az az erőszak! – és Toldi Miklós izmos markával megragadta Johnny vállát. – Beszélj – tette hozzá fenyegetve – mert mindjárt megbánod...!



– Jó, jó, beszélek... – bújt ki Johnny a vasmarok szorításából. – Tudod, ez úgy van... – Pfü de nehéz ezt elmondani! Hol is kezdjem? – Az úgy van, hogy én... hogy én a jövőből jöttem ide. Egészen pontosan kétezer-egyből.

– Kétezer micsodából? – Toldi – mint várható volt – eltátotta a száját és hunyorgott a szemével.

– Kétezer-egy április. Krisztus után.

– De hát most... de hát most – dadogott az óriás – most 1349-et írunk!

– Így igaz – mondta Johnny némileg szánakozó mosollyal. – De közben eltelt jó hatszázötven év...

– Az hogy lehet? Hogy lehet, hiszen én itt vagyok... És egyáltalán nem teltem el... Ah, mit! Nem haltam meg! – Toldi izgatott lett.

– De én szintén itt vagyok! Én, aki a jövőből cseppentem ide.

– Mit beszélsz? Hiszen a jövő nem létezik!

– A jövő igenis létezik, én magam vagyok rá a bizonyíték.

– És ha én ezt a bizonyítékot hamisnak mondom? Azt mondom, csalás, és nem hiszed el egy szavadat sem?

– Akkor megcsavaram a gyűrűmet és hipp-hopp, már itt sem vagyok. Eltűntem, és bottal üthetitek a nyomom!

– Tegyük egy próbát – vigyorgott Miklós.

Mégsem olyan buta ez a „vidéki” fiú – gondolta Johnny. De sajnos – nekem lesz igazam. És megcsavarta az ujján a gyűrűt. És nem történt semmi. Toldi érdeklődve figyelt. És Johnny még egyszer megcsavarta. És most sem történt semmi.

– Hm Érdekes. Fölöttébb érdekes – morfondírozott hangosan Toldi Miklós. – Ha ez egy közönséges gyűrű, akkor csak blöfföltél, hogy megjíjdek. Ám ha valaki blöfföl, és rajtakapják, akkor nem igyekeznek mindenáron bizonygatni a hazugságát... Vagy mégis? Így akarod megjátszani, hogy ez az izé varázsgyűrű, csak most elromlott valamiért?

– Nem értem – válaszolta Johnny. – eddig még mindig működött. Igazán nem értem.

– Na jó. Akkor mesélj valamit arról a te jövődről.

– Hát izé. Autók járnak. Kocsik, lovak nélkül. Motorral, tudod...

– És ez olyan nagy dolog? Ma is akad, aki például seprőn utazik – és Miklós egyre félelmetesebben vigyorgott. – hazudjál valami mást.

 ÁRULÁS...! 

- Tudunk beszélni olyannal, aki nincs itt, és ha kell, akkor látjuk is őt...
- Jó, akkor beszélj a királlyal! Jelenleg Erdélyben van, és roppant módon szeretne veled társalogni – gúnyolódott Miklós.
- Nem tudok... nem tudok... Ahhoz kell egy gép. Egy szerkezet... érted?
- Varázsolj, vagy tömlöcbe vettetek!
- Lehetetlen... Itt nincs telefonközpont. Meg műholdas antenna.
- Na jó. Egyelőre visszavitetlek a celládba. Két napig nem kapsz mást, csak egy kis száraz kenyeret. Hátha a böjtölés jót tesz, és nem hazudozol majd annyit. – Toldi rávágott egy hatalmasat a tölgyfa asztalra, mire rögtön megjelent a két ismerős fickó, hogy Johnnyt visszaszállítsa „itteni telephelyére”... Meg is ragadták szó nélkül, és azonmód behajították a már ismerős, kútszerű cellába. Itt a vég – gondolta Johnny és találmra még egyet csavart a gyűrűn. És lássatok csodát! Ahogy a gyűrűjéhez ért, már érezte is az ismerős szorítást a gyomrában, a nyomást a homlokán. Nem ért földet, hanem még reptében felemelkedett, messze, messze a fehérvári templom fölé, a dombok fölé. Valahonnan a magasból látta a Velencei-tó csillogó víztükrét, aztán gyors egymásutánban a Dunát, a Tiszát, majd megint dombokat és... hegyeket. Ereszkedni kezdett, és hamarosan fel-tűnt alatta a pálos kolostor.

A király még mindig feküdt, ám ezúttal zihált a láztól, és szederjessé váltak az ajkai. A parányi cellában csupán két fáklya égett, az ablakokat viszont elsötétítették, és odabent szorongatóvá vált a füst.

– Rendelkezni kellene jó uram. – Újlaki állt a király mellett. Kicsit nyugtalannak látszott, hódprém sapkáját levette, és izzadt, akárcsak a gonosz tekintetű Subich Mladen, mikor azt a bizonyos levelet átadta... Amiben a vajda hűséget esküdött Johannának.

- Miről... miről kell rendelkezni... Miklós? – emelte fel a fejét Lajos.
- Az utódlásról nagy jó uram. Hogy ki legyen a király.
- Kicsit még korai... nem gondolod?
- Én szívből remélem, hogy felépül fenséged – Újlaki itt térdre rogyott – ebből a szörnyű pestisből ugyanúgy, mint a medve okozta sebből, de... de már Velencéből érdeklődnek, hogy ki lesz az utód.



– Aha. Fúrja a dózse oldalát, hogy meddig tart a béke. Hátha egy nálam még harciasabb Anjou követ engem a trónon!

– A pápa is írt. Sőt Károly császár...

– Ne is mondd...! Szóval kár izgulni... Nekem még... nekem még sok elintéznivalóm van ezen a világon... De most hagyj magamra... fáradt vagyok...

– És Lackfi? Mi lesz Lackfival?

– Egyelőre semmi... ha meggyógyulok, megint megindulunk Nápoly ellen. Addig Lackfi maradjon ott, a keleti parton... tartson ki, ameddig csak bír. Most eredj... senkit sem akarok látni... fáradt vagyok.

Mikor Újlaki kiment, újra megszólalt a király.

– Kár volt elmondani Toldinak. – Johnny ott ült az ágy mellett, a szemét marta a füst. És csodálkozott.

– Kár volt. Úgysem érti ezt a maszlagot a jövőről. Különben én sem értem. Egyáltalán nem értem, hogy te... hogy mit keresel te itt. És, hogy miért nem tudod megmondani a jövőt? Hogy sikeres lesz-e a hadjárat? Hogy meggyógyulok-e? Hogy lesz-e nagy magyar birodalom? Minek... minek vagy itt, ha csak a bajt kavarod?

– Nem tudom – Johnny a kezét tördelte. Nincs benne a könyvemben. Kitépték a lapokat, vagy mi...

– Pedig most igazán nagy szükségem lenne a bátorításra. Most, hogy a pestis engem is elért... A fekete halál...

– Egyet azért tudok – Johnny megélenkült.

– Ne fenyegezz – ironizált a király. Biztosan valami egészen jó hír. Hogy a pestisből meggyógyulok, de leharapja a fejem egy medve, vagy ilyesmi...

– Óvakodj Subich Mladentől! Ne hidd el azt, amit mond!

– Rajta volt a vajda pecsétje... Mit tehetnék?

– Azt neked kell kitalálnod! Hiszen te vagy a király! Én csak annyit mondhatok, hogy Mladen rosszra tör! És, hogy ő tulajdonképpen nem is Subich, hanem...

– Hanem kicsoda?

– Hanem – és Johnny már majdnem kimondta az ősi ellenség nevét, amikor hirtelen belépett Miklós püspök, és Johnny úgy eltűnt, de úgy... mint a kámfor!

Huszdik fejezet

Kinek kell Canossát járni?

Ébredj, Johnny, én vagyok itt!

A nap – ahogy így reggelenként szokta – besütött az ablakon, egyenesen Johnny arcára. De hiába cirógatta, csavargatta a fiú orrát az első bohócs reggeli napsugár, Johnny legfeljebb elfintorodott és a másik oldalára fordult. Ám a fönti erőteljes hangtól egy csapásra kinyitotta a szemét.

– Papa! – kiáltotta. De jó, hogy itt vagy!

– Most érkezett a repülőgép. Elintéztem néhány ügyfelet, úgy gondoltam, pár napig itthon maradok... Amíg tart a szünidő. Dolgozni máskor is lehet.

– Hát ez nagyszerű! – Johnnynak már rég kiszaladt az álom a szeméből. Kettesben apával! Hát ilyen is nagyon, de nagyon régen történt. Johnny nem is emlékszik rá, hogy mikor. De lehet, hogy majd biciklizni akar, meg pingpongozni... Vagy netalán a baseball...? És mi lesz, ha nem marad idő az olvasásra...

– Úgy hallottam, sokat olvasol mostanában. Papa arcán átfutott egy szomorkás kis felhő. Igazán kicsi, de mégiscsak szomorú. – És sokat fantáziálsz.

– Hát... Izé...

– Ez önmagában még nem baj. Csak... – Johnny papája levette a zakóját és akkurátusan a szék támlájára helyezte. Elegáns, szürke öltönyt viselt, enyhén mintás nyakkendővel.

– Csak vigyázni kell... Könnyen átlendülhet az ember. Ha nem tudja, hogy hol a határ.

– Zeusz is ezt mondta! Szó szerint!

– Ki az a Zeusz?

– Töritanár az iskolában. Beszélgetni szoktunk. – Johnny elvörösödött, mert ez a szoktunk úgy hangzott, mintha legalábbis régi kollégák lennének Zeusszal. – Újabban – tette hozzá.

– Szóval a töritanár is mondta... Zeusz... Jó név...

– Fölhívott a szertárba, és megkínált csokoládéval. Meg teával. És képzeld, ő szintén magyar!

– Miért, ki még a magyar?

– Hát én! Meg te... meg persze a nagypapa!

– És az írek? – apa elmosolyodott.

– Kelekótya kelta népség! – vágta rá Johnny vidáman.

– Vigyázz – fenyegette meg tréfásan az ujjával az apja. – Félig én is kelekótya kelta vagyok! – ha felbosszantanak a magyarok, megeszem őket reggelire...

– Akkor mindjárt magaddal kezdheted! Csak az a kérdés, melyik feledet nevezed magyarnak, a balt, vagy a jobbot? A másik megmarad neked írnek!

– Na jó, beszéljünk komolyan! Szóval A strucc vérét olvasod. Olvasod?

– Ühüm. Bár sok minden hiányzik belőle...

– Én is olvastam gyerekkoromban. Igazán jó könyv. Mi hiányzik belőle? – apa füléhez úgy látszik, most ért el Johnny utolsó mondata.

– Sok minden. Például, hogy mi történt Subich Mladennel?

– Ki az a Subich Mladen?

– Az egy nagyon gonosz alak. Tulajdonképpen ő Artus Bernard!

– És ki az az Artus? Ja, már tudom! Részt vett a merényletben, Endre királyfi ellen, ugye?

– Az, az! És mindenki azt hitte, hogy meghalt, de nem halt meg, sőt ő terjeszti a pestist, és közben fondorkodik... És nagyon gonosz!

– Na, itt a bökkenő.

– Miféle bökkenő? – álmélkodott Johnny.

– Hogy vannak mindenféle félig a könyvben, félig csak a te képzeletedben létező alakok, akik aztán önálló útra lépnek, szinte önálló életet kezdenek élni...



– Hiszen ők élnek!

– Nem fiam. – Apa megfogta Johnny kezét, és közelebb hajolt. – Nem. Vagy réges-rég a föld alatt porladnak, vagy egyáltalán nem is léteznek. Mint ez a Subich izé...

– Mladen. Subich Mladen.

– Szóval igen. Ő sem létezik.

– Hogyhogy nem létezik? A saját szememmel láttam!

– Álmodban. Na jó, nem vitatkozom. Apa hátradőlt a széken.

– Nem is ez a lényeg. Hanem az, hogy féltünk. Nagypapa meg én. Tudniillik ez a fantáziálás egy felnőttnek is sok. Igaz, e nélkül nem születtek volna nagy dolgok soha. Sem regények, se felfedezések... Egy kicsit mindig bele kell őrülni abba, amit csinálsz, különben nem lesz a dolog tökéletes... Jó lehet, de tökéletes *soha*. Csak nagy a veszélye, hogy ott ragadsz.

– A középkorban? Lajos udvarában?

– Az őrületben! – És apa ugyanúgy, mint nem sokkal előbb Toldi, megragadta Johnny vállát. – Hogy megőrülsz fiam! Hogy eljutsz odáig, mikor már másról nem tudsz beszélni! Megkérdezik tőled, hogy mennyi az idő, és azt feleled: Lajos király! Megkérdezik, mi a neved. És azt feleled: A strucc vére! Vagy Subich Mladen! Érted már miről beszélek?

– Ühüm. Azt hiszem. – Johnny egészen elképedve bólogatott. Nem egészen értette ezt a nagy kirohanást, de annak rendkívüli módon örült, hogy apa itt van vele. És csak vele beszélget. Oly ritkán fordult ez elő mostanában!

– Na hát akkor, tudod mi a teendő?

– Sejttem. – Johnny nagyot sóhajtott. – Eltenni a könyvet, nem olvasni, nem álmodozni, hanem pingpongozni, biciklizni, baseballozni, meg ilyesmi.

– Szó sincs róla. Sőt. Minél előbb befejezni a könyvet és megbeszélni velem meg a nagypapával. És ha hiányzik belőle valami, akkor más könyvekből hozzáolvasni. Közben pedig egy kicsit biciklizni. Nem bánom, lehet pingpongozni is – tette hozzá mosolyogva. – És mire kezdődik a sulis, már túl leszel az egészen. Nem foglalkozol sem Lajossal, sem a többiekkel, hanem csak a tanulással. Érted, mire gondolok?

Johnny bólogatott, hogy érti. Közben meg arra gondolt, hogy mégsem. Hiszen A strucc vérének köszönheti, hogy felfigyeltek rá az osztályban! Hogy új barátai lettek, és hogy orrba merete verni Szását... És Zeusz barátságát is! A múltkori kellemetlen találkozásuk ellenére... Hogy tanulással sosem ért el ekkora sikert ennyire rövid idő alatt! De inkább nem mondott semmit. Örült az apjának, és kíváncsi volt, hogyan oldódik meg a történet, aminek a vége már hiányzik a nagypapa könyvéből...

Párás volt a hajnal, mikor Lajos király előtt a szűk hegyi ösvény egyik kanyarulatában előtűnt a vár a völgy mélyén. A köd már felszállt a szurdokból, látta, hogyan virágoznak odalenn a mandulafák, bimbósodnak a cseresznyék. Egyedül a vár tövében gomolygott még egy kis ottfelejtett köddarab, foszlánya az éj királyságának... Mintha még a hó is szítalna arrafele... Lajos oldalát nyomta a nehéz kard, máskülönben frissnek érezte magát ezen a tavaszi reggelen. A sereg ugyan morcosan csörtetett mögötte, de ezek a zajok csak a korai hűvösnek szóltak. Néhány óra múlva vidáman énekelnek, vagy fütyörésznek majd – gondolta Lajos, aki miután elmélyedett a gondolataiban, szinte felüdült a vár és a völgy csodálatos látványától. Tényleg fantasztikus volt... A vár ugyanis kisebb dombtetőn állott, és ezt vette körül a canossai katlan. Lajos megállította a lovát. Hát megint itt van Itáliában. Újra eljött, felépült a pestisből, medvetámadásból, nem hagyta magát. Hiába fordult ellene a pápa, hiába halt meg a felesége, ő akkor sem hagyta magát... Neki jár a Nápolyi Királyság! Csak neki és nem Johannának! Milyen érdekes, hogy sohasem találkoztak... Még gyermekkorukban sem, pedig annak idején meglátogathatta volna Endrét a nápolyi udvarban... Johanna... Milyen lehet ez a Johanna? Azt mondják, nagyon szép...

Idáig juthatott a gondolkozásban, mert ekkor valami nagyon furcsát pillantott meg, jó messze tőle, de tisztán kivehetően a vár tövében. Szakállas alak térdelt ott a szállingózó hóesésben, amelyen azért időről időre átörtek a tavaszi napsugarak. Fekete szőrcsuháját meg-meglibbentette a szél, s ő térden állva csúszott-araszolt a várkapu felé. Lajos gyorsan hátrafordult, látják-e a többiek is, amit ő... A sereg azonban jócskán lemaradt tőle, s ugyan a lószerszámok meg a vérték csörömpölését tisztán hallotta,



mégis mintha egyre távolabbról... Pedig énutánam jönnek... Visszafordult hát a vár felé. Közben kitárult a nehéz vaskapu, s egyszerű ruhás pap jelent meg előtte. Megvárta, míg a szőrcsuhás odacsurizkol hozzá, majd egy pillanatilag farkasszemet nézett vele. Lajos látta, hogy a pap lehajol, s fölsegíti a másikat, majd betámogatja a várba.

Ekkor érezte az érintést a karján.

– Odanézz! Te is látod?

– A völgyet? Valóban nagyon szép látvány.

– Nem a völgy, Miklós! Hanem ott... ott a vár alatt... IV. Henrik az, szőrcsuhában!

– Nem látok semmiféle Henriket, már megbocsáss, uram-király...

– Dehogynem! A pápa most segített neki fölállni... S együtt mentek be a várba, hogy... hogy...

Lajoson hirtelen keresztülfutott valami különös, bizsergető érzés. Nem mondhatni, hogy ez jó érzés lett volna, de az ellenkezőjét sem merném állítani. Valami olyan fura dolog a halhatatlanságról, mint amit a szerencsétlen sorsú Endre érezhetett rövid földi élete utolsó perceiben.

– Nos – köszörülte meg a torkát és zavartan másfele nézett. El az erdők és a völgyek fölé. – Nos – ismételte meg, s látta Kont Miklós csodálkozásától rámeredő tekintetét – intézkedj a táborveréshez. Nem támadjuk meg menetből, ahhoz túl erős Canossa vára. „Ahol a kiátkozott császár három napig térdelt étlen-szomjan VII. Gergely pápa bűnbocsánatáért.” Állíts öröket, a völgybe pedig ne merészkedjen le senki! „Igen, de ez majd’ háromszáz évvel ezelőtt történt! Vajon miért látom én újra a régmúlt idők képeit?” Az ostromlétrákat készítsétek elő, aztán mindenki pihenjen. „Mert én is a pápa ellen vezetek hadat? Engem is kiátkozhat VI. Kelemen, mint ahogy Gergely pápa Henrik császárt annak idején. Aztán mikor egész némethon fellázadt a császár ellen, akkor IV. Henrik képes volt megalázkodni Gergely előtt. Gergely vissza is vonta az átkot. Csakhogy az egyházból való kiközösítés visszavonása után a ravasz róka jól megverte az ellene támadókat, majd még magát a pápát...” Éjszaka támadunk! – adta ki a rendelkezéseit Lajos király. Újlaki elvonult, a királynak pedig eszébe jutott, hogy ő igazából nem a pápa ellen, hanem csak a pápa akaratára ellenére harcol Nápolyért. Túlzott lelkifurdalás – gondolta. Arról nem

beszélve, hogy Gergely pápa idején mennyivel erősebb volt a szentszék, mint manapság. Vagy Bajor Lajos néhány évvel ezelőtt törődött az átokkal? Egy fittyfenét! Fikarcnyit sem törődött! És én? Rögtön meghalnék, ha kitagadnának! Lajos a gondolatba is beleremegett. Én nem bírom az ilyesmit... Hát akkor? Ki nem hagyja magát? Én nem hagyom! Meglátjuk, meglátjuk – hallott egy gonosz hangocskát zümmögni, szöszmötölni az agyában. Meglátjuk.

– Azért hihetetlen, hogy valaki napszám csak úgy tesz, mintha olvasna... egész nap fekszik az ágyon és tettet. Fárasztó lehet.

– Az. De Macieknek – úgy tűnik – megérte.

Ezúttal Johnnyéknál ücsörögtek. Egy – két nap volt még hátra a szünidőből, és Johnny úgy döntött, összehívja őket még az iskolakezdés előtt. Hiszen segítettek neki Maciektől visszaszerezni a könyvet. Nehogy sértődés legyen...

– És tudod már, mi lesz a vége? – kérdezte Claire.

– Minek a vége? – ostobáskodott Harry, miközben nagypapa rántottáját majszolta. Nagypapa nem sok mindent tudott a főzésről, de a rántottája kitűnő volt. Azzal a sok-sok kolbászkarikával, meg szalonnás hagymával... Hm... Az embernek összeszalad a nyála...

– A könyv vége, amit Johnny olvas! – mérgelődött a húga.

– Hiszen nincsen vége... Kitépték – szólalt meg Willie.

– Akkor a történet vége! – vágta rá bosszúsan Claire. – Tök mindegy, hogy nevezzük! Csak ez az utóbbi annyira félelmetes...

– Miért? Ti tudtok valamit...

– Nyugodtan elmondhatod – intett nagyvonalúan Johnny. – Lassan már úgyis nyílt titok.

– De vajon elhiszik – e? – kérdezte Claire.

– Mit hiszünk el? – Harry szájában megállt a falat.

– Hát – kezdte Claire, és míg a bátyjára nézett, a szeme sarkából Johnnyt figyelte –, hát Johnny időnként álmodik erről az egészeztől...

– Na és? Mi van abban? – szólalt meg Ed, aki mostanáig kizárólag az ennivalóval törődött.

– De nemcsak álmodik, hanem, ha megcsavarja a gyűrűjét, akkor ott is



terem Nagy Lajos király udvarában – mondta Claire. Szavait döbrent csönd fogadta.

– Azért ez nem egészen így van – magyarázkodott Johnny, megtörve a hallgatást. Általában álmomban tekergetem a gyűrűt, és van úgy, hogy nem fogad szót nekem. Valószínűleg az egész csak én fantáziálom össze, bár múltkor, mikor verembe dobtak, és fölébredtem, akkor ébren is véres volt a könnyököm.

– Hát ez marha jó! – vélte Ed.

– A királyok finomakat szoktak enni – mondta Harry.

– Ez az! – kapott rajta Ed. – Lakomákra meg szoktak hívni?

– Nem ez a lényeg – vágott közbe Willie. – Johnny misztikus kapcsolatba keveredett a magyar Nagy Lajos királlyal, akár tetszik, akár nem. És ez valami hihetetlenül klassz dolog, olyan, amiket csak fantasztikus filmekben lát az ember. Jár-kezel az udvarban, a palotákban, úgy, mint ti az iskolában.

– Ne fárassz, öcsi – mondta Harry. – Vagy bizonyítsd be! Csavard meg azt az átkozott gyűrűt, hadd lássuk, hogy igazat beszélsz!

– Ilyenkor nem szokott működni. Csak olyankor szuperál, ha senki sem lát, vagy kevesen – tette hozzá Johnny, mert eszébe jutott Zeusz.

– Azért mégis tarthatnál egy kis bemutatót! Mint David Copperfield! – Harry röhögött. Ed szintén jókat derült, még a combját is csapkodta a nagy vidámságtól.

– Ez az haver! A végén még gazdagok leszünk! Ki megyünk veled a térre, kalapozunk a nézőktől, te meg eltűnsz a zsozsóval! Nagyon jó! – és hátba csapta az elképedt Johnnyt, aki előtt a méregtől kezdett elsötétülni a világ. Szóval nem hisztek nekem. – gondolta. Na, csak várjatok! És gyorsan megtekerte a gyűrűt. Egy másodpercig semmit sem érzett, de hamarosan ismerős fájdalom keletkezett a gyomrában, meg a tarkóján. Láta még, ahogy Harry és Ed elkerekedett szemekkel kezd feléje rohanni, de hallani már nem hallotta őket. Csak a tátogó szájukat látta, majd kisvártatva azt sem. Helyettük egyre erősödő harci zaj ütötte meg a fülét, várat látott, ostromlétrákat, vizesárkot. És egy ismerős figurát a vizesároknál. Egy olyat, akinek a látásától gyorsabban kezdett verni a szíve...

Lajos király éppen intézkedett.

– Most vágjátok át a gátat – kiabálta, de a fülsiketítő ordítás, nyílvesz-
zősuhogás közepette nem sokat lehetett hallani. Toldi Miklós pislogott
a gát felől a királyra – pontosabban az újonnan kiásott árok túloldaláról,
amelyet azért ástak, hogy elvezessék a másiktól, a várat körülölelő csa-
tornából a vizet – tölcsért formált tenyeréből, azt illesztette a füléhez,
hátha akkor jobban érti, mit kiabál a király... Lajos szerencsére feltalálta
magát, kirántotta a kardját, és nagyokat csapott vele a földre. Toldi
megértette a jelet, és intett a legényeknek. Legalább húsz ásó nyomódott
be azonnal a földbe, hogy az utolsó kis szakaszt is kiássa a vizesárok irá-
nyába. Ezt nem kellett annyira mélyre ásni, elég volt elérni a vízszintet, az
átzúduló örvény majd úgyis kimossa a helyet magának. Éppen ideje volt,
a várbeliek kisebb íjászcsapatot összpontosítottak a legközelebbi bástyára,
és eszeveszetten lőni kezdték az ároknál dolgozókat. Hozzá kell tegyük:
nem először. Így aztán a király sem késlekedett a válással, az ő íjászai
meg szurokba mártott tüzes vesszőket küldözgettek vizonzásként a taljá-
nok adjon istenére... Amilyen az adjon isten, olyan majd a fogadj isten! –
vélték az íjászok.

Vissza is húzódtak mindjárt a canossai tűzerek, a víz meg gyorsan
apadt az árokból, mert odalent Toldi Miklós embereinek végre sikerült át-
vágniuk a gátat. Lajos alig várta, hogy elfolyjon a víz... Amit Toldiék csi-
náltak, az volt a nehezebb feladat, más harcosok már néhány órával ko-
rábban az árkot vizével tápláló kis patakot vezették el más irányba, ám ezt
a vártól két mérfölddel följebb tették, szinte teljesen veszélytelen körü-
lmények között. A két feladatot azonban szorosan össze kellett hangolni,
mert ha túl korán terelik el a patakot, akkor az árokban csökkenhet le any-
nyira a vízszint, hogy nem zúdul át az áradata a lecsökkentett gáton, úgy,
mint most. Fölmerül a kérdés, hogy miért nem csurgott le magától, nyíl-
ván a taljánoknak is meg volt a maguk levezető rendszere, magasabb víz-
állások, tavaszi áradások kivédésére. Igen ám, de ezt a bentiek zsillippel el-
zárták, és ez a zsillip a vár legjobban védhető pontján épült, egészen a fő-
kapu mellett. Ide a két szomszédos bástyáról és az itteni toronyból lehe-
tett összpontosítani a nyílzáport, amit időnként jókora kövekkel toldottak
meg a vendégszerető helybeliek. Máshol, a kaputól északra viszont az



árok annyira eltávolodott a faltól, hogy majdnem veszélytelenül meg lehetett közelíteni. Erre a déli pontra kötötték rá Toldi emberei az új levezető csatornát. Lajos annyira az ostrom lázában égett, hogy meg sem várta, míg teljesen lefolyik a víz. Intett a mellette álló Újlakinak, hogy indulhatnak. Ötezer könnyűfegyverzetű gyalogos állt ott, ostromlétrákkal a kezükben. Előbb azonban még a néhány tucat kőhajító gép lépett működésbe, megrengetve a falakat, és törmelékkel árasztva el az iszapos medret. A király szintén rohamra indult. Még eszébe villant ugyan a legutóbbi medvekaland, meg a látomás a pápáról és a császárról, de aztán elhessegette magától az ártó gondolatokat és a többiekkel együtt szaladni kezdett. Bevesszük ezt a néhány rongyos várat – gondolta, – aztán irány Franciaország! Az angolok amúgy nagyon szorongatják őket... Lajos észre sem vette, és már bent állt a valamikori vizesárokbán, egy rakás kőtörmelék tetején. A létrák nekicsapódtak a falaknak, és az első gyalogosok kardjukkal a foguk között szaladtak fölfelé. Közben az íjászok fedezték őket. „Elég sokan értenek itt a várostromhoz, csak a nádor kun lovasait kellett elküldenem portyázni egy kicsit a közeli falvakba...” Ilyen hosszú mondatokat tudott végiggondolni, ugyanis felülről a nyilazás szinte teljesen elállt, mintha még a hadizaj is elcsöndesült volna egy-két pillanatra. Fölfelé pislogott, hogy mászhatna ő is a létrára. Egy hű fegyverhordozója állt mellette, meg az új kedvence, Újlaki Kont Miklós. Ám a veszélyt, mely hirtelen és lesből érkezett, ők sem vették észre. Csak amikor már feküdt a király, és záporoztak rájuk a várfalról lezúdított kövek. Majdnem késő volt...

– Majdnem késő volt! – kiabált a püspök. Hogy gondolhatott ilyet fön séged! Hogy az első vonalban harcol! Hogy kiteszi magát a legnagyobb veszélynek! Nem volt elég a szörnyű betegség, melyből isten csodájára felépült?! Hiszen már érkeztek a követek Velencéből, hogy ki lesz az utód! Károly császár szintén érdeklődött! Na és a medvekaland?! Most meg a várostrom... János püspök kifulladásra nézegetett maga köré. Szemlátomást ideges volt. Hát persze, mikor a király ilyeneket csinál, mint valami kisgyermek! Ő meg nem ülhet le az uralkodó jelenlétében... Pedig teljesen kimerült ebben a nagy kiabálásban...

– Ül csak le püspök úr – mondta a király. Úgysem lát bennünket senki...

– Mindent látunk és mindent hallunk! – morogta a nádor, aki most érkezett Újlakival és a másik püspökkel, a nyitrai Miklóssal.

– No, akkor ti szintén foglaljatok helyet – mosolygott Lajos, már amennyire tudott a nagy fájdalomtól. Szerencsére csak zúzódások – állapította meg a felcser, gerincet, fontosabb szervet nem értek a kövek, s nem tört el semmije...

– Arról akartam beszélni éppen János püspöknek, hogy miért kell nekem az első vonalban harcolnom, a seregek élén.

– De hát nem kell! – ugrott fel a veretes mintájú bőrszámolyról a nádor. A többiek pedig le sem ültek, hiába biztatta őket a király, s hiába volt oly elgyötört a püspök...

– Ül csak vissza, Miklós. De most látom, mennyi Miklós van itt! – csapta össze tenyerét a király. Hát még ha Toldi is köztetek volna! Aztán mind olyan jólelkűek és adakozóak vagytok, mint névadótok, az a bizonyos Miklós püspök volt hajdanán? – és tréfásan megfenyegette őket az ujjával.

– Ha nem vagytok olyan kedvesek és jólelkűek, akkor most jobb, ha csöndben végighallgatjátok, amit beszélek. Ha meg tényleg annyira tiszta a szívetek, akkor meg azért! Nos... A király egészen jókedvű lett. Visszavért arcába a pír, s fiatalságától, no meg a kedves szavaktól a marcona hadfiak – főleg a nádor – egészen elérékenyültek.

– Én nem tehetem meg, hogy ne menjek elöl ezt jól meg kell értenetek – kezdte Lajos király.

– Ország érdeke ide-vagy oda – ne szólj közbe kérlek, János püspök, én is végighallgattalak, most rajtad a sor –, szóval nem tehetem, hogy pont én, akinek Szent László a példaképe, én maradjak hátul, és kullogjak, akár pásztorkutya a nyáj után. Ha Szent László szemtől szemben és minden segítség nélkül megküzdött a kun vitézzel, aki – mint tudjuk – maga volt az ördög, tüzet lehell, és vörös szarvai voltak, akkor én egyszerű, földi emberektől félek?

– Szent Lászlónak segítsége volt: a magyar leány – vágott közbe a nyitrai püspök, a három jelenlévő Miklós egyike. – Neked uram, ha bajba kerülsz, ki fog segíteni?



– Például én! – dörmögte valaki. A valaki olyan volt, mint egy jóságos mackó, és most lépett be az ajtón. Lépett? Rontott! – Mi az, hogy nekem már nem is szóltok, ha a királlyal történik valami! – kiáltotta a dörmögő. – És a tanács – tette hozzá Lackfi úr, mert természetesen ő volt az a jóságos medve, akit mostanában, ki tudja miért, de nem mindig értesítenek a fontos eseményekről –, és a tanács? – bömbölte. – Az is foghíjas nélkülem!

Lackfi úr szemrehányó tekintetét végigsiklatta a társaságon, majd mit sem törődve velük, a király fekhelyéhez lépett és bár nehezen ropogtak öregedő ízületei, féltérdre ereszkedett.

– Patakot ásni jó vagyok, ugye? – morogta. – De ha a királyt kell megvédeni, akkor Újlaki jön. Mi ez a kivételezés?

A püspökök, a pohárnok és a nádor egyöntetűen hallgatott. Csak a nyitrai Miklós köhécselt egy kicsit, Újlaki a csizmája orrát figyelte nagy buzgalommal, mintha legalábbis egy új földrészt fedezett volna föl rajta, a nádor a mennyezet mintáit fürkészte, János püspök pedig nemes egyszerűséggel kisasszézott az ajtón, egyik kezével visszaintve, hogy neki most fontos dolga van, igazán sajnálja, de nem ér rá államügyekkel foglalkozni.

Lajos sóhajtott egy nagyot, aztán kénytelen-kelletlen megtörte a csendet: – Súlyos vádak vannak ellened vajda. Olyanok, amiket csak te tudsz tisztázni, személyesen. És előhúzta a medvebőrök alól azt a bizonyos levelet, amit Subich Mladentől kapott még az erdélyi hegyek között.

– Olvasd el, és holnap délelőtt várunk újra itt. Hogy tisztázhasd magad a vádak alól.

– Milyen vádak? Mit rejt e levél? Ki az, aki vádaskodni mer ellenem? – hőzöngött Lackfi úr.

– Ha nagyon érdekel – könyökölt fel most már egy kissé mérgesen a király – ha nagyon érdekel, az áll benne, hogy egy bizonyos Lackfi István, aki erdély igen tisztelt vajdája, jó pénzért eladja Nápolyt Johannának és a pártjára áll. És – mutatott Lajos a hőszerű sárkányra – itt lóg rajta a pecséted.

Lackfinak először csak a szemei kerekedtek ki, majd hanyatt dőlt a meglepetéstől. Szerencsére egy ügyes kis apród, aki vele együtt jött be az ajtón, és idáig észrevétlenül ácsorgott a sarokban, most gyorsan előrelé-

pett és alátolt egy ülőalkalmatosságot. Arra zöttyent rá a vajda és guta-
ütötként ismételte: – Hogy én... Áruló? Én? Áruló?

Lajos megsajnálta. Tulajdonképpen nagyon szerette az öreg dörmögőt,
és ha Mladen annak idején négy szemközt áll elébe ezzel a nyavalyás le-
véellel, hát úgy kihajíttatja, hogy a lába sem éri a földet. De a tanács előtt
mégsem lehet...

– Azért mondtam, hogy olvasd el, Lackfi úr, mert lehet, hogy egy szó sem
igaz az egészből. Talán csak be akart valaki feketíteni. Megszerezték a pecsé-
tedet, és levelet hamisítottak. Ezért kell elolvasnod, és holnap majd elénk
állsz és kijelented, hogy ebből az egészből egy szó sem igaz, ezért meg ezért.
És akkor megint béke lesz, és megint te fogod elsőnek megtudni, ha megse-
besült a király. Nem titkolóznak előtted, nem súgnak össze a hátad mögött.
De most menj el. Nagyon kérlek, menj el, mert itt fog megütni a guta a med-
vebőrök előtt, amire a sebesülésem miatt fektettek. És akkor a felcserek nem
tudják majd, hogy kit ápoljanak előbb, a vajdát vagy a királyt – és mosolyog-
va rákacsintott Lackfira, és még a karját is megragadta bátorításképpen.

– Igyál meg egy kupa bort, vajda! – és a szeme sarkából intett a szol-
gáknak, támogassák ki Erdőelve urát, akit nagyon megviselt a vád, amely-
ről nem tudott, de nem is álmodott soha...

– Szóval ott tartottunk, hogy Szent Lászlónak segítsége akadt a kun-
nal szemben: a magyar lány!

Az urak álmélkodva kapták fel a fejüket. Ez aztán a király! Most kapar-
ták össze a várárokból, az előbb még meg akart halni, most meg vág az
esze, mint a borotva! Egy ilyen kellemetlen közjáték után sem ejti el a be-
szélgetés fonalát...

– Szóval nekem is vannak még híveim! Jó, nem olyan csinosak, mint
Szent Lászlónak, de azért megteszik, amit lehet – és itt Újlakira mutatott.
Kont Miklós kihúzta magát. Már elfeledte az új földrészt a csizmája orrán,
figyelmét megint lekötötték a „magasabb” eszmék...

– Nem lehet mindig melletted egy Újlaki Miklós, hogy megölje a medvét
– vélte János püspök, aki, mikor meglátta, hogy a vajda távozik, tudom illet-
len szó, de ebben a helyzetben mégis találó: visszasüندörgött a terembe.

– Vannak más érveim is – emelte fel a hangját a király. Pro primo: a se-
regnek példakép kell és bátorítás. Hogy harcoljanak, ha a királyuk gyáva?



Pro secundo: A gyávaság a legnagyobb bűn! Tudjátok a törvényt, ha valaki elfut, és a tanács elmarasztalja, nem nemes többé! Pro tercio: beszéltem. Ellenvetésnek helye nincs. Most pedig igyatok! Jöjjenek a zenészek! Meggyógyultam, és vidámságra vágyom! – és tapsolt a kezével.

– Elájultál – mondta Harry.

– Megjijedtünk – tette hozzá Claire.

– Ez volt az a nagy eltűnős trükk? – biggyesztette a száját Ed.

– Fogadunk, hogy megint *ott* jártál?! – mondta izgatottan Willie.

– A nagypapának... – nyögte Johnny.

– Mit zagyválsz? – értetlenkedett Harry.

– Rosszul van, nem látjátok?! – förmedt rájuk Claire, aki mint minden kislány, sokszor reálisabban mért fel bizonyos helyzeteket, mint a beképzelt és hőzöngő fiúk.

– A nagypapának egy szót se... a papának meg pláne! Johnny kezdett magához térni.

– Na és? Meséld el, mit láttál – sürgette Willie.

– Várostromot... Aztán a király megsebesült...

– Milyen király? – hitetlenkedett Harry.

– Nagy Lajos. A magyar király.

– Ja, akiről a suliban hadováltál. Amitől Zeusz teljesen odalett.

– Na és, hogy sebesült meg az a... az a Nagy Lajos? – kérdezte fintorgva Harry.

– Köveket dobáltak rá a várból. A betemetett vizesárookban állt, és éppen arra készült, hogy felmásszon az egyik ostromlétrán.

– Királyoknak nem kell harcolniuk – vetett ellen Ed.

– Ne felejtsd el, hogy ez nagyon régen történt. A lovagkorban még fontos volt a személyes példamutatás.

– Párbajoztak is? – kíváncsiskodott Claire.

– Előfordult, de a király személyét nem szívesen tették kockára...

– Hát nem maga döntötte el, hogy akar-e párbajozni? – csodálkozott Harry. – A királynak senki sem parancsol! – tette még hozzá, és körül nézett a konyhában valami harapnivaló után. A rántottát ugyanis már rég megette...

– De igen – felelte Johnny. A királyi tanács!

– Na és mi a szösz az az izé... – Harryt láthatólag nem villanyozta föl a középkori királyságok működésének ismertetése, sőt, ha igazán pontosan akarnánk megfogalmazni a lelkiállapotát, akkor a lanyhuló érdeklődés lenne erre a legmegfelelőbb...

– A királyi tanács a főpapokból és a főurakból áll. Nélkülük nem lehet háborút indítani vagy békét kötni. A király akkor jár el okosan, ha úgy irányítja velük a beszélgetést, hogy a tanács tagjai mondják ki azt, amit ő szeretne...

– És akkor úgy tűnik, mintha a király alávetné magát a tanács akaratának! – csilingelt Claire. Ezt ismerem! Tisztára női dolog!

– Hahaha... – morgott Harry. – Baromi érdekes. Menjünk inkább baseballozni – intett az öccsének. Itt úgyszincs már semmi megennivaló. És el is mentek. Willie örült a két hetedikes távozásának, mert azt gondolta, talán így többet megtudhat Johnnytól a titkáról... Johnnyt hidegen hagyta az ügy, egyedül Claire sopánkodott.

– Nem kellett volna elmondani nekik! – sápítózott. Most majd telekürölik vele az iskolát! És egy ismerős gödröcske jelent meg a homlokán.

– Hát igen – vélte Willie. – Talán tényleg korai volt.

Johnny megvonta a vállát. – Nagyon érdekel.

– Nem lehetsz ennyire közömbös! Holnapután iskola! Addig biztosan nem fogják elfelejteni!

– És akkor mi van?

– Hülyének néznek majd. Ennyi. Senki nem fogja elhinni, hogy *ott* jártál, csak azt, hogy időnként elájulsz.

– Nem szabhatom meg, hogy mit gondoljanak. Én nem vagyok király.

– A maga módján mindenki király – szólalt meg ekkor egy ismerős hang. A három gyerek egyszerre fordult az ajtó felé. Majdnem felkiáltottak a meglepetéstől.

– De hiszen ez... de hiszen ez!

– Az istenek ura, személyesen – hajolt meg Zeusz tréfásan a gyerekek felé. De ott nevetgélt mellette nagypapa, és Zeusz válla fölött kukucskálva Johnny papája is.

– Összeesküvés – mosolygott Johnny.

– Akkor én megyek is – mondta Claire.



- Még meg kell írnom a szünidei házi feladatot – hadarta gyorsan Willie.
- Én viszont szeretném, ha maradnátok – kérte őket Zeusz. – Feltéve, ha a háziak sem bánják...
- Egyáltalán nem – rikkantotta nagypapa.
- Örülünk a megtiszteltetésnek – papa Johnnyra kacsintott.
- Ugyanis meg kellene beszélnünk – és Zeusz itt egy kis hatásszünetet tartott –, szóval meg kellene beszélnünk, hogy mit tegyen Johnny az iskolában holnapután. És azt is, hogyan segíthetnénk neki... És Zeusz várakozóan körülpillantott.

A vörös palást, mint egy hatalmas szírom

Két dolgot tehetünk – mondta Zeusz. Az istenek ura vidám volt és tettekesz. Claire eleinte ugyan tartott tőle, hogy a történet előveszi őt az e-mail miatt, és igyekezett Johnny vagy Willie háta mögé bújni, de Zeusz úgy tett, mint aki észre sem veszi, hogy itt van.

– Az egyik, hogy úgy teszünk, mintha nem tudnánk semmiről. Johnny még inkább úgy tesz. És minél inkább zaklatják Nagy Lajossal és a struccal, annál inkább hallgatásba burkolóznak. Igyekeznek ritkán elájulni, és nem forgatja a nyavalyás gyűrűjét, csak akkor, ha már hazaérkezett az iskolából. Ebben az esetben Johnny kellemetlen heteknek néz elébe, de egy idő után elfelejtnek majd mindent, s Johnny beleolvad az egyforma szürkeségbe, ami – Zeusz észrevette, hogy rosszat mondott –, ami, hm... izé... a diákok egy részére jellemző – próbálta kijavítani magát, de nagypapa már csodálkozva nézett össze a fiával, vagyis Johnny papájával, a „szürkeség” miatt. Ami a diákokra jellemző. Furcsa egy tanár ez a Zeusz!

– A másik – és szerintem a jobbik megoldás – igyekezett gyorsan elterelni a figyelmet a bakijáról a történettanár –, ha fölálljuk a dolgot, és kampányolunk Nagy Lajosnak és Johnnynak. Lovagi tornát rendezünk és Strucc vére szellemi vetélkedőt; meg malomkő hajigáló versenyt, ahol persze a Toldi által elhajított óriás kő helyett kisebb és könnyű fából készült diszkoszokat kellene eldobálni, bikafékezést – az egyik gyerek bikának öltözne, és egy képzeletbeli vonal mögé kellene őt a versenyzőknek visszataszítani –, és sok más hasonlót.



– Ez az! – kiáltottak egyszerre. Ezt kell csinálni!

– És ha már mindenkit beoltottunk Nagy Lajossal, akkor elfoglaljuk a Fehér Házat, és kötelezővé tesszük a magyar nyelvet! – kiabált a nagypapa.

– Megváltoztatjuk az államformát, és kikiáltjuk a királyságot! – ujjongott Claire.

– Ha ezt a diri hallaná! – vélte Zeusz. – Szerinte a demokrácia a legjobb dolog a világon. És ki lenne a király?

– A tanár úr, természetesen – vigyorgott Johnny. Apropó, Johnny! Ő egyáltalán nem érezte úgy, mintha segíteni kellene neki. Vagy, hogy valami baj lenne az agyával... Egyáltalán nem! Sőt. De azért belement a játékba, hiszen így nőtt fel. Hogy a fölnőttek mindig abajgatják valamiért. Már rég tudja, legjobb rájuk hagyni mindent, aztán mégis azt csinál, amit ő akar. Ámbár ez a lovagi torna nem is olyan rossz ötlet. Lehet belőle valami...

– Hogyan olvassuk el a Strucc véréét? – kérdezte ekkor Willie. – Hiszen magyarul van írva...

– Majd én lefordítom – ajánkozott Zeusz, akit átjárt a büszkeség, mióta király lett... – Fejezetről fejezetre, és amikor készen vagyok egy résszel, mindjárt sokszorosítjuk és szétosztjuk a verseny résztvevői között. De hát nincs meg! – kiáltott hirtelen. – Azt mondtad, hogy elveszett!

– Megtaláltuk – válaszolt Claire, a lányok szokásos gyorsaságával. – Johnny leejtette az ágya alá, csak pont ott nem kereste.

– Jellemző. Rágyújthatok egy cigarettára?

Mindnyájan lelkesen bólogattak. Papa megjegyezte, hogy segít a fénymásolásban, nagypapi meg a lovagi tornára való felkészülésben. A társaság roppant vidáman cseverészett, míg eszükbe nem jutott, hogy holnap reggel visszaérkeznek a nagymamák Chicagóból, meg persze Johnny édesanyja is, és ki kellene takarítani, meg elmosogatni, hogy mire megjönnek, ne nézzen ki úgy a lakás, mint egy csatatér.

– Szívesen segítek – ajánkozott Claire. – Jut eszembe, mit mondtál édesanyádnak, miért nem repülsz utánuk a rokonokhoz? – kérdezte Johnnyt.

– Hát, hogy nagyon beteg vagyok – felelte a megszólított. Elég nehezen ment. Az édesanyák nemigen veszik be az ilyesmit.



– Mindjárt másnap haza akart utazni – mondta a nagypapa. – Ki kellett találnom egy mesét, miszerint Johnny tulajdonképpen jól van, de a doki nem ajánlja a repülőutat, mert visszaeshet... Hajaj! Nagyon nehezen hitte el.

– És mindennap telefonált, és Bessy néni mindennap kétszer – sóhajtozott Johnny.

– És alig várták, hogy vége legyen a szünetnek és hazarepülhessenek. Igaz, én sem tudtam velük menni – tette hozzá apa.

– Ha a vége jó, minden jó – Claire már eresztette a vizet az edényekre.

– Még ne kiabáljuk el – intette őket az istenek ura, és indulni készült. – Azért a neheze még hátra van...

– Hiszen megbeszéltük a lovagi tornát, meg a többit! – kiáltott Willie.

– Miért mondja azt a tanár úr, hogy a „neheze hátra van”?

– Mert meg kell szerettetni velük a lovagkort, a magyarokat, általában az egész történetet. És hiába teszünk meg minden tőlünk telhetőt, ha a gyerekeknek valamiért mégsem tetszik majd a dolog... Ezért mondtam, hogy a neheze hátra van. De most mennem kell – tette hozzá, és sokat mondóan Claire-re nézett. Egy hölgy érkezik hozzám látogatóba.

– Azanyját – csapta össze Willie a kezét, mikor Zeus kilépett az ajtón. – Egy hölgy! És hogy vigyorgott hozzá a nyavalyás!

– Hát, igen, a modern technika nem ismer akadályokat – illegette magát Claire.

– Mindenesetre távozom. Erre az estére már elég volt az urak megtisztelő társaságából – és pukedlizett.

– Én, mint a Fehér Sárkány lovagja, engedélyezem a hölgy távozását. Egyszersmind gratulálok a sikeres postagalamb-akciójához, melyet mai nyelven e-mailnek neveznek. Szóval a hölgy elmehet, de csak díszkísérettel – és Johnny Willie-re mutatott. Rőtbozontú Vilmos lovag fog kegyedre vigyázni a hosszú úton, míg a Tunner-várhoz nem ér.

– Mi pedig a Beszélő Lovaggal és II. János úrral nekikezdünk a Fortunate-kastély kitakarításának. Mert hamarosan megérkezik a nagyhatalmú Bess grófnő, és akkor lesz nekünk... – mondta Johnny papája és komikusan forgatta a szemeit...

– Nem azért, hogy magam dicsérjem – mondta még Claire, de tényleg érdemes volt írni annak a Marthának. A végén csak visszaköltözik Zeusshoz...

– Milyen Martha? – kérdezte meghökkenve a nagypapa, és a fiára nézett. Amaz csak széttárta a karját: – Én nem ismerek semmiféle Marthát...

A gyerekek pedig csak összenéztek és hangosan nevetve kórusban kiabáltak: – Hosszú, nagypapa! Nagyon hosszú!

A sereg egy széles folyóhoz érkezett. Átkeltek már az Appenninek legmagasabb hágóin, és itt a nagy hegyek lábánál megszaladtak a folyók, és jóval szélesebb mederben hömpölyögtek, mint nem is olyan messze innen észak felé, ahol még csak kis patakokként igyekeztek legyőzni a sziklás meredélyeket és a távolságot. Lajos megállítja a lovát, és azon tűnődik, hogy ha nem lenne ennyi hely a parton, akkor a folyóhoz hasonlóan zúduló sereg szépen belenyomná őt meg a folyamatosan érkező első sorokat a habok közé... Itt pedig át kell jutni...

– Uram, újabb hírek Nápolyból! – Újlaki áll mellette, és kicsit hátrább egy álló lovasra mutat. A lovas – minek is kerteljünk – fekete kámzsát visel, és az arcán... de ezt már tudjuk: barackmag nagyságú sebhely éktelekedik.

– Szóval újra itt van a madárka... Jöjjön csak közelebb, csicseregje a fülembe a vidám híreit! Amúgy is jókedvemben talál! – És Lajos vészjóslo mozdulattal előhúzza a kardját.

Újlaki látja a mozdulatot, int a kámzsásnak, ügessen közelebb.

Amaz, mikor a királyhoz ér, leugrik a lóról, és térdre rogy az uralkodó előtt. Fejét a porba nyomja és vár, vár mozdulatlanul.

– Kelj fel gazember. Ütött az utolsó órád. – Lajos unottan néz lefelé, majd mivel Subich-Artus nem mozdul, a kardja pengéjét kezdi vizsgálgatni.

– Hallgasd meg őt, jó uram! Még most az egyszer. Tényleg fontos hírt hozott.

Lajos király meglóbálja a kardját. – Mi lehet most fontosabb az átkelésnél? Itt jön, érkezik a roppant sereg, és előttük, a vad, megduzzadt hegyi folyó. Ennél most nincs fontosabb. Az átkelésnél.

– Talán abban is tudok segíteni – szólal meg ekkor a kámzsás.

– No csak! Azt hittük, te már nem is élsz. Csak fekszel itt, akár egy kődarab. Mégiscsak van nyelved?



– Még van, jó uram. S Lajos királytól hozok híreket.

– Ne beszélj! Lajos király én vagyok! Nem tudtad, fickó?!

– De tudom, nagy jó uram! Én Tarantói Lajos nápolyi király üdvözlét hozom.

– Nápolyi király? És üdvözöl? Na majd meglátjuk, ki a nápolyi király! És mit üzen ez a... ez a „nápolyi király”?

– Azt mondja – és itt a gonosz Artus felegyenesedik – azt mondja, hogy tudja ugyan, hogy a magyar király nem sokat törődik kunjainak és más pogány népeinek elestével, de ő a maga részéről félti a nápolyi lovagok életét, s jobbnak tartja, ha őkegyelmessége és felséged közötti küzdelem dönti el a háború sorsát, és nem ömlik ki fölöslegesen annyi jó lovag vére. Mindjárt meg is jelölt négy helyszínt a párviadalra.

– Szóval párvívni hív engem a „nápolyi király”? Hallod ezt, Kont? Mit szólsz hozzá? Újlaki csak a vállát vonogatta: – Meg kellene hallgatni a helyszíneket... – mondja bizonytalanul.

– Párizs, Avignon, Nápoly, Perugia! – hadarja Subich Mladen.

– Nem rossz – feleli a király. Csupa olyan város, ahol nem lennék biztonságban. Teljesen bolondnak néz bennünket az urad? – böki meg a mellén kardjának végével a „horvátit”. A páncélingnek a fekete köpeny alatt meg sem kottyán a „bökes”.

– Ha kívánja fenséged, jelöljön meg más városokat – vonja meg a vállát Subich.

– Megjelölök, attól ne félj! De előbb... Előbb segíts, úgy ahogy ígérted. Ha átvezetsz a gázlón, és még életben vagy, tehát nem sodort el a víz, akkor megnevezem az én helyszíneimet! Indulj, ne várakoztass tovább!

Subich Mladen meghajol, és csak ennyit mond: – Kövessetek!

És gyors tempóban megindul a vízparton lefelé. A király és a pohárnok lóháton mögötte. Kont még hátraint Toldinak, hogy az újonnan érkezők, ha lehet várjanak, próbáljanak valahogy elhelyezkedni a folyóparton. Azt már nem látják, hogy közben Lackfi úr is a vízparton settenkedik, és feltűnés nélkül, gyalogszerrel követi őket...

– Itt van a gázló, uram – mutat Subich a sistersző vízre. – Itt lehet átkelni.

– Nos, akkor mutass példát – így Lajos. – Eridj előre. Illetve várj! Előbb mondd meg, kicsoda vagy te tulajdonképpen? Itt nem hall bennünket



senki, Miklósbán megbízhat... Itt nyugodtan bevallhatod. – Lajos leugrik a lóról, s megragadja a köpenyt Subich mellén.

– Ez az igazi neved, Subich Mladen? Vagy nem is vagy horváti? Sosem voltál az, mert maga vagy az ördög? És ismerős is vagy, mintha már láttalak volna Erdélyen kívül... Nápolyban! Megvan, Nápolyban láttalak!

– Összetévesztesz valakivel uram király! – siet a Mladennek nevezett kibújni a válasz alól. – De itt van már a gázló – mondja még, s gyorsan a víz felé indult.

– Belé álltak a nyílveszők – morogja maga elé a király, amint Mladen beleveti magát a vízbe. – Láttam, amint elterül. Most mégis él. Mit mondott? Hogy ő maga a halál? És büntetni jött. „Óvakodj Subich Mladentól” – szólal meg a fejében a hang. – Óvakodj tőle.

Míg ezeket gondolja, addig a fekete kámzsás Artus Bertrand, aki újabban Subich Mladennek adja ki magát, már a habok közt törtet. A hullámok csak a térdét nyaldossák, s még a köpenye alól elő-elővillanó kardot sem kellett lekötnie, mert nem zavarja a haladásban. Jó tízméternyire járhat a parttól, mikor egy szempillantás alatt eltűnik, még a kámzsája sem látszik. Lajos éppen integetni akart a parton állóknak, hogy nyugodtan jöhetnek, nincs veszély. Jelzés helyett azonban gondolkodás nélkül a fuldokló után veti magát. Subich feje egy másodpercre kiemelkedik a vízből, Lajosnak szinte azonnal sikerül megragadni a fekete köpenyt. Ám az ár őt is elragadja... A király azonban a hátára fekszik, s csodák csodája, a hátán viselt vörös palást mint egy hatalmas szirmot nyílik szét a víz felszínén, s mindkettőjüket fent tartja. Annyira, hogy egy kósza örvény sem bírja lerántani őket, hanem csak pörgeti a vörös szirmot, aztán kilöki a part felé.

Lackfi örült iramban rohan feléjük, félrelöki a szintén segíteni készülő Újlakit is.

– Utamból, cenk kutya – ordítja. Újlaki meglepve áll, míg a medve korához képest szédítő sebességgel elszáguld mellette. A parton aztán ledobja vértjeit, és fejest ugrik a folyóba. Ő menti meg a királyt, akit talán a víz is kivetett volna, hiszen éppen a part felé sodródott. De talán nem...

Kisvártatva az ájult Mladent pofozgatják a parton, János püspök érkezik, már nem mondok semmit, jó uram, ezt jelzi a kézmozdulat, aztán még hozzáfűzi, hogy az égiek szerencsére most is segítettek.



– Az őrangyalom – mosolyog a csuromvizes Lackfira a szintén bőrig ázott Lajos király. – Az őrangyalom. Ő segített – és lehúzza az ujjáról a gyűrűt.

– Hálából – mondja, és a vajda ujjára segíti. – Az életemért.

És Johnny most úgy érzi, hogy egyenesen őrá néz a király. Az ő szeme közé bámul az uralkodói tekintet, s mintha ezt mondaná: – Látod, látod, Johnny, hogy én mondom meg neked a jövőt. Én mutatom az utat hatodfélszáz esztendő távolából. Én jelölöm ki az ősapád. És Johnnynak ekkor fölemelkedik az ágya, és kiúszik a szobából a felhők közé. Harsonákat hall, és az aranyló napfény beragyogja az eget és megmelengeti a szívét. Ez az aranyszín marad meg sokáig, nagyon sokáig benne, mikor felébred. Meg a melegség. Még másnap reggel is ezt érzi a repülőtéren, míg a nagymamákra várnak, és természetesen – Johnny édesanyjára.

Huszonkettedik fejezet

Az én jelenem?

Nem kell annyira megijedni, kisfiam! A felnőttek sokszor túlságosan racionálisak, és hajlamosak megijedni... megijedni bizonyos dolgoktól. Miért lenne olyan szörnyű, hogy te időnként az álmaidban ellátogatsz ahhoz a... ahhoz a Lajos királyhoz?

– Nemcsak álmomban...

– Ha valakit nagyon foglalkoztat egy ötlet, vagy kor, akkor azzal álmodik is. Sokszor ébren... Csak Bessy néninek ne mondd el, ő nem értené meg...

– De hát apa meg Zeusz azt mondják, hogy belebetegedhetek. Hogy van egy határ, amit nem szabad átlépni.

– Csak akkor, ha nem ismerjük a határokat.

Vasárnap este volt, a szünet utolsó napja. Holnap iskola, s bár nagypapák már eldöntötték, hogy másnap bemennek az osztályfőnökhöz, meg Gordon igazgató úrhoz, és Zeusszal együtt előadják a lovagi tornát, meg a vetélkedőt, Johnny még mindig nem tudta, hogyan viselkedjen ebben a helyzetben. Legszívesebben semmit sem mondott volna osztálytársainak az egészeztől. Szása meg Maciek gúnyolódni fog, a többiek értetlenkedni. Hiszen nem Lancelotról lesz szó, meg a Szent Kehelyről... Közben Bessy néni sejt valamit, mert érzi a feszültséget meg az izgalmat idehaza, és állandóan faggatózik, hogy miért járnak-kelnek apuék ennyire titokzatos képpel (Zeusz látogatása óta pedig még mosolyogva is), mintha feltalálták volna a spanyolviaszt. Anyu meg bejött elalvás előtt, ideült Johnny mellé az ágyra, és elkezdte egészen, de egészen más megvilágításba helyezni a dolgokat...

– Hogyhogy nem ismerjük a határokat?

– Ahogy mondom. Ha nem tudjuk, mit lépünk át, az tényleg veszélyes lehet. Ha a nem ismert világba csöppenünk, ha sötét erőkkkel randevúzunk... De te mindig pontosan tudod, hová kerülsz. Nagy Lajos udvarába.

– Előfordul, hogy a harctérre... vagy éppen Nápolyba – vetette ellen Johnny.

– Az mindegy. Valamiképpen mégis kapcsolódik Nagy Lajoshoz. Ráadásul – ahogy elmesélted nekem – teljesen logikusan, időrendben követed az eseményeket. Csak egyetlenegyszer, még a kezdet kezdetén álmodtál a hadjárat utolsó állomásáról, annak az Aversió, vagy minek az ostromáról.

– Aversa, mama. Aversa.

– Na, igen. Tehát.

– Tehát?

– Tehát, nem kell annyira aggódni az egészségedért, ezt elhiheted. Különben hallottál már a dervisekről? Nem? És a sámánokról?

– Akik olyan szörnyű szőrökben dobolnak?

– Nem annyira szörnyű, de igen. Nos, a sámánok gyakran transzba esnek, a monoton dobolás, meg a maguk főzte kábító italok hatására mindenféle képeket, történeteket látnak, hangokat hallanak, amiket a törzs egyéb tagjai nem. Ezekből a képekből aztán megjósolják a jövőt, vagy megmondják a betegségek okát. Senki nem tartja őket betegnek, vagy elmeháborodottnak. Mikor „visszaérkeznek” a transzból, akkor ugyanolyan normálisak, akár a többi ember.

– És a dervisek is?

– Bizony. Addig forognak, táncolnak, amíg el nem vesztik az eszméletüket. Egyébként az ősmagyaroknál szintén voltak táltosok, akik fehér lovat áldoztak az isteneiknek, és a füstből, vagy éppen a belsőségekből mondták meg, hogy sikeres lesz-e a hadjárat.

– Hogyhogy a belsőségekből?

– Ez divat volt annak idején. Már a rómaiak gyakran az állatok beleinek elhelyezkedéséből, vagy a madarak röptéből jósoltak.

– Akkor lehet, hogy tőlem is ezért kért segítséget a király? Táltosnak nézett? És te, mama, honnan tudsz minderről?



– Hogy miért kért segítséget tőled a király, azt csak te tudhatod. Hogy én honnan tudok a táltosokról meg a varázslókról? Azt hiszed, csak a nagypapa képes a régi dolgokról mesélni?

– Nem, de ő izé... Magyar. Az egy különleges nép.

– S azt gondolod, hogy az ír nem az?

– Nem gondolok semmit. Majd te elmondod...

– Hasonlítunk egymásra. Mindkettő kis nép, kis ország.

– Magyarország valamikor nagy volt – ellenkezett Johnny.

– Persze, Nagy Lajos idején. De most hasonló nagyságú, mint Írország. Mindkét nép szabadságszerető, mindkettőt elnyomták az idegen hódítók, s ezért, vagy másért, de mindkettő rengeteg költőt adott a világnak. A költők pedig régen váteszek voltak, sámánok, akik nemcsak a jövőt tudták, hanem tanítottak is. Az írek fíjlíjneknek (file) hívták őket, s rangban közvetlen a papok, vagyis a druidák mögött álltak.

– Druidák?

– Így hívták őket. A szó valószínűleg bölcslet jelentett annak idején. De erről majd inkább legközelebb mesélek, mert már nagyon késő van. Mindjárt bejön Bessy néni, és sápítozni kezd, hogy miért nem alszunk. A lényeg, kisleány, hogy te tudd, hol a határ. Hol vannak a határaid. Akkor nem lehet semmi baj – mondta még anyu, vagyis Rosa mama, homlokon csókolta kisleányát és kiment a szobából. Johnny sokáig nem bírt elaludni azon az éjszakán.

– Éljen Magyarország királya! Éljen!

– Látod Johnny, hogy éljeneznek? Azt hiszik meggyógyultam. Hogy minden rendben van. Lesz magyar nagyhatalom.

– Hiszen lóra ültél. S itt vagy Itáliában másodszor is.

– Itt vagyok, de milyen állapotban?! Sántán, bénán, nyomorultul... Lóra ültetem? Ültettek. Hogy örüljön a sereg. Lelkesedjenek, s elfoglalják ezt a nyomorult Aversát...

– S utána nyitva lesz az út Nápoly felé.

– Rossz ómen ez az Aversa, Johnny. Itt gyilkolták meg az öccsémet, és itt fejeztetem le a Durazzoít, két évvel ezelőtt. És itt kaptam azt az átkozott nyílvezzőt a lábamba tegnap. Isten nem akarja, hogy Nápoly az

enyém legyen. Idegen föld ez, Johnny, idegen táj. A nap is másként süt, jobban éget, mint odahaza...

– És akkor mi lesz?

– Nem tudom, mi lesz. Még bevonulunk Nápolyba... Aztán meglátjuk.

– Betörtünk a várba túlfelől! Kont Miklós ugratott melléjük. Johnny tisztelettudóan hátra maradt, mint hű szolgálóhoz illik, aki nem akarja zavarni a beszélgetést. Újlaki így is gyanakvóan nézegette, noha már kezdtek megszokni, hogy itt látják a király társaságában.

– Gyere Jancsi! Aki magyar, velem tart! – kiáltott rá Lajos, és elvágta, amerre Újlaki mutatta. Johnny bár kíváncsi volt az ostromra, s Jancsinek is örült – feltehetőleg Újlaki miatt szólította így a király –, inkább lemaradt. Nem, köszöni, a harcból ő nem kér... Ismerem a határait... Igaz, ott fityegett az ismerős kard az oldalán, de akkor sem. Inkább azon kezdett töprengeni, hogy miért pont Lackfi vajda lett az ő ősapja... Nem mintha nem lenne szimpi az öreg morgó... csak valahogy mégis... Toldi Miklósnak például sokkal, de sokkal jobban örülne... Épp idáig jutott a gondolkodásban, mikor ismerős alakokat pillantott meg egy bokor tövében, kissé odébb a vártól, harci zajtól. Hárman pusmorognak ott, s az egyikük fekete köpenyben, fekete kámzsában. Johnny gyorsan leugrik a lóról, és egy fához köti. Majd bokorról bokorra lábujjhegyen és észrevétlenül igyekszik megközelíteni a diskurálókat. Végül megáll az egyik nagyra nőtt cserje mögött.

– Elfoghatnátok egymást is – mondja éppen a fekete köpenyes, mikor Johnny hallgatózni kezd.

– Géza úr elővezetné Pétert, hogy most küldte Lackfi úr Johannához.

– Hogyisne. Hogy aztán a fejem vegyék!

– Miért tennék? Drága barátom, nem lehetsz ennyire naiv! Te csak parancsot teljesítesz!

– És miért pont Lackfi? Miért őt kell bemártanunk?

– Ez téged ne érdekeljen! Megkapod a pénzedet, aztán huss! Ne is lássalak!

– Tényleg, miért pont Lackfi? – kérdezi most a hosszúra nőtt Péter úr.

– Mert ő a legtehetségesebb! A legjobb hadvezér. Ennyi elég?

– Talán elég. De a száz arany az nem elég. Túl nagy a kockázat – véli a köpcös Géza.



– Ha nem, hát nem. Legfeljebb üres kézzel tértek haza. Még az unokáitok is emlegetik majd, hogy járt ugyan a nagypapa Nápolyban, de csak szegényebbek lettünk, mire hazajött. Megnézte a dómot, jól érezte magát, de egy kanyi kincset sem bírt szerezni, olyan ügyetlen volt szegény. Ügyefogyott. Ezt mondják majd, és nevetnek. Ha lesz még kedvük nevetni. Na, nekem mennem kell. Nem érek rá itt diskurálgatni veletek. Találok nálatok okosabb vitézeket ebben az óriási seregben.

– Na várj, csak várj – nyugtatja a fekete kámzsást Géza.

– Jó lesz a száz arany. Fejenként gondoltad ugye?

– Egy fenét. Egyben, vagy sehogy.

– De magyar forint ugye? Amin rajta van Károly úr lilioma?

– Hazai pénzen kívánod megcsalni az urad? – vigyorog a kámzsás.

– Nem bánom – rándítja meg a vállát. – Nekem aztán olyan mindegy. Egyik arany olyan, mint a másik...

– Nagy tévedés – kotyog bele a hosszú Péter úr. A liliomos körmöcít mindenütt szívesen fogadják! Jóval többet nyom a latban egy vacak itteni pénznél...

– Jól van, jól van, megkapjátok. Ha annyira ragaszkodtok hozzá... Ámbár ez az igazi júdáspénz – teszi hozzá, mintegy hangosan gondolkodva. A másik kettő ez utóbbi mondatot azonban nem akarta meghallani...

– Térjünk a tárgyra! Hogy akarjátok csinálni a dolgot?

– Találjunk levelet – mondja bizonytalanul Péter.

– Nem jó. Ilyen már volt. Most másképp kell.

– Végül is elővezethetem Pétert. Sőt maga Péter szintén előállhat, csak úgy magától. Hogy Lackfi küldte, de ő meggondolta magát. Mégis a királynak mondja.

– Az ötlet jó, de akkor csak ötven aranyat kap Péter úr. Ha egyedül cselekszik, neked miért fizessenek?

– Mert én beszéltem rá, hogy gondolja meg magát. Hogy ne szaladjon az áruló Johannához. Mert annyi esze magától nincsen...

– Nem bánom. A kámzsás megsimogatja az arcát. Láthatólag elgondolkoztatta a javaslat.

– Tulajdonképpen nekem mindegy. Csak csináljátok. És gyorsan, mert Lajos maholnap bevonul Nápolyba, és késő lesz minden igyekezet.

Az kell, hogy megijedjen a fővezér ingatagsága miatt, és hazatérjen Magyarországra.

– Hát nem Újlaki úr a fővezér? – kérdezi csodálkozva Géza úr.

– De igen, Újlaki úr. Csak ki tudja meddig? Az öreg vajda igen tehetséges ember. És újabban gyűrűt hord az ujján. Varázserejű gyűrűt...

Johnny úgy gondolja, eleget hallott. Óvatosan hátrálni kezd, nehogy észrevegyék... Úgy tűnik, sikerül nesztelenül visszalopózni a lovához. Ám ekkor... ekkor hatalmasat reccsen egy száraz, tavalyi ág a lába alatt. Akkorát, hogy a pusmogók szinte egyszerre ugranak föl. Akárha tüskébe ültek volna...

– Kihallgattak! Bernát úr, kihallgattak!

– Ne mondd a nevem, te idióta!

– Fogjuk el! Utána! De Johnny most ügyesebb, mint legutóbb a fehérvári nagytemplomban. S főleg gyorsabb. Fut, mintha az életéért futna. Arra nincs idő, hogy eloldjam a lovam – jut az eszébe még rohanás közben. Így aztán előrántja a kardját, s rácsap vele a kötőfékre. Akkor érnek oda a gazemberek. Johnny szembefordul velük, kezében a hosszú, lovagi kard. Amazok fegyvertelenül, mert a sietségben elfelejtették fölkapkodni a hadi szerszámokat... Csak a kámzsás kezében villan meg egy rövidke gyémántos tőr... Johnny egy pillanat alatt cselekszik. Később maga is csodálkozik a vakmerőségén, de most tényleg nincs idő a töprengésre. Hosszú kardját a kámzsás felé hajítja, ugyanakkor amilyen sebesen csak bír, fölkapaszkodik a lovára és megsarkantyúzza. A ráró, akár a kilőtt nyíl úgy röppent el vele, biztonságosabb vidékek felé. Azonban annyi ideje még van, hogy lássa, a kardja nem találta el Artus Bertrandot. Csak abba a ronda fekete köpenyébe fúródott bele, s mintegy hozzászegezte vele a mögötte álló fához. S amíg a másik kettő megbízójuk kiszabadításával foglalatoskodott, addig ő egéruat nyert...

– Irány a király! – kiáltotta Johnny. Ezt most okvetlenül el kell mondanom neki! De hát ebben az őrült kavarodásban a vár alatt Nagy Lajost meglelni – reménytelen próbálkozás! Ráadásul a csata véget ért, a király villámgyors gyógyulásán föllekesült harcosok egyetlenegy rohammal bevették azt a várat, amit hetekig ostromoltak sikertelenül. Most hosszú, tömött sorokban vezették el a foglyokat, s Johnny egyáltalán nem tudott



tőlük abban az irányban lovagolni, amerre akart, és amerre a királyt sejtette. Végül mégis sikerült megpillantani Lajost, aki sápadtan, de büszkén ült a lován egy kisebb földhányás tetején. Onnan szemlélte az alatta elvonuló veszteseket. Egyik oldalán Újlaki ácsorgott, a másikon a vajda... Nem néztek egymásra, csak néha-néha, mikor úgy hitték, senki sem figyeli őket ...

Johnnynak nagy nehezen sikerült átvergődnie a tömegen, de mire a dombocska aljához ért, a királyt és kíséretét már megint nem látta sehol. Közben beért a sátrak közé. Nyughatatlan zajok, mormogás, fémes csattanások, kardcsörgetés és idegen beszéd. Hát persze, tele van a sereg német zsoldossal, és itáliaiak is vannak szép számmal... A nagyobb, díszesebb sátrak tetején sisakforgók, címeres zászlók. A hősín sárkányt már ismerte, az a vajdáé, s látta már a nádor hatlevelű rózsáját is a fehér-fekete pajzsán... A koronás, szárnyas ezüst angyal a két fehér galamb között Újlakié... De hol van a strucc? Hopp, megvan! Johnny előtt jókora sátor magasodott, kék színű selyemből. A tetején pedig ott hivalkodott az afrikai madár, csőrében büszkén felfelé tartva az ezüstpatkót. Johnny éppen félre akarta hajtani a bejárati függönyt, mikor elébe toppant a fekete kámzsa.

– Megvagy, gazember! – kiáltja. Johnny a kardjához akar kapni, de aztán eszébe villan, hogy azt már elhajította. Artus–Mladen pedig előhúzza az övét, és kegyetlenül vigyorog. Johnny azt hitte, itt a vég. A lováról már az előbb leszállt, mielőtt betért volna a sátrak közé. Jó messzire legelészik innen egy póznához kötve... Ráadásul a gonosz Bertrand mögött megpillantja a két áruló urat, Pétert és Gézát. Nekik szintén ki van vonva a kardjuk... Ám egyszerre úrrá lett rajta valami furcsa érzés. Valami komoly és mérges eltökéltség, aminek az a lényege, hogy három nyavalyás gonosztevő akarja meggátolni őt a királlyal való találkozásban. Őt, Erdőelve urát, Szerencsés Lackfi Jánost, az ország harmadik legnagyobb méltóságát a király és a nádor után. Johnny nem tud mit kezdeni a fejében kavargó új gondolatokkal, ráadásul mindez egy pillanat törtrésze alatt zajlódik le... Még valami az eszébe jut. Hogy a gyávaság a legnagyobb bűn. Meg, hogy a gyűrű segít. És ekkor felkap egy jókora követ és egyenesen a szeme közé vágja a vigyorgó Bertrandnak...

A kámzsás a becsapódás erejétől hátrazuhan, kardja jó messzire repül tőlük, és beleáll a földbe az egyik sátor bejáratánál. A két jómadár pedig még fel sem ocsúdik a meglepetéstől, amikor Johnny elkapja a köpcös Géza úr karját és maga sem tudja, honnan szerzett erővel, de úgy nekirántja a langaléta Péternek, hogy mindketten ájultan esnek össze.

– Mi ez a kavarodás itt? Megint te vagy itt, jómadár? Azonnal fogjátok el! Sajnos a „szimpi” Toldi Miklós érkezett néhány lovassal. Mindjárt ráismert Johnnyra, és biztos volt benne, hogy ő kezdeményezte a verekedést...

– A pénzüket akartad ellopni, mi – kérdi, és rámutat a szertesztét gurult aranyakra.

Johnny válaszolni akar, de nincs rá ideje. Ugyanis nyílik a sátor, és a király lép ki rajta. A fején – Johnny a harcmezőn először látja így – korona. Nem az a nagy, amit a fehérvári nagytemplomban viselt, a keresztpánttal, meg a sok kis ikonnal, ez a mostani csak egyszerűbb arany változat, kifejezetten „hadiviselet.” Ám így is megdöbbenő, ahogy a nap sugarai megcsillannak a drágaköveken...

Toldit és lovagjait sem hagyja közömbösen a látvány. Leugranak a lovakról, és meghajtják magukat a király előtt.

– Fortunate úr régi jó barátunk – szólal meg a király azon a bársonyosan ismerős hangon, amely mindig megnyugtatja Johnnyt, akárhányadszor is hallja.

– Biztosan nem ok nélkül verekedett. Hogy éppen a sátrunk előtt történt az eset, ez sajnálatos, ám lehet, hogy éppen egy a király személye elleni merényletet akadályozott meg vele. De mindezt majd elmeséli nekünk ő maga személyesen. Addig ennek a három szerencsétlennek lássátok el a sebeit, és tartsátok őket szoros őrizetben.

Johnny először hallotta Lajost többes számban beszélni. Hallott már a királyi többséről, s úgy vette észre, nem buta dolog. Hatásosabb a mondanivaló...

A sátorban aztán a kényelmes medvebőrökön Johnny izgatottan kezdte fejtegetni Subich–Artus legújabb ármánykodását, ám Lajos leintette.

– Hagyd el! – mondta a király. – Semmi értelme! Nápolyban úgyis nagy bizonyítási jelenetet rendezek, mely föltárja majd a vajda ártatlanságát.



Aztán pedig hazamegyünk. Ezeknek a harmadrangú gonosztevőknek a mesterkedései pedig leperegnek rólam. Még csak megkínózni sem érdemes őket...

– Szabadon engeded Subich Mladent? – szörnyülködött Johnny.

– Miért ne? Nem akarok több vért látni... Kivéve egyet – mosolygott sejtelmesen. – Elég sok folyt el eddig is eredménytelenül...

– Nem értem. Itt vagy Nápoly alatt, ezer mérföldre Budától, ilyen messzire talán csak az Árpádok alatt jutottak a magyarok – csillogtatta Johnny nagypapától és Zeusstól szerzett tudását. – Ez neked eredménytelen?

– A kalandozók is mire jutottak? Csak félték tőlük mindenütt. Imádkoztak, hogy a „magyarok nyilaitól mentsen meg az isten”. Nagy eredmény, mondhatom.

Johnny hallgatott. Fejében ugyan kavarogtak a gondolatok, egyszerre érezte magát büszkének és törődöttnek, és örült, hogy legyőzte a három gonosztevőt.

– Ám egy dolgot megtanultam. Nem kérdem tőled többé a jövőt. Magyarország amúgy sem lesz nagyhatalom, istennek más céljai vannak velünk. Talán terjeszteni a hitet... Viszont mesélhetnél arról a te jövődről – mondta hirtelen és felvillant a szeme.

– Hogyan éltek abban a távoli jövőben?

– Nem biztos, hogy jó lenne – válaszolta Johnny valami újszerű bölcsességgel. Maga is meglepődött rajta.

– Mi nem lenne jó? – kérdezett vissza a király.

– Mesélni az én jövőmről. Az *én jelenemről*. Legfeljebb csak annyit, hogy kissé örültnék tartanak a rokonaim.

– Mindenki? – kérdezte a király.

– Édesanyám kivételével.

– Bennem is mindig csak asszonyanyám bízott. Még az ujjait is levágatta érterem...

– Féltenek attól, hogy idejárom hozzád... Attól félnék, örökre itt ragadok a múltban. És állandóan a határaitam emlegetik.

– Csak ez a baj? Ezen könnyen segíthetünk! – rikkantotta a király, és Johnny felé nyújtotta a tenyerét.

– Add ide a gyűrűdet. Amit a nagypapádtól kaptál.

 AZ ÉN JELENEM? 

– Már más is kérte, de én annak sem adtam oda – lepődött meg Johnny.

– Megértem, de bennem megbízhatsz. Amúgy lassan itt a nápolyi történet vége... Már nem érdemes iderepülnöd a jövőből, hacsak azért az egy-két hátralévő jelenetért nem. Ám azokról olvashatsz a krónikákban... Aztán meg kellene tanulnod kiállni a szenvedélyeidért. Gyűrűvel vagy anélkül. Jobb is, ha elbúcsúzunk most örökre. Toldi sem üldöz majd többé téged, Lackfiért meg nem kell aggódnod. Még nádor is lehet belőle... Na add ide szépen a gyűrűd!

Johnny habozott. Aztán meghallotta a fejében a hangot. „Add oda a gyűrűt! A király jót akar. Add oda a gyűrűt!” Johy sóhajtott egyet, majd átnyújtotta Lajosnak az ékszert. Úgy látta, a strucc rákacsint a pecsétről. Lóbálja a patkót, és mintha ezt mondaná: „Állj ki a szenvedélyeidért, Johnny! Állj ki...!”

Huszonharmadik fejezet

Lovagi torna

Állj ki velem életre-halálra! Johnny izzadt a páncél alatt, s ahogy lecsapódott a sisakrostély, úgy hagyott ki a lélegzete... Még egy másodpercig hallotta a többiek üdvrivalgását, de hamarosan mindez monoton zajjá szürkült. Csak a szemben álló lovagot fogta fel el-elhomályosuló látással, a lovagot, akit le kell győzni. Bár nem feltétlenül... Johnny a kezében vastag fakardot szorongatott, pajzsán lilomos címer, alatta felirat: *Fortunate lo-
vag*. Vele szemben a másik pajzsán *Rótszakállú Vilmos lovag* volt olvasható. Az iskola udvarán pedig rengeteg néző gyűlt össze, tanárok, diákok vegyesen. Ők ketten tartották a bemutatót a lovagi párviadalból, amit – Zeusz tervei szerint – még sok csoportos küzdelem követ majd, díszes felvonulásokkal. Így az életre-halálra csak játék volt, különben mindketten, Johnny is, meg Willie is a sárkányos rend tagjai lettek, s így a jövőben egy csapatban küzdenek majd mondjuk... mondjuk Szásáékkal szemben. Bár meg kell jegyezni, a kis oroszoknak nem tetszett a lovagság. A becsületes szemtől szembe harc. Viszont a barátja, Maciek lelkesedett. (Talán mégis elolvasta *A strucc véré?* Nem lehet – mondanátok –, hisz nem értett magyarul! Ám – mint tudjuk – több dolog van égen és földön...) Szóval a két fiút megosztotta a játékok lehetősége, és Szása egyedül már nem volt annyira bátor, mint Maciekkal. Maciek így aztán Claire bátyjainak kigyós rendjébe lépett, amire az ötletet a Garai család címeréből merítették, Johnny útmutatása alapján, aki ekképpen emlékezett a szép, ám együgyű Garai Klárára. De ez csak jóval később történt, egyelőre Johnny még itt iz-

zad Willie-vel szemben, Willie-ről szintén csurog a verejték, és még ennél is jobban izzadnak, mikor a fakardokkal végre püfölni kezdik egymást... A dolog teljesen veszélytelen, a két vívó még vigyáz is egymásra, leginkább csak a pajzsokat döngetik. Ennek ellenére a nézőtérről minden megmozdulást őrült sikoltozás, biztatás, hujjogás követ.

– Adjál neki!

– Ne hagyj magad!

– Még csak vér sem folyt – morogja Szása, mikor Zeusz véget vet a harcnak. Johnnyt hozta ki győztesnek, ámbár Willie szintén derekasan küzdött...

– Hogy lehetsz ennyire bunkó? Claire véletlenül Szása mellé sodródott, és hallotta a megjegyzést, amit az orosz eredetileg Macieknek szánt.

– A sportszerű küzdelem a lényeg! – okította Claire.

– Mint a baseballban – bólogatott mellettük Harry, Claire bátyja.

– Borzasztó, hogy milyen agresszívak egyesek! – tette még hozzá Claire, és szokásos mozdulatával csípőre tette a kezét.

– Nevetséges – makogta Szása, akit egy pillanatra megzavart a „túlerő”.

– Egy ilyen lökött majmot, mint ez a Johnny, még ilyet – és égnek emelte a szeméit. – Nem ártott volna, ha egy kissé agyonverik egymást!

– Nem tetszik, ha mások jól érzik magukat? Ed, a csendes és butácskának ismert Ed lépett oda melléjük. Szásának ez már sok volt. Visszahúzódott, és igyekezett elvegyülni a tömegben. Csak messziről mert mutogatni valami nagyon gorombát a kezével...

Claire meg Harry pedig elismerően néztek Edre, aki ezektől a pillantásoktól szinte megnyúlt, és büszkén feszített.

– Nekem tetszik ez a lovagi izé – törte meg a hallgatást Maciek.

– Még utána mehetsz – intett a kezével durván Harry abba az irányba, amerre Szását látták eltűnni az imént.

– Nem látod, hogy nem akar – mondta neki Claire.

– Gyerekek, ki ez a Johnny? Egy hollófekete hajú lány lépett oda hozzájuk. Tamara Baker már kilencedikes volt, és leereszkedő mosollyal érdeklődött. Tisztában volt azzal, róla senki sem feltételezi, hogy járni szeretne Johnnyval...

– Miért érdekel? – kérdezte mérgesen Claire, akinek más volt a véleménye az együttjárást illetően...



– Ó, csupán kíváncsi vagyok az iskola hőisére – felelte Tamara, és ha lehet, még jobban mosolygott.

– Lehetsz is... Mostantól a lovagi torna legalább olyan fontos lesz a suliban, mint a baseball – állította Claire.

– Fontosabb – szólalt meg egy érces hang. – A régi hagyományok felélevenítése, pláne játékos formában – ez fontosabb, mint a baseball. Baseballozni mindenki tud az államokban. Azt mindenki ismeri. De az Anjoukat... Hát ezt kétlem! George Gordon állt meg mellettük, a jókedvű iskolaigazgató. Hogy mitől volt jókedvű? Nem tudom. De egy biztos: rosszkedvűnek még soha, senki sem látta. Majdnem teljesen kopasz volt, homlokán ezernyi szétszaladt ráncsal, és elálló fülekkel. Apró szemei mindig élénken figyeltek, s szája vonala örökké nevetésre görbült. Valószínűleg ezért nevezték jókedvűnek, hiszen még akkor is mosolygott, mikor nagyon komoly dolgokat közölt a hallgatóságával. Pedig közben – mint ahogy mondtam – erősen figyelt. Talán a sok beszéddel leplezte ezt, s míg hablatyolt, magában alaposan kielemezte beszélgetőpartnerét. Amaz észre sem vette. A gyerekek azonban születetten jó megfigyelők, s így átlátak az igazgatón, vagy legalábbis megsejtettek valamit a titkából. Azért szerették, mert alapvetően jóindulatú volt, és nem a „trükkjei” miatt.

– És az egész államokban mi indítjuk el ezt az új mozgalmat. A mi iskolánk lesz a leghíresebb...

Közben Johnny és Willie is megérkezett. Izzadtak, lihegtek, de boldogan vigyorogtak. Johnny maga sem gondolta, hogy ekkora sikerük lesz, mikor Zeus elkezde a hírverést. Hogy ennyien kijönnek a sportpályára megnézni őket. Pedig csak egy pár küzdött és gyalog. Mi lesz majd akkor, ha sikerül lovakat szerezni, és úgy esnek majd egymásnak a küzdők? Szóval Zeus nagyon ügyes volt. Közvetlenül az utolsó óra utánra szervezte, és minden osztályban kirakott egy plakátot. És a plakátra ráírta, hogy ez a mostani lovagi torna csak hírverés, és hogy ezentúl bárki jelentkezhet a sárkányos meg a kígyós rendbe.

– Gratulálok Fortunate lovag – mondta a jókedvű Gordon. – Nem hittem volna, hogy ennyire hamar találkozunk...

Én sem, akarta mondani Johnny, de inkább beleharapott a nyelvébe, és dörmögött valami köszönetfélét.

– És persze neked is gratulálok, Willie – fordult most Johnny barátjához az iskolaigazgató. – Kíváncsian várom a következő tornát! Azon már remélem, több lesz a résztvevő!

De Johnny már nem figyelt oda. Valahonnan egészen messziről hallotta az iskolaigazgató hangját, mert figyelmét a hollószín hajú lány kötötte le. Johnny még sohasem látott hozzá hasonlót. S bármennyire kisfiú volt még, a szépség szíven ütötte.

– Holnap szellemi vetélkedő lesz, amelyben végre a lányok is részt vehetnek – kiabálta mérgesen Claire, aki elsőnek vette észre, hogy kit bámul Johnny annyira eszeveszetten.

– Jól hallom, Johnny találta ki a lovagi tornát? – kérdezte ekkor a hollószín hajú lány.

– Igen, ő volt az – válaszolta Willie. A vörös hajú srác már kilihegte magát.

– És honnan jött az ötlet? – kíváncsiskodott tovább a szépséges Tamara.

– Egy könyvből olvasta. A nagypapájától kapta ajándékba...

– A barátod nem tud beszélni? – firtatta a lány.

– De tu... tudok – nyögte ki Johnny, aki mostanáig dermedten ácsorgott.

– Csak azért kérdem, mert összevissza pletykálnak az iskolában. Állítólag elájultál és álmodtad az egészet, mások szerint meg tényleg jártál a lovagkorban, annak a hogyishívják királynak az udvarában!

– Már hogy járt volna Johnny a lovagkorban? Ilyesmi csak a regényekben létezik! – kelt Johnny védelmére Claire.

– Mégis ezt mondják – vonogatta a vállát Tamara.

– A nagypapám könyvében olvastam – szedte össze a bátorságát Johnny. Az a címe, hogy A strucc vére, és Nagy Lajos nápolyi hadjáratairól szól.

– Pedig még egy varázserejű gyűrűről is fecsegnek – folytatta rendületlenül a lány. – Azt mondják, ha megcsavarod az ujjad körül, hipp-hopp, máris ott teremsz, ahol csak akarsz.

– Én nem látok gyűrűt Johnny kezén – szólalt meg ekkor a jókedvű Gordon, és a szokásosnál is vidámabb mosolyra görbült a szája.

– Én sem – tette hozzá kissé ostobán Johnny. Én sem látok a kezemen semmiféle gyűrűt.



– Igazán kár – sóhajtott a szépség. Izgi lett volna nagyon. Hát annyi baj legyen! Örülök, hogy megismertelek Johnny... – és a kezét nyújtotta.

– Johnny Fortunate! – ébredt Johnny.

– Tamara Baker – mondta a lány. Mosolygott és elbillegett.

– Ezt sem veti föl az ész – sziszegte utána Claire gyűlölködve.

– Hát neked meg mi bajod? – érdeklődött Willie.

– Ugyan már. Claire egy szempillantás alatt felmérte hol van, hogy majdnem elvesztette a fejét, és most már teljesen higgadtan válaszolt.

– Csak azt mondtam, hogy az ész meg a szépség nem mindig jár együtt...

– Nem bizony. Gordon úr kétértelműen mosolygott. Aztán látva a többiek értetlenségét, zavartan krároggni kezdett.

– Khm, khm – mondta és gyorsan elköszönt.

– Hová, hová oly sietve, egyetlen főnököm? – Perkettő tűnt fel a láthatáron, izzadó és fénylő koponyáját simogatta. Aztán meg sem várva Gordon válaszát, hadarni kezdett:

– Ki hitte volna, ki hitte volna? Ez a Johnny, aki egy aránypárral sem boldogul?! Miből lesz a cserebogár? Ej, ez a Johnny, ez a Johnny! – És rácsapott Johnny vállára.

– Sietnem kell. A polgármesterrel találkozom – vetette oda Gordon morcosan.

– Csak nem Johnny miatt? Várj meg, elkísérlek! A polgármester jó cimborám! – És barátságosan intett a fiúknak.

Fura egy figura – gondolta Johnny. Most legalább olyan titokzatos, mint Zeus volt annak idején. Ám a véleményét egyelőre magában tartotta.

– Az ám, hova tetted a gyűrűt? – szólalt meg Willie, mikor Gordon és Perkettő elmentek. Neki, úgy látszik, nem tűnt fel semmi rendkívüli.

– Otthon hever, a fiókom mélyén – vigyorgott Johnny. – Már gyűrű nélkül is meg tudlak verni – és tréfásan vállon ütötte a vörös hajú fiút.

– Na, ne monddad – és Willie elkapta Johnny kezét. – Azért karatéban még én vagyok a jobb!

– Olyanok vagytok, mint a kisgyerekek – duzzogott Claire, aki még nem felejtette el a hollóhajú lányt.

- Miért, szerinted milyennek kéne lenniük? – kérdezte Harry.
- Kicsit komolyabbnak, az biztos – felelte Claire és elszaladt. Csak úgy lobogtak utána a szőke fürtök.
- Hát ennek meg mi baja? – Willie úgy látszik, csupán ezt az egy mondatot bírta hajtogatni.
- Féltékeny – vélte Harry. – Ismerem a húgomat.
- Csak nem arra a Tamarára – érdeklődött Ed. Mostanáig az osztálytársaival beszélgetett, most tért vissza, és hallotta az utolsó mondatokat.
- De bizony arra.
- És Johnny miatt?
- Úgy ám. Johnny miatt. – És kacagni kezdtek. Annyira kacagtak, hogy csak úgy csapkodták a térdüket meg a combjukat a nagy fene jókedvtől. Johnny egy pillanatig nyakig vörösén figyelte őket, aztán ő is nevetni kezdett. Így kacagtak izzadtan, porosan és vidáman a sportpálya szélén, a tavaszi napsütésben...

Porosan és vidáman ácsorogtak a katonák a dóm előtt a tavaszi napsütésben. Néhányan vidáman kacagtak, mások a kardjukat igazgatták. Már mindnyájan tudták a hírt, hogy hamarosan indulnak haza. S ez igazán jó hír volt, mert a hosszú hadviselés, távol az otthontól igencsak megviselte őket... Ráadásul ezek a nápolyiak most korántsem olyan barátságosak, mint két évvel ezelőtt, amikor először léptek a magyar hódítók a taljánok földjére.

- Érthető, hiszen már megbüntettük a bűnösöket – magyarázta a hórihorgas Péter úr.
- Kit büntettél meg te? – A köpcös Géza szemmel láthatólag mérges volt. Sőt. Kifejezetten dúlt-fúlt, s hogyha nem kellett volna a nyeret igazgatnia, talán nem is tudta volna, hogy mit csináljon tehetetlen dühében.
- Hát azt a Terlizzit, meg a Durcássát.
- *Durazzót*, te szerencsétlen. S azt sem te büntetted meg, hanem Lajos király.
- Isten tartsa meg sokáig.
- Na ebben az egyben egyetérték veled – kezdett megnyugodni Géza úr.



– Még az aranyainkat is visszaadta... De azzal a sötét képű fickóval nem szeretnék találkozni többé!

– Én annál inkább! – horkant fel megint Géza úr. – Majdnem börtönbe kerültünk miatta!

– És mit csinálnál vele, ha újra látnád?

– Mit csinálnék? – kérdezte Géza úr. – Hát először is... – és összeszorította a két markát, mintha máris annak az Artus–Subich–Bertrand–Mladenek a nyakát tartaná a kezében. De nem tudta bővebben kifejteni, hogy mit tenne fekete kámzsás barátunkkal, akinek – mint tudjuk – barackmag nagyságú sebhely éktelenkedik az arcán. Kürt harsant ugyanis, zászlók lengtek, és a dóm kapuja elé beügettek az országnagyok, hogy aztán hanyag mozdulattal odavessék a gyepelőt az apródoknak, és méltóságteljesen bevonuljanak a templomba.

– Nahát – mondta Péter úr. – Ilyenkor miséznek? Délidőben?

– A nagyurak megtehetik. De azért én is szívesen megnézném, hogy vajon mit csinálnak ilyenkor odabenn...

Odabenn pedig nem csináltak semmit, csak éppen megálltak az ereklyetartónál. Amelyikben a szent megalvadt vérét csodálták vagy ezer esztendeje. És amelyik az év bizonyos napjain megolvad, és ebből lehet következtetni aztán arra, hogy jó lesz-e a termés az idén, vagy nem. És persze arra is, hogy igazat mond-e az előtte álló, vagy hamiság hagyja el az ajkát. Most éppen Lackfi István, az erdélyi vajda térdel az előtt a feketére száradt micsoda előtt, ami valamikor Szent Januárius vére volt... Ott áll mellette a király, a nádor, a pohárnok, Paksi Lesták, az étékfogó mester, mindkét püspök és még sokan, főrangúak. És a vén morgó esküszik.

– Esküszöm az élő istenre – eleinte csak mormolja maga elé a szavakat, aztán ahogy előbbre jár a mondanivalóban, egyre erőteljesebb, ércesebb lesz a hangja. Nem zavarja már a sok szájtáti apród, kárörvendő országnagy, ő tudja, érzi: most csakis neki lehet igaza. Most örökre tisztázza magát a vádak alól, tisztára mossa a Lackfi nevet. Nem csak neki van rá szüksége: testvéreinek, fiainak, nagyszámú rokonságának úgyszintén. Csak ez a nyamvadt Újlaki ne lenne itt... Még szerencse, hogy nem látom így az oltár fölé hajolva, de érzem a hátamban a gyű-

lölködő pillantását... Hogy ez miért utál engem ennyire? – Esküszöm, hogy királyom és országom ellen soha... Egyszer még számolunk, az biztos, Újlaki uram!

– Soha tettel, szóval, és gondolattal nem vétkeztem...

Talán majd otthon. Igen, ha hazaértünk, Magyarországra. Majd otthon számolunk!

– Isten engem úgy segéljen. Ámen. Az urak csöndben állnak. Pisszenés sem hallik, köhintés sem hallik. Csak János püspök krárog kis idő múlva...

– Nem olvadt meg a vér, uram király. Nem folyik Szent Gennarius vére!

– Még alig vagyunk itt szusszanásnyi ideje – heveskedik a nádor. – Még megoldadhat.

– Úgy van, úgy van! Újlaki túl gyorsan helyeselt. Most minden szem őrá tapad.

– Miért néznek így rám, uraimék? Hiszen én csak a nádornak helyeseltem.

– Csakhogy a nádor nincsen érintve a kérdésben – szólal meg a másik püspök, a nyitrai Miklós.

– Milyen kérdésben? Ki van érintve? – Újlaki értetlenkedik.

Ekkorra megfordul az öreg medve is. Eddig csak imára kulcsolt kézzel hallgatott, de most úgy érzi, nem bírja tovább.

– Nem a nádort nevezte ki a király főkapitánynak énhelyettem – a vajda érces hangja visszhangzik a dómban. – Hanem valaki mást. Ha verni lehetne a szemmel...!

– És én tehetek erről? – Újlaki közelebb lép a vajdához. Már ő is mérges, arcán megjelenik az ilyenkor szokásos pír.

– A király isten kegyelméből uralkodik. Azt nevez ki és oda ahová csak akar. Mi közöm nekem ahhoz, hogy téged leváltott?

– Valami közöd csak van – mondja vészjóslóan a vajda, és kaparászni kezd a kardja markolata felé.

Ekkor azonban valaki felkiált. És ez a kiáltás nem csak a csendet töri meg, hanem valami mást, pontosabban *valaki* mást is.

– Megindult a vér! Megindult a szent vére!



Mint a méhkas, úgy robbant fel a főhajó hosszúkás csarnoka. Egyszerre beszélt mindenki, kiabált, hadonászott, mutogatott. Leghangosabban Lackfi vajda.

– Láttátok? Láttátok, hogy ki nem mond igazat? – és már-már a kardját is előrántotta... Csak ekkor szólalt meg a király.

– Elég legyen! Vagy isten szent házában akartok egymásnak esni?! Láttuk, amit láttunk. A szent vére igazat beszélt. Újlaki Kont Miklósnek valóban volt része Lackfi István leváltásában. A vajda azonban ártatlan. Újlaki úr pedig feltehetőleg egy nagyon gonosz ember mesterkedéseinek az áldozata. Annyira gonosz, hogy talán nem is ember...

– Ki az? A nevét! A nevét akarjuk tudni! Mindannyian Lajos köré se-reglettek, és egyszerre kiabáltak. Csak a vajda és a pohárnok maradt az oltár előtt, csöndben, egymás felé fordulva. Ám ez a csönd vészjósló volt, és fenyegető...

– A nevét akarjátok tudni? Tessék! Így hívják: Artus Bertrand! És Lajos szokása szerint tapsolt egyet a kezével. Két sisakos őr lökdöste be az ajtón a tetőtől talpig megláncolt alakot. Most nem volt rajta a fekete kámzsa, s a bizonyos sebhely így még fedetlenebbül, még visszataszítóbban éktelenkedett az arcán.

Huszonnegyedik fejezet

Johnny utolsó kalandja

Nekem azt mondta a király, hogy szabadon engedi Artus Bertrandot.

– Csak álmodtad, Johnny fiam.

– Nem álmodtam. Úgy láttam, ahogy most a tanár urat látom.

– Kétkedem. Nézd Johnny, három korabeli krónikában az áll, hogy Artus Bertrand meghalt a pápa börtönében. Négy nem tesz róla említést. Egy pedig, ez itt – és ennél a szónál Zeusz rácsapott egy vastag bőrfedelű könyvre, amit kívülről színes ábrák díszítettek, és dőlt belőle a por – szóval ez azt írja, hogy Nagy Lajos végeztette ki a második hadjárat során. Most találtam meg, tegnap este. Elfogta Artus Bernátot, mert ármánykodott, és mert részt vett Endre királyfi meggyilkolásában. Ezek a bűnök annak idején külön-külön is elegendőek lettek volna a halálos ítélet meghozatalához.

A szertárban ültek, Johnny most már mint győztes lovag, Zeusz pedig mint megbékélt történetár, akihez – hála Claire mesterkedéseinek – visszatért a felesége. Martha asszony egyelőre csak rövid időre érkezett, barátkozni a volt férjével (aki még mindig szereti) aztán, ha minden jól megy, akkor új lakást kell venni, meg előkészíteni a terepet a gyerekek érkezéséhez. Ez azonban nem ment simán, még akkor sem, ha Zeusz amit lehetett, azt megtette a jó ügy érdekében... Egészen megváltozott, sokkal barátságosabb lett, mint régen, és ha vele volt a felesége, akkor valami bárgyú mosollyal az ajkán csak egy-két mondatot ismételtetett állandóan: „Igen drágám, remek lesz, drágám. Ahogy te akarod drágám.”

Most azonban – szerencsére – nem volt jelen a feleség, így Zeusz megint a régi lehetett, az a határozott, logikusan érvelő, és kissé türelmetlen – olykor gonoszkodó – történelemtanár, akit korábban megismertek. (Hiába mondta Claire, hogy a férfiak valamennyien meggárgyulnak, ez Zeuszra csak részben – Martha jelenlétében – volt érvényes...)

– Szóval lehet, hogy mégis meghalt...

– Nem lehet, hanem biztos. Mérget vehetsz rá. A valószínű az, hogy a börtönben. Ez az egész intrikus szerepkör, s a horvát Subichcsal való azonosulás... hm. Eléggé hihetetlen.

– És honnan lehetne megtudni, hogy mi az igazság?

– Édes fiam! – Zeusz hátradőlt a széken és nagyot sóhajtott. Majd gesztikulálni kezdett a kezeivel és a plafont nézte. Szemmel láthatólag fölzaklatta a kérdés.

– Az igazság? Igazság! Nagy szavak. Ma sem tudjuk mi az igazság! Nem tudjuk ki ölte meg Kennedy elnököt, nem értjük, hogy miért nem támadta meg az államok tíz évig Szerbiát, én nem tudom, miért jön vissza hozzám a feleségem, te pedig nem tudod, hogy miért foglalkozol ennyit Nagy Lajossal és Artus Bernáttal.

– A tanár úr felesége Claire miatt... – próbált közbekotyogni Johnny.

– Hogyne, hogyne. Csakhogy ez nem elég. Egy nyamvadt e-mail miatt nem költözik vissza annyit év után az ember. Kelltt valami más ok... Talán éppen egyedül volt és magányos... És pont akkor jött az az e-mail. De beszéljünk másról! Zeusz egyre energikusabbnak tűnt. Előhalászott valami megszáradt csokoládét a fiókja mélyéről, és Johnny elé lökte.

– Szóval az igazság olyan madár, ami könnyen kiröppen a kezedből, és nem tudod megfogni soha többé. Mindent lehet nézni innen is, meg onnan is. Pláne, ha van elég adatunk. Tények. Krónikák, visszaemlékezések. De azok sem mindig megbízhatók. Honnan sejsük akkor, mi történt hat-százötven évvel ezelőtt, mikor nem volt még sem nyomda, sem írógép, se telefon, ha a saját jelenünket sem tudjuk megfejteni?

– Valami módszer csak lehet... Talán a számítógép... – próbálkozott Johnny bátortalanul.

– Elméletben. Elméletben minden lehet. Például meg akarjuk nézni, hogy mi történt Aversa ostrománál 1350-ben. A fény, ami annak idején



visszaverődött az ostromlókról – ami által mi képeket látunk – valahol hatszázötven fényévnyire száguld tőlünk a világűrben milliárd és milliárd piciny kis pontra esve. Ha valaki ezeket a fénypontokat össze tudná szedni, és összeállítani képpé, képekké, akkor megnézhetnénk, mi történt ott annak idején. De hát ez lehetetlen.

– Más megoldás?

– Okkultizmus, csalás, tömegpszichózis. Álmodozás. A történelem nem olyan tudomány, mint a fizika vagy a matematika, hogy az egymásra épült elemekből mindig új elemeket lehet kifundálni! A történelem egy nagy szita, melynek lyukain a kutató egyfolytában rázza át az olvasott könyveket, a tudást, sokszor évekig, évtizedekig, amíg föl nem akad rajta valami... lehet, hogy semmi, lehet, hogy valami lényegtelen apróság...

– Például, hogy mi történt Artus Bertraddal!

– Például.

– És ha az ember megcsavarja a gyűrűjét?

– Johnny! Azt hittem már leszoktál erről! Tudod jól, hogy ez nagyon veszélyes! Azt hittem megelégszel a lovagi tornákkal meg a vetélkedőkkel! És nincs is rajtad a gyűrű!

– Már nem hordom. Johnny magabiztosan mosolygott. A hétköznapokon nincs rá szükségem. De otthon... Otthon még mindig megtehetem a dolgot...

– Hidd el Johnny, hogy álmodozás! Semmi értelme! Élvezd inkább a sikert, a barátokat! Úgy hallom még egy kilencedikes lány is érdeklődik utánad...

– Kit érdekel az a Tamara Baker. Johnny elvörösödött.

– Nana! Zeusz tréfásan megfenyegette az ujjával. – Jó lesz vigyázni! A kis Claire roppant féltékeny!

– Kire?

– Hát rád, természetesen, meg arra a Tamarára! De nem is ez a lényeg... Zeusz észrevette, hogy a fiú zavarba jött, és ezt nem akarta. – A lényeg az, hogy inkább ne csavargasd azt az átkozott gyűrűt... – Te Johnny – kiáltott fel hirtelen, mintha most jutna az eszébe valami. Nincsen kedved a nyáron hazautazni? Hogy hová haza? Természetesen Magyarországra!

– Nem is tudom – Johnny meglepődött. – Még sohasem jártam arra.

– Na ide figyelj! – Zeusz közelebb húzta a székét. – Visegrádon minden évben várjátékokat tartanak. Korabeli ruhákba öltöznek, célba lőnek, malomkövet hajigálnak. Mi meg részt vehetnénk, mint egy amerikai Nagy Lajos csapat! Lehet, hogy kapnánk rá pénzt itthonról, de Magyarországról is... Addig hetente két lovagi tornát tartanánk, és egy szellemi vetélkedőt, és...

Johnny egy idő után csak a duruzsolást hallotta. Gondolatai egészen máshol jártak, és alig várta, hogy hazaérjen. Mikor végre kimehetett az ajtón, és végigszaladt az ismerős folyosókon, ahol nemrég még a Beszélő Lovaggal találkozott (nagyapapa a lovagi játékokra való tekintettel Gordon igazgató nyomatékos kérésére átmenetileg felfüggesztette a „kísértést”), köszönt Stanleynek, a portásnak, aki Bruce Willisre hasonlított, olyan érzés szállta meg, mintha csak ideiglenesen tartózkodna itt, ezen a földön.

Otthon még sikerült lerázni a papát, mamát, Bessy nénit (nagyapapa megint a szomszédban járt, mi lesz ebből!), szóval az összes aggódó és érdeklődő rokont (ezúttal könnyen ment, csak el kellett mesélni a lovagi torna sikerét), majd tanulok felkiáltással eltűnni a szobában. Johnny már alig várta ezt a pillanatot, hogy előhúzhassa fiókja mélyéről a struccos gyűrűt, amit csak álmában adott át Nagy Lajosnak, de valójában tényleg nem hordta, és nem akarta megforgatni. Most azonban ellenállhatatlan kísértést érzett rá, hogy megtegye...

Sötét tömlöcöt látott, a félhomályban valaki a láncokkal csörgött. Kisvártatva fojtott beszélgetés nesze csapta meg a fülét, mintha suttognának valahol...

– Engedjete ki – hallotta. Ha szabadon engedtek, elárulom nektek hová rejtette a kivégzett Durazzói Károly a kincseit.

– Nem hiszünk neked, Artus Bernát! Géza úr elmondta, hogy őket is csak ámígtattad...

– Nem hazudok! Most komolyan beszélek!

– Őt meg a hórihorgas Pétert a száz arannyal, aztán arany helyett majdnem a börtön lett a jussuk...

– Ide süssetek! Itt van egy bizonyítéknak! Most Johnny fémes hangot hallott, mintha pénz csörgött volna...



- Te, Gergő! Ez tényleg arany!
- És ez csak a foglалó! Ezer ilyen üti a markotok, ha kieresztetek!
- És mi lesz, ha kiderül? Ha észreveszik, hogy eltűntél?
- Ezúttal biztosra megyek! Itt hagyok valakit magam helyett!

Hideg szél támadt, földmélyi kripták dohos levegője töltötte be a teret. A nyirkos köd rohamosan terjedt és Johnny azt érezte, hogy hirtelen kezek ragadják meg, mohó, piszkos kezek. Rongyot tömnek a szájába, kezére, lábára rozsdás bilincs kerül. Háta mögé penészes szalma, előtte csúfon-dáros nevetés.

- Na, jómadár! Milyen érzés Artus Bertrandnak lenni?

A sebhelyes képű egészen közel hajolt, érzi az arcán a leheletét.

– Nagyon ismerős nekem ez a madárka – mondja most a többiekhez fordulva. Utoljára Tarantói Lajos szolgálatában láttam...

– Nem igaz – kiáltana Johnny, de be van tömve a szája. Csak rázza a fejét, és hánykolódik. A vasak törni kezdik a kezét, amazok meg még jobban röhögnek.

– Érzi a vesztét a madárka! Na, de térjünk az üzletre! Hoci az aranyakat Bertrand úr! Az ígéret szép szó – és az ő, aki Gergőnek nevezte a másikat, megdörzsölte a markát.

– Itt az arany, gyermekem! Ígérem, hogy nem lesz szükséged többre...! Kés villan a félhomályban. Johnny nyögést hall, aztán tompa puffanást. Kisvártatva a másik strázsa, a Gergő nevezetű követi a társát az örökkévalóságba... Johnnynak még megijedni sem marad ideje... Artus Bertrand félelmetes gyorsasággal üríti ki az örök zsebeit, és illan el a megtalált kulcsokkal... Johnny pedig erősen reméli, hogy innen is kiszabadul, mint abból a másik tömlőből, odahaza, Fehérvárott... S akármilyen szorongatott helyzetben van, belé villan ez az *odahaza*... Magyarország neki odahaza? Hiszen ő New Yorkban látta meg a napvilágot... De nincs ideje töprengeni ezen, mert a cellában egyre hidegebb van, és valami ragacsos, émelygős szag csapja meg az orrát. A szájában a rongy is mind fojtogatóbb, és a sarkokban, meg mögötte a szalmában patkányok motoznak... Most még a gyűrűt sem éri el, és segítségért sem kiálthat... Föl kellene ébrednem, gondolja Johnny, most aztán már igazán föl kellene ébrednem! De nem megy. Az istennek se... Hogy is volt az az imádság... Először volt

az ige. És az ige vala... vala istennél. És ahogy mormolja, gyűri az imádságot ebben a vizes, penészes cellában, ahol patkányok neszeznek, és két halott fekszik tőle néhány méternyire, szóval ezen a borzasztó helyen egyszer csak Johnny szépen elszenderedik.

Reggel aztán kulcscsörgésre, káromkodásra ébred. Hát hogyan, jönnek érte, vagyis Artus Bertrandért, és most vették észre a meggyilkolt öröket... Johnny tudja, hogy slamasztikában van, mégis valami nagy-nagy nyugalom szállja meg. Hiszen őt nem bánthatja senki... Ő nem Artus Bertrand!

– Na, te gazfickó, ütött az utolsó órát! – Szép szál vitéz magasodik előtte, az arcát nem látja, hátulról jön a fény. Mögötte poroszlók.

Meg nem is ebben a században élek.

– Vezessétek ki. A téren már égnek a máglyák – mondja a vitéz és vi-gyorog.

Johnny egykedvűen hagyja, hogy rángassák, leverjék a lábáról a bilincset. Csak akkor kezd megrémülni, mikor meglátja odakünn a sokaságot. Rengeteg ember gyűlt össze a téren, s a közepén, ha nem is égtek a máglyák, de hatalmas farakások álltak felhalmozva. Mellettük kis vödörben füstölő, izzó parázs. Johnny összerázkódott. Brrrr – gondolta. Ez hát a sötét középkor. És még ezt: mindenképpen találkoznom kell a királlyal! Csak ő menthet meg ebből a slamasztikából... De a király rém messze ült aranyos trónusán. A nép meg csak üvöltözött, rikoltozott. Ezek az én halálatomat kívánják látni – futott át Johnnyn a döbbenet. Olyan, mint otthon a cirkuszban... És közben egyre közelebb értek a középső rakás fához. Johnny már azt is látta, hogy a máglya mellett vörös kámzsába bújt féltelen alak áll. Vilmos mester, jutott az eszébe, meg az, hogy még mindig nem fél igazán, mert ez az egész valahogy nem ővele történik. Csak a gyűrűm meg tudnám csavarni... Csak elérném a gyűrűm!

Megálltak. Tompa dobpergés hallatszott. A tömegeből hirtelen elővágta a pohárnok, mögötte a vajda. Johnny nagyot sóhajtott. Most már megmenekültem, gondolta.

A lovak patája élesen csattogott a kövezeten. A tömeg elnémult, mint akik valami nagyon-nagyon fontos bejelentésre várnak. Közben szél támadt, és sötét felhők tünedeztek az egyébként vakító nappolyi ég alján. Újlaki magállította a lovát Johnny előtt. Szigorúan nézett, és ezt mondta:



– Artus Bertrand! Mondd, megbántad bűneid?

A pohárnok jó hangosan beszélt, szinte kiabált, hogy mindenki hallja, amit mond.

– Még most utoljára az életben, megteheted! Akkor sorsod nem a rút máglyahalál, hanem a gyors fojtás lesz.

– Nem én vagyok Artus Bernát! – kiáltotta Johnny csengő hangon. Egyáltalán nem félt, tudta, valami fatális félreértés áldozata. Csak azon csodálkozott, hogy miért nem ismeri föl a pohárnok, hogy nem Artus Bertrand áll vele szemben. Hiszen annyiszor találkoztak már... Pontosan azért, csapott bele a felismerés.

– Szóval még tagadod is? – villant meg Újlaki szeme. – Utoljára kérdelem, megvallod bűneidet, vagy sem? A két őrt például miképpen tetted el láb alól?

Johnny csodálkozva bámult, most már szinte semmit sem értett az egészből, csak azt látta, hogy a felhők mind jobban sűrűsödnek a fejük fölé, és fekete hasukon időnként fehér villám cikázik végig... Ekkor a vajda, aki mostanáig csak csendes szemlélője volt az eseményeknek, halkán és finoman megérintette a pohárnok vállát.

– Mondd, miért csinálod? Magad tudod a legjobban, hogy ez a gyerek itt nem Artus Bernát!

Újlaki gyűlölködve nézett hátra. – Már megint te vagy? Már megint zavarasz? Nézz körbe – tette aztán hozzá, mert látta, hogy a vajda arcán összefutnak a ráncok, és az ilyesmi nem jelent jót nála...

– Itt mindenki a kivégzésre vár – mondta még, és teátrálisan körbemutatott a karjával. – Valakit mindenképpen ki kell ma végeznünk... Újlaki arcán furcsa, félelmetes vigyor jelent meg.

– Téged kellene kivégezni már, ördögfattyá – hördül fel Lackfi, ám közben az első, kövér esőcseppek nagyot koppanva megültek a sisakján. Johnny reménykedve nézett körbe. Már előbb érezte, hogy feltámadt a szél, de most azt is látta, hogy még a félelmetes Vilmos mester is ijedt mádként pislog fölfelé, és riadtan próbálja takargatni a zsarátnokos vödrét.

Mondtam, hogy megúszod – szólalt meg Johnny fejében a jól ismert hang. És tényleg. A zivatar úgy szakadt le a földre, mintha legalábbis a Tirrén-tenger ömlött volna rájuk. A pohárnok nem bírta tovább, sarkon

fordult és elszáguhdott, valami fedett, meleg helyre... Az előbb még kivégzést követelő nép pedig nem volt sehol. Eltűntek, mintha a föld nyelte volna el őket. Vilmos mester segédei szintén elszaladtak, csak az öreg hóhér ázott még kitartóan. Vödreben az előbb még izzott a parázs, ám a takarástól mostanra inkább csak füstölgött... A vajda leugrott a lóról, övéből gyorsan apró szekercét rántott elő. Johnny a következő pillanatban egy másodpercig azt hitte, otthon van, tornaórán az iskolában. Ugyanis a vajda rárivallt:

– Terpeszállás! Ne húzd az időt!

Johnny amennyire a béklyó engedte, terpeszbe vágta magát, Lackfi úr pedig a szekercével gyorsan leverte a lábáról a bilincset. Közben már borsónyi jegek zuhogtak, az égzengés pedig akkora volt, hogy egymás szavát is alig hallották. Ugrás a lóra – kiáltotta a vajda, s nyergében Johnnyval a Castel Nuovo felé indult. Mikor átrepültek a felvonóhídon, és végre eresz alatt érezték maguk, Lackfi így szólt:

– Itt várj meg. Beszélék a királlyal. De nehogy eltűnj nekem, míg vissza nem érek!

Odahajította a lova kantárját egy apródnak, és becsörtetett az egyik terembe. Az ajtót az őr becsukta mögötte, Johnny meg behúzódott a folyosó egyik kiszögellése mögé, és megpróbálta megszavarni a gyűrűt...

Csuromvizesen feküdt az ágyán, de végre otthon. Nagypapa pedig kopogtatás nélkül rontott be a szobába. Szokatlan (?) látvány tárult a szemé elé: Johnny lihegett, izzadt, és sziszegve, káromkodva rángatta az ujjáról a gyűrűt.

– Mi történt kisfiam?

– Visszaadom a gyűrűt, nagypapa! Ez egy veszélyes gyűrű!

– Mondtam, hogy nem mindenkinek való!

– Tedd el, dugd el, ahová akarod, csak elő ne kerüljön többet!

– Elárulhatnád végre, mi bánt...

– Hát csak az... hol is kezdjem... majdnem kivégeztek! És Johnny elmesélte, hogy mi történt Nápolyban, a téren, a Castel Nuovo előtt...

– Valamire azért rájöttem – mondta, mikor végzett az elbeszéléssel, amit a nagypapa csodálkozva és időnként „még ilyet”, meg „ne mondjad” felkiáltásokkal tarkított.



- Ne kímélj! – Nagypapi kicsit irónikus volt mostanában.
- Arra, hogy sosem tudom meg, mi történt Artus Bertranggal igazából.
- És ez akkora nagy baj?
- Nem tudom. Rendkívül veszélyes gonosztevő. Mint maga az ördög.
- Volt hatszázötven évvel ezelőtt!
- És ha ma is él?
- Zöldséget beszélsz, kisleány. Már rég a föld alatt porlad.
- Lehet. De az biztos, hogy nem a pápa börtönében halt meg. És az is, hogy még sok borsot tör Nagy Lajos orra alá.
- Ne izgasson már annyira ez a dolog. Ez a nyomorult Bertrand. Lajos király különben is hazament Nápolyból, s szép nyugodtan keresztes hadjáratot indított a pogány litvánok ellen.
- És még valami másra is rájöttem!
- Ezt már nem hiszem!
- De bizony! Arra, hogy miért mondják mindig azt, hogy először volt az ige. Tudod. In principio...
- ...erat verbum. Na miért?
- Mert először mindig az ige van. A gondolat. Aztán az ígét, vagyis a gondolatot megtesszük istenné. És ez már veszélyes. Veszélyes lehet.
- És egyedül jutottál erre a felismerésre? – kérdezte ámulva a nagypapa.
- Nem igazán. Bár álmodtam is róla... Johnny hirtelen másról kezdett beszélni.
- A keresztes hadjárat, amikor megtérítik a pogányokat, ugye?
- Pontosan. De előbb még elzarándokolt Rómába, Szent Péter sírjához. Bűnbocsánatért.
- Bűnbocsánatért?
- Nagyon megviselték a közelmúlt sebesülései. Azonkívül Margit királynő halála. A középkori ember ilyenkor arra gondolt, hogy biztosan valami nagy bűnt követett el, ezért küldte rá isten a bánatot...
- Te nagypapa! Lehet, hogy mi Lackfi Istvántól származunk?
- Már miért származnánk mi Lackfi Istvántól?
- Nem tudom. Csak úgy... Megfordult a fejemben.
- Te Johnny! Neked nem szoktak *csak úgy*, ok nélkül forogni a fejedben a dolgok!

– Most mégis... És mi történt Nagy Lajossal Rómában? Nagypapa rosszallóan sóhajtott egyet, megrázta a fejét, mint aki nem igazán érti ezt a fiatalos csapongást.

– Egyesek szerint száz bíborvörös tógába öltözött polgár fogadta őt Róma kapujában – folytatta mégis a megkezdett történetet. Ám ez valószínűleg ugyanolyan kitaláció, mint az, hogy Artus Bertrand életben maradt...

– De nagypapa! Én láttam!

– Inkább elhiszem, csak add ide a gyűrűt. Ha már úgys így döntöttél – tette hozzá magyarázólag. – Ja igen. Azt csiripelték a verebek, hogy te nyerted a lovagi tornát!

– Nem volt még igazi torna. Inkább csak olyan bemutató Willie-vel.

– Állítólag még egy kilencedikes lány is szemet vetett rád...

– Ugyan már, nagypapa! Csak odajött megkérdezni, hogy honnan olvastuk ezt az egészet!

– A barátnőd viszont nem valami boldog... Ő másképp értelmezte az érdeklődést...

– Jó, majd átmegegyek hozzá. Úgys régen beszélgettünk egy jóízűt.

– Javasolni akartam. Addig én Anne nénit ellátom kertészeti tanácsokkal. A dáliákat illetőleg.

– Aha – Johnny sokatmondóan krákogott. – A dáliákat illetőleg. Értem. Azt hitte, zavarba hozza a nagypapát. De ő csak mosolygott.

– Az én koromban ez már megengedett – felelte. – Nincs jelentősége. Ugyanúgy nincs, mint a te Artus Bertrandonak.

– Na gyere, nézzük meg a lányokat! És átvonultak a szomszédba.

Huszonötödik fejezet

Egy velencei kereskedő

És soha nem akarsz majd visszarepülni a nápolyi udvarba?

- Soha. De még a visegradiba sem.
- Biztos?
- Itt a kezem. Egy dolgot sajnálok csak.
- Hogy nem látod többé Garai Klárát!
- Ugyan már! Érdekel is engem az a buta tyúk!
- Hát akkor?
- A királyt. Hogy nem látom többé Nagy Lajos királyt.

A szokásos szívószálás üdítőt itták, Johnny nyugodtabbnak érezte magát, mint az elmúlt két hétben bármikor, Claire pedig vidáman rázogatta hosszú, szőke fürtjeit.

- Hidd el, hogy sokkal jobb lesz így!
- Talán igen, talán nem.
- Johnny! Nem lehet mindig a múltban élni! A jelen százszor, ezerszer csodálatosabb!

– Lehet, lehet. Nem tűnt úgy, mintha Johnnyt meggyőzte volna a kislány. Egyelőre csak ült a fonott karosszékbén, és olyan fancsali képet vágott, mint a kisgyerek, akitől elvették a kedvenc játékát.

– Johnny! Fel kell ébredned végre! Itt szeretnek, barátaid vannak, még az iskolában is mindenki rólad beszél! Mondd meg, mi hiányzik neked az életből?

- Hogy mi hiányzik? Hát a máglyahalál nem, az biztos. De repültél

már lóháton a széles mezők felett? Ott, ahol olyan határtalan az ég, hogy úgy érzed, senki és semmi nem állíthat meg? Láttál már véres, öldöklő csatát testközelből, vagy a kunokat, akik mikor kiröppentik a nyilaikat, azt hiszed, felhő takarta el hirtelen a napot... És végül láttad Lajos királyt úgy, ahogy én?

– Nem, nem láttam. Mesélhetnél róla... Fialat, ugye? Azt mondtad, fiatal?

– Mindössze huszonnégy esztendő. Barna, hullámos haja a vállát verdesi. És soha nem hagyja, hogy legyőzzék! És az igazságot, mindennél, de mindennél jobban szereti!

– Tudhatnád, hogy soha nem hagyja, hogy legyőzzék! Innen, Nápolyból is csak a maga jószántából vonult vissza két esztendővel ezelőtt! Mi-nek akkor ingerelni?!

– Te is kihívtad párbajra!

– A hadjárat elején! Hogy elkerüljem a vérontást!

– Én meg bosszúból. A Visegrádon töltött évekért.

– Öcsém, neked elment az eszed. Két évvel ezelőtt egy felbőszült és Itália földjére sereggel érkező királyt próbáltam csapdába csalni.

– Csapdába?

– Mit gondolsz, miért nem álltam ki ellene?

– Mert gyáva vagy, azért. Utóbbi mondat a szépséges, ám csapodár Johannától származott, aki eddig némán hallgatta a két unokatestvér szó-párbaját. A Castel Nuovo lovagtermében estek egymásnak az Anjouk: Tarantói Lajos, immár Johanna férje és nápolyi uralkodó, valamint a Visegrád várából nemrég szabadult Durazzói Róbert. Nagy Lajos hurcolta őt magával a többi unokatestvérel együtt még az első nápolyi hadjárat idején. Most, hogy a magyar király végleg lemondott a nápolyi trónról, szabadon engedte őket. Durazzói Róbert azonban nem volt hálás a visszanyert szabadságáért. És Johanna? Neki mi hiányzott? Talán a nyíltszívű Endre királyfi, akit annak idején együgyűséggel vádolt? Vagy csak ráunt a férjére, Tarantói Lajosra, akinek öccsét, Róbertet már régebben kitaszította a kegyeiből? Ki tudja? Most mindenesetre a nápolyi király keserű mosollyal válaszolt.



– Szeretted volna, ha a magyar Lajos kinyúvaszt, ugye? Jó özvegynek lenni, és új szeretőket találni, ugye, húgom?

– Nálad csak jobbat leltem volna.

– Nézd Johanna, most fontos államügyekről van szó. A Tarantói már megbánta, hogy ennyire elragadta a hév.

– Legjobb lenne, ha magunkra hagynál minket.

– Inkább maradok – Johanna kacéran mosolygott. Ő is imádott győzni.

– Rendben van, maradj, de ha meg bírod állni, ne szólj közbe légy szíves! Tehát ott tartottunk, hogy én egy percig sem gondoltam komolyan azt a párbajt! Azért jelöltem meg itáliai helyszíneket, hogy csapdába csaljam, és orvul megölessem. A magyar kurafi átlátott a szitán, és azt mondta, párbajozzunk az angol király, vagy a német császár birodalmában. De nem ez a lényeg! Hanem már itt jártak a hadak, a mi földünkön! A pogány kunok, meg a többi emberevő népség! Most viszont nincs háború! Béke van! Erre te magadra – pontosabban ránk haragítod ezt a magyar Lajost! Majdnem megindult harmadszor is! Pedig tejjben-vajban fürödtek Visegrádon négy esztendeig!

– Egyszer sem kaptunk kagylót. Se homárt.

– És ezért ki kell hívni párbajra?!

– Úriember már csak így cselekszik – negédeskedett Johanna.

– Nem úriember, aki majdnem háborút zúdít az országra!

– Akkor te sem vagy az! Miért öltétek meg Endrét?

– Tudod jól, Johanna, miért! Ne bosszants légy szíves!

– Na miért?

– Hogy ne legyen magyar nagyhatalom, azért! Hogy mi uralkodhassunk Nápolyban, ne az a mulya Endre, azért! Sikerült, megkaptuk, kész. Pont. Erre a te drágalátos rokonod párbajra hívja a magyar királyt!

– A te rokonod is.

– Annál rosszabb nekem.

Így társalogtak volna még sokáig szépen, ha hirtelen be nem jelentenek valakit. Egy furcsa, de fontos személyt, aki előszeretettel viselt sötét kámzsát, és egy régi-régi, barackmag alakú sebhely csúfította el az arcát... A fontos személyt Tarantói Lajos egy külön kis szobába kíserte, ahol már előre elkészített finom falatok várták, és jóféle sorrentói vörösbor, mely a

sokezer éves vulkánok tűzét sűrítette magába... A sebhelyes mohón és sokat evett, aztán nagyokat kortyolt a vörösborból. Tarantói Lajos csöndben figyelte, nem akarta megzavarni a falatozót.

– Visszaadom a páncélinget – mondta a sebhelyes, mikor végre jóllakott.

– Jó szolgálatot tett, de most előnyösebb a könnyebb viselet. Nélküle mozgékonyabb az ember. És kibújt a vastag, bőrcsatokkal és szíjjakkal megerősített páncélingből, és átadta Tarantói Lajosnak.

– Jól meggondoltad? – kérdezte a nápolyi király. Úgy hallottam egyszer még a nyilaktól is megvédett.

– Hogyne, agyonlőttek a megyeriek – vigyorgott a sebhelyes. Legalábbis azt hitték. Nem sejtették, mit viselek a fekete köpenyem alatt!

– És mégis meg akarsz válni tőle.

– Meg. Így sem mindig hordtam, mert jobban lehet menekülni nélküle. És ahová most küldesz, ott sokat kell majd szaladgálnom.

– Honnan tudod, hogy hová küldelek?

– Magyarországra, természetesen.

– Azért sokat változtál az utóbbi években. Azóta a bizonyos merénylet óta.

– A hátrányomra, uram?

– Tudod jól, hogy az előnyödre. Nem szeretek dicsérni, de hát, ha így van. Még a gondolatom is kitalálsz. Ez néha hátborzongató...

– Igyekszik az ember – mosolygott sejtelmesen, és bármennyire próbálta leplezni sebhelyét, de mégiscsak ijesztően a kámzsás.

– De te is megváltoztál, jóuram! Nem hívsz fattyúnak. Jó borral kínálsz és finom ételekkel. Mintha nem is ugyanaz az ember lennél, aki annak idején rajtam gúnyolódott ...

– Akkor sem hívtalak volna fattyúnak, ha ennyire körültekintően dolgozol, mint most. Hiszen még azt az átkozott vajdát is majdnem sikerült félreállítanod!

A kámzsás szívére tette a kezét és meghajolt.

– Nápolyt látni és meghalni – mondta. De nem mindenáron! – tette hozzá és már megint vigyorgott.

– Szóval tényleg Magyarországra küldelek. Oda, bizony. De most meghúzódhatsz egy kicsit a háttérben. Nem kell feltétlenül egymásnak ugrasztanod őket, mint ahogy tetted a vajdával meg a bárgyú képű po-



hárnokkal. Egyelőre csak figyelj, és várd az utasításaimat. Érezd jól magad, de ne költekezz feltűnően. Ne felejsd el, velencei kereskedő vagy, besztod a pénzed, marhát venni érkezted Magyarországra. És közben mindent tudsz, mindent megjegyzel. Azonnal értesítesz, ha Lajos király újabb hadat akar vezetni ellenünk!

– Bízd csak rám, nagyúr. Legutóbb még a máglya elől is megmenekültem.

– Hát csak menj. Vigyázzon rád az ég...

– Inkább maradnék a pokloknál, nagyúr – vigyorgott a másik. – Az nekem mindig bejött – és fekete köpenyét maga köré tekerve eltűnt egy titkos rejtekajtón.

Tarantói Lajos megborzongott. Szeretem ezt az Artust – gondolta –, de néha jobb, ha nem látom őt. Van valami metszően hideg a szemében. Valami, ami még engem is megrémít. De nem sokáig időztek a gondolatai a sebhelyesen. Eszébe jutott Johanna, akivel nem volt valami rózsás az élet... Szerencsére ilyenkorra már le szokott feküdni. Így én is nyughatok reggelig. Hm. Milyen békés lenne itt Nápolyban, Johanna nélkül... Ásított. Johanna és Durazzói Róbert. Békés évek, néha egy kis intrika. Unalom ellen. És benyitott a hitvesi szobába. Szerencséje volt, a királynő már aludt.

Talán őt kellene megfojthatnom, futott át az agyán, de aztán elhessegette a képtelen gondolatot. Tarantói Lajos békés ember volt alapjában véve. Ha nem Nápolyban születik, még becsületes is lehetett volna... Azt pedig álmában sem hitte, hogy Johanna túléli őt... Mindenesetre odaheveredett felesége mellé a hitvesi ágyba, és mély álomba szenderült. Egészen nyugodtan aludt hajnalig, csak akkor riadt föl egy pillanatra, amikor megjelentek az első napsugarak a Castel Nuovo legmagasabbra törő tornyának a legtetijén. Sebhelyes arcot látott álmában. Az arc följe hajolt, és kígyók törtek elő a torkából. Ez olyan félelmetes volt, hogy Tarantói Lajos fölébredt tőle. Látta a békésen nyugvó Johannát, és felsóhajtott. Csak álom volt – nyugtatta magát. Rossz álom csupán.

– Csak rossz álom volt a nápolyi hadjárat – mondta Lajos király Visegrádon. – Gyötrő álom, melyből mostanra riadtam föl.

– És ezért indulsz a litvánok ellen?

– Isten megmutatta nekem az utat. Annyi csapás ért Itáliában, hogy bebizonyosodott, nincs ott semmi keresnivalóm.

– Ahol az öcséd meggyilkolták?

– Anyám, tudod, hogy tisztellek, de pont ott sebesültem meg, ahol az öcsém meghalt, és ahol bosszúból kivégeztettem Durazzói Károlyt. Már tudom, hogy hiba volt.

– Ne mondj ilyet, fiam. A gaz Durazzói százszor megérdemelte a halált.

– Nem vagyok benne annyira biztos. De az nem intő jel, hogy ott kaptam nyílvesszőt a lábamba?

– Na és Canossa?

– Canossa előjel volt. Ráadásul rémlátomásom volt. IV. Henrik császárt láttam megalázkodni a pápa előtt. Pedig az vagy háromszáz évvel ezelőtt történt...

– Ezt már hallottam egyszer, közvetlenül a hazaérkezésed után. De mondd, nem volt elég a csatából? Miért nem maradsz itthon? Házasodnod kellene...

– A hitért kell küzdenem a litvánok ellen. És pont akkor maradjak itthon, amikor a tulajdon bátyád hív csatába, anyám? Pont Kázmér királyt hagyjam pácban? Lásd be, hogy ezt nem tehetem. Indulnom kell, sereget gyűjteni.

És Lajos megcsókolta aggódó édesanyja könnyes szemeit, és határozott léptekkel elhagyta a termet.

– És Lajos király elindult sereget gyűjteni. Tessék, most láttad magad.

– Tényleg megnyerő... Claire mintha hosszú álomból ébredt volna.

– Most már értem, miért akarsz visszamenni. De jobb, ha mégsem teszed. Mindenkinek megvannak a maga útjai...

– Helyes a bőgés, kislány! – nagypapa úgy látszik megunt az udvarlást, és csöndben mögéjük settenkedett, így hallotta az utolsó szavakat.

– Mindenki ott kell megtalálni a boldogságot, ahol él – nagypapa letelepedett melléjük az egyik karosszékre. – Neked 2001-ben, Amerikában, Nagy Lajosnak a maga idejében, Magyarországon. És ha jól hallom, ő már megtalálta. Nem akar többé világbirodalmat, hanem a hitet védelmezi. Érted-e, Johnny?



– Azt hiszem – Johnny nyújtózott egy nagyot, és tényleg, mintha megnyugodott volna...

– Azt hiszem, értem. És ha megtaláltuk a boldogságot ott, ahol élünk, akkor meglelhetjük máshol is, hiszen magunkban hordjuk a kulcsát. Igaz, nagypapa?

– Igaz, kisfiam.

Anne néni, aki most lépett ki a házból, hogy megkínálja őket a maga készíttette süteménnyel, nem értette, miért mosolyognak ennyire mindannyian. Talán azt hitte, ennyire örülnek az édességnek. Mindegy, gondolta. Fontos az, hogy jókedvűek. S vajon van ennél fontosabb dolog a világon?

Vége

Forrásmunkák

Nagy Iván: Magyarország családai címerekkel és nemzedékrendi táblákkal, Kiadta: Friedeisz István, Pest, 1857 (Deimel és Kozma Vazul által nyomatva) – Helikon Kiadó Reprint

Hóman Bálint és Szekfű Gyula: Magyar Történet, II. kötet, Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, 1936

Thuróczy János: A magyarok krónikája, Európa, 1980

Dümmerth Dezső: Az Anjou-ház nyomában, Panoráma, 1982

Fügedi Erik: Ispánok, bánok, kiskirályok, Magvető, 1986

A magyarok krónikája, szerkesztette: Glatz Ferenc, Magyar Könyvklub, 1996

Arany János: Toldi szerelme, Franklin – Társulat

Tartalomjegyzék

ELSŐ FEJEZET A STRUCC? AZ EGY EGZOTIKUS MADÁR!	5
MÁSODIK FEJEZET LÓRA KELL ÜLNI!	15
HARMADIK FEJEZET A KIRÁLY ROKONA	23
NEGYEDIK FEJEZET TÉNYLEG VÉRZIK A STRUCC	31
ÖTÖDIK FEJEZET PUSZTA KÉZZEL	37
HATODIK FEJEZET EZÜSTHÍD A DUNÁN	45
HETEDIK FEJEZET AZ ISTENEK URA	53
NYOLCADIK FEJEZET CSIKORGÓ CSÖRLŐK	61
KILENCEDIK FEJEZET KI FOGOTT EL TÉGED?	73
TIZEDIK FEJEZET ZEUSZ NOTESZE	77
TIZENEGYEDIK FEJEZET JOHNNY CSATAKOSAN ÉBREDT...	87
TIZENKETTEDIK FEJEZET A TENGER GYÜMÖLCSEI	91
TIZENHARMADIK FEJEZET PARLA ITALIANO?	101
TIZENNEGYEDIK FEJEZET ZEUSZ CSODÁLKOZIK	111
TIZENÖTÖDIK FEJEZET A GYŰRŰ URA	117
TIZENHATODIK FEJEZET A BESZÉLŐ LOVAG	123
TIZENHETEDIK FEJEZET KI LEGYEN A VEZÉR?	129
TIZENNYOLCADIK FEJEZET A STRUCC VÉRE	143
TIZENKILENCEDIK FEJEZET ÁRULÁS...!	155
HUSZADIK FEJEZET KINEK KELL CANOSSÁT JÁRNI?	165
HUSZONEGYEDIK FEJEZET A VÖRÖS PALÁST, MINT EGY HATALMAS SZIROM	181
HUSZONKETTEDIK FEJEZET AZ ÉN JELENEM?	189
HUSZONHARMADIK FEJEZET LOVAGI TORNA	199
HUSZONÖTÖDIK FEJEZET JOHNNY UTOLSÓ KALANDJA	209
HUSZONHATODIK FEJEZET EGY VELENCEI KERESKEDŐ	219

